ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2024
EN MEERJARENRAMING 2025 – 2027

gemeente Lelystad

Inhoudsopgave

Ontwerp programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025 - 2027

1. Bestuurlijke boodschap 2
2. Leeswijzer 7
3. Beleidsbegroting 9
3.1 Taakvelden 9
0. Bestuur en ondersteuning 9
1. Veiligheid 21
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 24
3. Economie 29
4. Onderwijs 34
5. Sport, cultuur en recreatie 39
6. Sociaal domein 47
7. Volksgezondheid en milieu 64
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 71
3.2 Paragrafen 76
1. Lokale heffingen 76
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 87
3. Onderhoud kapitaalgoederen 96
4. Financiering 98
5. Bedrijfsvoering 103
6. Verbonden partijen 105
7. Grondbeleid 117
8. Interbestuurlijk toezicht 119
9. Onderzoeksagenda 124
10. Openbaarheidsparagraaf 125
4. Financiële begroting 126
4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting 126
4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen 128
4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen 150
4.4 Dekkingsvraagstuk stedelijke groei en bijbehorende opgave 154
4.5 Uiteenzetting financiële positie 156
Bijlage 1: Subsidieoverzicht 162
Bijlage 2: BBV indicatoren en aanvullende lokale indicatoren 171
Bijlage 3: Mogelijkheden vrijspelen aanvullende incidentele dekking 190

1. Bestuurlijke boodschap

Lelystad

een volwassen stad met ambitie

Zoals ook in de kadernota 2024 – 2027 is verwoord zijn we voortvarend bezig met de uitvoering van het raadsakkoord. Lelystad is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een middelgrote en volwassen stad met zelfvertrouwen. Lelystad durft zich inmiddels te onderscheiden en dat blijkt ook uit een aantal mooie ontwikkelingen die de aankomende jaren concreet worden. In het raadsakkoord worden drie hoofdaccenten gelegd die nog steeds overeind staan.

1. We willen de groei van de stad versnellen en dit gelijk op laten gaan met de ontwikkeling van voorzieningen en de uitvoering van de maatschappelijke opgave.
2. We willen de stad vergroenen en de ambitie van Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur verder versterken.
3. We willen het Stadshart versterken, het stationsgebied een upgrade geven en stappen maken met de integrale gebiedsaanpak Samen Lelystad Oost.

De grote woningbouwopgave wordt in samenwerking met het Rijk, de provincie en markt opgepakt. Voor de gemeente betekent het een andere manier van werken, waarbij we niet meer van tevoren precies bedenken hoe een wijk eruit moet komen te zien, maar daarvoor ook in samenwerking op de markt vertrouwen. Het betekent grotere aanbestedingen en werken vanuit beperkte kaders, waarmee invulling wordt gegeven aan de continuïteit van de bouwopgave. Er worden aansprekende nieuwe wijken ontwikkeld in Lelystad. De versnelde planontwikkeling van Warande 2.0 / ZuiderC draagt daar aan bij. Dat geldt zeker ook voor de ontwikkelingen aan de kust van het Markermeer, waarvoor hard gewerkt wordt aan de uitdagende planvorming van Waterfront Kust.

Tegelijkertijd worden de bestaande wijken niet vergeten. Via de integrale gebiedsaanpak Samen Lelystad Oost maken we stappen in de Zuiderzeewijk, Waterwijk, Boswijk en Atolwijk. Deze wijken worden de komende jaren gerevitaliseerd, wat veel zal doen aan de uitstraling van- en leefbaarheid in deze wijken.

Deze wijken staan daarnaast ook centraal binnen de uitvoering van het programma Preventie met Gezag, waarmee we willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden. Via het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid ontvangen we daarnaast ook middelen onder de noemer ‘Kansrijke Wijk’. De hoofdthema’s daarbinnen zijn investeringen in re-integratie, preventie van schulden en armoede, ontwikkeling van het jonge kind en veerkracht en weerbaarheid.

Het stationsplein wordt straks groter en groener met een nieuw en ruimer busstation. Een echt visitekaartje voor iedereen die in Lelystad woont, werkt of op bezoek komt. Het Theaterkwartier krijgt gestalte met, naast een prachtig theater en een mooie bioscoop, ook een nieuw poppodium ter vervanging van de huidige Corneel aan de Neringweg. De vernieuwing van de onderwijsgebouwen krijgt vorm en aankomend jaar wordt gestart met de vervangende nieuwbouw van basisschool De Tjalk. Daarnaast zal de nieuwe MFA De Botter het bruisend hart worden van de wijk.

Lelystad profileert zich nadrukkelijk als hoofdstad van Flevoland, centraal gelegen te midden van Nationaal Park Nieuw Land, de Oostvaardersplassen en Marker Wadden. Ook in de stad is veel natuur aanwezig met onder andere het Bultpark, Woldpark, Zuigerplasbos en Gelderse Hout. Met de onlangs vastgestelde Strategie Agenda Natuur 'Van groen dromen naar groen doen' is een eerste stap gezet om invulling te geven aan de hoge ambities die Lelystad heeft voor de toekomst op gebied van natuurbehoud en – ontwikkeling in en om de stad.

Met de komst van een aantal grote bedrijven wordt de naam van Lelystad als logistieke hotspot bevestigd. De werkgelegenheid op Flevokust Haven wordt daardoor in de komende jaren fors uitgebreid. Op basis van het Economisch Perspectief Lelystad 2030 zetten we in op de kracht van Lelystad en het uitbouwen van de goederengerichte sectoren, waaronder de maakindustrie en logistiek. Naast de logistieke sector heeft Lelystad ook sterke troeven op het gebied van vrijetijdseconomie en worden er aansprekende evenementen georganiseerd.

Een andere mooie ontwikkeling is de Maatschappelijke Agenda, als onderdeel van een voortdurend gesprek dat we samen voeren over prettig en veilig wonen in onze wijken en onze stad. De groei die we als stad doormaken, met de grote bouwopgave die er ligt, kan niet zonder dit gesprek. De opgaven die er zijn, pakken we samen en integraal op. Zo bouwen we niet alleen een stad, maar bouwen we een samenleving. In deze samenleving hebben we aandacht voor de bestaanszekerheid van inwoners en gezinnen. We informeren onze inwoners actief over de beschikbare landelijke- en lokale regelingen.

Van kadernota naar programmabegroting

De raad heeft met het vaststellen van de kadernota 2024 - 2027 duidelijkheid gegeven aan het college over de financiële- en inhoudelijke kaders die bij het opstellen van de programmabegroting gehanteerd moeten worden. Zo heeft de raad in de kadernota 2024 – 2027 besloten aanvullend budget beschikbaar te stellen voor het beheer van MFA's. Ook zijn er middelen vrijgemaakt voor uitbreiding van de regeling vrijwilligersactiviteiten en de herinrichting van de Neringpassage. Daarnaast zijn er in de kadernota 2024 – 2027 nog diverse intensiveringen vanuit de eerder vastgestelde Cultuurvisie 2024 - 2030 en de Sport- en Beweegvisie 2030 per amendement van dekking voorzien. Voorbeelden zijn een investering in de culturele infrastructuur en een budgetuitbreiding voor het bevorderen van cultuur in de wijk. Daarnaast wordt er ingezet op de renovatie en uitbreiding van sportaccommodaties en zijn er middelen beschikbaar gesteld voor het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Al deze besluiten zijn verwerkt in het financieel perspectief 2024 – 2027 van deze programmabegroting.

Door het vaststellen van de kadernota 2024 – 2027 is duidelijk hoe omgegaan moet worden met de tekorten die met ingang van 2026 ontstaan. Alle gemeenten worden met ingang van dat jaar geconfronteerd met een nieuwe financiering systematiek vanuit het Rijk. In de praktijk betekent dit dat gemeenten er fors op achteruitgaan en om die reden wordt er ook wel gesproken over het ‘ravijnjaar 2026’. Hoewel dit misschien nog ver weg lijkt is het raadzaam om het daar in een vroeg stadium al met elkaar over te hebben. Op basis van de kadernota 2024 – 2027 worden er op korte termijn in ieder geval geen overhaaste en onomkeerbare bezuinigingen doorgevoerd. De raad heeft echter ook bepaald dat er wel voorbereidingen getroffen moeten worden. Deze voorbereidingen zijn nodig om het gesprek over ombuigingsmogelijkheden zorgvuldig met elkaar te kunnen voeren.

Het college waardeert de input van de raad in deze discussie, wat begon met het aannemen van een amendement bij de programmabegroting 2023 – 2026. Het college werd daarin opgeroepen te onderzoeken of ‘Zero Based Begroten’ bij zou kunnen dragen aan het komen tot een sluitend meerjarenperspectief. In navolging daarop heeft het college in overleg met de commissie van de rekening een procesvoorstel opgenomen in de kadernota 2024 – 2027. Inmiddels is dit proces in de organisatie uitgerold en worden alle taakvelden binnen de begroting geanalyseerd. Er wordt in kaart gebracht welke activiteiten worden uitgevoerd, wat dat kost en welke mogelijkheden er zijn om dat te beïnvloeden.

Door aan de voorkant richting te geven aan het proces wat doorlopen gaat worden, is duidelijkheid ontstaan voor ambtelijke organisatie, college en raad. Hoewel het ‘ravijnjaar 2026’ nog ver weg lijkt - en er over de precieze omvang van de financiële opgave van alles gezegd kan worden – zal er naar verwachting namelijk wel bezuinigd moeten worden. Naast het opnieuw inrichten van de begroting worden er binnen het proces van ‘Zero Based Begroten’ daarom ook ombuigingsmogelijkheden in beeld gebracht.

De beschikbare structurele middelen zijn schaars en dat geldt ook voor de beschikbare incidentele middelen. Het college doet in deze programmabegroting een voorstel om te komen tot een afwegingskader omtrent de inzet van incidentele middelen. Met behulp van dit afwegingskader wordt de raad jaarlijks bij de kadernota in staat gesteld een integrale afweging te maken tussen de ontwikkelingen die vragen om incidentele dekking.

Actualisatie financieel perspectief

Gedecentraliseerde taken sociaal domein

Bij het opstellen van deze ontwerp programmabegroting 2024 – 2027 is in vervolg op het kadernotaproces gekeken naar de diverse beleidsterreinen en de actuele ontwikkelingen die zich daarbinnen voordoen. Het uitgangspunt is en blijft het opstellen van een zo realistisch mogelijke begroting en meerjarenraming. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar die begrotingsonderdelen met een grote dynamiek, zoals de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein. De budgetten voor uitvoering van de Participatiewet en de Wmo lijken op dit moment nog steeds toereikend te zijn. Dat ligt echter voor de uitvoering van de Jeugdhulp heel anders. Er ligt op dit terrein nog steeds een onverminderd grote opgave en in deze programmabegroting wordt voorgesteld de begroting en meerjarenraming te actualiseren op basis van de laatste inzichten.

Met de Hervormingsagenda Jeugd 2023 – 2028 is voor gemeenten, het Rijk en uitvoerders wat meer duidelijkheid ontstaan over de uitvoering van de Jeugdhulp in de aankomende jaren. We moeten ervoor zorgen dat kind en gezin wanneer dit nodig is zo snel als mogelijk passende zorg en ondersteuning ontvangen. Tegelijkertijd zullen maatregelen genomen moeten worden om het stelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Zoals blijkt uit de bijstelling in deze programmabegroting is het huidige stelsel dat op dit moment namelijk niet. Lelystad wordt – net als diverse andere gemeenten – geconfronteerd met toenemende kosten. Tegelijkertijd is er in de meerjarenraming op termijn juist minder budget beschikbaar voor de uitvoering van de Jeugdhulp, doordat de hiervoor beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk afnemen.

Deze ontwikkelingen maken een bijstelling van het financieel perspectief 2024 – 2027 op dit moment onontkoombaar. Deze bijstelling betekent echter niet dat het college zich bij de situatie neerlegt. De uitvoering van het overige gemeentelijk takenpakket komt door deze oplopende kosten namelijk steeds verder onder druk te staan. Er ligt een forse opgave om grip te krijgen op de instroom en via die weg de kosten op termijn weer terug te brengen naar een aanvaardbaar niveau. Daar waar in de uitvoering van het lokale deel in de afgelopen jaren goede stappen zijn gezet, blijft het lastig grip te krijgen op de kostenontwikkeling van het regionale deel. Veranderingen zijn lastig van het ene op het andere moment door te voeren. Het is een kwestie van vasthoudendheid en het maken van duidelijke inhoudelijke en integrale keuzes.

Actualisatie financieel perspectief

Overige onderwerpen

Naast bovenstaande ontwikkelingen zijn ook de overige onderdelen van het financieel perspectief 2024 – 2027 in de afgelopen maanden nogmaals geactualiseerd op basis van de laatste inzichten, onder andere op basis van de inzichten uit de mei- en septembercirculaire 2023. Aan de ene kant gaat het om enkele bijstellingen met een positief effect op het begrotingssaldo. De bijdrage die de gemeente ontvangt vanuit het gemeentefonds valt naar verwachting hoger uit en ook de budgetten voor het betalen van rente kunnen naar beneden toe bij worden gesteld. Dit soort ontwikkelingen zorgen voor een voordeel ten opzichte van het meerjarige begrotingssaldo.

Aan de andere kant gaat het om enkele bijstellingen met een nadelig effect op het begrotingssaldo. Zo zorgt de netcongestieproblematiek ervoor dat niet alle nieuw gebouwde scholen direct op het stroomnet aangesloten kunnen worden. Tot die tijd zal noodgedwongen gebruik moeten worden gemaakt van relatief dure dieselaggregaten. Een ander voorbeeld is de noodzakelijke actualisatie van het verkeersmodel, wat eigenlijk onmisbaar is voor het in beeld brengen van knelpunten en het kunnen uitvoeren van wettelijk verplichte onderzoeken.

Ook zijn er enkele bijstellingen in de programmabegroting opgenomen die voortvloeien uit eerdere raadsbesluiten. Zo wordt een voorstel gedaan voor verplaatsing van het KNRM station Lelystad en worden middelen gereserveerd voor de ontwikkeling van een herdenkingsmonument.

Begrotingsadvies VNG

In de afgelopen maanden heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zich meerdere malen over de financiële problematiek uitgelaten en het Rijk opgeroepen gemeenten tegemoet te komen. De VNG heeft in de tussentijd ook een begrotingsadvies aan gemeenten afgegeven. Het advies is om voor 2024 en 2025 een sluitende begroting te presenteren en voor de jaren 2026 en verder een realistische begroting op te stellen. Naar verwachting zal er bij de meeste gemeenten dan sprake zijn van duidelijke tekorten. Dit geeft een duidelijk signaal aan het zittende demissionaire kabinet en de partijen die straks een nieuwe coalitie gaan vormen.

Bij het opstellen van deze programmabegroting 2024 – 2027 heeft het college zich gehouden aan dit begrotingsadvies van de VNG. Te meer ook omdat dit advies aansluit bij het goede gesprek dat met de raad is gevoerd in opmaat naar de vaststelling van de kadernota 2024 – 2027. Het presenteren van een tekortbegroting met ingang van 2026 is in het licht van de discussies die nog gevoerd gaan worden met het Rijk op dit moment goed verdedigbaar. Tegelijkertijd moeten we ook oog hebben voor de realiteit, waarin de middelen schaars zijn en het nieuwe kabinet ook keuzes zal moeten maken. De druk op het financieel perspectief met ingang van 2026 is voor het college reden de raad voor te stellen nu niet over te gaan tot een verbreding van de Lelypas.

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet ziet de gemeenteraad erop toe dat de gemeentebegroting structureel en reëel in evenwicht is. De gemeenteraad kan hiervan afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Met het presenteren van een tekort in 2026 en verder, maar een sluitende begroting voor 2024 en 2025, wordt dit voldoende aannemelijk gemaakt. De prioriteit in de aankomende periode ligt bij het inzichtelijk maken van ombuigingsmogelijkheden, zodat op een later moment in gezamenlijkheid de juiste keuzes gemaakt kunnen worden. Zoals gezegd, doen we dat via het met de raad afgesproken proces van ‘Zero Based Begroten’. Het raadsakkoord zal ons hierbij gaan helpen, want daarin staat wat we belangrijk vinden voor het Lelystad van de toekomst.

2. Leeswijzer

De programmabegroting is opgesteld conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Zo is de financiële begroting ingedeeld op basis van de bij ministeriële regeling voorgeschreven 'taakvelden', wordt er inzicht gegeven in diverse financiële kengetallen en is er een bijlage opgenomen waarin de wettelijk verplicht op te nemen beleidsindicatoren inzichtelijk zijn gemaakt.

Deze voorschriften over hoe de programmabegroting en jaarstukken moeten worden opgebouwd zorgen voor uniformiteit. Het idee achter deze voorschriften is dat gemeenten met elkaar vergeleken moeten kunnen worden. Door dezelfde regels te hanteren wordt er immers minder ruimte gelaten voor interpretatie door individuele gemeenten.

Zoals zichtbaar is in de inhoudsopgave bestaat deze programmabegroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting, plus een aantal bijlagen. Hieronder worden de daarin opgenomen hoofdstukken kort toegelicht.

De **beleidsbegroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

3.1 Taakvelden

De totale gemeentebegroting is onder te verdelen in clusters (0 tot en met 8), waarbij ieder cluster weer is opgebouwd uit een aantal samenhangende taakvelden (in totaal 67). Binnen dit onderdeel wordt voor ieder taakveld afzonderlijk inzicht geboden in:

a) de bijbehorende begrote baten en lasten in de periode 2024 – 2027;
b) de verantwoordelijke portefeuillehouder(s) en de relatie met de hoofdopgaven uit het raadsakkoord;
c) het antwoord op de vraag of dit taakveld onderdeel uitmaakt van de begrotingsmonitoren 2024;
d) de aard van deze activiteiten (wettelijk / gemeentelijk), met daaruit afgeleid een duiding van de beïnvloedbaarheid van deze baten en lasten;
e) de activiteiten die samenhangen met de inzet van deze baten en lasten en wat daarmee beoogd wordt te bereiken;
f) de aan het taakveld gerelateerde beleidsnota's en indien van toepassing de vermelding van aan dit taakveld verbonden partijen (alleen indien er zowel een bestuurlijk- als financieel belang aanwezig is).

3.2 Paragrafen

De paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van de gemeentebegroting. Zaken als de gemeentelijke bedrijfsvoering, de financiering en het beleid omtrent de onderhoud van kapitaalgoederen lopen dwars door de hierboven beschreven taakvelden heen. Dit is ook de reden dat het BBV gemeenten verplicht dit type informatie in afzonderlijke paragrafen uit te werken.

De **financiële begroting** is opgebouwd uit de volgende drie afzonderlijke onderdelen:

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Binnen dit hoofdstuk wordt er een weergave gegeven van het totaal aan baten en lasten van alle taakvelden bij elkaar opgeteld. De bij het opstellen van de totale gemeentebegroting gehanteerde grondslagen worden daarbij kort uiteengezet. De beginstand van het financieel perspectief in de jaren 2024 en verder sluit aan bij de eindstand van de kadernota 2024 – 2027. De eindstand van de programmabegroting 2024 – 2027 zoals hier gepresenteerd is exclusief doorwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen. Na besluitvorming door de gemeenteraad zullen deze bijstellingen formeel worden verwerkt in de financiële administratie en zullen deze tabellen worden aangepast.

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

Binnen dit hoofdstuk worden alle voorgestelde bijstellingen op de begroting en meerjarenraming uiteen gezet. Dit zijn bijstellingen ten opzichte van het hierboven genoemde eindstand van de kadernota 2024 – 2027. Deze bijstellingen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

A. Onontkoombaar / actualisaties
B. Gemeentefonds
C. Overig

Na verwerking van de voorgestelde begrotingsbijstellingen is er sprake van structureel en reëel begrotingsevenwicht in de jaren 2024 en 2025. Met ingang van het jaar 2026 is er echter sprake van een aanzienlijk structureel tekort. De VNG heeft gemeenten opgeroepen een zo realistisch mogelijke begroting en meerjarenraming op te stellen en de daadwerkelijke tekorten met ingang van 2026 duidelijk zichtbaar te maken. In de tussentijd blijft de VNG in gesprek met het huidige demissionaire kabinet over een oplossing van het 'ravijnjaar 2026'. Ook in opmaat naar een nieuw kabinet wordt er op diverse vlakken geprobeerd invloed uit te oefenen op het besluitvormingsproces.

Ondanks deze inspanningen ligt het niet in lijn der verwachting dat het kabinet gemeenten volledig tegemoet zal komen. De financiën van het Rijk staan namelijk onder druk. Enerzijds is er sprake van diverse autonome ontwikkelingen – zoals de stijging van de rente - die maken dat een nieuw kabinet begint met een bezuinigingsopgave. Anderzijds zijn er nog diverse andere dossiers die – net als gemeenten - vragen om aanvullende middelen. De raad heeft in via de kadernota 2024 – 2027 het besluit genomen dat er gestart wordt met 'Zero Based Begroten'. Naast het opnieuw opbouwen van de begroting en het creëren van meer inzicht worden er ook ombuigingsmogelijkheden uitgewerkt, zodat de raad op een later moment een afgewogen en zorgvuldige keuze kan maken.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen

Er is op dit moment nog zo'n €0,65 miljoen aan onbeklemde ruimte beschikbaar in de reserve ontwikkeling stad. Via besluitpunt 40 wordt voorgesteld het begrotingsoverschot in 2024 en 2025 toe te voegen aan deze reserve, zodat het totaal aan onbeklemde ruimte uitkomt op €2,25 miljoen. In dit hoofdstuk wordt de raad vervolgens gevraagd enkele bijstellingen vanuit deze onbeklemde ruimte van dekking te voorzien.

4.4 Dekkingsvraagstuk stedelijke groei en bijbehorende opgave

In het raadsakkoord zijn er incidentele middelen gereserveerd voor het kunnen faciliteren van ontwikkelingen gericht op de groei van de stad. De raad heeft inmiddels enkele concrete besluiten genomen om deze middelen in te zetten. Het is de verwachting dat er op termijn meer initiatieven zullen zijn die wellicht gaan vragen om incidentele dekking. De beschikbaarheid van incidentele middelen is echter niet onbeperkt. Teneinde de integrale afweging te kunnen faciliteren wordt er in dit hoofdstuk ingegaan op dit dekkingsvraagstuk en wordt voorgesteld een afwegingskader op te stellen.

4.5 Uiteenzetting financiële positie

Binnen dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke balans. Er wordt inzicht geboden in de gemeentelijke reservepositie en de voorzieningen. Dit hoofdstuk heeft een relatie met de paragraaf Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT), waarin wordt ingegaan op diverse financiële ratio's en kengetallen (aan de hand van de drie pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie).

Bijlagen

In deze programmabegroting zijn enkele bijlagen opgenomen. Bijvoorbeeld de bij ministeriële regeling verplicht op te nemen beleidsindicatoren per taakveld (aangevuld met lokale beleidsindicatoren) en diverse overzichten op het gebied van subsidieverstrekking.

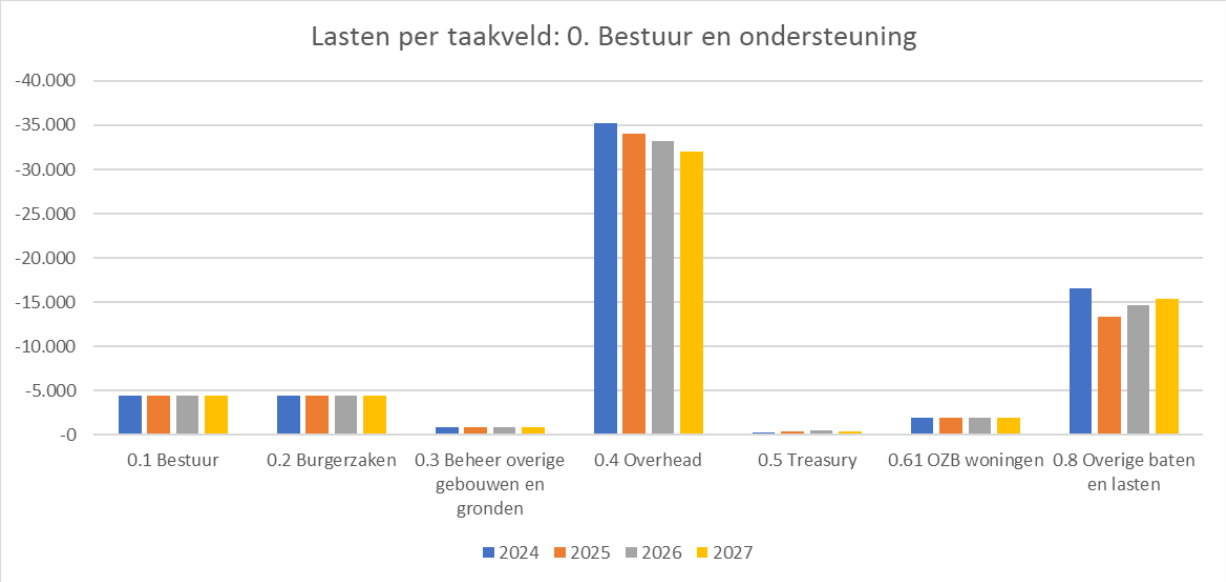
3. Beleidsbegroting

3.1 Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning

De taakvelden binnen het cluster ‘0. Bestuur en ondersteuning’ dragen bij aan de uitvoering van de inhoudelijke taakvelden, die onderdeel uitmaken van de verderop beschreven clusters 1 tot en met 8. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

0. Bestuur en ondersteuning (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
0.1 Bestuur	-4.484	-4.460	-4.460	-4.460
0.2 Burgerzaken	-4.387	-4.387	-4.379	-4.379
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-834	-834	-834	-834
0.4 Overhead	-35.176	-34.015	-33.256	-32.048
0.5 Treasury	-274	-435	-465	-441
0.61 OZB woningen	-1.942	-1.942	-1.942	-1.942
0.62 OZB niet-woningen	-	-	-	-
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-
0.64 Belastingen overig	-	-	-	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8 Overige baten en lasten	-16.607	-13.393	-14.698	-15.357
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Lasten	**-63.705**	**-59.466**	**-60.035**	**-59.461**
Baten				
0.1 Bestuur	82	82	82	82
0.2 Burgerzaken	982	982	982	982
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	899	899	899	899
0.4 Overhead	309	309	309	309
0.5 Treasury	786	774	774	774
0.61 OZB woningen	13.687	13.687	13.687	13.687
0.62 OZB niet-woningen	16.561	16.561	16.561	16.561
0.63 Parkeerbelasting	2.190	2.190	2.190	2.190
0.64 Belastingen overig	321	321	321	321
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	208.428	208.045	196.820	196.317
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-	-
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-
Totaal Baten	**244.244**	**243.849**	**232.624**	**232.121**
Eindtotaal	**180.539**	**184.383**	**172.590**	**172.660**

0. Bestuur en ondersteuning (mutaties reserves) (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
0.10 Mutaties reserves	131	-1.099	-1.084	-1.084
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	809	-1.002	3.213	-346
Totaal Lasten	**940**	**-2.101**	**2.129**	**-1.430**
Baten				
0.10 Mutaties reserves	10.437	4.896	4.092	1.490
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	7.298	11.697
Totaal Baten	**10.437**	**4.896**	**11.390**	**13.188**
Eindtotaal	**11.377**	**2.795**	**13.520**	**11.758**

Bedrag x €1.000

0.1	Bestuur

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-4.484	-4.460	-4.460	-4.460
Baten	82	82	82	82

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	I.A. Bakker
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, G40, Platform 31)

De beïnvloedbaarheid van de lasten binnen dit taakveld is vrij beperkt. Zo is het aantal raadsleden wettelijk voorgeschreven, evenals de hoogte van de bijbehorende vergoeding voor het raadswerk. De lasten behorende bij het college staan in direct verband met het aantal collegeleden. De lasten behorende bij de raad staan in direct verband met het aantal raadsleden, fracties en fractieassistenten. Met ingang van de deze bestuursperiode is het aantal raadsleden toegenomen van 35 naar 37 in verband met het bereiken van de grens van 80.000 inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De wijze waarop het gemeentebestuur met elkaar omgaat is van grote invloed op het imago en de bestuurskracht. Om het samenspel te verbeteren zijn er in het raadsakkoord een aantal afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over tijdige informatievoorziening en een duidelijke rolverdeling tussen raad en college. Onderliggende basis van deze afspraak is het onderlinge vertrouwen om samen resultaten voor de stad te boeken.

Gerelateerde beleidsnota's
Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit collegeleden gemeente Lelystad
Gedragscode integriteit ambtenaren gemeente Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

0.2	Burgerzaken	2024	2025	2026	2027
	Lasten	-4.387	-4.387	-4.379	-4.379
	Baten	982	982	982	982

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente voert een verscheidenheid aan wettelijke verplichtingen uit binnen dit taakveld. De uitvoering hiervan is georganiseerd binnen de Stadswinkel. Naast burgerzaken vormt het klantcontactcentrum een belangrijk onderdeel, dat uitvoering geeft aan de telefonische bereikbaarheid, informatieverstrekking en het opnemen en uitzetten van meldingen over de openbare ruimte. De informatiebalie is het eerste aanspreekpunt voor inwoners, bezoekers en ondernemers die een bezoek brengen aan het stadhuis en vervult daarmee een waardevolle en gastvrije rol in de gemeentelijke dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de diverse wettelijk voorgeschreven burgerzakentaken. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en een groot deel van de legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet brengt de gemeente de kosten in rekening voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges.

Basistaken
De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse wettelijke taken, zoals de uitgifte van rijbewijzen, reisdocumenten en het verlenen of intrekken van de Nederlandse nationaliteit.

Basisregistraties
De gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Basisregistratie Personen. Dit betreft het bijhouden van persoonsgegevens, de verstrekking van gegevens uit de basisregistratie, de technische en administratieve inrichting en werking en de beveiliging van de basisregistratie.

Burgerlijke stand
Op basis van het Burgerlijk Wetboek houdt de gemeente diverse registers bij. Daarnaast voeren we de daarbij behorende taken op onder andere het gebied van huwelijken, geboortes, overlijden en erkenningen uit. Het steeds verder digitaliseren van onze dienstverlening wordt ook hierin toegepast.

Verkiezingen
Op basis van de Kieswet zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van verkiezingen voor de gemeenteraad, de provinciale staten, de Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement en de Waterschappen. De verkiezing voor de Nederlandse leden in het Europees Parlement - vindt plaats op 6 juni 2024.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inwoners ervaren de dienstverlening van Burgerzaken als een klantgerichte en professionele organisatie, waarbij je veilig en betrouwbaar voor je diensten en producten terecht kunt.

Burgerzaken staat de komende jaren voor grote veranderingen, waardoor het taakveld aan verandering onderhevig is. Bij de vertaalslag van de systeemwereld naar de leefwereld van de burger, moet een balans worden gevonden in het spanningsveld van optimale dienstverlening en tegelijkertijd kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, fraudebestrijding, juridisering en de toenemende digitalisering.

Hier ligt de uitdaging om de dienstverlening anders in te richten en tegelijkertijd de persoonlijke benadering, naar een hoger plan te tillen. Dat vereist meer dan ooit hostmanship en vakmanschap. Om bovenstaande de komende jaren te realiseren gaan we aan de slag met de drie kernwaarden van onze visie op dienstverlening “samen, betrokken en duidelijk!” Door kritisch te kijken naar de huidige processen en de juiste keuzes te maken voor de middel- en lange termijn komen wij tot een optimale dienstverlening, digitaal waar dat kan, persoonlijk waar het moet.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Leges verordening 2023	-

Bedrag x €1.000

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-834	-834	-834	-834
Baten	899	899	899	899

Hoofdopgave raadsakkoord:	7. Stedelijke Vernieuwing
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Naast bouwgrond in exploitatie (taakveld 3.2 voor bedrijventerreinen en taakveld 8.2 voor niet-bedrijventerreinen) heeft de gemeente diverse andere gronden in eigendom. Dit zijn bijvoorbeeld gronden die zijn uitgegeven in erfpacht, maar ook de niet in exploitatie genomen gronden. Wanneer geen sprake is van een grondexploitatie, worden de bijbehorende lasten en baten die samenhangen met het bezit en beheer van deze gronden binnen dit taakveld verantwoord.

Wat willen we bereiken?

Door middel van uitgifte in erfpacht in het verleden heeft de gemeente (ook op privaatrechtelijke wijze) grip gekregen op de ruimtelijke ontwikkeling. Daarnaast worden gronden die nog niet zijn bebouwd, als strategische grondvoorraad aangehouden om later eventueel in een grondexploitatie te worden opgenomen. Daarnaast wordt er binnen dit taakveld gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerslasten anderzijds.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gronden die geen onderdeel uitmaken van een grondexploitatie vertegenwoordigen een waarde op de gemeentelijke balans binnen de categorie materiële vaste activa. De exploitatielasten van het in beheer hebben van deze gronden - en de baten die samenhangen met het bezit - zijn grofweg onder te verdelen in:

Toegerekende rentelasten

De gemeentelijke bezittingen zijn deels gefinancierd met vreemd vermogen, zo ook de gronden die zijn uitgegeven in erfpacht en de (bouw)gronden die nog niet zijn opgenomen in een grondexploitatie. Het BBV schrijft voor dat de kosten die hiermee samenhangen moeten worden toegerekend aan het bijbehorende taakveld. In dit geval worden de rentelasten die samenhangen met het in bezit hebben van deze gronden aan dit taakveld toegerekend via een omslagpercentage.

Beheerslasten en -baten

Naast de lasten die samenhangen met het in bezit hebben, heeft de gemeente ook een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een doelmatig beheer van deze gronden. Daar waar dit mogelijk is, worden gronden verhuurd of verpacht, zodat er baten worden gerealiseerd. Op incidentele basis wordt er in bepaalde gevallen overgegaan tot verkoop van grond, wat resulteert in incidentele baten en vaak ook lasten (bijvoorbeeld in verband met de afwikkeling van een boekwaarde). Deze incidentele verkopen zijn niet op voorhand meerjarig te begroten.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien de lasten en baten sterk met elkaar samenhangen.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

0.4 Overhead

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-35.176	-34.015	-33.256	-32.048
Baten	309	309	309	309

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

De bedrijfsvoeringskosten van de gemeente worden gedefinieerd als die kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers.

Wat willen we bereiken?

Het doel binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering is om een klimaat te realiseren waarin het vanzelfsprekend is dat iedereen voortdurend streeft naar verbetering van de werkprocessen en routines, met daarin het belang van de inwoners als uitgangspunt. Zoals ook in het raadsakkoord staat verwoord is het vertrekpunt te kijken naar mogelijkheden en niet naar onmogelijkheden.

Daarnaast wordt er conform het uitvoeringsplan duurzaamheid verder gewerkt aan het verduurzamen van de organisatietaken en de bedrijfsvoering, onder andere door het bevorderen van duurzame inkoop. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt uitgebreider ingegaan op diverse andere aspecten die hierbij van belang zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de bedrijfsvoeringskosten. Het gaat hierbij om de gemeente brede uitvoering van de volgende taken:

- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- onderzoek en statistiek;
- de directie, teamleiders;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT);
- facilitaire zaken en huisvesting, zoals de kapitaal- en onderhoudslasten van het stadshuis (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);

In de afgelopen jaren is door middel van het opnemen van een stijgende taakstelling een reductie van de bedrijfsvoeringskosten in de begroting verwerkt. Met ingang van 2023 is de totale taakstelling ter grootte van €750.000 per jaar geëffectueerd. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten die resteert binnen dit taakveld is zeer beperkt en staat in direct verband met de omvang van de activiteiten die worden uitgevoerd binnen het primaire proces.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

Het Flevolands Archief (HFA)

Bedrag x €1.000

0.5	Treasury

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-274	-435	-465	-441
Baten	786	774	774	774

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft een deel van haar activa gefinancierd met vreemd vermogen en betaalt over deze aangetrokken leningen een vergoeding in de vorm van rente. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) stelt regels aan het financieringsgedrag van gemeenten, zodanig dat bijvoorbeeld de risico's op het gebied van renteschommelingen worden beperkt. Zo voorkomt de zogeheten 'kasgeldlimiet' dat gemeenten vooral leningen aantrekken met een korte looptijd (met over het algemeen een lagere rente) en verplicht de 'renterisiconorm' gemeenten om de herfinanciering van leningen te spreiden in de tijd.

Wat willen we bereiken?

Binnen de grenzen van de Wet FIDO wordt getracht de rentelasten zo laag mogelijk te houden, door maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet. Daarnaast wordt door middel van het spreiden van de leningenportefeuille in de tijd getracht het renterisico bij het herfinancieren van leningen zo klein mogelijk te houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van de treasuryfunctie:

Rentelasten

De te betalen rentelasten zijn onder te verdelen naar looptijd van de afgesloten lening. Er zijn leningen afgesloten met een korte looptijd (korter dan één jaar, vaak met een relatief lage rente) en leningen met een langere looptijd (langer dan één jaar, waarbij over het algemeen geldt dat hoe langer de looptijd hoe hoger de rente). De rentelasten zijn voornamelijk afhankelijk van de benodigde financiering, wat weer een voortvloeisel is van de genomen raadsbesluiten in het verleden. Daarnaast bepalen de rentestanden van het moment van herfinanciering voor een groot deel in hoeverre het beschikbare budget toereikend is.

Rentebaten en dividendopbrengsten

De baten binnen dit taakveld komen enerzijds voort uit de rentebaten die de gemeente ontvangt als vergoeding van een aantal verstrekte leningen en de rentebaten die de gemeente ontvangt uit hoofde van het uitzetten van overtollige liquide middelen bij de schatkist. Anderzijds ontvangt de gemeente dividendopbrengsten vanuit een viertal deelnemingen, te weten: Vitens, Huisvuilcentrale, Alliander en de Bank Nederlandse Gemeenten. De hoogte van de ontvangen dividendopbrengsten is afhankelijk van de bedrijfsresultaten van de genoemde deelnemingen.

De directe beïnvloedbaarheid van deze lasten en baten is vrij beperkt, aangezien de gemeente gehouden is aan wet- en regelgeving en te maken heeft met een financieringsbehoefte die gebaseerd is op besluiten uit het verleden.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

NV Alliander
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
NV Vitens

Bedrag x €1.000

0.61 OZB woningen

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-1.942	-1.942	-1.942	-1.942
Baten	13.687	13.687	13.687	13.687

0.62 OZB niet-woningen

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	16.561	16.561	16.561	16.561

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de waardering van alle onroerende zaken in Nederland. Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bijv. een bedrijfspand), ontvangen ieder jaar een WOZ-beschikking van de gemeente. De WOZ-waarde in deze beschikking vormt de grondslag voor het heffen van belasting door de rijksoverheid, gemeenten en het waterschap. Daarnaast wordt de WOZ-waarde op meer terreinen gebruikt, bijvoorbeeld bij het bepalen van de maximale huur bij woningcorporaties.

Wat willen we bereiken?

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep. De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering en het Kadaster beheert het landelijke register van de door gemeenten vastgestelde WOZ waarden, als onderdeel van de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (ozb) op woningen. Samen met de baten vanuit de ozb op niet-woningen (taakveld 0.62) resulteert dit in een totale geraamde ozb opbrengst van afgerond €30 miljoen in 2024 (na verwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde actualisatie voor de ontwikkeling van inflatie en het areaal).

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor het leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. Over de vastgestelde WOZ-waarden wordt overeenkomstig de verordening OZB belasting geheven waarmee inkomsten worden gegenereerd.

De hoogte van de totale ozb opbrengst wordt jaarlijks in de kadernota aangepast voor de ontwikkeling van de inflatie en het areaal.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Tarievennota 2024 (behandeling in de raad eind 2023)	-

Bedrag x €1.000

0.63 Parkeerbelasting

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	2.190	2.190	2.190	2.190

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen. In de jaarlijks te actualiseren verordening parkeerbelastingen Lelystad wordt hier concreet invulling aan gegeven. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden bezien met de lasten, die onderdeel uitmaken van taakveld 2.2 parkeren.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook parkeerbundels, abonnementen en vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen).

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 wordt gewerkt aan een herziening van het parkeerbeleid, gericht op (het versnellen van) de ontwikkeling van Lelystad. Mogelijk leidt dit tot aanpassingen in de tariefstructuur en daarmee de parkeerbaten. Deze mogelijke effecten zijn vanzelfsprekend nog niet verwerkt in voorliggende programmabegroting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Parkeerverordening Lelystad	Coöperatie ParkeerService
Verordening Parkeerbelasting Lelystad	

Bedrag x €1.000

0.64 Belastingen overig

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	321	321	321	321

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[100 %]

Context

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om nog een aantal belastingen te heffen. In Lelystad is daaraan uitvoering gegeven door het heffen van: hondenbelasting (artikel 226) en de toeristenbelasting (artikel 224).

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de overige belastingen opgenomen. Het gaat hierbij om de volgende belastingen:

Hondenbelasting
De heffing van hondenbelasting (€ 321.000) is gemeentelijk beleid. Deze baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De hoogte van de hondenbelasting is niet aan wettelijke normen gebonden. De gemeente heeft daarmee een ruime vrijheid in het bepalen van de hoogte van de tarieven voor de hondenbelasting.

Toeristenbelasting
Op basis van de voorschriften uit het BBV worden de inkomsten toeristenbelasting begroot binnen taakveld 3.4 Economische promotie. Bij deze wordt verwezen naar taakveld 3.4.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Legesverordening Lelystad 2024 (raadsbehandeling eind 2023)	-

Bedrag x €1.000

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	208.428	208.045	196.820	196.317

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen, waarbij de bijdrage die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds veruit de grootste is. Over de inzet van deze middelen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan de Rijksoverheid, maar de gemeente heeft uiteraard wel de verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan de wettelijke taken die in de overige taakvelden staan beschreven.

Wat willen we bereiken?

De middelen die overkomen vanuit het gemeentefonds zijn in principe vrij besteedbaar. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat rijksmiddelen die gekoppeld zijn aan een specifiek beleidsterrein daar ook voor worden ingezet. In deze programmabegroting worden om die reden de zogeheten taakgerelateerde mutaties doorvertaald in de gemeentebegroting.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de baten opgenomen die de gemeente ontvangt vanuit de verschillende uitkeringen uit het gemeentefonds:

Algemene uitkering

De algemene uitkering is de grootste uitkering uit het gemeentefonds. Het totale bedrag dat beschikbaar is voor alle gemeenten wordt verdeeld aan de hand van diverse maatstaven, vanuit het principe dat gemeenten bij gelijke tarieven een gelijkwaardig voorzieningenniveau moeten kunnen bieden. Het verdeelmodel is globaal en kosten georiënteerd en houdt rekening met de belastingcapaciteit en de structuurkenmerken van de verschillende gemeenten.

Het verdeelmodel is met ingang van 2023 herijkt en de invoering wordt in eerste instantie tot en met 2025 gefaseerd ingevoerd, inclusief een ingroeimodel. Voor Lelystad zal er uiteindelijk sprake zijn van een nadelig herverdeeleffect ter grootte van €60 per inwoner per jaar. Er zal echter nog vervolgonderzoek worden uitgevoerd in de aankomende jaren, wat maakt deze uitkomst nog kan wijzigen. Er wordt om die reden vooralsnog rekening gehouden met een nadelig effect dat oploopt tot €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit op basis van het officiële ingroeipad zoals dat is gecommuniceerd in de meicirculaire 2022.

De jaarlijkse ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering werd tot voor kort vorm gegeven via de zogeheten 'trap op en trap af systematiek', waarbij het totaal onder gemeenten te verdelen bedrag meebeweegt met de ontwikkeling van de brede rijksuitgaven. De krimp of groei van de algemene uitkering als gevolg van deze systematiek wordt het acccres genoemd en werd ieder jaar in de mei- en septembercirculaire meerjarig geactualiseerd. De VNG heeft op 23 juni 2022 ingestemd met het voorstel van de fondsbeheerders om deze systematiek voor 2022, 2023, 2024 en 2025 te bevriezen voor wat betreft het volume-deel. Daarmee is er ook duidelijkheid ontstaan over de methode voor het afsplitsen van het deel van het accres voor de compensatie van de loon- en prijsontwikkeling bij gemeenten. Met ingang van 2026 wordt de koppeling met de brede rijksuitgaven losgelaten, maar er is tot op dit moment nog geen duidelijkheid over hoe de precieze normeringsystematiek er uit komt te zien.

Naast bovenstaande onzekerheden lopen er diverse andere discussies omtrent de hoogte van de algemene uitkering die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Denk aan het al dan niet afschaffen van de zogeheten 'opschalingskorting' en de onderzoeken naar tekorten binnen de Jeugdzorg en de Wmo. De bijstellingen uit deze programmabegroting 2024 - 2027 zijn gebaseerd op de informatie uit de septembercirculaire 2023. Op het moment dat er meer duidelijkheid ontstaat omtrent deze onzekerheden worden de effecten betrokken in de gemeentelijke p&c cyclus.

Integratie uitkeringen

De integratie uitkeringen zijn gekoppeld aan de uitvoering van specifieke taken, maar de gemeente hoeft geen verantwoording af te leggen over de besteding. Op termijn is het de bedoeling dat dit type uitkeringen worden geïntegreerd binnen de algemene uitkering en dus niet langer afzonderlijk zijn te onderscheiden.

Decentralisatie uitkeringen

Decentralisatie utkeringen zijn vergelijkbaar met integratie uitkeringen, met als voornaamste verschil dat overheveling naar de algemene uitkering geen doel op zich is. Met ingang van 2019 wordt de zogeheten ICL uitkering ook uitgekeerd via deze weg en vormt daarmee veruit de grootste decentralisatie uitkering.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

0.8 Overige baten en lasten

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-16.607	-13.393	-14.698	-15.357
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat alle baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de overige specifieke taakvelden in de gemeentebegroting.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de volgende concern brede begrotingsonderdelen:

Stelposten en taakstellingen

Stelposten zijn reserveringen die in een later stadium worden doorvertaald naar de overige taakvelden, in afwachting van nadere informatie. Zo is er een stelpost voor lonen / sociale lasten, kapitaallasten, financiële verschillen en frictie. Taakstellingen zijn nog te concretiseren bezuinigingen, die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden en om die reden centraal worden geadministreerd.

Onvoorzien

Voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien is er een structureel budget beschikbaar van €50.000.

Voormalig personeel

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW, wat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor de WW-uitkering van werkzoekende ex-medewerkers en verplicht zijn hen aantoonbaar te begeleiden bij het vinden van een passende baan. Bijbehorende kosten zijn in de begroting voorzien, zijn niet toe te delen aan een van de overige taakvelden en maken om die reden eveneens onderdeel uit van dit taakveld.

Gerelateerde beleidsnota's

-

Gerelateerde verbonden partijen

-

0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat over het boekjaar 2022 voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting. De eventueel te betalen vennootschapsbelasting zal gedekt worden uit het resultaat grondexploitaties. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie.

0.10 Mutaties reserves

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	131	-1.099	-1.084	-1.084
Baten	10.437	4.896	4.092	1.490

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot- en vervolgens dienovereenkomstig geboekt, op basis van in het verleden genomen raadsbesluiten. Het betreft hier de technische verwerking van de reservemutaties binnen alle andere taakvelden, met uitzondering van taakveld '0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten'.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota reserves en voorziening 2019	-

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	809	-1.002	3.213	-346
Baten	-	-	7.298	11.697

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

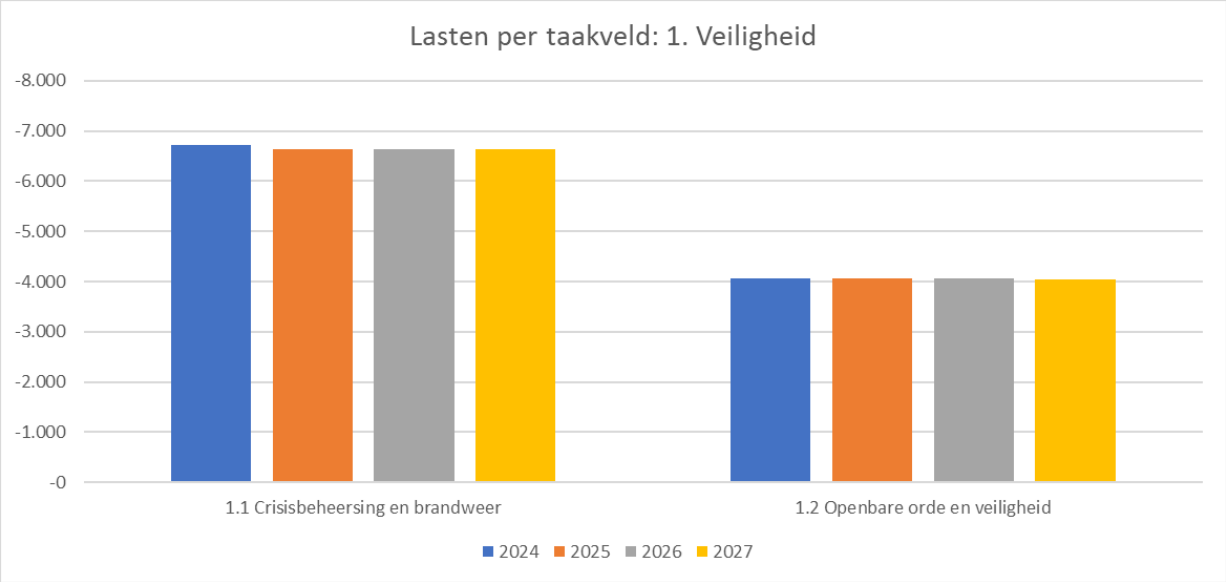
Context

Op dit taakveld wordt het begrotingssaldo van alle andere taakvelden begroot- en geboekt, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Het betreft hier de technische verwerking van het begrote resultaat over de gehele gemeentebegroting: het saldo van baten en lasten binnen dit taakveld komt overeen met de eindstand van de kadernota 2024 - 2027. Na besluitvorming over deze programmebgroting 2024 - 2027 worden deze cijfers geactualiseerd, zodat er aansluiting is met het financieel perspectief 2024 - 2027.

1. Veiligheid

De taakvelden binnen het cluster ‘1. Veiligheid’ hebben betrekking op crisisbeheersing en brandweer, openbare orde en veiligheid. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

1. Veiligheid (Bedragen x €1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-6.719	-6.634	-6.634	-6.633
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.065	-4.065	-4.065	-4.040
Totaal Lasten	**-10.784**	**-10.699**	**-10.698**	**-10.673**
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	101	101	101	101
1.2 Openbare orde en veiligheid	110	110	110	110
Totaal Baten	**210**	**210**	**210**	**210**
Eindtotaal	**-10.574**	**-10.488**	**-10.488**	**-10.463**

Bedrag x €1.000

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.719	-6.634	-6.634	-6.633
Baten	101	101	101	101

Hoofdopgave raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid
Portefeuillehouder(s):	I.A. Bakker
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's is het college van burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Op grond van artikel 8 en 9 zijn gemeenten vervolgens verplicht via een gemeenschappelijke regeling diverse taken en bevoegdheden op dit gebied over te dragen aan het bestuur van de veiligheidsregio. Lelystad maakt samen met de gemeenten Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde onderdeel uit van de veiligheidsregio Flevoland.

Wat willen we bereiken?

De Veiligheidsregio Flevoland investeert in veiligheid en draagt bij aan een redzame samenleving. Zij zijn de uitvoeringsorganisatie op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg en beschikken over een parate en professionele meldkamer, brandweerorganisatie en crisisorganisatie die dag en nacht klaar staan om hulp te verlenen. Zij adviseren organisaties, bedrijven en burgers over (brand)veiligheid. In eerste instantie over het (minimaal) voorschrijven van de wettelijke regels (regelgericht), proactief meedenkend over het verminderen van de risico's.

Vanuit de belangrijkste trends en ontwikkelingen, de bestuurlijke uitgangspunten en de maatschappelijke opdracht voor veiligheidsregio's, zijn er drie strategische thema's voor 2024 en verder van belang:

- Waar mogelijk voorkomen van crises. (risicomanagement)
- Waar nodig beperken en bestrijden van (gevolgen van) crises. (incidentmanagement)
- Het versterken van gemeenschappelijke risico- en incidentmanagementprocessen van veiligheidssectoren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De uitvoering hiervan is belegd bij de Veiligheidsregio Flevoland, die jaarlijks een bijdrage van de deelnemende gemeenten ontvangt. De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband tussen de zes Flevolandse gemeenten, Brandweer Flevoland, GHOR (de afkorting staat voor Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) en de politie. De meest belangrijke punten voor 2023 zijn;

Samenwerking Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek
- De veiligheidsdirectie draagt planmatig zorg voor de verdere uitwerking van de te nemen vervolgstappen in de verdieping van de samenwerking.
- De kwartiermakers van de diverse kolommen werken de verdere verdieping van de samenwerking uit in concrete plannen.

Omgevingswet en adviseren over risico's
- De medewerkers van de Veiligheidsregio zijn adequaat opgeleid en getraind voor het werken met de Omgevingswet en de samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners.
- De veiligheidsregio wil gemeenten proactief benaderen om haar inbreng te kunnen leveren.
- Adviseren van gemeenten op het onderdeel veiligheid in de nieuwe plannen, die vereist zijn op grond van de Omgevingswet.
- Zorg dragen voor breed afgestemde advisering, zowel met gelieerde ketenpartners (GGD) als intern binnen de veiligheidsregio (Veiligheidsbureau en Brandweerzorg).

Meldkamer Midden Nederland
- Participeren in gremia in relatie tot de totstandkoming van de Meldkamer Midden-Nederland.
- Zorgdragen voor het in stand houden van een optimale samenwerking binnen Midden-Nederland tussen betrokken partijen om zodoende de belangen van de veiligheidsregio's optimaal te behartigen.

Toekomstbestendige brandweer, incl. paraatheid en verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie)
Opleiden, trainen en oefenen (OTO) en bouwen aan een toekomstige crisisbeheersing. We staan er als het onverhoopt toch nodig is. Het waarborgen van de reguliere werkzaamheden die de continuïteit van de risico- en crisisbeheersing op orde houden heeft onze hoogste prioriteit. Dit doen we op het gebied van onder meer:
- Advisering.
- Preparatie.
- Vakbekwaamheid.

Het jaar 2024 staat in het teken van de versterking van de crisis en Rampenbestrijding. Het ministerie heeft voor elke regio hier extra middelen beschikbaar gesteld. Tevens wordt er een nieuw beleidsplan Veiligheidsregio en dekkingsplan brandweer opgesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan Lelystad 2023 - 2026
Beleidsplan Veiligheidsregio

Gerelateerde verbonden partijen
GR Veiligheidsregio Flevoland

Bedrag x €1.000

1.2	Openbare orde en veiligheid

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-4.065	-4.065	-4.065	-4.040
Baten	110	110	110	110

Hoofdopgave raadsakkoord:	9. Openbare Orde & Veiligheid
Portefeuillehouder(s):	I.A. Bakker
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Een veilig Lelystad vraagt een doeltreffende aanpak van criminaliteit, overlast en onveilige situaties. We willen samen met inwoners en veiligheidspartners ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel toeneemt en de overlast afneemt. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hoe dit vorm te geven staat in het door de gemeenteraad vastgestelde Integraal veiligheidsplan 2023-2026.

Wat willen we bereiken?

Een veiliger Lelystad is het doel, waarbij we het totaal aantal geregistreerde misdrijven willen verminderen. Het percentage inwoners ‘dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt’ willen we verlagen. Het totaal aantal misdrijven is een belangrijke maat voor de omvang van de criminaliteit in onze stad. Het veiligheidsgevoel van inwoners geeft weer hoe de samenleving het ervaart, welke impact criminaliteit heeft.

In het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 zijn tal van concrete doelstellingen en onderliggende indicatoren opgenomen om te kunnen bepalen of de doelstellingen straks behaald zijn. Insteek is een hoger veiligheidsgevoel en minder overlast, criminaliteit en misdaad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Voor 2024 ligt het accent op:

1. Het uitvoering geven aan het integraal veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 met daarin focus op ondermijning (waaronder het uitvoeren van het project Preventie met Gezag en het uitvoeren van de verdere actie in de aanpak van ondermijning zoals opgenomen in het IVP 2023-2026), het verbinden van zorg en veiligheid (waaronder het doorontwikkelen van de PGA en uitvoering geven aan de aanpak mensenhandel) en Cybercrime.
2. Werken aan de strategische thema's en de reguliere, OOV taken en werkzaamheden.
3. Verbinding blijven leggen tussen veiligheid en het fysieke domein (Omgevingswet, illegale kamerverhuur, sloop en sanering).
4. Veiligheid als onderdeel van Samen Lelystad Oost.
5. We betrekken de inwoners bij het verbeteren van Veiligheid in de wijk, voeren buurtschouwen uit, geven inzicht in de afhandeling van meldingen en koppelen terug naar inwoners. Handhaving wordt locatie en doelgroep gericht ingezet.

Veiligheid is veelomvattend beleidsveld. Het gaat om jeugdoverlast, veilig uitgaan, handhaving, aanpak van ondermijning, evenementen, veilige buurten, aanpak drugsoverlast, mensenhandel, prostitutiebeleid, huiselijk geweld en crisisbeheersing. Het gaat ook om het veiligheidsgevoel van burgers zoals dit mede wordt beïnvloed door de inrichting van de openbare ruimte en beleid inzake jeugd, gezondheidszorg, wonen, werk en onderwijs. Het IVP beschrijft meer dan honderd activiteiten.

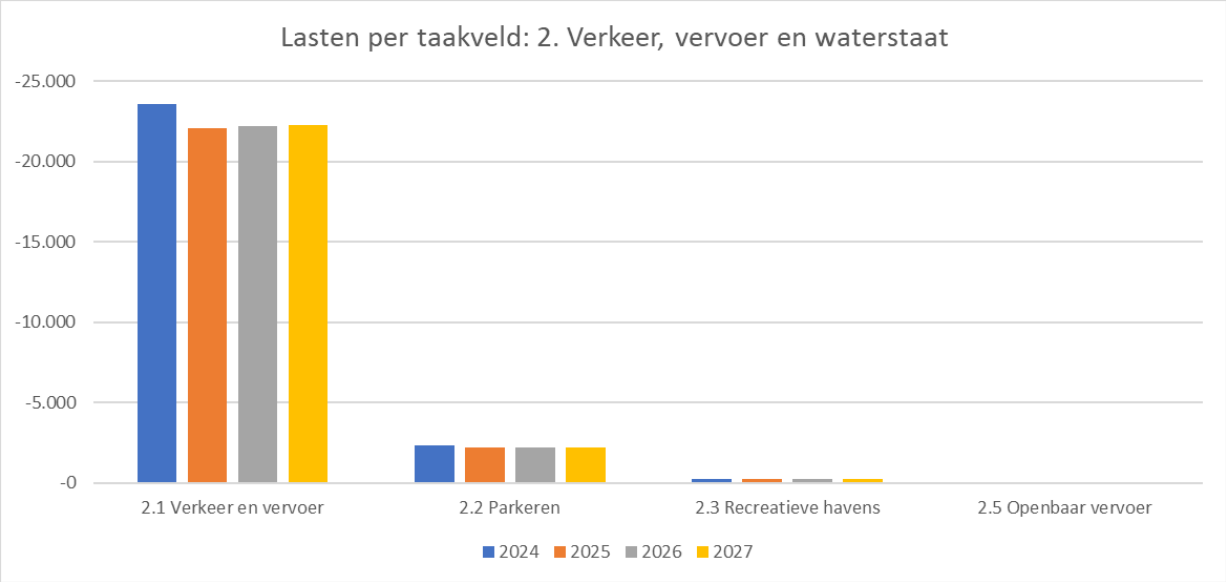
Gerelateerde beleidsnota's
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026
Beleidsplannen rond Vergunningen Toezicht en Handhaving
Regionale Veiligheidsstrategie tussen 39 gemeenten, politie en OM
Evenementenbeleid
Nota prostitutie en seksbranche

Gerelateerde verbonden partijen
Veiligheidsregio
Omgevingsdienst

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

De taakvelden binnen het cluster ‘2. Verkeer, vervoer en waterstaat’ hebben betrekking op verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens en openbaar vervoer. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (Bedragen x €1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	-23.586	-22.108	-22.202	-22.292
2.2 Parkeren	-2.313	-2.207	-2.205	-2.204
2.3 Recreatieve havens	-246	-246	-246	-246
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-60	-59	-59	-59
Totaal Lasten	**-26.204**	**-24.620**	**-24.712**	**-24.800**
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	549	549	511	511
2.2 Parkeren	524	536	536	536
2.3 Recreatieve havens	80	80	80	80
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	27	27	27	27
Totaal Baten	**1.180**	**1.192**	**1.154**	**1.154**
Eindtotaal	**-25.024**	**-23.428**	**-23.558**	**-23.647**

Bedrag x €1.000

2.1 Verkeer en vervoer

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-23.586	-22.108	-22.202	-22.292
Baten	549	549	511	511

Hoofdopgave raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Nationale Omgevingsvisie, Wegenwet, de Wegenverkeerswet, het reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, de Planwet verkeer en vervoer, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Burgerlijk Wetboek is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van verkeer en vervoer.

Wat willen we bereiken?

Om de gewenste economische ontwikkeling van Lelystad te realiseren en de bereikbaarheid te versterken, passend bij het realiseren van de inwonersgroei, intensiveert Lelystad de gemeentelijke lobby inspanningen om in ieder geval de volgende infrastructurele verbeteringen te realiseren:

- Station Lelystad Zuid, mits Lelystad centrum een intercitystation blijft;
- Lelystad Airport;
- Lelylijn.

Daarnaast is het doel om de bereikbaarheid en leefbaarheid van Lelystad op niveau te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Zowel wat verkeersveiligheid betreft, alsook op het gebied van sociale veiligheid en de lokale en (boven)regionale doorstroming. Conform bindende landelijke afspraken is het beleid gericht op terugdringing van het aantal doden en ernstig gewonden door gedragsbeïnvloeding en fysieke aanpassingen.

In 2018 - 2020 heeft er kaderstellend afstemming plaatsgevonden met de raad om de besluiten over de ICL-evaluatie, die een relatie hebben met dit taakveld, te verwerken. Deze nieuwe kaders vormen de basis voor de actualisatie van de MJR in 2024.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de taken op het gebied van verkeer en het onderhouden van de bijbehorende infrastructuur:

- Weginfrastructuur verhardingen (inspectie, dagelijks- en groot onderhoud van wegen)
- Civiele kunstwerken (inspectie en beheer van bruggen, tunnels, keermuren langs rijbanen en paden)
- Openbare verlichting (inspectie, onderhoud en vervanging, elektriciteit, lichtmastreclames)
- Reiniging verhardingen (machinaal en handmatig verwijderen van (zwerf)vuil en onkruid)
- Gladheidbestrijding (preventief/ curatief strooien, machinaal- en handmatig sneeuwschuiven)
- Verkeerstekens en wegmeubilair (onderhouden van verkeersregelinstallaties, verkeersborden, verkeerstekens en markeringen op het wegdek, bewegwijzering, straatnaamborden, fietsenrekken, zitbanken en dergelijke)
- Advies en onderzoek verkeer (verkeersplannen en -besluiten, tellingen, afhandeling bewonersreacties en dergelijke)
- Uitvoering verkeersprojecten (verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding, uitvoering visie fietsen in Lelystad, opstellen nieuw parkeerbeleidsplan, infra- aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid en doorstroming, bereikbaarheid Lelystad Airport en LAB).
- Ambities uit het raadsakkoord nader uitwerken en vertalen naar planvorming.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, omdat het hoofdzakelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft. Wanneer het kwaliteitsniveau van onderhoud verlaagd wordt naar een minimumniveau dient de instandhouding en de sociale- en verkeersveiligheid gewaarborgd te blijven.

Gerelateerde beleidsnota's
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020
Beleidsplan Openbare verlichting 2005
Bewegwijzering in Lelystad 2016
Gladheidbestrijdingsplan
Mobiliteitsvisie en Visie Fietsen in Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
-

2.2 Parkeren

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-2.313	-2.207	-2.205	-2.204
Baten	524	536	536	536

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In het kader van parkeerregulering biedt artikel 225 van de Gemeentewet gemeenten de ruimte om parkeerbelasting te heffen, zie daarvoor taakveld 0.63. Deze opbrengsten moeten in samenhang worden gezien met de lasten die onderdeeluitmaken van dit taakveld 2.2 Parkeren. Daarnaast valt ook fietsparkeren en gehandicaptenparkeren onder dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten met betrekking tot het parkeerbeleid en de parkeerdrukregulering door exploitatie en beheer van parkeervoorzieningen opgenomen. Het gaat hierbij naast de kapitaallasten van parkeergarages/-terreinen om een verscheidenheid van andere kosten, zoals het dagelijks en groot onderhoud van parkeergarages/-terreinen, schoonmaakkosten, kosten voor parkeerapparatuur en geldgaring, parkeerverwijsborden, elektriciteit, waterschapsbelasting en OZB.

Coöperatie ParkeerService voert in opdracht van de gemeente Lelystad diverse parkeertaken uit, waaronder de uitgifte van parkeervergunningen en abonnementen, het onderhoud van straatparkeerapparatuur en het beheer van de parkeergarages Zilverpark, De Waag, Neringweg, Agoradek en Bataviahaven (P6).

De baten van de parkeerbelasting maken onderdeel uit van taakveld 0.63 (parkeerbelasting). De parkeertoezichthouders en fietsparkeerhandhavers maken onderdeel uit van taakveld 1.2 (openbare orde en veiligheid). Het aanleggen en onderhoud van 'gewone' parkeerplaatsen en -terreinen in gebieden zonder parkeerdrukregulering, zoals woonwijken, maken onderdeel uit van taakveld 2.1 (verkeer en vervoer), en bij nieuwe wijken/bedrijventerreinen van de grondexploitatie.

Onder dit taakveld 2.2 vallen verder de baten en lasten van de wettelijke verplichting voor de verstrekking van gehandicaptenparkeerkaarten (GPK) en het gemeentelijk beleid voor het afhandelen van aanvragen en realiseren van gehandicaptenparkeerplaatsen op kenteken (GPP) en algemene gehandicaptenparkeerplaatsen. Verder ook de exploitatiekosten en andere lasten van de fietsenstallingen in het stadshart.

Wat gaan we daarvoor doen?

Parkeren speelt een belangrijke rol voor de ontwikkeling van bijzondere gebieden, zoals het Stadshart, Lelycentre en Bataviakwartier, maar ook bij het (versnellen van) de woningbouwopgave. In 2024 werken we, deels gekoppeld aan de nieuwe Omgevingsvisie, aan een herziening van het parkeerbeleid richting op de ruimtelijke ontwikkeling van Lelystad. Daarbij is ook aandacht voor het voorkomen van parkeeroverlast in bestaande gebieden.

Gerelateerde beleidsnota's
Parkeerverordening Lelystad
Nota Parkeernormen 2023
Mobiliteitsvisie

Gerelateerde verbonden partijen
Coöperatie ParkeerService

Bedrag x €1.000

2.3 Recreatieve havens

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-246	-246	-246	-246
Baten	80	80	80	80

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Het faciliteren van recreatieve scheepvaart is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan gemeentelijke speerpunten zoals de ontwikkeling van de kust.

Wat willen we bereiken?

Bataviahaven is een goed gefaciliteerde passanten- en evenementenhaven in Lelystad die een belangrijke bijdrage levert aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, alsmede aan de gebiedsontwikkeling van de kust.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen met betrekking tot de recreatieve havens. In het geval van Lelystad gaat het om de Bataviahaven, waarbij geldt dat er voor de exploitatie van deze haven een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten met de stichting Bataviahaven. Daarnaast staan er tegenover deze gemeentelijke bijdrage ook huurinkomsten, voor de verhuur van de haven en het havenkantoor.

Bij het in stand houden van deze voorziening is de beïnvloedbaarheid van de baten en lasten zeer beperkt. In 2024 wordt een instandhoudingsinspectie van de haven uitgevoerd.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beheerplan Bataviahaven	Stichting Bataviahaven

Bedrag x €1.000

2.4 Economische havens en waterwegen

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad exploiteert zelf geen economische havens en vaarwegen, wat maakt dat er aan dit taakveld op dit moment geen lasten en baten zijn gekoppeld.

De economische hoofdvaarwegen in Lelystad (Lage Vaart, Lage Dwarsvaart, Havendiep, Larservaart, Oostervaart met bijgehorende insteekhavens) en de Noordersluis vallen onder beheer van de provincie Flevoland. Het Markermeer, IJsselmeer, Oostvaardersdiep en de Houtribsluizen vallen onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat. Wel stemt de gemeente met de vaarwegbeheerders af hoe de bereikbaarheid van Lelystad voor de beroepsvaart gewaarborgd blijft.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

2.5 Openbaar vervoer

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-60	-59	-59	-59
Baten	27	27	27	27

Hoofdopgave raadsakkoord:	1. Bereikbaarheid
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente Lelystad is sinds 4 september 2021 niet meer gedelegeerd bevoegd voor het openbaar vervoer (inclusief de buurtbus) in de gemeente. Deze bevoegdheid ligt bij de provincie Flevoland.

Wat willen we bereiken?

Doel is de wijken en economische kerngebieden van Lelystad en omliggende grotere kernen goed met het openbaar vervoer bereikbaar te houden en de haltes toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Ten aanzien van het laatste punt is er een bereikbaarheidsopgave in het raadsakkoord opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

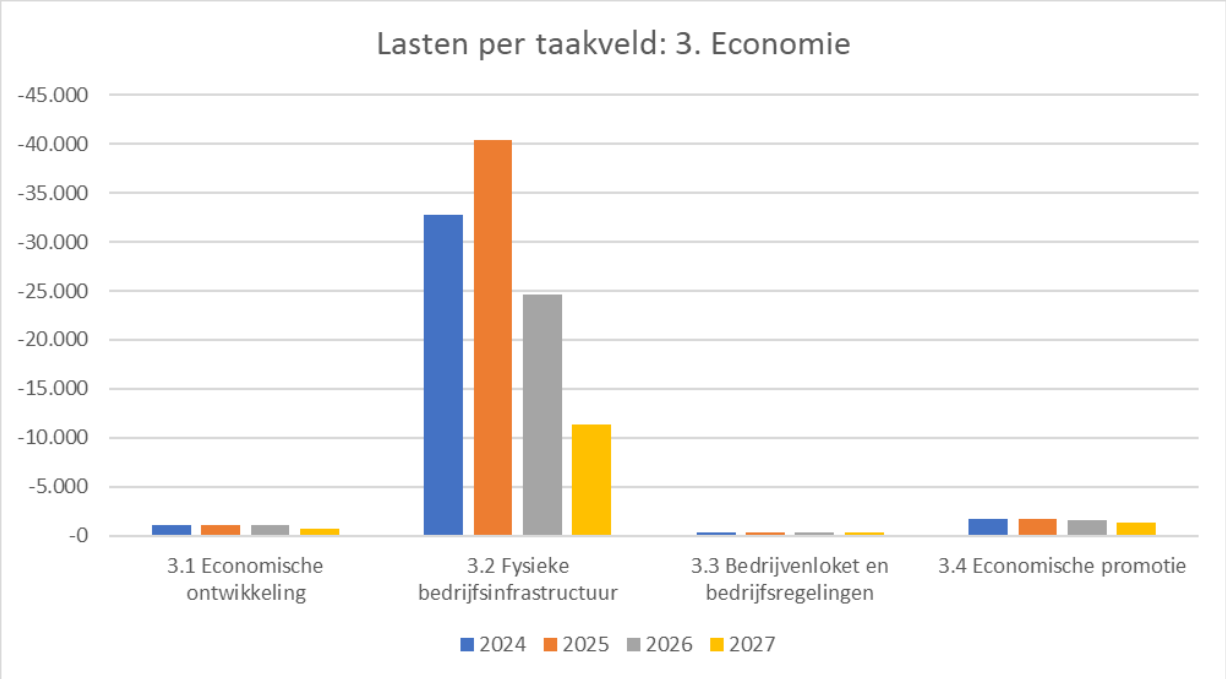
De gemeente heeft een adviesrol en blijft daarnaast bevoegd gezag voor de wegbeheerderstaken met betrekking tot het openbaar vervoer, zoals het aanwijzen, realiseren en toegankelijk maken van haltes, busstation, het aanwijzen van (mogelijke) laadlocaties in de openbare ruimte en doorstromingsmaatregelen. Hiervoor zijn de bestuurlijke overeenkomsten en afspraken met betrekking tot de landzijdige bereikbaarheid Lelystad Airport, de concessie Airport Express, de concessie IJssel-Vecht (vanaf december 2023) en dynamische reisinformatiepanelen bepalend.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Nota Mobiliteit Lelystad	-

3. Economie

De taakvelden binnen het cluster ‘3. Economie’ hebben betrekking op economische ontwikkeling, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

3. Economie (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	-1.061	-1.061	-1.061	-679
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-32.771	-40.385	-24.642	-11.387
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-339	-309	-309	-284
3.4 Economische promotie	-1.677	-1.677	-1.627	-1.377
Totaal Lasten	**-35.848**	**-43.432**	**-27.638**	**-13.727**
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	25	25	25	25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	32.571	40.314	24.571	11.316
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	289	289	289	289
3.4 Economische promotie	300	300	300	300
Totaal Baten	**33.186**	**40.929**	**25.186**	**11.931**
Eindtotaal	**-2.662**	**-2.503**	**-2.453**	**-1.796**

Bedrag x €1.000

3.1 Economische ontwikkeling

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-1.061	-1.061	-1.061	-679
Baten	25	25	25	25

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De inzet op het gebied van economische ontwikkeling kent geen wettelijke basis, maar is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van de stad. Deze stevige ambitie maakt onderdeel uit van het raadsakkoord.

Wat willen we bereiken?

In december 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) unaniem door uw raad vastgesteld. Hierbij zijn 10 opgaven gesanctioneerd. Daaraan gaan we de komende jaren werken, wat zich uit door aan de slag te gaan met een aantal onderdelen uit de volgende opgaven: “Aantrekkelijke werklocaties” (Opgave 1), “Regionale samenwerking”(Opgave 4), “Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad”(Opgave 5), “Inzet op de op goederengerichte sectoren maak- en hoogwaardige groothandel” (Opgave 9) & “Groei van de vrijetijdseconomie” (Opgave 10).

Wat gaan we daarvoor doen?

Gebaseerd op het Economisch Perspectief Lelystad 2030 gaan we de komend jaar en de jaren daarna aan de slag met de door de raad eind 2022 gesanctioneerde opgaven.

Aantrekkelijke werklocaties (Opgave 1)
Door de omvangrijke uitgiften in de afgelopen jaren raakt gemeente Lelystad versneld door haar voorraad bedrijventerreinen heen. In de komende periode zal ruimte worden gezocht om op termijn nieuwe aanbod te kunnen toevoegen.
De gemeente heeft de ambitie om samen met partners vanuit een meer integrale aanpak te werken aan de toekomstbestendigheid van het bestaande aanbod bedrijventerreinen in de gemeente. Een aanpak die wordt vormgegeven langs vier lijnen: vergroenen (klimaatadaptatie/hittestress en biodiversiteit); circulair (bevorderen circulaire productie op bedrijventerreinen); energie/verduurzaming, ruimtelijke kwaliteit (tegengaan veroudering, evt herstructurering).
De totstandkoming van een integrale aanpak verloopt via enkele interne werkgroepen die hier en daar worden versterkt met externe expertise. Het proces zal worden getrokken door een projectleider/penvoerder. We spelen zo in op de komst van middelen van provincie en rijk. Programmalijn C loopt voorop en is reeds voldoende belegd (via team duurzaamheid). Werkendeweg zal de samenhang met het integrale plan worden aangebracht.

In een breder perspectief wordt daarnaast ook nadrukkelijk gekeken naar mogelijkheden om deel te nemen in toekomstige Regiodeals. Zo worden er mogelijkheden gezien voor de verduurzaming van de economie, door het creëeren van een hoogwaardig innovatief ecosysteem voor bedrijven die de energietransitie mogelijk maken. Tegelijkertijd is het doel daarbij om de brede welvaart in Flevoland te vergroten.

Onderzoek regionale samenwerking (Opgave 4)
Naast de inspanningen in het kader van de MRA-Agenda 2024-2028 en de werkzaamheden voor het MRA journaal, is in 2023 is gestart met de opdracht van de raad om te onderzoeken welke bestaande regionale samenwerkingsverbanden (naast de bestaande MRA samenwerking) kunnen bijdragen aan de realisatie van de Lelystadse doelen en ambities. Dit onderzoek wordt afgerond en aangeboden aan het college en raad in 2024.

Werken aan een goed functionerend en aantrekkelijk centrum van de stad (Opgave 5)
Om te komen tot een goed functionerend centrum wordt een breed gedragen (zowel intern als extern) actieplan Stadshart (leefbaarheidsprogramma) opgesteld. Begin 2024 wordt gestart met de uitvoering van dit actieplan.

Inzet op de op goederengerichte sectoren: maakindustrie en hoogwaardige groothandel (Opgave 9)
De afgelopen jaren is ingezet om de kritische massa van logistiek te vergroten. Binnen vijf jaar maakt werkgelegenheid binnen de sectoren (groot)handel, distributie en logistiek 20% van de totale werkgelegenheid in Lelystad uit.
Om te kunnen profiteren van de extra’s die dit cluster voor de stedelijke economie kan opleveren, zijn aanvullende inspanningen nodig. Hierbij denken we aan acties op het gebied van onderwijs en opleidingen, stageplekken, toeleveranties met de maakbedrijven, multimodale bereikbaarheid, een uitbreiding van waardenketens (ondersteunende diensten, services, aanverwante bedrijven en dergelijke) te bereiken. Hiervoor willen we de mogelijkheid van een triple helix samenwerking onderzoeken. In 2024 willen we starten met een verkenning naar het draagvlak voor een dergelijke samenwerking.

Groei van de vrijetijdseconomie (Opgave 10)
Binnen dit taakveld zijn eveneens de incidentele budgetten opgenomen die bedoeld zijn voor het uitvoeren van het Uitvoeringsplan Vrijetijdseconomie 2016-2026. In 2025 vindt een herijking van het Uitvoeringsplan plaats.

Gerelateerde beleidsnota's
Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026
Beleidsplan toerisme en recreatie Provincie Flevoland
Economisch Perspectief Lelystad 2030
Perspectief Bestemming Flevoland 2030
Strategische agenda toerisme in de MRA 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-32.771	-40.385	-24.642	-11.387
Baten	32.571	40.314	24.571	11.316

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitaties bedrijventerreinen, daar waar taakveld 8.2 betrekking heeft op de grondexploitatie van de niet-bedrijventerreinen. Voor beide typen grondexploitaties geldt overigens dat ze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld inhoudelijk programma. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Een eventuele versnelling in de uitgifte werkt positief door in het tempo van de te realiseren opbrengst. In het geval van gunstige marktomstandigheden kan door positieve indexatie een (iets) hogere opbrengst worden gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeentelijke grondexploitatie bedrijventerreinen is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de economische ontwikkeling van Lelystad en de ruimtelijke doelen op het gebied van bedrijvigheid. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeente draagt zorg voor de beschikbaarheid van voldoende bouwgrond door het voeren van actief grondbeleid, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Gerelateerde beleidsnota's
MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
OMALA N.V.
OMAGC C.V.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-339	-309	-309	-284
Baten	289	289	289	289

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening vanuit de gemeente is geen wettelijke taak, maar draagt bij aan de ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het volgende taakveld '3.4 Economische promotie'. Dit taakveld betreft de de facilitering van de markten en centrummanagement en/of bedrijfsinvesteringzones en het ondersteunen van initiatieven vanuit de markt.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de marktexploitatie en de lasten op het gebied van centrummanagement. De gemeente organiseert twee markten per week, op dinsdagochtend in het Lelycentre en de zaterdagmarkt op het Agorahof en omgeving. Met het ondersteunen van initiatieven van ondernemers, bewoners en/of andere partijen draagt de gemeente bij aan samenwerking en verlevendiging van het Stadshart. We stimuleren en maken initiatieven haalbaar met een bijdrage vanuit de gemeente die de samenwerking binnen het Stadshart verbeteren en/of die de aantrekkelijkheid voor de bezoeker vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen de marktexploitatie is kostendekkend het streven, waarbij de markt aantrekkelijk moet zijn voor zowel de consumenten als de marktkooplieden. Voor zover de gemeente daar invloed op heeft wordt gestreefd naar een divers aanbod voor de inwoners. Vanuit de gemeente ondersteunen van initiatieven van derden die bijdragen aan de ontwikkeling van een bruisend en economisch sterk Stadshart.

Gerelateerde beleidsnota's
Verordening marktgelden Lelystad 2021
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017
Verordening BIZ-Larserpoort Lelystad 2017 Groene Carré
Rapport Lelystad: Op weg naar een levendig Stadshart
Masterplan Stadshart 3.0

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.4 Economische promotie

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-1.677	-1.677	-1.627	-1.377
Baten	300	300	300	300

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Activiteiten die gericht zijn op het 'op de kaart zetten' van de gemeente zijn geen wettelijke taak, maar dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Dit taakveld heeft een overlap met het vorige taakveld '3.2 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen' en taakveld '3.1 Economische ontwikkeling' en bevat de activiteiten die gericht zijn op promotie en acquisitie.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met promotionele en acquisitieactiviteiten, gericht op de groei van Lelystad - in het aantrekken van zowel nieuwe bedrijvigheid als nieuwe inwoners. Op het vlak van bedrijfsacquisitie kan op basis van de ontwikkelingen van de voorbije jaren worden geconcludeerd, dat de vestiging van bedrijven uit de sectoren Maak, Logistiek en Handel uitermate succesvol is geweest. Daarbij worden ontwikkelingen van regionaal en nationaal belang als Lelystad Airport en Flevokust Haven optimaal benut. Dit is het resultaat van doorlopende marktbewerking. De vertegenwoordiging door acquisitiemensen van Lelystad binnen de relevante netwerken en op beurzen en events in binnen- en buitenland maakt hiervan onderdeel uit. Daarnaast bevat dit taakveld capaciteit op het vlak van economische ontwikkeling (gerelateerd aan taakveld 3.1) en bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (gerelateerd aan taakveld 3.3).

Toeristenbelasting

In de gemeente Lelystad is de toeristenbelasting van toepassing. De heffing van toeristenbelasting (€ 300.000) is gemeentelijk beleid en de baten vallen onder de vrij te besteden algemene dekkingsmiddelen. De twee vormen van toeristenbelasting zijn:

1. Een ‘gewone’ toeristenbelasting voor het verblijf in hotels, pensions, (recreatie)woningen, tenten en caravans
2. Een watertoeristenbelasting voor het verblijf op vaartuigen in het gemeentelijk watergebied

Wat gaan we daarvoor doen?

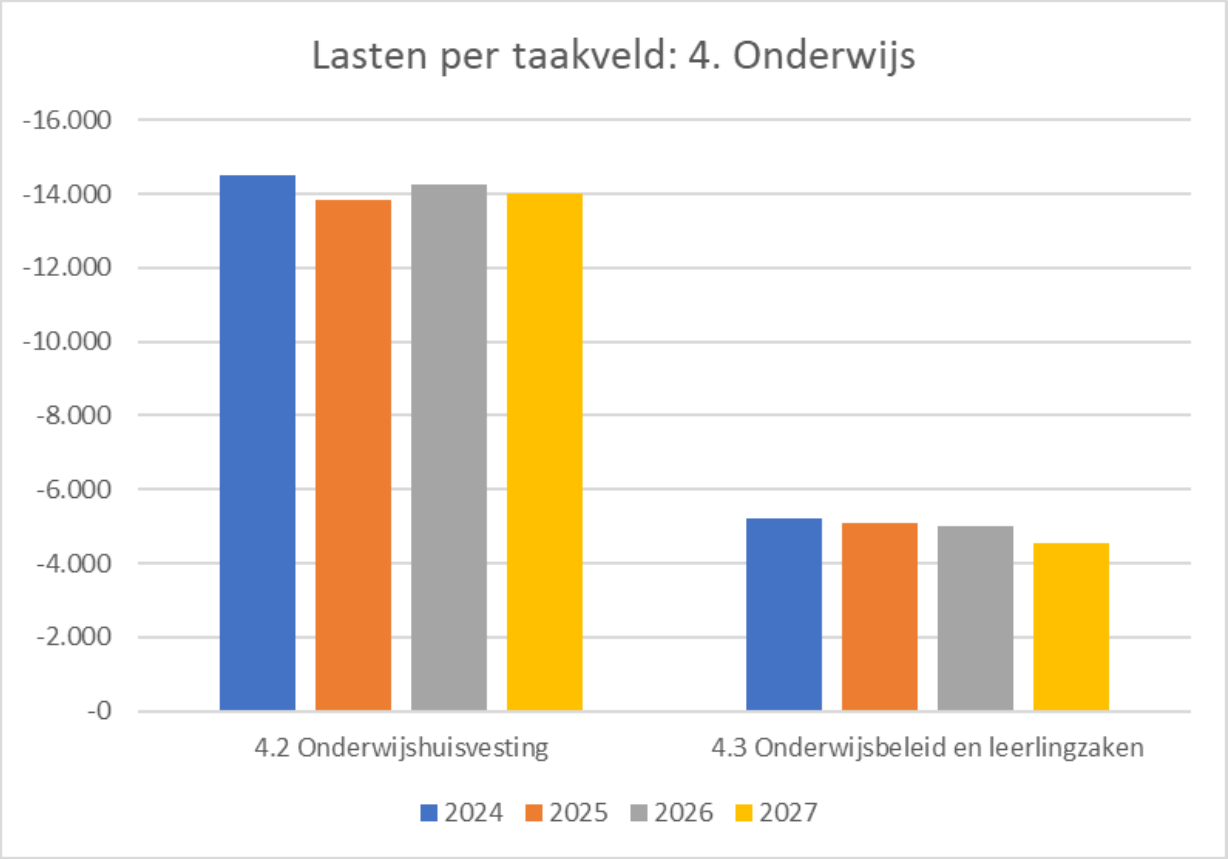
De gemeentelijke inzet is gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en inwoners - en levert daarmee een belangrijke bijdrage in de verdere groei van de stad.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Economisch Perspectief Lelystad 2030	-

4. Onderwijs

De taakvelden binnen het cluster ‘4. Onderwijs’ hebben betrekking op onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

4. Onderwijs (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-14.494	-13.825	-14.245	-14.017
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.223	-5.078	-5.003	-4.543
Totaal Lasten	**-19.717**	**-18.903**	**-19.248**	**-18.560**
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	2.558	2.627	2.683	2.679
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	146	146	146	146
Totaal Baten	**2.705**	**2.773**	**2.829**	**2.825**
Eindtotaal	**-17.012**	**-16.130**	**-16.418**	**-15.734**

Bedrag x €1.000

4.1 Openbaar basisonderwijs

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Sinds de verzelfstandiging van dat het openbaar onderwijs, inmiddels reeds jaren geleden, resteren de gemeente nog slechts enkele wettelijke taken/bevoegdheden. Te denken valt aan het beoordelen van de financiële stukken, het benoemen van leden van de Raad van Toezicht en het ultiem kunnen ingrijpen bij wanbeleid. Evenwel heeft dit geen financiële vertaling in de begroting.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	-

Bedrag x €1.000

4.2 Onderwijshuisvesting

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-14.494	-13.825	-14.245	-14.017
Baten	2.558	2.627	2.683	2.679

Hoofdopgave raadsakkoord:	2. Onderwijs
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht omvat (de bekostiging van) nieuwbouw, uitbreiding(en), ingebruikname van gebouwen, huur tijdelijke huisvesting, herstel van constructiefouten, terreinen en de bekostiging van eerste inrichting. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van gymzalen van het primair en speciaal onderwijs. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de exploitatie van schoolgebouwen, het binnen- en buitenonderhoud, schoonmaak en aanpassingen.

Wat willen we bereiken?

Naast het jaarlijks actualiseren en uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) jaarprogramma, wordt met de uitvoering van het IHP meerjarenperspectief gewerkt aan de fasegewijze vernieuwing van de verouderde schoolgebouwen uit de jaren ’70 en begin jaren ’80 in de stad. Vanuit het idee dat goede en gezonde schoolgebouwen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan goed onderwijs, heeft de raad er voor gekozen de vernieuwing van deze schoolgebouwen te realiseren op basis van het ambitieniveau ‘groen en onderscheidend’. Daarmee wordt beoogd schoolgebouwen te bouwen die toekomstbestendig zijn: zowel voor wat betreft de (gebruiks)kwaliteit en de uitstraling, als ten aanzien van het duurzaamheidsniveau.

Na een aantal jaren van daling van het aantal leerlingen in de stad, wordt voor de komende jaren weer een groei verwacht onder andere als gevolg van de geplande woningbouw. Deze groei vertaalt zich in een toenemende behoefte aan onderwijshuisvestingscapaciteit, met name in een groeigebied als Warande. Van het ministerie van OCW hebben twee nieuwe basisscholen de goedkeuring gehad om in 2024 te starten in dit gebied. Het tijdig voorzien in huisvesting voor deze scholen maakt eveneens deel uit van de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting.

Wat gaan we daarvoor doen?

De planning van onderwijshuisvestingsvoorzieningen verloopt via het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) Jaarprogramma en het IHP meerjarenperspectief. Via het IHP Jaarprogramma kunnen schoolbesturen aanvragen indienen voor huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs voor de korte(re) termijn. Het betreft voorzieningen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is of waarvoor de gemeente beleid heeft vastgesteld. Het IHP Jaarprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het IHP meerjarenperspectief betreft de acht-jarige investeringsagenda voor grootschalige investeringen in onderwijsgebouwen zoals vervangende nieuwbouw en renovatie. De actualisatie van het IHP meerjarenperspectief wordt jaarlijks meegenomen met de actualisatie van het IHP Jaarprogramma op basis van prijsontwikkelingen en de meest recente leerlingenprognoses.

In het kader van het IHP Meerjarenperspectief wordt gewerkt aan 7 projecten die zich in verschillende stadia van uitvoering bevinden. Het verst zijn de voorbereidingen voor de vervangende nieuwbouw voor basisscholen De Schakel en Tjalk. De oplevering van deze gebouwen wordt eind 2024 verwacht. Ook de renovatie van het gebouw van basisschool Timotheus wordt verwacht eind 2024 te zijn voltooid. Voor basisscholen de Regenboog en Wingerd wordt gewerkt aan het op detailniveau uitwerken van het ontwerp, waarna kan worden aangevangen met de bouw. Voor basisschool De Kring lopen de voorbereidingen om te komen tot een definitief ontwerp. In 2024 is verder de aanbesteding voor een architect voor De Windroos gepland en wordt – in eerste instantie, tijdelijke - huisvesting voor de twee nieuwe basisscholen in Warande gerealiseerd.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidskader onderwijshuisvesting
Integraal Huisvestingsplan (IHP) - jaarprogramma 2023-2024
Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs

Gerelateerde verbonden partijen
-

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-5.223	-5.078	-5.003	-4.543
Baten	146	146	146	146

Hoofdopgave raadsakkoord:	2. Onderwijs
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Naast de wettelijke taak op het gebied van onderwijshuisvesting, die staat beschreven in taakveld 4.2 heeft de gemeente eveneens een verscheidenheid aan wettelijke taken op het gebied van onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met het lokale onderwijsbeleid en leerlingzaken. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

Onderwijsachterstandenbeleid
De gemeente heeft de wettelijke taak te zorgen voor voldoende plaatsen op voorscholen waar op een gestructureerde manier wordt gewerkt aan het wegwerken van taal- en ontwikkelachterstanden van doelgroeppeuters. Daarnaast kent Lelystad verschillende voor-, vroeg- en basisscholen met in meer of mindere mate achterstanden (gewichtenleerlingen. Deze scholen worden ondersteund in het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het versterken van ouderbetrokkenheid en het wegwerken van (ontwikkel- en taal)achterstanden bij kinderen. Op moment van schrijven ligt het nieuwe Onderwijsachterstandbeleid ter besluitvorming voor bij de Raad. Dit beleid bestrijkt de periode 2024-2026.

Logopedie primair onderwijs
De gemeente heeft de wettelijke taak om kleuters logopedisch te screenen. Deze taak wordt uitgevoerd door logopedisten in dienst van Stichting SchOOL.

Passend onderwijs en de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp. (LdR)
De gemeente voert op overeenstemming gerichte overleggen (OOGO) met de samenwerkingsverbanden over de aansluiting van onderwijs op het jeugdbeleid. Onderdeel van deze gesprekken is ook dat we gedrag niet problematiseren en medicaliseren. Datagestuurd werken kan hierbij helpen.
Samen zoeken we naar arrangementen die onderwijs en ondersteuning of begeleiding bieden aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben. Voorbeeld hiervan is het actieonderzoek binnen de reboundvoorziening de Wissel.

Nationaal Programma Onderwijs
Vanuit het door de Rijksoverheid ingestelde programma om opgelopen vertraging/achterstanden van leerlingen door Corona in te halen ontvangen scholen en gemeenten geld van het rijk. Deze gelden worden ter beschikking gesteld tot 1 juli 2025. De gemeente zet deze middelen in in aansluiting en in aanvulling op de inzet van het onderwijs. Nu de corona epidemie in een volgende fase is terecht gekomen hebben we hierbij extra aandacht voor de gevolgen van jong zijn na corona.

Stimuleren van schooldeelname en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten
Verzuim (spijbelen) is een belangrijke voorbode van voortijdig schoolverlaten. We zetten stevig in op verzuim middels de methodische aanpak schoolverzuim (MAS). De methode zet in op preventie, vrijwillige hulp en ketensamenwerking. We werken in een preventief kader door scholen en jongeren te informeren over de rechten en plichten binnen de Leerplichtwet en de gevolgen van ongeoorloofd schoolverzuim. De scholen, JGZ-organisaties en gemeenten werken daarnaast autonoom samen om snel problematiek te herkennen bij ziekteverzuim (MAZL) en daar een passende oplossing te bieden. De gemeente heeft met het basis- t/m beroepsonderwijs afspraken over onder meer doorlopende leerlijnen in een protocol vastgelegd om ervoor te zorgen dat er geen jongeren tussen de wal en het schip vallen en om het aantal thuiszitters te verminderen.

Leerlingenvervoer
Leerlingen hebben recht op een vorm van leerlingenvervoer (fietsvergoeding, OV-vergoeding, kilometervergoeding of aangepast vervoer) als zij door een structurele handicap niet in staat zijn zelfstandig of onder begeleiding te reizen. Voor het primair onderwijs geldt verder dat de dichtstbijzijnde toegankelijke school niet verder mag zijn dan 6 kilometer, anders is er ook recht op leerlingenvervoer.

Peuteropvang
De gemeente is verantwoordelijk voor het creëren van voldoende peuteropvangplekken voor kinderen van ouders die niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Bij de vaststelling Onderwijsachterstandenbeleid zijn hierover afspraken gemaakt.

Bedrag x €1.000

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken (vervolg)	2024	2025	2026	2027
	Lasten	-5.223	-5.078	-5.003	-4.543
	Baten	146	146	146	146

Wat willen we bereiken? (vervolg)

Lokaal Educatieve Agenda en overig lokaal onderwijsbeleid

Samen met de partners in het onderwijsveld streeft de gemeente naar versterking van de kwaliteit van het onderwijs . Gemiddeld scoren leerlingen in Lelystad op een aantal vlakken lager dan het gemiddelde in Nederland. De in mei 2023 aan de Raad aangeboden Onderwijsmonitor is hierover duidelijk, Dit betekent dat het Lelystadse onderwijs extra inspanningen moet verrichten om hetzelfde niveau te halen. De gemeente ondersteunt het onderwijs daarbij door subsidie te verstrekken voor maatregelen om hierbij te ondersteunen. Het gaat hierbij niet om structurele subsidies maar om 'aanjaaggeld', zodat er verbeteringen kunnen komen op het gebied van kwaliteit van het onderwijs, de doorgaande leerlijn en ondersteuning in en om school. De nieuwe LEA werkagenda zal vanaf 2024 niet alleen aangewend worden voor het behalen van de doelen van het uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level, maar ook aan het thema Leren en Ontwikkelen van de Maatschappelijke Agenda.

Keuzevrijheid en verbreden aanbod

Sinds juni 20022 brengt Kennisland samen met de gemeente en onderwijsbesturen de staat van het Lelystads onderwijslandschap in kaart: wat gaat er goed? Wat is er aan groei of diversificatie nodig voor de toekomst van het schoolaanbod? Hierbij staat de volgende vraag centraal: hoe kunnen we er voor zorgen dat alle kinderen en jongeren van Lelystad goed onderwijs aangeboden krijge,n ook in de toekomst? In april 2023 is Kennisland gestart met een waarderend actieonderzoek naar de doorstroom van PO naar VO en VO naar MBO. Samen met de bewoners onderzoeken zij wat jongeren aan de stad bindt, wat er moet gebeuren om ze hier te houden en aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan, en door wie, om er voor te zorgen dat jongeren ook de volgende stap in hun onderwijscarrière in Lelystad maken. De resultaten van dit onderzoek worden medio november 2023 in de LEA gepresenteerd.

Lerarentekort

Een belangrijke zorg bij het ook in de toekomst goed en adequaat vormgeven van het onderwijs is het nog altijd groeiende lerarentekort. De binnen het raadsakkoord gemaakte afspraken hieromtrent worden in samenwerking met de onderwijspartners vormgegeven. Een voorbeeld hiervan is de met regelmaat te organiseren meeloopdag in het primair onderwijs voor mensen die mogelijk geïnteresseerd zijn in een loopbaan als leerkracht.

Natuureducatie

Vanuit de ambitie "Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur" wordt gewerkt aan een intensievere samenwerking tussen de verschillende partners en willen we het huidige aanbod versterken. Samen met de Lelystadse boer, als gastheer van het buitengebied, werken we proactief om het aantal boerderijbezoeken te verhogen en de natuurbeleving en –educatie te bevorderen. Om draagvlak te creëren voor een natuurrijke stad, zijn natuureducatie en natuurbeleving van belang en willen we structureel inzetten op natuureducatie onder andere op basisscholen en het vergroenen van schoolpleinen.

Tot slot wordt binnen dit taakveld, samen met taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18- en 6.82 Geëscaleerde zorg 18- gewerkt in relatie tot de Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.

Wat gaan we daarvoor doen?

Allereerst wordt vanzelfsprekend uitvoering gegeven aan alle bovengenoemde activiteiten. De inzet, op basis van het raadsakkoord, voor een lobby WO/HBO opleiding wordt voortgezet. We spelen onze rol in het bijdragen aan het vergroten van keuzevrijheid en het creeren van een breder aanbod in het onderwijs. Gesprekken met initiatiefnemers van nieuw onderwijs in onze stad worden gevoerd. Prioriteit ligt daarnaast bij het terugdringen van VSV en het bestrijden van het lerarentekort, beiden vanuit rol en verantwoordelijkheid van de gemeente in nauwe samenwerking met de maatschappelijke (onderwijs)partners.

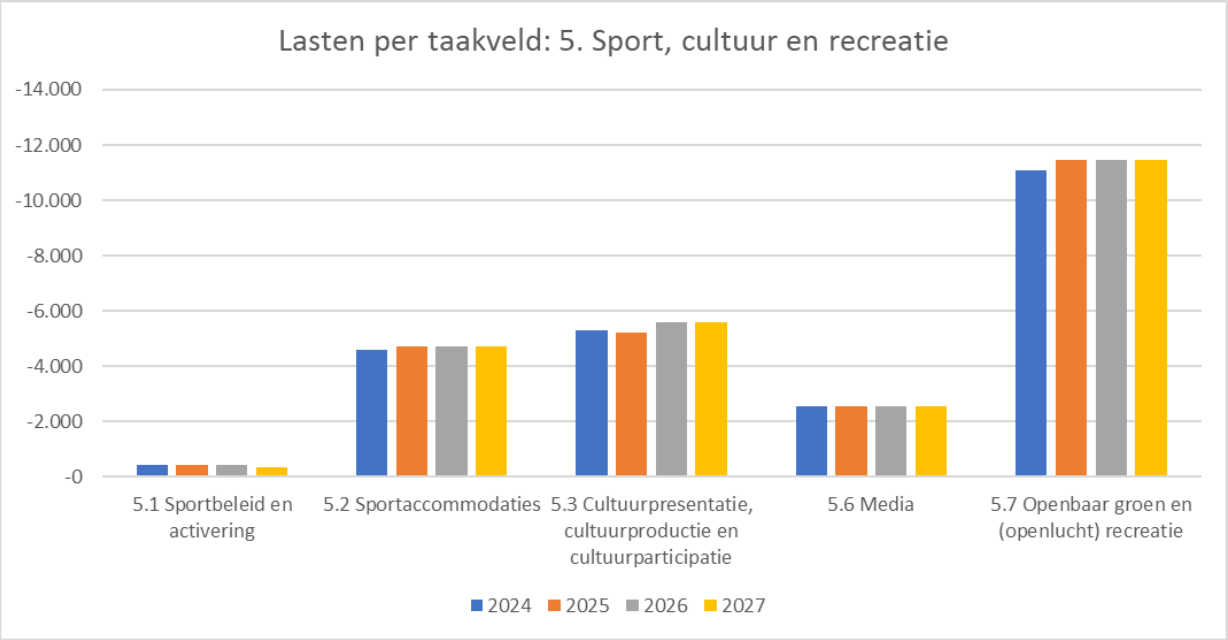
Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota LEA 2024-2026
Werkagenda LEA 2024
Beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2026
-
-

Gerelateerde verbonden partijen
-

5. Sport, cultuur en recreatie

De taakvelden binnen het cluster ‘5. Sport, cultuur en recreatie’ hebben betrekking op sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, -productie en –participatie, media en openbaar groen en (openlucht) recreatie. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

5. Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	-440	-439	-435	-367
5.2 Sportaccommodaties	-4.595	-4.720	-4.720	-4.720
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.292	-5.211	-5.596	-5.595
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-2.564	-2.564	-2.564	-2.564
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-11.069	-11.470	-11.470	-11.470
Totaal Lasten	**-23.960**	**-24.405**	**-24.786**	**-24.717**
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2 Sportaccommodaties	-	-	-	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	293	293	293	293
5.4 Musea	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6 Media	-	-	-	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	247	247	247	247
Totaal Baten	**540**	**540**	**540**	**540**
Eindtotaal	**-23.420**	**-23.864**	**-24.246**	**-24.177**

Bedrag x €1.000

5.1	Sportbeleid en activering

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-440	-439	-435	-367
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een Lelystad met gezonde, actieve en betrokken inwoners en een stad die een gezonde leefstijl uitademt. Een stad die gezien wordt als vitale stad. Sporten en bewegen zijn een dagelijks onderdeel van het leven van onze inwoners. In de Sport- en beweegvisie 2023 is uitgewerkt hoe we dat willen bereiken. De belangrijkste ambities zijn:

1. Bewegen en sporten zorgen ervoor dat steeds meer van onze inwoners zich fit voelen en gezond zijn. Voor iedereen is er passend, aantrekkelijk en toegankelijk sport- en beweegaanbod.
2. Vitale sportverenigingen versterken de sociale cohesie in de wijken van onze stad.
3. Onze groeiende stad biedt voor iedereen voldoende ruimte om te bewegen en sporten.
4. Lelystedelingen zijn van jongs af aan vaardig in bewegen en ontwikkelen hun talenten.
5. Sportevenementen inspireren onze inwoners en onze sportaanbieders

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan intensiveren op huidige inzet voor interventies en sportstimulering om meer inwoners aan de beweegnorm te laten voldoen. Daarbij hebben we extra aandacht voor buurten waar de sport- en beweegparticipate achterblijft. Daarnaast gaan we de samenwerking tussen zorg, welzijn en sport en bewegen versterken. Ook zetten we in op het wegnemen van (financiële) drempels voor inwoners om te kunnen deelnemen aan sport en bewegen. Via Sportbedrijf Lelystad zetten we in vitale sportverenigingen met behulp van verenigingsondersteuning en structurele monitoring.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	Sportbedrijf Lelystad

Bedrag x €1.000

5.2 Sportaccommodaties	2024	2025	2026	2027
Lasten	-4.595	-4.720	-4.720	-4.720
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Sinds het vervallen van de Welzijnswet in 2007 is er geen specifiek wettelijk kader voor het sportbeleid van gemeenten. Wel is er een grondwettelijke opgave voor overheden om voorwaarden te scheppen voor o.a. vrijetijdsbesteding (Art 22 lid 3). Sport- en beweegbeleid is een beleidsterrein waarmee gemeenten zich kunnen onderscheiden als een vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke woon- en leefstad. Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen, met een accent op breedtesport levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de subsidie die de gemeente verstrekt aan de N.V. Sportbedrijf Lelystad, als een bijdrage voor de exploitatie en beheer van de maatschappelijke sportaccomodaties en sportvelden. Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan lokale beweeg- en sportactiviteiten.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan aan de slag met het ontwikkelen van een Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport). Het IHP Sport is nodig om inzicht te krijgen in wat we de komende jaren aan sportvoorzieningen nodig hebben in Lelystad. Lelystad groeit, maar de sportvoorzieningen zijn de afgelopen jaren niet meegegroeid. Met het IHP Sport bekijken in brede zin waar wensen en behoeften liggen en hoe we dat vanuit ruimtelijk oogpunt willen inpassen in de stad.

In het IHP Sport zullen we ook ingaan op inrichting van Sportpark in de Warande, duurzaamheid maar ook hoe we willen omgaan met open sportparken en sport en bewegen in de openbare ruimte. Ook moet het IHP Sport antwoord geven hoe om te gaan met trends en ontwikkelingen in de sport. Tevens willen we met het IHP Sport een duidelijk verhaal hebben richting sportclubs die actuele vraagstukken hebben rondom accommodaties en faciliteiten.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Sport- en beweegvisie 2023-2030	N.V. Sportbedrijf Lelystad

Bedrag x €1.000

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-5.292	-5.211	-5.596	-5.595
Baten	293	293	293	293

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft geen specifieke wettelijke verplichting met betrekking tot het lokale cultuurbeleid. Wel is er een grondwettelijke taak voor de overheid om voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooing en voor vrijetijdsbesteding. Op 25 april 2023 heeft de raad met het vaststellen van de Cultuurvisie, het gemeentelijk cultuurbeleid tot aan 2030 vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad aangegeven wat zij als de belangrijke beleidslijnen ziet voor het gemeentelijk cultuurbeleid voor de komende jaren. De komende jaren wil het cultuurbeleid inspelen op de verwacht biedt voor d groei van de stad, op een breder bereik van culturele activiteiten en vooral ook op de verbindende kracht van kunst en cultuur. En de mogelijkheden die kunst en cultuur biedt voor persoonlijke ontwikkeling. Naast de professionele culturele instellingen, maken ook andere culturele organisaties en initiatieven en amateurkunstorganisaties deel uit van het lokale culturele voorzieningenniveau.

Wat willen we bereiken?

Met het cultuurbeleid willen we bijdragen aan aan de kernopgaven van de stad. Enerzijds omdat goede culturele voorzieningen zorgen voor de aantrekkelijkheid van stad. Maar ook omdat veel waarde wordt gehecht aan de ontwikkel- en ontmoetingsfunctie die kunst en cultuur inwoners bieden, en aan de diversiteit van het culturele aanbod zodat verschillende inwoners zich hiermee verbonden voelen. Lelystad wil zo een stad zijn die inspireert, prikkelt en uitdaagt met culturele programma's voor alle leeftijden, leefstijlen en interesses en met culturele activiteiten voor en door inwoners in elke wijk van de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om zo veel mogelijk inwoners te bereiken, wordt ingezet op het betrekken van nieuwe doelgroepen bij het culturele leven in Lelystad, meer samenwerking tussen cultuurorganisaties en andere maatschappelijke sectoren en op een verbreding van het cultuuraanbod voor jongeren. Ook wordt ingezet op meer cultuuraanbod in de wijken, afgestemd op de behoefte per wijk. Daarnaast komt er meer ruimte voor cultureel ondernemerschap. De subsidieverlening wordt beter afgestemd op de cultuursector, zodat er meer mogelijkheden komen om in te springen op culturele ontwikkelingen. De culturele infrastructuur wordt afgestemd op de verwachte groei van de stad, ondermeer met een volwaardig poppodium. Daarnaast worden in 2024 begrotingssubsidies verleend aan diverse culturele organisaties waaronder de stichting Agora, de stichting Corneel en de stichting CKC De Kubus en projectsubsidies verleend ten behoeve van verschillende culturele initatieven zoals festivals en voor amateurkunst.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2024 - 2030	-

Bedrag x €1.000

5.4	Musea

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten en baten die te maken hebben met musea, exposities, archeologie, heemkunde of historische archieven. De gemeente Lelystad exploiteert of subsidieert op dit moment niet dit soort activiteiten, wat maakt dat dit taakveld niet van toepassing is.

Binnen dit taakveld is er wel sprake van een verbonden partij, zijnde de stichting Uiver Constellation. Met de deelname in deze stichting heeft de gemeente samen met andere partners het recht op de exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation verkregen, waarmee de stichting destijds heeft bijgedragen aan het behoud van het Aviodrome voor Lelystad. Batavialand valt primair niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is een verantwoordelijkheid van de provincie en het rijk. Vanuit de relatie met de stad is op onderdelen projectmatige samenwerking mogelijk.

Wat willen we bereiken?

E zijn in Lelystad geen door de gemeente gesubsidieerde musea of presentatieinstellingen op het gebied beeldende kunst, archeologie, heemkunde of historische archieven. Er worden wel incidentele subsidies verleend voor tijdelijke presentaties en manifestaties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving, maar die vallen buiten het kader van museaal beleid.

Bij de evaluatie van het culturele klimaat in de stad is geconcludeerd dat het huidige voorzieningenniveau op gebied van beeldende kunst beperkt is. Er zijn weinig expositiemogelijkheden en er is een summier aanbod aan ateliers en werkruimten. Daardoor zijn er niet veel kunstenaars die Lelystad als uitvalsbasis of vestigingsplaats kiezen. De stad mist een goed podium voor de beeldende kunst en vormgeving. Een instelling dat niet louter een faciliterende functie voor beeldende kunst heeft, maar midden in de samenleving staat en vanuit artistiek perspectief een bijdrage kan leveren aan dynamiek van de stad. Het ringenmodel van de VNG toont dat gemeenten met meer dan 100.000 inwoners veelal beschikken over een kunstmuseum of kunsthal. Zo'n instelling heeft daarbij vooral een bovenlokale functie omdat de meeste bezoekers uit het gehele land en daarbuiten komen. In het licht van de groeiambitie van de stad zal worden onderzocht of een (museale) kunstvoorziening/podium of kunsthal voor beeldende kunst een adequate bijdrage kan leveren aan het culturele klimaat en de ontwikkeling van de stad als toeristische bestemming.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een adequate presentatievoorziening voor de beeldende kunst. Met Batavialand vindt afstemming plaats over het informatiepunt op het Werkeiland en de collectie Lely.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
-	Stichting Uiver Constellation

Bedrag x €1.000

5.5	Cultureel erfgoed

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	-
Beinvloedbaarheid lasten	-
Beinvloedbaarheid baten:	-

Context

Tot dit taakveld behoren de lasten die te maken hebben met het beschermen van en informatie verstrekken over cultureel erfgoed in Lelystad. Het gaat hierbij om gebouwen, objecten, structuren en collecties met historische waarde in de publieke ruimte. De gemeente Lelystad financiert in dit kader de wettelijke taken op het gebied van erfgoed en subsidieert activiteiten op het gebied van erfgoed. (Gezien de beperkte omvang maken de lasten deel uit van de overige taken binnen cluster 5). Bij een relatief nieuwe stad is het besef dat erfgoed waarde kan bieden aan ruimtelijke kwaliteit en identiteit in vergelijking met veel oudere gemeenten nog niet sterk ontwikkeld. Maar ook wanneer de focus wordt gelegd op een sterke groei, moet goed worden omgegaan met bijzondere parels uit het verleden. Dit is een verantwoordelijkheid die we ook dragen voor de toekomstige inwoners van de stad. Dit geldt zowel voor het gebouwde als voor het minder zichtbare ondergrondse erfgoed. Gemeenten moeten in het omgevingsplan rekening houden met het belang en behoud van cultureel erfgoed en werelderfgoed. Dit gebeurt door inventariseren en analyseren van het cultureel erfgoed en werelderfgoed dat binnen de gemeente aanwezig is. Op basis daarvan neemt de gemeente een toereikend beschermingsregime in het omgevingsplan op. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Een volwaardig gemeentelijk erfgoedbeleid met specifieke aandacht voor de bepaling en behoud van beschermwaardige elementen, zodat het ' Verhaal van Lelystad' voor toekomstige generaties behouden en beleefbaar blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 is een traject gestart dat moet leiden tot een erfgoednota, inclusief een actualisatie van het gemeentelijk archeologiebeleid waarmee het erfgoedbeleid kan worden vastgesteld. Na vaststelling van de het erfgoedbeleid wordt het instrumentarium (o.a. erfgoedverordening en beleidskaarten met regelgeving) voor het erfgoedbeleid nader uitgewerkt en verwerkt in het Omgevingsplan. In 2024 wordt subsidie verleend voor diverse activiteiten op het gebied van cultuurhistorie.

Gerelateerde beleidsnota's
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020
Keuzenota Beleidsvisie 2022 - 2025

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

5.6	Media

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-2.564	-2.564	-2.564	-2.564
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	6. Voorzieningen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[100 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een verantwoordelijkheid op het gebied van bibliotheekwerk. Burgers zijn gebaat met een neutrale plek in het publieke domein met een breed aanbod aan betrouwbare informatie die ze zonder meer kunnen raadplegen en waar ze elkaar waardenvrij kunnen ontmoeten. De moderne bibliotheek heeft als opdracht burgers te stimuleren, te ondersteunen, te faciliteren en toe te rusten om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving.

Op grond van de zendtijdtoewijzing door Commissariaat voor de Media, ligt bij de gemeente de wettelijke zorgplicht om de continuïteit van de lokale omroep te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

Op grond van het gemeentelijk cultuurbeleid, beschouwt de gemeente het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid dat de inwoners van Lelystad kunnen beschikken over een goede bibliotheekvoorziening waar zij met hun kennis- en informatievragen terecht kunnen en kennis kunnen nemen van een adequaat aanbod van op media vastgelegde geschreven cultuur. Het doel is de bevordering van de overdracht van cultuur, informatie en educatie middels een goede, hedendaagse en toegankelijke lokale openbare bibliotheekvoorziening. Door adequate informatie toegankelijk te maken, worden inwoners in staat gesteld om actief en volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven in een steeds complexere wereld. In dat kader wordt met de rol die de bibliotheek heeft voor het Informatiepunt Digitale Overheid samengewerkt vanuit het project Lelystad Digitaal 2025.

In overleg met de VNG, het ministerie van OCW en de lokale stakeholders hebben de lokale omroepen in Nederland de afgelopen jaren een traject ingezet die leidend is bij de geleidelijke omvorming van de huidige circa 230 individuele lokale omroepen naar ongeveer 80 gefuseerde of samenwerken-de lokale ‘streekomroepen’ met een verzorgingsgebied van gemiddeld iets meer dan 200.000 inwoners. De streekomroepvorming is een middel om lokale omroepen te professionaliseren met als doel de realisatie van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA). Radio Lelystad en Lokale Omroep Zeewolde werken sinds 2023 samen als zijnde streekomroep. Deze streekomroep wordt gevormd door de Flevolandse Media Stichting (FMS). FMS heeft als doel om voor de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde en nieuws en informatie te verzorgen. Hierbij werken de omroepen nauw samen bij het verzorgen van lokaal toereikend media-aanbod voor de betreffende gemeente, met inachtneming van de lokale herkenbaarheid en profiel van de lokale omroepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We verlenen in 2024 een begrotingssubsidie aan de stichting FlevoMeer Bibliotheek en de stichting FMS.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Beleidsvisie cultuur 2017 - 2020	-

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-11.069	-11.470	-11.470	-11.470
Baten	247	247	247	247

Hoofdopgave raadsakkoord:	3. Natuur
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wegenverkeerswet en het burgerlijk wetboek is de gemeente als wegbeheerder en/of als eigenaar verantwoordelijk voor inrichting en beheer van het openbaar gebied. De kwaliteitsniveaus die de gemeente hierbij hanteert zijn gebaseerd op de op 28 april 2020 vastgestelde kwaliteitskaders uit het Kwaliteits StructuurPlan (KSP). Daarnaast biedt de wet natuurbescherming een belangrijke wettelijke basis voor de bescherming van natuurgebieden, plant- en diersoorten. De meeste afspraken uit het raadsakkoord opgave Natuur vallen binnen dit taakveld.

Wat willen we bereiken?

Lelystad is er trots op dat het de hoofdstad van de nieuwe natuur is. Daarom wil Lelystad daar meer bekendheid aan geven en investeren in projecten en maatregelen die deze status nog versterken. Dit doen we door de bewijslast en bekendheid van Lelystad als hoofdstad van de nieuwe natuur te vergroten; te vergroenen en door de natuur te versterken, ook in de stad; ecologisch beheer en inrichting en inzet op Klimaatadaptatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Daartoe wordt een Agenda Natuur opgesteld.
Op basis van de kaders uit het raadsakkoord, een integraal plan van aanpak gericht op Hoofdstad van de Nieuwe Natuur.
Er komen kaders voor natuurinclusief ontwikkelen en ontwerpen.
Er komt een soortenmanagementplan (SMP). Op basis hiervan wordt een gebiedsontheffing aangevraagd.
Er vind een herijking plaats van het beheer van de bestaande natuur inclusief het openbaar groen.
Er vind een uitbreiding plaats van het beheerplan Parken waar de parken in Warande aan toe worden gevoegd.
Het plan van aanpak bestrijding invasieve exoten wordt geevalueerd en geactualiseerd.
Er wordt een lokale adaptatiestrategie opgesteld.

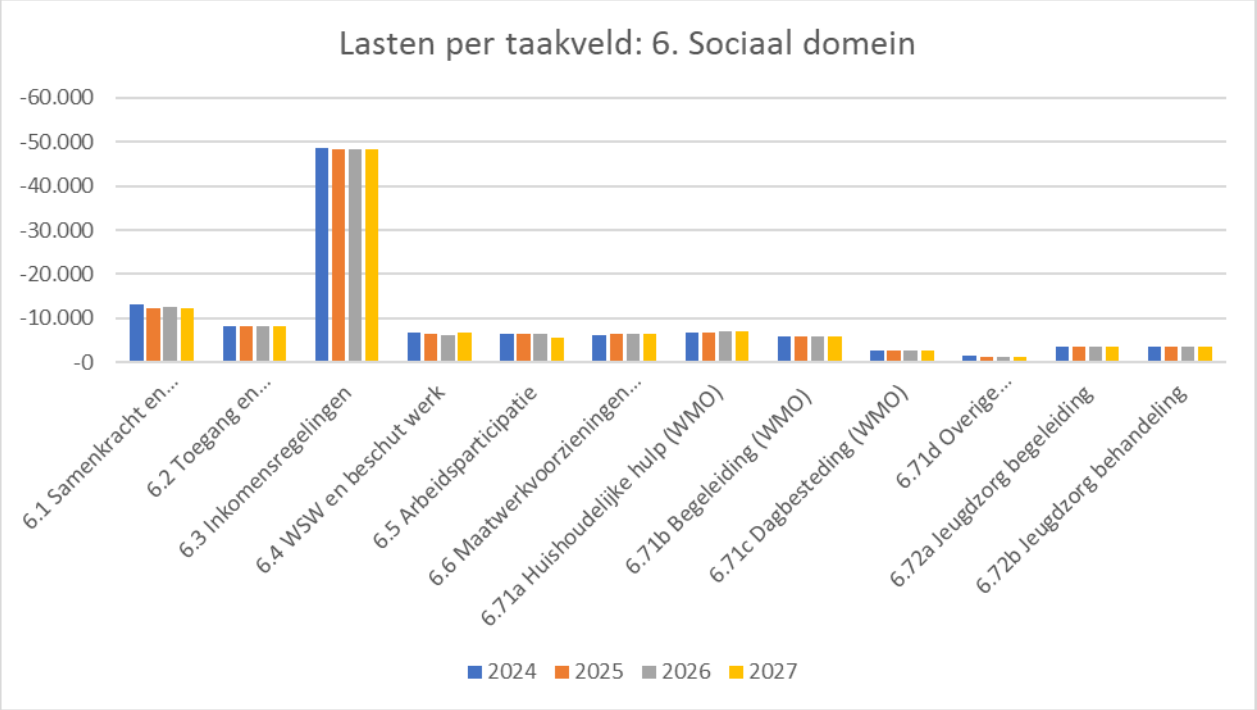
Gerelateerde beleidsnota's
Bosbeleidsplan (2019)
Herijking kwaliteitskaders KSP; 28 april 2020.
Speelruimtebeleidsplan (2013)
Meerjarenraming (MJR 2015)
Groenbeheerplan parken (2015)

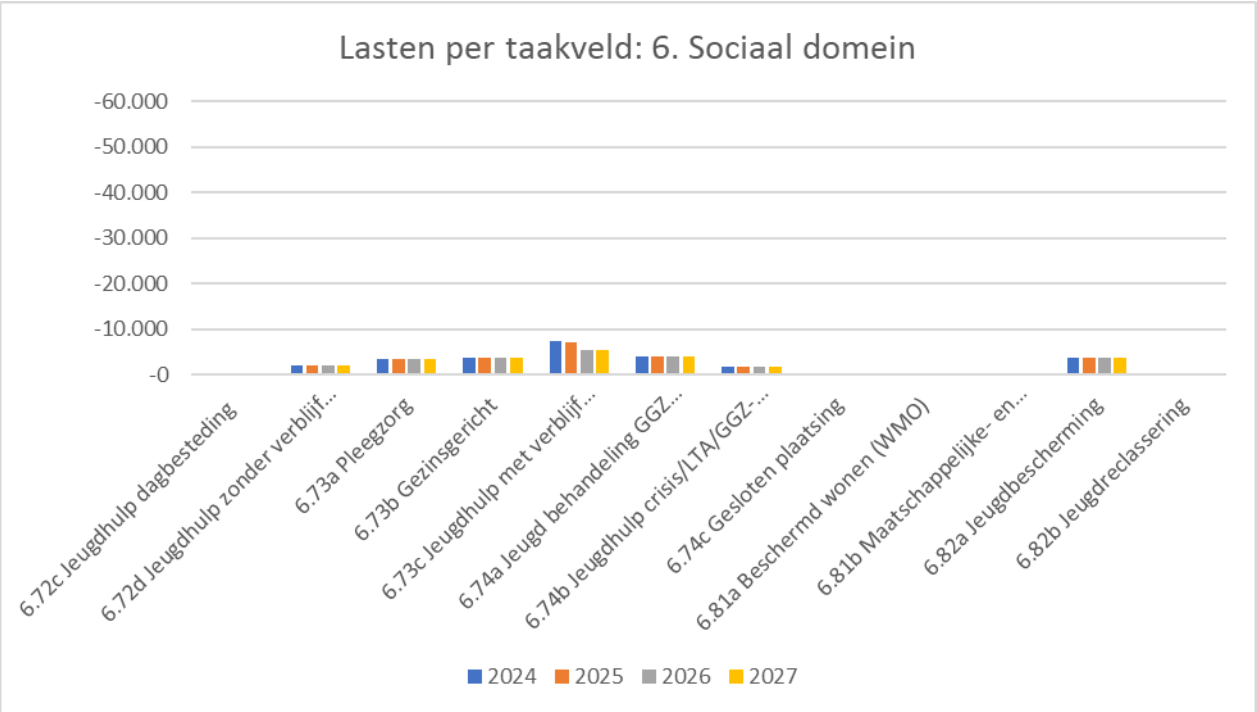
Gerelateerde verbonden partijen
-

6. Sociaal domein

De taakvelden binnen het cluster ‘6. Sociaal domein’ hebben betrekking op de sociale basisinfrastructuur, de wijkteams, inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdhulp. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

6. Sociaal domein (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-13.169	-12.241	-12.594	-12.272
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-8.263	-8.242	-8.258	-8.259
6.3 Inkomensregelingen	-48.512	-48.287	-48.267	-48.173
6.4 WSW en beschut werk	-6.800	-6.491	-6.246	-6.718
6.5 Arbeidsparticipatie	-6.335	-6.464	-6.450	-5.450
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-6.249	-6.297	-6.347	-6.381
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-6.756	-6.859	-6.964	-7.070
6.71b Begeleiding (WMO)	-5.941	-5.941	-5.941	-5.941
6.71c Dagbesteding (WMO)	-2.696	-2.696	-2.696	-2.696
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-1.632	-1.336	-1.336	-1.336
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-3.597	-3.597	-3.597	-3.597
6.72b Jeugdzorg behandeling	-3.672	-3.672	-3.672	-3.672
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-262	-262	-262	-262
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-2.102	-2.102	-2.102	-2.102
6.73a Pleegzorg	-3.303	-3.303	-3.303	-3.303
6.73b Gezinsgericht	-3.776	-3.776	-3.776	-3.776
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-7.501	-7.080	-5.313	-5.313
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-4.116	-4.116	-4.116	-4.116
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.836	-1.836	-1.836	-1.836
6.74c Gesloten plaatsing	-101	-101	-101	-101
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-358	-358	-358	-358
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-3.598	-3.598	-3.598	-3.598
6.82b Jeugdreclassering	-367	-367	-367	-367
Totaal Lasten	**-140.940**	**-139.020**	**-137.500**	**-136.695**
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	40	40	40	40
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	37.000	37.000	37.000	37.000
6.4 WSW en beschut werk	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	100	100	100	100
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	567	868	872	871
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-	-	-
6.71b Begeleiding (WMO)	-	-	-	-
6.71c Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-	-	-	-
6.72b Jeugdzorg behandeling	-	-	-	-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	-
6.73a Pleegzorg	-	-	-	-
6.73b Gezinsgericht	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	-
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	-
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	-
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	600	250	250	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	-	-	-	-
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-
Totaal Baten	**38.307**	**38.258**	**38.262**	**38.011**
Eindtotaal	**-102.633**	**-100.762**	**-99.238**	**-98.684**

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (vervolg)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-13.169	-12.241	-12.594	-12.272
Baten	40	40	40	40

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein	
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema	
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink	
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:		Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Binnen het sociaal domein zetten we in op een sterke basis zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht mee kunnen blijven doen aan de samenleving. Voor inwoners, waaarvoor dit nodig is, kunnen (aanvullend) inividuele maatwerkvoorzieningen worden ingezet. Dit taakveld heeft betrekking op de basisvoorzieningen (algemene voorzieningen).

Wat willen we bereiken?

Onder dit taakveld vallen de sociale basisvoorzieningen. Binnen het sociaal domein wordt ingezet op een sterke basis. Het gaat hierbij o.a. om de volgende onderdelen:

Welzijnswerk in de wijk
Welzijn Lelystad ondersteunt inwoners op tal van terreinen. Ook organiseert Welzijn Lelystad allerlei activiteiten in de wijken en wijkcentra zoals de buurtkamers waar wijkbewoners terecht kunnen voor advies, ontmoeting en dagactiviteiten. Een ander voorbeeld zijn de trainingen om mensen nieuwe contacten te laten maken die leiden tot een vergroting van hun netwerk (creatief leven). Door extra te investeren in outreachend welzijnswerk zijn de buurtwerkers in de wijk dichtbij de inwoners en kunnen zij vroegtijdig signaleren.

Aanpak eenzaamheid
Er wordt in deze raadsperiode extra ingezet op het voorkomen en aanpakken van eenzaamheid. Het gaat daarbij om het bespreekbaar maken van dit onderwerp en vooral om het signaleren van eenzaamheid door erop af te gaan en de bewoners te ondersteunen bij het opbouwen van een nieuw netwerk. Dit kan bijvoorbeeld door hen toe te leiden naar activiteiten in de stad zoals de Buurtkamers, eetgroepen en andere activiteiten in de buurtcentra.
Samen met de deelnemers van de "Ronde tafel tegen eenzaamheid" (maatschappelijke organisaties in de stad) zullen acrtiviteiten in gang gezet worden om eenzaamheid te verminderen.

Preventieve inzet jeugd
In een samenhangend geheel van voorzieningen is informatie en advies beschikbaar voor ouders en jeugdigen. Preventieve inzet is gericht op het bevorderen van het gewone opgroeien, ontwikkelen en opvoeden. Tevens zijn er lichte vormen van (opvoedings)ondersteuning beschikbaar zoals schoolmaatschappelijk werk, extra inzet vanuit jeugdgezondheidszorg en jongerenwerk op straat. Met deze inzet wordt voorkomen dat normale opgroei- en opvoedvragen escaleren tot (ernstige) problemen en dat een onnodig langdurig of frequent beroep op jeugdhulp noodzakelijk wordt. 2024 staat in het teken van de doorontwikkeling van het versterken van de basis rondom kind, gezin en school/opvang. Dit is een van de pijlers uit de Aanpak Sociaal Domein en de Maatschappelijk Agenda (MAG).

Mantelzorgondersteuning / vrijwilligerswerk
Mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk zijn belangrijke items binnen het sociaal domein en hier willen we in deze raadsperiode extra op in blijven zetten. Zo is er een Steunpunt Mantelzorg en een vrijwilligerscentrale, waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht en vrijwilligerswerk wordt ondersteund. Dankzij vrijwilligers is er in de stad een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportieve activiteiten. De toegevoegde waarde van vrijwilligers en mantelzorgers neemt in de samenleving toe door onder andere vergrijzing en de tekorten op de arbeidsmarkt. Hun inzet wordt vaak ook het ‘cement in de samenleving’ genoemd. Door de inzet van mantelzorgers en zorgvrijwilligers, kunnen mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen in hun vertrouwde omgeving. Het aantal vrijwilligers loopt iets terug, met verschillende acties worden inwoners enthousiast gemaakt om ook vrijwilligerswerk te doen.

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie (vervolg)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-13.169	-12.241	-12.594	-12.272
Baten	40	40	40	40

Wat willen we bereiken? (vervolg)

Maatschappelijke dienstverlening / schuldhulpverlening

Op dit moment zitten we in lastige tijden van prijsstijgingen en inflatie. Dit betekent dat het steeds moeilijker wordt voor mensen om rond te komen. Ook steeds meer Lelystedelignen met een middeninkomen kunnen het financieel lastig gaan krijgen. We verwachten daarom een toename van inwoners die gebruik gaan maken van het aanbod binnen de financiële ondersteuning en schuldhulpverlening van MDF, IDO en Humanitas. Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) ondersteunt inwoners bij diverse vraagstukken en/of problemen. MDF verzorgt algemeen maatschappelijke werk, school maatschappelijk werk, schuldhulpverlening en budgetbeheer/coaching, biedt ondersteuning middels sociaal raadslieden of een gezinscoach en draagt bij aan de preventie van schulden. Naast professionals beschikt MDF over gekwalificeerde vrijwilligers die ondersteuning kunnen bieden op de verschillende terreinen. Er zal extra aandacht worden geven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien. Verder zullen wij de komende tijd extra inzetten op het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima. Om succesvol in te zetten op het preventieve en curatieve armoede en schuldenbeleid is een integrale aanpak cruciaal. Samen met de eerder benoemde maatschappelijke partners en partners binnen het armoedebeleid moet in gezamenlijkheid worden gewerkt.

De basisvoorzieningen zijn in principe algemeen toegankelijk. Met deze voorzieningen kan worden voorkomen dat er zwaardere vormen van ondersteuning moeten worden ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen?

We blijven inzetten op een sterke basis waarbij we extra inzetten op aanpak van eenzaamheid, ondersteunen van bewonersinitiatieven en mantelzorgondersteuning. Ook zal er extra aandacht zijn voor inclusie, de inzet van ervaringsdeskundigen en het versterken van de basis voor jeugd en gezin. Zo zullen we extra aandacht geven aan kinderen en jongeren die in armoede opgroeien en het het vergroten van de bekendheid van allerlei regelingen voor minima. Tot slot wordt er vanuit de MAG op dit thema nauw samengewerkt met inwoners en ervaringsdeskundigen.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke (Doe) Agenda
Kadernota Sociaal Domein 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2024	2025	2026	2027
	Lasten	-8.263	-8.242	-8.258	-8.259
	Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden / sociaal netwerk, het gebruik van voorzieningen in de sociale basis en, als het nodig is, het inzetten van de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Het gaat hierbij o.a. om de Sociaal Wijkteams en Jeugd Lelystad.

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) meedoen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Met de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor alle zorg voor de jeugd: de preventie, uitvoering van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Jeugdwet heeft tot doel om kinderen gezond en veilig te laten opgroeien, waardoor zij hun talenten kunnen ontwikkelen en naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. De Jeugdwet moet hieraan bijdragen door de eigen kracht van jongeren en het zorgend en probleemoplossend vermogen van hun gezin en sociale omgeving te versterken.

Wat willen we bereiken?

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Op basis van de Wmo zijn gemeenten verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning zodat inwoners mee kunnen (blijven) meedoen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Hiertoe behoort ook de loketvoorziening gericht op het optimaal benutten van de eigen mogelijkheden / sociaal netwerk, het gebruik van voorzieningen in de sociale basis en, als het nodig is, het inzetten van de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen) vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Jeugdwet

We willen dat kinderen zo gezond en veilig mogelijk kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Ouders zijn hiervoor het eerste verantwoordelijk. De focus is het welzijn en de veiligheid van het kind / de jeugdige binnen zijn eigen sociale context, in samenspraak met ouders en het kind of jeugdige zelf. De regie wordt zoveel mogelijk bij het gezin gelaten en de begeleiding bij het zoeken naar een oplossing en de eigen kracht en normaliseren staan hierbij centraal. Als het nodig is zorgt Jeugd Lelystad voor toeleiding naar passende zorg middels een individuele voorziening, waarbij Jeugd Lelystad zich richt op doelmatigheid en zorgt voor goede kwaliteit binnen de financiële kaders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In het voorjaar 2023 heeft er een onderzoek naar het functioneren van Sociaal Wijkteam plaatsgevonden. In navolging op de bevindingen en aanbevelingen uit het rapport vinden er gesprekken plaats met de partijen van het Sociaal Wijkteam. De conclusies, aanbevelingen en gesprekken worden betrokken bij het opstellen van een plan van aanpak.

Ook in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd moet de gemeentelijke toegang met stevige lokale teams worden versterkt. Deze stevige (multidisciplinaire) lokale teams kijken naar hetgeen nodig is en bieden lichte jeugdhulp zoveel mogelijk nabij aan, in goede verbinding met de specialistische zorg. In Lelystad staat het lokale team niet gelijk aan de toegang. Met de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad juist gekozen voor het scheiden van hulpverlenen en de toegang tot specialistische jeugdhulp. Per 1 juli 2021 is de regie en toegang naar de specialistische jeugdhulp belegd bij Jeugd Lelystad. Jeugd Lelystad biedt niet zelf hulpverlening. We zullen moeten gaan kijken hoe we invulling geven aan deze stevige lokale teams.

Gerelateerde beleidsnota's
Maatschappelijke (Doe) Agenda

Gerelateerde verbonden partijen
Jeugd Lelystad
Sociaal Wijkteams

6.3 Inkomensregelingen

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-48.512	-48.287	-48.267	-48.173
Baten	37.000	37.000	37.000	37.000

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de participatiewet heeft de gemeente de wettelijke taak om uitkeringen te verstrekken aan inwoners die tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, in de periode dat zij geen ander of onvoldoende inkomen hebben. Samen met andere vormen van inkomensregelingen, zoals loonkostensubsidies, bijzondere bijstand en kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen, is armoedebeleid opgenomen in dit taakveld.

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

- Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben, incl. armoedebeleid)
- Taakveld 6.4 Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
- Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.
- Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Er bestaat een duidelijke relatie met de taakvelden '6.1 Samenkracht en burgerparticipatie', '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'. Het Zelfstandigenloket Flevoland voert de ondernemersregeling BBZ uit, een voorziening tussen sociaal domein en economie. Er is een relatie met taakveld 3.3 - Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen.

Wat willen we bereiken?

De gemeente ondersteunt interventies en zoekt naar mogelijkheden om zo veel mogelijk mensen economisch zelfstandig te laten zijn, te participeren in de maatschappij, in te zetten op preventie en bestrijding van armoede en zo min mogelijk mensen afhankelijk te laten zijn van een bijstandsuitkering. Binnen de diverse beleidsterreinen worden de krachten gebundeld, zodat inwoners kunnen participeren naar vermogen (rekening houdend met hun persoonlijke situatie). Een thema dat in dit kader geadresseerd kan worden is de inzet op gedeeltelijke en/of maatschappelijke participatie, wanneer volledig meedoen (nog) niet mogelijk blijkt. Gestreefd wordt bij de uitvoering van de wet de menselijke maat te hanteren, binnen de wettelijke kaders.

Het Rijk heeft in een beleidsanalyse over de Participatiewet geconstateerd: “de Participatiewet is momenteel uit balans. Door verschillende ontwikkelingen is er op dit moment sprake van een ongelijke verhouding tussen (a) de als beperkt ervaren ondersteuning, (b) het strenge sanctieregime en (c) de complexe inrichting van de bestaanszekerheid. Daardoor verkeren mensen in onzekerheid, wordt werkhervatting bemoeilijkt en ervaren burgers wantrouwen bij hun contact met de overheid. Elementen die daarbij onder meer een rol spelen zijn de strikte vormgeving van het vangnetkarakter en de focus op directe arbeidsinschakeling”. De minister heeft aangekondigd de balans te herstellen. Wij willen optimaal gebruik gaan maken van de verruiming van de mogelijkheden om de menselijke maat te hanteren.

Het gemeentelijke armoedebeleid kent een preventief en een curatief deel. Binnen het preventieve deel is de inzet gericht op het waar mogelijk met ondersteuning en begeleiding voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Het curatieve deel omvat de set maatregelen om mensen in de armoede te ondersteunen. Hierbij wordt extra ingezet op armoedebestrijding onder kinderen.

6.3	Inkomensregelingen (vervolg)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-48.512	-48.287	-48.267	-48.173
Baten	37.000	37.000	37.000	37.000

Wat gaan we daarvoor doen?

Bijstandsuitkeringen - Participatiewet

Het betreft hier de inwoners van Lelystad die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. In 2023 wordt naar verwachting aan gemiddeld 2.000 klanten een uitkering op grond van de Participatiewet verstrekt (de gemeente ontvangt een rijksbijdrage voor het verstrekken van deze uitkeringen, op basis van een objectief vastgesteld verdeelmodel). Vanaf 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over gemeenten verdeeld op basis van gerealiseerde uitgaven. Hiermee wordt het voor de gemeente financieel aantrekkelijker om dit instrument meer te gebruiken.

De gemeente zet interventies en passende ondersteuning in om inwoners zoveel mogelijk te laten uitstromen naar betaald werk alsook bevordering van maatschappelijke participatie. Alle klanten worden periodiek door het Werkbedrijf Lelystad gesproken in het perspectief van arbeid naar vermogen en eventuele ondersteuningsbehoefte op weg naar werk. Met de aanpak Work First is de intake voor de aanvraag van een uitkering levensonderhoud zo ingericht dat mensen binnen 5 dagen worden gesproken over de mogelijkheden van werk. De inzet van de gemeente op het gebied van maatschappelijke participatie en re-integratie maken onderdeel uit van taakvelden '6.4 Begeleide participatie' en '6.5 Arbeidsparticipatie'.

Bijstandsverlening zelfstandigen - Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004

Het toekennen van bijstand / uitkering aan de gevestigde zelfstandige die niet over de middelen beschikt om te voorzien in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, alsmede het verstrekken van kapitaal aan ondernemers die dit op andere wijze niet gefinancierd krijgen. Het Zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF) zorgt voor de uitvoering van deze wettelijke regelingen in opdracht van de 6 gemeenten in Flevoland. Het ZLF is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Lelystad. Het ZLF heeft in het kader van de crisismaatregelen COVID inkomensondersteuning voor ondernemers, de TOZO, uitgevoerd. In de nasleep van de COVID crisis is het de verwachting dat er door ondernemers in 2023 een groter beroep op de BBZ zal moeten worden gedaan.

Armoedebeleid

Het betreft hier de (financiële) ondersteuning aan mensen met een inkomen 120-, 130-, tot 150% van de bijstandsnorm binnen het armoedebeleid. Naast ondersteuning wordt er ingezet op de preventie van armoede. Dit wordt gedaan door ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren uit gezinnen die in armoede leven zoveel mogelijk mee te laten doen. Denk hierbij aan extra ondersteuning en aandacht in hun schoolcarrière, maar ook het Jeugdfonds Sport en Cultuur. In het raadsakkoord is opgenomen om extra aandacht aan kinderen in armoede te besteden. Dit betekent dat we met de middelen bestaand beleid intensiveren en aanvullen. Dit is hard nodig in de huidige situatie waarin steeds meer gezinnen niet meer rond kunnen komen door de aanhoudende inflatie.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Inwoners die onvoldoende inkomen en/of vermogen hebben komen in aanmerking voor kwijtschelding van de gecombineerde belastingaanslag van de gemeente. Het gaat hierbij met name om de kwijtschelding van de afvalstoffen- en de rioolheffing.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

6.4 WSW en beschut werk

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.800	-6.491	-6.246	-6.718
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening / beschut werken).
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet.

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw- dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Bij ongewijzigd beleid zijn de beschikbare rijksmiddelen voor de gemeente echter niet toereikend om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De Social Firm is ontwikkeld om de dreigende tekorten bij de uitvoering van de WSW in verband met de gedaalde Wsw subsidie op te vangen. De gemeente heeft een taakstelling om invulling te geven aan Beschut werk.

Na 2015 is het beschut werken nieuwe stijl ingevoerd. Gemeenten zijn verplicht om personen met een indicatie beschut werken een beschermde arbeidsplaats te bieden. De groei van het aantal plaatsen beschut werken heeft vergaande consequenties voor de financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden. Het nieuwe kabinet wil de inzet van beschut werk voor mensen die wel kunnen werken maar dit alleen in een beschutte en aangepaste omgeving kunnen doen. Concreet werkt het kabinet op dit moment uit of de ambitie en beschikbare middelen voldoende met elkaar in balans zijn, heroverweegt het kabinet de verdeling van de begeleidingsmiddelen beschut werk en heeft het kabinet een wijziging van het Besluit beschut werk in gang gezet, zodat mensen makkelijker terug kunnen vallen op beschut werk als blijkt dat een baan in het kader van de banenafspraak toch niet lukt. (Simpel switchen)

Daar waar in 2015 sprake was van een sterfhuisconstructie rond de sociale werkvoorziening in Nederland, hebben wij de infrastructuur van Concern voor Werk in stand gehouden door een doorontwikkeling naar een Social Firm te maken. Dit blijkt een juiste keus te zijn geweest. Het kabinet werkt momenteel aan een toekomstgerichte ontwikkeling van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Het onderzoek inclusief handelingsperspectief zal naar verwachting in het eerste deel van 2023 beschikbaar zijn.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.5 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Het Wsw-bedrijf Concern voor Werk zit in een transformatieproces naar een regionale, sociale onderneming, die in nauwe samenwerking met het Werkbedrijf Lelystad en de Werkcorporatie Noordoostpolder opereert in het hart van een netwerkorganisatie, een organisatie die flexibel en wendbaar is gericht op een toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur als sociaal ontwikkelbedrijf. Het sociale ontwikkelbedrijf zet ook in op Beschut werk en het bieden van duale trajecten aan diverse doelgroepen om de stap naar regulier werk te kunnen maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen dit taakveld wordt de sociale werkvoorziening en beschut werk uitgevoerd. De infrastructuur van Concern voor Werk NV wordt tevens benut voor de uitvoering van reintegratie activiteiten van de deelnemende gemeenten Urk, NOP en Lelystad, via het Werkbedrijf Lelystad en de Werkcorporatie Noordoostpolder en de uitvoering van het beschut werken. Hier staan de lasten die verband houden met de afbouw van de bestaande Wsw verplichtingen, conform de beschikbare rijksmiddelen die onderdeel uitmaken van taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds'.

In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven zal een strategie ontwikkeld worden om ook een toekomstbestendige infrastructuur in stad er regio te effectueren.

Gerelateerde beleidsnota's
Implementatie plan Social Firm
Businessplan Social Firm
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024

Gerelateerde verbonden partijen
GR IJsselmeergroep

6.5 Arbeidsparticipatie

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.335	-6.464	-6.450	-5.450
Baten	100	100	100	100

Hoofdopgave raadsakkoord:	4. Economie & 8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Met de komst van de Participatiewet zijn de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samengebracht in één beleidskader. De uitvoering van dit beleidskader komt in de gemeentebegroting terug via drie opeenvolgende taakvelden:

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen (het verstrekken van bijstandsuitkeringen aan inwoners die daar recht op hebben)
Taakveld 6.4: Begeleide participatie (de sociale werkvoorziening, beschut werken)
Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie (re-integratie / toeleiding naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet)

Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. Inwoners die onderdeel uitmaken van deze 'nieuwe doelgroep' worden voortaan ondersteund en begeleid binnen de activiteiten die onderdeel uitmaken van dit taakveld.

De wettelijke ombuigingen van 1 januari 2015 hebben geleid tot een complexer klantprofiel bij de instroom (Wajong of WSW profiel), hetgeen extra inspanningen vraagt bij de uitstroombegeleiding.

Naast de hierboven al genoemde directe relatie met de taakvelden 6.3 en 6.4 heeft dit taakveld een directe relatie met taakveld '0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen uit het gemeentefonds', waar de rijksbijdrage is opgenomen. Het door de raad vastgestelde uitgangspunt is dat de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Participatiewet met de daarvoor beschikbare rijksmiddelen worden uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

De gemeente is verantwoordelijk om waar het mogelijk is mensen toe te leiden naar werk. Hierbij wordt er zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van mensen. Door de individuele capaciteiten en vaardigheden per cliënt in kaart te brengen, wordt het mogelijk om maatwerk te leveren en vindt ondersteuning plaats waar het nodig is.

Lelystad participeert binnen het Regionaal Werkbedrijf van de arbeidsmarkt regio Flevoland. In het licht van de kabinetsplannen voor de toekomst bestendige arbeidsmarktinfrastructuur en sociale ontwikkelbedrijven en de tendens tot vergaande regionalisering van het arbeidsmarktbeleid en infrastructuur zal een strategie ontwikkeld worden om ook een toekomstbestendige infrastructuur in stad er regio te effectueren. Hierbij is van belang dat de dienstverlening op de juiste schaal grootte zal wordt georganiseerd en dat de voorzieningen op stedelijk niveau beschikbaar zijn voor burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt, overige werkzoekenden en werkgevers.

6.5 Arbeidsparticipatie (vervolg)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.335	-6.464	-6.450	-5.450
Baten	100	100	100	100

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de re-integratie activiteiten, gericht op arbeidstoeleiding en (maatschappelijke) participatie. Dit taakveld heeft betrekking op re-integratie en het toeleiden naar werk van inwoners die een beroep kunnen doen op ondersteuning arbeidstoeleiding in kader van de Participatiewet. Naast mensen met een bijstandsuitkering zijn dit mensen met een dienstverband in het kader van de Banenafspraak of Beschut werken, statushouders, niet-uitkerings gerechtigden werkzoekenden en jongeren tot 27 jaar.

Bij het intakeproces gaan we nog steeds uit van het “Work First” principe waarbij in beginsel iedereen die zich meldt voor een uitkering passend werk in welke vorm dan ook aangeboden. Doelstelling is tweeledig: via werk blijven c.q. krijgen mensen aansluiting bij de arbeidsmarkt waarmee voorkomen wordt dat door langdurige inactiviteit mensen in een steeds kwetsbaarder positie terechtkomen.
Vanuit een solide en hecht newerk van betrokken werkgevers binnen het Lelystad Akkoord blijven we werken aan de inclusieve arbeidsmarkt. Zoveel mogelijk mensen zo regulier mogelijk aan het werk, zo nodig met passende ondersteuning. Het Werkbedrijf Lelystad heeft de additionele opdracht gekregen voor het voeren van de regie gericht op arbeidstoeleiding van de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt groter dan twee jaar. De vraag naar arbeid is momenteel erg groot. Dit betekent extra kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om door middel van betaalde arbeid economisch zelfstandig te worden. Het mobiliseren van mensen, al dan niet jonger dan 27 jaar, die niet werken en/of leren blijft een hoge prioriteit.

Met de ontwikkeling van de werk- en wijkleerbedrijven voor verschillende beroepen en branches, zoals logistiek, zorg, schoonmaakdienstverlening, techniek, bouw- en installatietechniek, groenvoorziening, duurzaamheid, kinderopvang en persoonlijke verzorging wordt de arbeidstoeleiding versterkt door kwalificerende opleidingen in samenwerking met het MBO. Waar mogelijk of gewenst wordt ruimte geboden aan initiatieven voor de ontwikkeling van alternatieve vormen van werk. Met de Maatschappelijke Banen is het gelukt om middels een Publiek Private Samenwerking cofinanciering vanut het bedrijfsleven te krijgen. De waarde van werk zien we hier nadrukkelijk naar voren komen. Mensen die niet middels een reguliere traject aan het werk komen dragen "uit de wijk, in de wijk en voor de wijk" bij aan de sociale en fysike leefaarheid én aan hun eigen ontwikkeling. Als onderdeel van de Maatschappelijke Agenda en binnen de gebiedsontwikkeling Samen Lelystad Oost draagt Werk in belangrijke mate bij aan het welzijn en de leefbaarheid en is daarmee een belangrijk onderdeel van de dienstverlening en ondersteuning vanuit de behoefte van de inwoners.

Gerelateerde beleidsnota's
Nota Nieuwe Banen 2016
Programmaplan Sociaal Domein 2019-2022
Aanpak Sociaal Domein 2021-2024
Hoofdopgaven sociaal domein

Gerelateerde verbonden partijen
Werkbedrijf Lelystad BV

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.249	-6.297	-6.347	-6.381
Baten	567	868	872	871

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d. Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkvoorzieningen als woningaanpassingenen, Ondersteuning Thuis, Dagbesteding, mobiliteit e.d

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners, ook als zij een beperking hebben, zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de samenleving en zelfstandig kunnen blijven wonen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Er is vanuit de Wmo een pakket aan maatwerkvoorzieningen beschikbaar.

Gerelateerde beleidsnota's

Kadernota Sociaal Domein 2024-2027

Gerelateerde verbonden partijen

Gecontracteerde partijen

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.71a	Huishoudelijke hulp (WMO)	Lasten	-6.756	-6.859	-6.964	-7.070
		Baten	-	-	-	-
6.71b	Begeleiding (WMO)	Lasten	-5.941	-5.941	-5.941	-5.941
		Baten	-	-	-	-
6.71c	Dagbesteding (WMO)	Lasten	-2.696	-2.696	-2.696	-2.696
		Baten	-	-	-	-
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Lasten	-1.632	-1.336	-1.336	-1.336
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente is op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning, zodat inwoners mee kunnen blijven doen aan de samenleving en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.
Voor de Wmo is en blijft een sterke basis het uitgangpunt. We blijven daarom (extra) inzetten op ondersteuning van mantelzorgers, versterken van het vrijwilligerswerk, voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, bevorderen van een gezonde leefstijl, organiseren van ontmoetingsactiviteiten in de wijk, ondersteuning van bewonersinitiatieven en het voorkomen van eenzaamheid e.d.

Voor inwoners voor wie dit noodzakelijk is, kunnen we individuele maatwerkvoorzieningen inzetten. Dit taakveld heeft betrekking op de maatwerkdienstverlening: huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding e.d..

Wat willen we bereiken?

We willen dat ouderen, mensen met een fysieke- of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek op een goede manier zelfstandig kunnen (blijven) wonen en deel kunnen blijven nemen aan de samenleving. Daartoe zorgen we voor een sterke basis en zetten, als het nodig is, individuele maatwerkvoorzieningen in.

Wat gaan we daarvoor doen?

We organiseren de toegang samenhangend en efficient zodat inwoners, waarvoor het nodig is, de ondersteuning krijgen die nodig is om deel te kunnen blijven nemen aan de samenleving. Dit taakveld heeft betrekking op de volgende ondersteuning/Wmo maatwerkvoorzieningen:

1. Huishoudelijke ondersteuning
Op basis van het principe 'schoon en leefbaar huis' kunnen inwoners in aanmerking komen voor huishoudelijke ondersteuning. We willen kwalitatief goede ondersteuning bieden die breder is dan alleen schoonmaken maar ook een signalerende werking heeft voor andere problemen bij een cliënt.

2. Ondersteuning thuis
Het gaat hierbij om het bieden van extra ondersteuning, zodat inwoners zelfstandig kunnen blijven functioneren. Naast ondersteuning op het gebied van structuur en dagritme gaat het hierbij met name om praktische hulp bij taken gericht op het bevorderen, behouden en vergroten van zelfredzaamheid.

3. Dagbesteding
Het gaat hierbij om het bieden van dagbesteding voor ouderen, inwoners met een lichamelijke of verstandelijke beperking of inwoners met GGZ problematiek.

4. Kortdurend verblijf / respijtzorg
Er zijn diverse manieren om huisgenoten en mantelzorgers te ontlasten, bijvoorbeeld door dagbesteding te regelen of een vrijwilliger in te schakelen die een paar uur de zorg voor de naaste overneemt. Soms is dat niet voldoende en kan er vanuit de Wmo kortdurend verblijf worden ingezet om de mantelzorger te ontlasten.Respijtzorg is een tijdelijke en/of volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Mantelzorgers kunnen zo de zorg langer volhouden en zelf nieuwe energie opdoen. Net als de landelijke trend, werd in Lelystad onvoldoende gebruik gemaakt van een logeervoorziening en is het Respijthuis gesloten in 2023. In 2024 wordt Respijtzorg op andere wijze ingezet met de focus op laagdrempelige voorzieningen zonder voorwaarden en een verbeterde informatievoorziening over de mogelijkheden van respijt. Een plan voor laagdrempelige respijt voorzieningen wordt in Q4 van 2023 uitgewerkt.

5. Collectieve ziektekostenverzekering
Inwoners met een laag inkomen die als gevolg van hun ziekte of handicap (veel) gebruik moeten maken van allerlei voorzieningen kunnen tegen een gereduceerd tarief gebruik maken van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Kadernota Sociaal Domein 2024-2027	-

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.72a	Jeugdzorg begeleiding	Lasten	-3.597	-3.597	-3.597	-3.597
		Baten	-	-	-	-
6.72b	Jeugdzorg behandeling	Lasten	-3.672	-3.672	-3.672	-3.672
		Baten	-	-	-	-
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	-262	-262	-262	-262
		Baten	-	-	-	-
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	-2.102	-2.102	-2.102	-2.102
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdzorg zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg) en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, 6.73 Jeugdhulp met verblijf, 6.74 GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiente en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld 6.72 a t/m d zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Het gaat daarbij om inzet van:

Begeleiding, behandeling en dagbesteding
Deze lokale jeugdzorgvormen zijn opnieuw aanbesteed per 1 juli 2021.

Niet gecontracteerde zorg
In sommige individuele situaties biedt de ingekochte zorg niet de passende zorg die nodig is. Dan is er de mogelijkheid om hulp in te zetten van niet gecontracteerde jeugdhulpaanbieders.

Persoonsgebonden budget (PGB) Jeugd
Op het moment dat jeugdigen en ouders in aanmerking komen voor jeugdhulp op basis van een individuele voorziening, kunnen zij kiezen voor zorg in natura of een persoonsgebonden budget. De Jeugdwet stelt ten aanzien van het PGB een aantal beperkende voorwaarden, wat maakt dat er steeds vaker wordt gekozen voor zorg in natura.

Regie en administratie
De kosten voor de gemeentelijke capaciteit en de administratieve verwerking voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn opgenomen in dit onderdeel.

Een belangrijke actie voor 2024 is het uitwerken en uitvoeren van maatregelen om de kosten jeugdzorg te laten dalen. We zien dat de kosten voor de jeugdzorg weer oplopen. Deze kosten moeten omlaag. We geloven dat lagere kosten jeugdzorg bereikt kan worden door een andere manier van organiseren, zowel op lokaal als regionaal niveau. We beginnen met een regionaal stap op het verder voorkomen van uithuisplaatsingen en een betere doorstroom en uitstroom. Lokaal leggen we meer nadruk op de preventie en het meer integraal / domeinoverstijgend oppakken van casussen om te werken aan deze achterliggende oorzaken. Vaak ligt de problematiek niet bij het kind maar aan de omgeving / systeem. Zoals afgesproken in de Kadernota 2024-2027 worden de uitgewerkte scenario's jeugdhulp uiterlijk in het tweede kwartaal 2024 aan de raad voorgelegd.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.73a	Pleegzorg	Lasten	-3.303	-3.303	-3.303	-3.303
		Baten	-	-	-	-
6.73b	Gezinsgericht	Lasten	-3.776	-3.776	-3.776	-3.776
		Baten	-	-	-	-
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	-7.501	-7.080	-5.313	-5.313
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdhulp zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, cirsis en gesloten jeugdzorg).

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiente en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. In de regiovisie Samen, dichtbij en leren wat werkt is als doel geformuleerd dat alle jeugdigen thuis veilig moeten kunnen opgroeien. De ambitie is 0-uithuisplaatsingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de taakvelden 6.73a tot en met 6.73c zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt . Het gaat daarbij om de vormen van jeugdhulp met verblijf.

Voor het beschikbaar hebben van deze zorg (pleegzorg, gezinsgericht, residentiele jeugdhulp, maar ook voor de geloten jeugdzorg, crisishulp en hoog specialistische GGZ) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met de Jeugdhulpregio Flevoland (hier nemen vijf van de zes Flevolandse gemeenten aan deel). Jeugdhulp met verblijf is per 2024 opnieuw aanbesteed.

Om de transformatie naar 0-uithuisplaatsingen te realiseren wordt ingezet op het verder voorkomen van jeugdhulp met verblijf en betere doorstroom en uitstroom. Vanaf 2024 wordt geinvesteerd in meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulpvormen, zoals Thuis op Maat (TOM). Pas als het thuis echt niet meer kan, wordt een vervangende gezinssituatie of verblijf gezocht. Bij voorkeur gebeurt dit zoveel mogelijk in de nabijheid van de thuissituatie. Het perspectief op terugkeer naar het eigen gezin van een jeugdige is onderdeel van het begeleidings- of behandelingsplan. Wanneer veiligheid niet meer gewaarborgd kan worden, wordt alles gedaan om een oplossing in het eigen netwerk van het gezin mogelijk te maken.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	-4.116	-4.116	-4.116	-4.116
		Baten	-	-	-	-
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-1.836	-1.836	-1.836	-1.836
		Baten	-	-	-	-
6.74c	Gesloten plaatsing	Lasten	-101	-101	-101	-101
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. De vormen van jeugdzorg zijn ondergebracht in de taakvelden 6.72 (ambulante jeugdzorgvormen), 6.73 (jeugdhulp met verblijf) en 6.74 (GGZ, crisis en gesloten jeugdzorg) en taakveld 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen, 6,72 Ambulante jeugdzorgvormen, 6.73 Jeugdhulp met verblijf en 6.82 Jeugdbescherming en Jeugdreclassering wordt er efficiente en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de taakvelden 6.74 a t/m c zijn de lasten opgenomen die horen bij de vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt . Het gaat daarbij om de volgende vormen van jeughulp:

Ambulante GGZ

Deze vorm van jeugdhulp koopt de gemeente voor een groot deel lokaal in. De lokale jeugd GGZ instellingen is per 1 juli 2023 gegund aan twee hoofdaanbieders. De hoog specialistische GGZ is op basis van samenwerkingsafspraken met de Jeugdhulpregio Flevoland (hier nemen vijf van de zes gemeenten aan deel) regionaal ingekocht. Het vormt onderdeel van de nieuwe aanbesteding per 2024.

Crisishulp en gesloten jeugdzorg

Voor het beschikbaar hebben van crisishulp en gesloten jeugdzorg (en overige vormen van jeugdhulp met verblijf) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt door de Jeugdhulpregio Flevoland. De crisishulp en gesloten jeugzorg zijn onderdeel van de nieuwe aanbesteding per 2024. Bij deze nieuwe aanbesteding is rekening gehouden met de landelijk aangenomen moties d.d. 29-11-2021 waarbij onder andere gekeken wordt naar bewezen effectiviteit van behandelingen, besluitvorming met ouders en jongeren én het streven om gesloten jeugdzorg af te schalen en de middelen die daarmee vrijvallen in te zetten op ambulante begeleiding.

Hoogspecialistische hulp (LTA)

Namens gemeenten heeft de VNG afspraken gemaakt met landelijke jeugdhulpaanbieders met een zeer specialistische functie.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Jeugdzorg 2020
Aanpak Sociaal Domein 2021 e.v.
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	Lasten	-358	-358	-358	-358
		Baten	600	250	250	-
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Lasten	-	-	-	-
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[40 % - 60 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Samen met de Flevolandse gemeenten is er een Regionaal Kader Zorglandschap Wmo opgesteld, waarin het beleid voor de periode 2022-2026 is vastgelegd. Het regionale zorglandschap Wmo Flevoland (2020-2026) richt zich op de ondersteuning van inwoners met een kwetsbaarheid en/of een ondersteuningsvraag door psychische problemen, verslaving, een lichte verstandelijke beperking en/of problemen door huiselijk geweld of kindermishandeling.

Het woonplaatsbeginsel en financieel verdeelmodel dat voor beschermd wonen in zou gaan op 1 januari 2024 is opnieuw uitgesteld. Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners. In de regio wordt er voorbereid op deze ontwikkeling, zoals opgenomen in het Zorglandschap. Aangezien er nog niets bekend is over het financieel verdeelmodel, zijn de financiële consequenties nu nog niet in te schatten.

Wat willen we bereiken?

Vanuit de regionaal kader zorglandschap helpen we inwoners om zo veel mogelijk naar een normale leefsituatie te komen. Daarbij blijven ze zo veel mogelijk in hun eigen woonomgeving. Hun behoeften en mogelijkheden staan centraal. Eigen regie, inzet op kansen en het aansluiten bij wat iemand wil en kan zijn namelijk belangrijke voorwaarden voor herstel.

Indicatie voor beschermd wonen of de maatschappelijke opvang is alleen nog aan de orde als thuis wonen niet (meer) verantwoord of veilig is. Opvang of 24-uurszorg duurt in dat geval zo lang als nodig, maar zo kort als mogelijk. We zorgen voor continuïteit in de begeleiding en voor flexibiliteit in op- en afschalen. Voor herstel is het essentieel dat mensen een dak boven hun hoofd hebben, mee kunnen doen, zingeving en veiligheid ervaren en passende activiteiten of werk hebben. Belangrijk hierbij zijn professionele ondersteuning en een evenwichtige spreiding van voorzieningen.

Het zorglandschap Wmo Flevoland kent 5 hoofddoelstelling die nader zijn uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma. Het gaat daarbij om de volgende hoofddoelstellingen:

1. Versterking draagkracht en draagvlak wijken, zodat inwoners zich welkom voelen
2. Huisvesting en beschikbaarheid van voldoende woningen
3. Een gedifferentieerd en passend aanbod dat regionaal goed gespreid is
4. Clientondersteuning, ervaringsdeskundigheid en betrokkenheid van de omgeving
5. Transformatie binnen de beschikbare middelen

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In aanvulling op de in de vorige taakvelden beschreven maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo gaat het binnen dit taakveld om de volgende zaken.

Dak -en thuislozenopvang

Het bieden van ondersteuning en opvang aan dak -en thuislozen wordt uitgevoerd binnen dit taakveld (onder andere de pilot housing first). Deze lasten worden deels door de centrumgemeente bekostigd.

Vrouwenopvang en huiselijk geweld

De ketensamenwerking huiselijk geweld wordt gecoordineerd binnen dit taakveld. De vrouwenopvang heeft als belangrijkste taak opvang en begeleiding en hulp te bieden aan mensen die bescherming nodig hebben in verband met geweld. Er wordt hulp (op maat) geboden aan slachtoffers, kinderen en plegers om het geweld te stoppen en veiligheid te creeren. De hulp kan bestaan uit crisisopvang, begeleid wonen en ambulante hulpverlening in de thuissituatie. Tevens wordt er uitvoering gegeven aan door het Steunpunt huiselijk geweld opgelegde huisverboden.

Beschermd wonen

Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. Dit kan in een instelling zijn als er 24 uur toezicht nodig is. Of het kan een vorm van zelfstandig wonen zijn als begeleiding op afstand of op afroep afdoende is.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Regionaal Kader Zorglandschap Wmo 2020-2026	-

Bedrag x €1.000

			2024	2025	2026	2027
6.82a	Jeugdbescherming	Lasten	-3.598	-3.598	-3.598	-3.598
		Baten	-	-	-	-
6.82b	Jeugdreclassering	Lasten	-367	-367	-367	-367
		Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	8. Sociaal Domein
Portefeuillehouder(s):	A. Messelink-Dijkstra
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 diverse verantwoordelijkheden op het gebied van de Jeugdzorg. Onderdeel daarvan de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

Samen met taakvelden 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen en 6.72, 6.73 en 6.74 (alle vormen van jeugdhulp) wordt er efficiente en passende ondersteuning geboden aan jeugdigen en gezinnen, zodat zij zo veilig mogelijk opgroeien en zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. De benodigde ondersteuning wordt tijdig en nabij geboden, zwaar als nodig en lichter zodra het kan. Waarbij het streven nul uithuisplaatsingen is. Naast deze inhoudelijke doelstellingen, is het betaalbaar houden van de jeugdzorg een belangrijk speerpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die horen bij de inzet van gedwongen maatregelen gericht op de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Dit zijn maatregelen die worden opgelegd na uitspraak van de kinderrechter. De jeugdbescherming geeft uitvoering aan civielrechtelijke maatregelen en de jeugdreclassering is gericht op strafrechtelijke maatregelen. Voor het beschikbaar hebben van deze zorg zijn met de Jeugdhulpregio Flevoland (hieraan nemen vijf van de zes gemeenten deel) regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt ingekocht bij de gecertificeerde instellingen.

Het landelijke Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming voor een beter werkende jeugdbescherming wordt in Flevoland in overleg met betrokken partners opgepakt. Vanaf 2024 wordt ingezet op het verder voorkomen van uithuisplaatsingen en een betere doorstroom en uitstroom. Hiervoor zijn meer gezinsgerichte vormen en intensief ambulante hulpvormen zoals RET 2.0/Team AnderS en Thuis op Maat (TOM) aanbesteed.

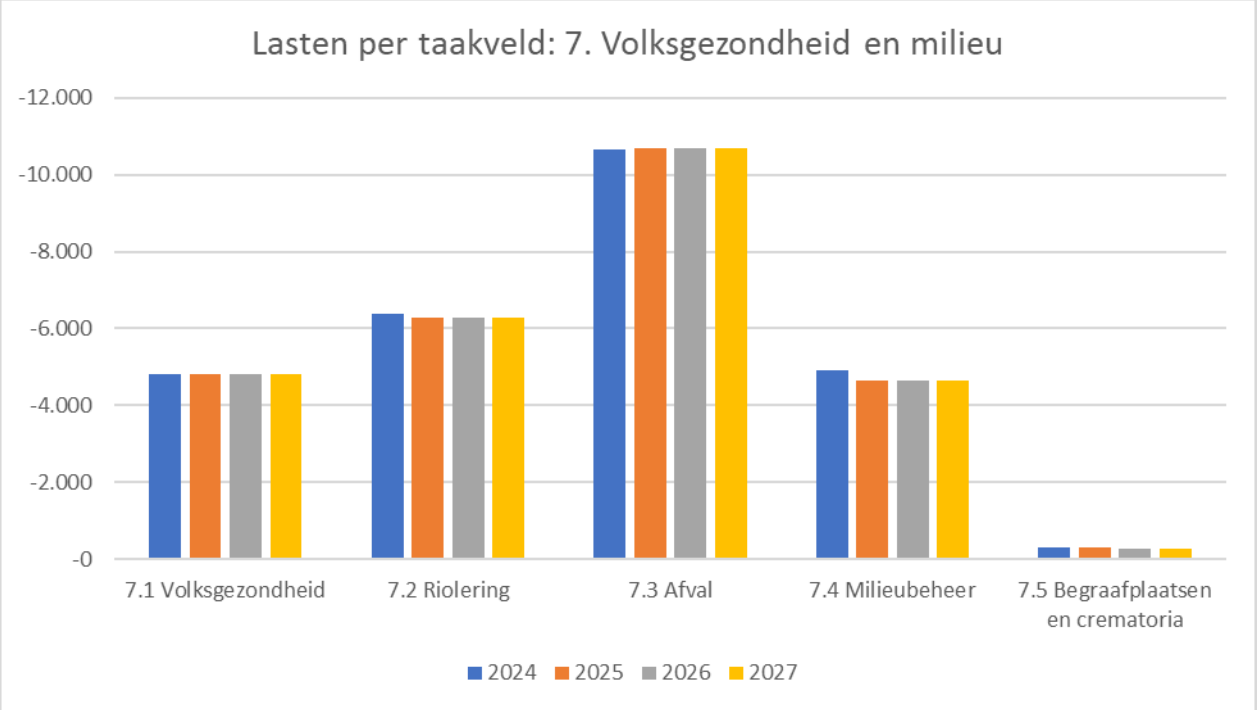
Gerelateerde beleidsnota's
Aanpak Jeugdzorg 2020
Kadernota Sociaal Domein 2019 - 2022
Aanpak Sociaal Domein
Regiovisie Jeugd Flevoland 'Samen, dichtbij en leren wat werkt' 2021

Gerelateerde verbonden partijen
-

7. Volksgezondheid en milieu

De taakvelden binnen het cluster ‘7. Volksgezondheid en milieu’ hebben betrekking op volksgezondheid, riolering, afval, begraafplaats en milieu. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

7. Volksgezondheid en milieu (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	-4.810	-4.810	-4.810	-4.810
7.2 Riolering	-6.374	-6.297	-6.297	-6.297
7.3 Afval	-10.661	-10.701	-10.700	-10.700
7.4 Milieubeheer	-4.904	-4.649	-4.647	-4.648
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-288	-288	-277	-277
Totaal Lasten	**-27.038**	**-26.746**	**-26.732**	**-26.732**
Baten				
7.1 Volksgezondheid	-	-	-	-
7.2 Riolering	7.759	7.759	7.759	7.759
7.3 Afval	13.303	13.342	13.341	13.340
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	349	349	349	349
Totaal Baten	**21.411**	**21.450**	**21.449**	**21.448**
Eindtotaal	**-5.626**	**-5.295**	**-5.283**	**-5.284**

Bedrag x €1.000

7.1 Volksgezondheid

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-4.810	-4.810	-4.810	-4.810
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	R. Broekema
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet publieke gezondheid heeft de gemeente diverse wettelijke taken en verantwoordelijkheden, waaronder de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg en het instellen en instandhouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Om efficiënter te kunnen werken hebben gemeenten samenwerkingsverbanden afgesloten. De GGD Flevoland is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde.

Wat willen we bereiken?

Binnen dit taakveld zijn de lasten opgenomen die verband houden met de wettelijke basistaken op het gebied van volksgezondheid. Als gemeente zorgen we ervoor dat deze taken door de aangewezen partners worden uitgevoerd en de continuïteit wordt gewaarborgd. Het is ook wettelijk bepaald dat de gemeente een GGD in stand dient te houden. De meeste wettelijke taken zijn voor onze gemeente taken worden op basis van een gemeenschappelijke regeling uitgevoerd door GGD Flevoland, waaronder:

Monitoring, signalering en advisering
Inzicht in de gezondheidstoestand van de bevolking (onderzoek, monitoring), vroegtijdige signalering gezondheidsrisico's, beleidsadvisering publieke gezondheid, advisering over effectieve preventieprogramma's en gezondheidsbevordering.

Uitvoering taken gezondheidsbescherming
Infectieziektebestrijding, waaronder bestrijding van tuberculose en preventie en bestrijding van seksueel overdraagbare aandoeningen. Met de opkomst van Corona heeft dit een geheel nieuwe ladinggekregen; de taken van GGD zijn hierdoor (tijdelijk) aangepast. Advisering en toezicht op het gebied van Technische hygiënezorg (THZ) en Milieu en Gezondheid (MMK).

Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises
Op basis van de Wet Veiligheidsregio's is er een GGD Rampen Opvang Plan (GROP) opgesteld. Het gaat hierbij om zaken als infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsonderzoek en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Jeugdgezondheidszorg
Het basispakket Jeugdgezondheidszorg wordt uitgevoerd door Icare JGZ en GGD JGZ en wordt actief aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar (het gaat hierbij om het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling, het signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen, het geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding en dergelijke).

Naast de diverse wettelijke taken wordt binnen dit taakveld ingezet op de lokale invulling van het gezondheidsbeleid. Samen met partners is er een Lelystadse visie op gezondheid, preventie welzijn en zorg ontwikkeld, die de basis vormt van het lokale gezondheidsbeleid (nota 2020-2024). Een brede kijk op gezondheid (positieve gezondheid) en het verbinden van preventie en zorg staan hierin centraal. Focus ligt hier op het gezond & vitaal ouder worden, leven met een chronische aandoening en een gezonde leefstijl ontwikkelen.

Daarnaast zal er vanwege de extra middelen voor gezondheidsbeleid op een aantal thema's worden geintensiveerd. Denk hierbij aan interventies op het gebied van mentale gezondheid, preventie voor volwassen op het gebied van verslavingszorg en de link met de fysieke leefomgeving zal worden versterkt.

Ook wordt er via de Flevolandse Zorgtafel ingezet op het optimaliseren van het (medische) zorglandschap en de aansluiting daarvan op het sociaal domein. Het belang van een goede, toekomstbestendige inrichting van zorg en preventie is van belang voor Lelystad; niet alleen voor individuele inwoners maar ook voor de stad als geheel (in termen van vestigingsklimaat en leefbaarheid). De Flevolandse Zorgtafel biedt de gemeente kans om daar invloed op uit te oefenen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzetten op voldoende aanbod passend bij de behoeftes van de stad. Belangrijk is het creeeren van een aanbod voor de doorgaande lijn 0-100 jaar. Denk hierbij aan interventies zoals JOGG wat gezond opgroeien en opvoeden van kinderen en jongeren bevordert. Maar ook interventies als Sociaal Vitaal. Verder wordt vanuit de jeugdgezondheidszorg ingezet op normalisering van beginnende zorgen en problemen, zowel op het gebied van ontwikkeling als op het gebied van opvoeding.

Gerelateerde beleidsnota's
GGD begroting 2023
Nota Samen gezond in lelystad (2020-2024)

Gerelateerde verbonden partijen
GR GGD Flevoland

7.2 Riolering

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-6.374	-6.297	-6.297	-6.297
Baten	7.759	7.759	7.759	7.759

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten een afvalwaterzorgplicht en op basis van de Waterwet hebben gemeenten een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. De uitwerking van deze zorgplichten dient iedere gemeente uit te werken in een zogeheten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP), waarin de bijbehorende kosten inzichtelijk worden gemaakt evenals de dekking (in de vorm van rioolheffing).

Wat willen we bereiken?

Voldoen aan de wettelijke zorgplichten op gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater zonder dat er overlast ontstaat voor bewoners en gebruikers.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die samenhangen met de taken op het gebied van afvalwater en waterhuishouding. Het gaat hierbij om de opvang, transport en verwerking van afval- en hemelwater, de inzameling en het transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater en het voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater.

Naast het dagelijks onderhoud en het uitvoeren van inspecties gaat het hierbij ook om het voorzien van kosten die horen bij het groot onderhoud. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de rioolheffing, die geheven wordt bij particulieren. De bijdrage voor het riool vanuit de bedrijven c.q. de niet-woningen ontvangt de gemeente via de ozb.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de rioolheffing worden naast bovenstaande directe kosten, ook de indirecte kosten zoals kwijtscheldingen rioolheffing, de toerekenbare BTW, een deel van de reinigingskosten en de bedrijfsvoeringskosten betrokken. Op basis van het GRP 2022 zal jaarlijks een actualisatie van de tarieven worden doorgevoerd waarin, minus de ICL-bijdrage op dit taakveld, 100% kostendekkendheid het uitgangspunt is.

Gerelateerde beleidsnota's
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2022
Rioolbeheerplan 2020 - 2025
Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

Gerelateerde verbonden partijen
-

7.3 Afval

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-10.661	-10.701	-10.700	-10.700
Baten	13.303	13.342	13.341	13.340

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan de ambities als vastgelegd in het beleidskader Van Afval Naar Grondstof (VANG), die moeten leiden tot 75% afvalscheiding met maximaal 100 kg restafval per inwoner. Beoogd effect: vermindering hoeveelheid restafval en toename hoeveelheid ingezamelde grondstoffen. Omdat nog niet alle fases van het Nieuwe Inzamelen uitgevoerd zijn is de doelstelling nog niet behaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, de handhaving van het afvalbeleid en de inningskosten. HVC voert een belangrijk deel van deze wettelijke taken uit op het gebied van inzameling en verwerking. De baten hebben betrekking op de inkomsten uit de afvalstoffenheffing en de inkomsten uit waardevolle afvalstromen, zoals oud papier en plastic.

Bij de berekening van de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing worden naast bovenstaande lasten (directe kosten), ook de kwijtscheldingen afvalstoffenheffing, toerekenbare BTW en bedrijfsvoering kosten betrokken en vindt een doorbelasting plaats op het gebied van Handhaving en Reiniging. De beïnvloedbaarheid van de lasten is beperkt en de beïnvloedbaarheid van de baten wordt beperkt door de maximaal toegestane kostendekkendheid van 100%.

In 2022 is de evaluatie over het beleid met de raad opgestart en deze zal dienen als basis voor actualisatie van het beleid. Dit proces wordt in 2024 afgerond. In 2022 is fase 3 van het Nieuwe inzamelen afgerond. Fase 4 en 5 zullen zijn opgestart en dit zal begin 2024 worden afgerond.

Gerelateerde beleidsnota's	Gerelateerde verbonden partijen
Afvalstoffenbeleidsplan 2015	NV HVC

Bedrag x €1.000

7.4 Milieubeheer

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-4.904	-4.649	-4.647	-4.648
Baten	-	-	-	-

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[20 % - 40 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft diverse wettelijke verplichtingen op grond van de Wet milieubeheer, de Woningwet, de Wet bodembescherming en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast worden binnen dit taakveld diverse activiteiten uitgevoerd op het gebied van duurzaamheid (met als hoofddoelen in willekeurige volgorde de energietransitie, het bereiken van een circulaire economie en bewerkstelligen van een klimaatadaptieve stad) en ondersteunt de gemeente inwoners op het gebied van asbestsanering van dakbedekking.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van milieu. Daarnaast maakt de gemeentelijke inzet op het gebied van duurzaamheid/ transitieopgaven en de ondersteuning van inwoners bij de sanering van asbestdaken ook onderdeel uit van dit taakveld.

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)
De OFGV verzorgt sinds 1 januari 2013 milieutaken en brandveilig gebruik op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Onder de taken van de omgevingsdienst vallen: het uitvoeren van de (coördinatie van)milieutoezicht, het toezicht op brandveilig gebruik en asbestverwijdering, het behandelen van milieuklachten en de toezicht op bodemkwaliteit, plus het juridisch vervolg op overtredingen. De OFGV is gemandateert het Risicoregister gevaarlijke stoffen (Rrgs) te beheren namens de gemeente. Daarnaast voert de OFGV de controle en handhaving uit op de energiebespaarplicht van bedrijven en de minimale kantoorlabel C verplichting.

Omgevingswet
Met de komst van de Omgevingswet (2022) wordt de gemeente bevoegd gezag voor een aantal bodemtaken. Op dit moment is de Provincie bevoegd gezag en zijn de taken belegd bij de omgevingsdienst. Het is nog onduidelijk wat de bijdrage uit het gemeentefonds zal zijn voor deze 'bodemtaken' en of deze aansluit bij de kosten van de omgevingsdienst.

Handhaving en toezicht
Een deel van de taken die voortvloeien uit het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) maken eveneens onderdeel uit van dit taakveld. Het gaat daarbij in dit taakveld om het uitvoeren van ondermeer toezicht kamerverhuur, wet kinderopvang en woningwet. Daarnaast gaat het over bouw- en slooptoezicht in combinatie met nieuwbouw, het uitvoeren van controles op constructieve veiligheid van bouwwerken en dergelijke. Daarnaast hebben de lasten betrekking op juridische ondersteuning, bijvoorbeeld bij complexe vergunningaanvragen. Hier is ook nadrukkelijk een link met het taakveld wonen en bouwen (8.3) waar de omgevingsvergunningen worden verleend.

Duurzaamheid
In 2020 is begonnen met de uitvoering van het door het college vastgestelde Actieplan Duurzaamheid. Daaronder vallen de projecten die we uitvoeren om de doelstelling te bereiken die vastliggen in de Kadernota Duurzaamheid en daarnaast geven we invulling aan de opgaven die onder meer door het Rijk zijn opgelegd. De energietransitie, klimaatadaptatie en de overgang naar een circulaire economie vallen daaronder.

Energietransitie
Bij de energietransitie is bepaald dat deze haalbaar en betaalbaar moeten zijn voor de inwoners, maar zeker ook voor de gemeentelijke organisatie. door de raad zijn kaders en doelstellingen vastgesteld in de Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en de Volgorde der wijken. Er is inmiddels een start gemaakt met het op meer structurele basis beschikbaar stellen van middelen vanuit de landelijke overheid via Specifieke Uitkeringen inzake energiearmoede bestrijding, bemensing en isolatieacties. Met deze middelen en de bestaande middelen uit de gemeentebegroting is een programmatischa aanpak en -aansturing opgezet waarmee een start gemaakt kan worden aan de uitvoeringsorganisatie van de energietransitie. In 2024 zal er verder gewerkt worden aan het opstellen van wijkuitvoeringsplannen in nauwe participatie met eigenaren en andere stakeholders. In de gesprekken met het Rijk (via VNG/G40 etc) zal de noodzaak voor structurele dekking op de agenda blijven staan.

In 2024 zal er voortdurend aandacht moeten zijn om voldoende capaciteit en middelen ter beschikking te hebben die past bij de huidige fase van de energietransitie, maar die ook garantie biedt voor de continuiteit die nodig is. Klimaatadaptatie en circulaire economie zijneveneens thema's die steeds vaker op wettelijke basis uitgevoerd worden en waarbij de gevraagde inzet van capaciteit en middelen zal groeien.

Asbestproblematiek
De gemeente heeft de taak om inwoners te informeren over de asbestproblematiek. Hiervoor zijn er ter ondersteuning van inwoners middelen geraamd voor de dekking van advies- en ondersteuningskosten en biedt de gemeente huiseigenaren de mogelijkheid een lening af te sluiten en subsidie aan te vragen voor de vervanging van asbesthoudende daken.

Bedrag x €1.000

7.4	Milieubeheer (vervolg)		2024	2025	2026	2027
		Lasten	-4.904	-4.649	-4.647	-4.648
		Baten	-	-	-	-

Wat gaan we daarvoor doen?

De energietransitie wordt ook in Lelystad steeds concreter en daarom bereiden we de overgang voor naar een aardgasvrije samenleving. De periode tot 2050 staat in het teken van het voorbereiden van woningen / bedrijven, bijvoorbeeld door naisolatie en het uiteindelijk overstappen naar een aardgasloze energievoorziening. De opgave, de mogelijkheden en de relaties met andere opgaven in de stad worden vastgelegd in de Transitievisie warmte die uit drie onderdelen bestaat: de spelregels (kadernota), de volgorde der wijken en de wijkuitvoeringsplannen. Uit de wijkuitvoeringsplannen zal voor elke wijk blijken welke vorm de energietransitie krijgt en wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor bewoners en bedrijven. de programmaorganisatie is groeiende en zal in de eerste wijken starten met het gezamenlijk opstellen van Wijkuitvoeringsplannen. Deze plannen worden, na raadsconsultatie, door het college vastgesteld. op de bedrijventerreinen worden maatwerkgesprekken gevoerd met de grootste energieverbruikers om tot besparing en transitie over te gaan. Voor de netcongestieproblematiek werken we samen met netbeheerders en provincie aan oplossingen om de schaarse energiebeschikbaarheid zorgvuldig in te zetten. Tegelijkertijd worden voor de wijken die nog niet aan de beurt zijn collectieve inkoopacties georganiseerd voor gevel- en vloerisolatie, zonnepanelen en HR++ glas. Bewoners kunnen voor vragen over de energietransitie terecht bij het Energieloket Lelystad. Het isoleren van gebouwen (woningen, bedrijven, maatschappelijk vastgoed) wordt door middel van subsidie en leningen gestimuleerd. Hiervoor is naast de gemeentebegroting ook geld beschikbaar vanuit het Rijk en gebiedsgebonden bijdrage uit de windplannen.

Naast de energietransitie wordt ook verder gebouwd aan het klimaatadaptief maken van de stad. De Lelystadse Adaptatie Strategie is hier een belangrijke spil in. Deze visie zal o.a. beschrijven wat de rol van de gemeente is in haar beleid en uitvoerende activiteiten. Net als bij de warmtevisie zullen er uiteindelijk op wijkniveau klimaat adaptatie plannen opgesteld worden die zo veel als mogelijk samen lopen met GO. Ook de circulaire economie zal in 2030 (50% reductie van primaire abiotische grondstoffen) en 2050 landelijk vorm gekregen moeten hebben. De gemeente zet daarin in op de eigen verantwoordelijkheid in het hoofdstuk economie. Lokaal voedsel wordt daarnaast meer gewaardeerd en veelvuldig gebruikt. Verspilling in de keten wordt zoveel mogelijk beperkt en ook in de productie daarvan vinden transities plaats en worden kringlopen gesloten.

Gerelateerde beleidsnota's
Kadernota duurzaamheid
Actieplan duurzaamheid 2021-2024
Kadernota Op weg naar nieuwe energie, en besluit Volgorde der
Lelystadse Adaptatie Strategie (LAS)
Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Gerelateerde verbonden partijen
Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-288	-288	-277	-277
Baten	349	349	349	349

Hoofdopgave raadsakkoord:	-
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 % - 20 %]

Context

Op basis van de Wet op de lijkbezorging heeft de gemeente diverse wettelijke verplichtingen, zoals het hebben van een begraafplaats.

Wat willen we bereiken?

Een gemeentelijke begraafplaats die voldoende ruimte biedt voor het respectvol begraven van overledenen, het bijzetten van asbussen/-urnen, het verstrooien van as en het bieden van een voor de nabestaanden nette en rustige omgeving om hun overledenen te herdenken. Voor 2024 wordt budget aangevraagd om nieuwe wandgraven te gaan realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dit taakveld zijn de lasten en baten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats. Bij de berekening van de kostendekkendheid van de begraafexploitatie worden naast directe kosten, ook de toerekenbare bedrijfsvoeringskosten betrokken en vindt egalisatie plaats via de voorziening.

Gerelateerde beleidsnota's

Begraafplaatsexploitatie 2015 - 2035

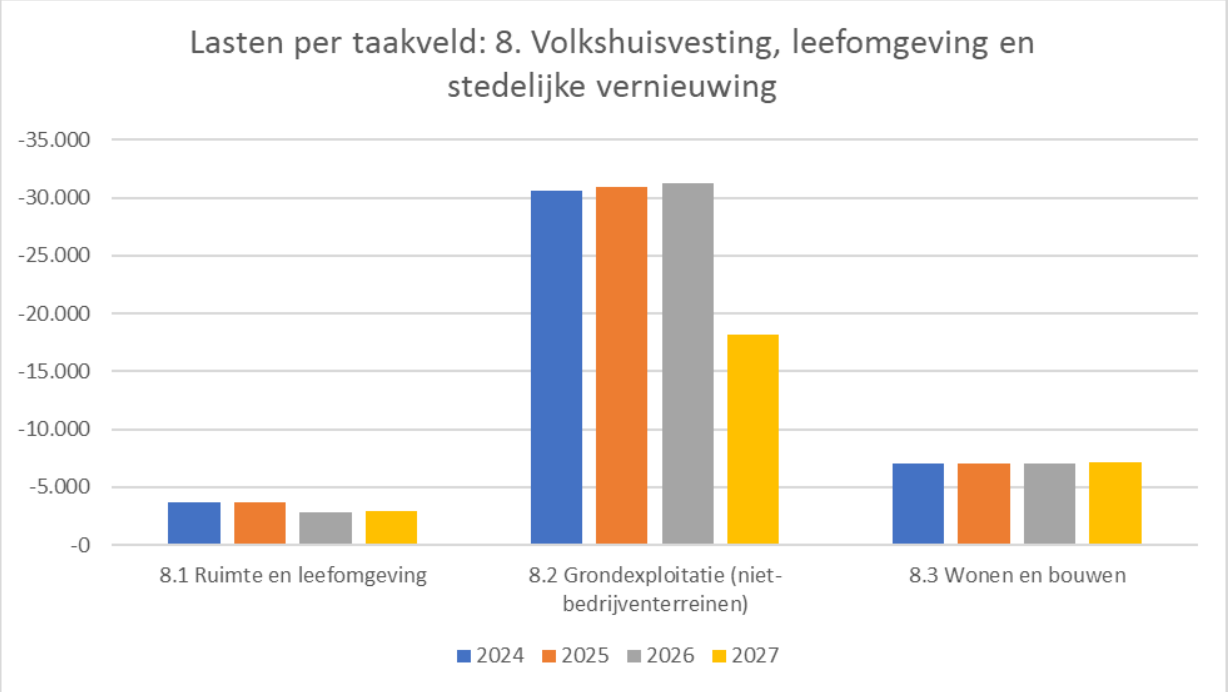
Gerelateerde verbonden partijen

-

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De taakvelden binnen het cluster ‘8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing’ hebben betrekking op ruimtelijke ordening, grondexploitaties van niet- bedrijventerreinen en de beleidsterreinen wonen en bouwen. In de overzichten hieronder wordt per taakveld inzicht geboden in de bijbehorende lasten en baten.

Vervolgens wordt per taakveld aanvullende informatie geboden, bijvoorbeeld over de aard van de activiteiten, de beïnvloedbaarheid van de budgetten en de verantwoordelijke portefeuillehouder(s). Indien van toepassing wordt er ingegaan op de concrete doelstellingen voor 2024 en de bij het taakveld betrokken verbonden partijen.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en (Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.678	-3.675	-2.843	-2.934
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-30.620	-30.985	-31.303	-18.203
8.3 Wonen en bouwen	-7.083	-7.079	-7.045	-7.121
Totaal Lasten	**-41.380**	**-41.740**	**-41.191**	**-28.258**
Baten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	479	825	50	50
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	30.326	30.598	30.915	17.815
8.3 Wonen en bouwen	5.610	5.610	5.800	5.760
Totaal Baten	**36.414**	**37.032**	**36.765**	**23.625**
Eindtotaal	**-4.966**	**-4.708**	**-4.426**	**-4.633**

Bedrag x €1.000

8.1	Ruimte en leefomgeving

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-3.678	-3.675	-2.843	-2.934
Baten	479	825	50	50

Hoofdopgave raadsakkoord:	3. Natuur & 7. Stedelijke Vernieuwir
Portefeuillehouder(s):	P. van Dijk
Portefeuillehouder(s):	-
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Wettelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

Op basis van de Wet Ruimtelijke ordening hebben gemeenten diverse taken gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. De gemeente richt zich in dit kader op onderzoeken van maatschappelijk relevante ontwikkelingen en het formuleren, monitoren en actualiseren van strategisch ruimtelijk beleid in de integrale (desgewenst intergemeentelijke) structuurvisie, bestemmingsplannen of aspecten daarvan. Per 1 januari 2024 treedt voor zover nu bekend de Omgevingswet in werking, deze vervangt (onder meer) de Wet ruimtelijke ordening. Na inwerkingtreding wordt het strategisch ruimtelijk beleid opgenomen in de Omgevingsvisie en het omgevingsplan ter vervanging van structuurvisies en bestemmingsplannen.

De invoering van de Omgevingswet gaat een grote verandering betekenen, een stelselherziening van het omgevingsrecht. De Omgevingswet gaat 26 wetten (o.a. op het gebied van Ruimtelijke Ordening, Wonen en Bouwen, Natuur, Milieubeheer, Cultureel Erfgoed), vier AMvB's en tien ministeriële regelingen vervangen. Daarnaast zijn aanhaakwetten zoals de natuurwet en de Wet Grondeigendom in procedure. De Omgevingswet heeft een sterk integraal karakter en introduceert nieuwe thema's in het fysieke domein zoals gezondheid en duurzaamheid. De wet kent 6 nieuwe kerninstrumenten: de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan, algemene rijksregels, de omgevingsvergunning en het projectbesluit. De wet gaat uit van het principe één overheid, één overheidsloket en één omgevingsvergunning. Dit betekent zoeken naar nieuwe samenwerkingsvormen, bestuurlijke afstemming over rollen en bevoegdheden en een andere architectuur van systemen om data overzichtelijk te houden en beschikbaar te stellen.

Wat willen we bereiken?

Tot dit taakveld behoren de lasten die verband houden met de uitvoering van wettelijke taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening (na 1 januari 2024 de Omgevingswet). Het gaat hierbij om de voorbereiding- en vaststelling van structuurplannen en -visies, het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen, gebiedsgerichte programma's en het uitvoering geven aan een faciliterend grondbeleid. Ook het planologisch mogelijk maken van nieuwe initiatieven en afhandelen van bezwaar en beroep Wro (in verband met bestemmingsplannen en planschade) hoort tot dit taakveld.

Daarnaast wordt gewerkt aan het voorbereiden van de gemeentelijke organisatie op de invoering van de Omgevingswet met als doel om op moment van inwerkingtreding conform deze wet te kunnen handelen.

De beïnvloedbaarheid van de lasten is zeer beperkt, aangezien hier uitvoering wordt gegeven aan een wettelijke taak en er een directe relatie bestaat met andere beleidsterreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tot 1 januari 2024 staat de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet centraal. Uitgangspunten daarvoor zijn:

Koersvast
Er wordt uitgegaan van een pragmatische aanpak, waarbij het bestaande en de Lelystadse situatie als uitgangspunt dient voor verdere ontwikkelingen.

Leren door te doen, waarbij de burger als gebruiker centraal staat
Veel zaken zijn nog in ontwikkeling en het werken in geest van de wet zal gaandeweg vorm en inhoud moeten krijgen.

Tijdige implementatie
Vanuit de ambities is gekozen voor een middenpositie. Dat houdt in dat wij het minimale regelen om te kunnen werken binnen de Omgevingswet plus een extra inspanning verrichten om ons huidige gewenste dienstverleningsniveau op peil te houden.

Prioriteiten
Concreet wordt in het traject doorontwikkeling Omgevingsvisie gekomen tot een Omgevingsvisie (op basis van de vastgestelde strategische hoofdopgaven) die voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Omgevingswet. Andere prioriteiten zijn het uitvoeren van hetplan van aanpak omgevingsplan en het implementeren van het digitale programma.

Gerelateerde beleidsnota's
Structuurplan Lelystad 2015
Lichte actualisatie structuurplan 2015
Nota stedelijke vernieuwing op uitnodiging 2015 - 2018
Woonvisie Lelystad 2022 - 2027
Omgevingsvisie Lelystad 2040, Startnota Doorontwikkeling Omgevingsvisie Lelystad

Gerelateerde verbonden partijen
OFGV
Veiligheidsregio
GGD

Bedrag x €1.000

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-30.620	-30.985	-31.303	-18.203
Baten	30.326	30.598	30.915	17.815

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwi
Portefeuillehouder(s):	S. Kruis
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Nee

Aard activiteiten:	Gemeentelijk
Beinvloedbaarheid lasten	[0 %]
Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]

Context

De gemeente heeft in het verleden geïnvesteerd in (bouw)grondposities die in de komende jaren worden ontwikkeld en verkocht. Voor zowel grondexploitaties betreffende bedrijven als voor woningbouw geldt dat deze zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld ruimtelijk en inhoudelijk programma. Dit programma wordt financieel vertaald in een grondexploitatie waar de inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt. Het resultaat van de grondexploitaties wordt naast de doorlooptijd eveneens beïnvloed door diverse andere parameters. Op grond van wettelijke regels is een degelijke en realistische onderbouwing noodzakelijk van alle kosten, baten en de looptijd van de exploitatie.

Wat willen we bereiken?

Activiteiten die gericht zijn op het scheppen van fysieke condities voor woningbouw zijn - behoudens sociale woningbouw - geen wettelijke taak. Zij dragen wel bij aan de (verdere) ontwikkeling van de stad. Het zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening is daarentegen wel een wettelijke taak.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gemeentelijke grondexploitatie woningbouw is in essentie gericht op de verwerving, productie en levering van bouwrijpe grond als ondersteuning van de ruimtelijke doelen op het gebied van wonen en leven. Het draagt zorg voor bedrijfseconomische optimalisatie bij het ontwikkelen van plannen en advisering over de financieel-economische gevolgen. Hierbij heeft de gemeente de taak om in het kader van actief grondbeleid voldoende grond beschikbaar te hebben, waarbij er verantwoord wordt omgegaan met de risico's die samenhangen met het exploiteren van gronden. In 2023 heeft de raad de nota grondbeleid 2023-2030 vastgesteld. Het grondbeleid ondersteunt de ruimtelijke doelen die de gemeenteraad heeft gesteld.

Na vaststelling van de grondexploitaties kunnen zich ontwikkelingen voordoen op bijvoorbeeld het gebied van wetgeving en economie. Deze invloeden worden zo goed als mogelijk gemanaged en wordt er gestuurd op gewenste uitkomsten. Wijzigingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de balanspositie en risico's. De inkomsten zijn sterk afhankelijk van de marktontwikkelingen. De huidige productiecapaciteit (gronden in voorraad) is gebaseerd op rond de 350 woningen per jaar, een verhoging van de productie vraagt dan ook om vergroting van de productiecapaciteit.

Gerelateerde beleidsnota's
MPG
Nota grondbeleid gecombineerd met uitgifte en grondprijsbeleid
Verordening grond- en grondontwikkeling

Gerelateerde verbonden partijen
-

Bedrag x €1.000

8.3	Wonen en bouwen	2024	2025	2026	2027
	Lasten	-7.083	-7.079	-7.045	-7.121
	Baten	5.610	5.610	5.800	5.760

Hoofdopgave raadsakkoord:	5. Wonen & 7. Stedelijke Vernieuwi	Aard activiteiten:	Wettelijk
Portefeuillehouder(s):	D. Grimbergen	Beinvloedbaarheid lasten	[0 % - 20 %]
Portefeuillehouder(s):	-	Beinvloedbaarheid baten:	[0 %]
Onderdeel begrotingsmonitor 2024:	Ja		

Context

Op basis van de Woningwet en de Huisvestingswet hebben gemeenten diverse wettelijke taken uit te voeren op het gebied van wonen en bouwen. Zo moeten gemeenten beschikken over een actueel en vastgesteld woonbeleid, bijvoorbeeld in de vorm van een woonvisie. Daarnaast schrijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) gemeenten voor hoe om te gaan met de omgevingsvergunningen voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De wet- en regelgeving op dit terrein is volop in beweging, zo werken het Rijk en gemeenten al enkele jaren aan een stelselherziening van het omgevingsrecht.

Op dit moment wordt uitgegaan van de inwerkingstreding van de Omgevingswet in 2024, zie ook taakveld 8.1. Ruimtelijke Ordening. Het taakveld wonen en bouwen heeft relaties met diverse andere taakvelden waaronder maatwerkvoorzieningen (WMO), grondexploitatie en openbaar groen en (openlucht) recreatie. Er wordt binnen dit taakveld samengewerkt met woningcorporaties, bewoners, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders, makelaars, institutionele beleggers, bouwbedrijven, andere gemeenten, de provincie, huurdersorganisaties etc.

Het raadsakkoord is vastgesteld door de gemeenteraad en is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdopgaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdopgave stedelijke vernieuwing.

Wat willen we bereiken?

In dit taakveld zijn de baten en lasten opgenomen die samenhangen met de beleidsterreinen wonen en bouwen.

Wonen

Er wordt binnen dit taakveld uitvoering gegeven aan het gemeentelijk woonbeleid, door middel van de woonvisie Lelystad 2022-2027. De woonvisie vormt de basis voor het maken van nieuwe jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties en huurdersorganisaties en wordt onder andere gebruikt voor de totstandkoming van de woningbouwprogrammering die gebruikt wordt als onderlegger voor het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). De uitvoering van de woonvisie vindt plaats in nauwe samenwerking met tal van partners en het gemeentelijk handelen is erop gericht plannen en initiatieven van anderen zo goed mogelijk te ondersteunen en te stimuleren.

Daarnaast verstrekt het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) diverse leningen in opdracht van de gemeente Lelystad, denk aan de starterslening en de lening toekomstbestendig wonen.
Het raadsakkoord is de overkoepelende opdracht waarmee de raad, het college en de ambtelijke organisatie in de raadsperiode 2022 – 2026 aan de slag gaan. Wonen is één van de negen hoofdopgaven van de gemeente, daarnaast heeft Wonen een regierol op het fysieke aspect van de hoofdopgave stedelijke vernieuwing.

Bouwen

Er wordt uitvoering gegeven aan de Wabo, waarbij de gemeente diverse taken heeft op het gebied van omgevingsvergunningverlening, zoals constructieve veiligheid, ruimtelijke inpasbaarheid en rekeninghoudend met milieuaspecten. Naast deze uitvoeringskosten ontvangt de gemeente legesopbrengsten vanuit de verstrekte omgevingsvergunningen.

De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten is vrij beperkt, aangezien het voornamelijk de uitvoering van wettelijke taken betreft.

8.3 Wonen en bouwen (vervolg)

Bedrag x €1.000

	2024	2025	2026	2027
Lasten	-7.083	-7.079	-7.045	-7.121
Baten	5.610	5.610	5.800	5.760

Wat gaan we daarvoor doen?

Er wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de doelstellingen uit de woonvisie Lelystad 2022-2027; 'Een leven lang wonen in Lelystad'. In lijn met het raadsakkoord streven we een versnelde kwalitatieve groei na, we willen dat Lelystedelingen hun woonomgeving minstens net zo goed blijven scoren als op dit moment. Het doel is om wijken te bouwen met de juiste woning op de juiste plek met alle voorzieningen die daarbij horen. We zoeken naar een evenwicht met gemixte wijken en voldoende draagkrachtige bewoners. We zetten in op het substantieel terugdringen van de zoekduur voor het verkrijgen van een (sociale) huurwoning en het toevoegen van betaalbare woningen. Uitgangspunt voor Lelystad is gemengde wijken waarbij op wijkniveau de verschillende prijsklassen en woningcategorieën evenwichtig vertegenwoordigd zijn.

We versnellen de woningbouw (o.a. door in te zetten op een aantal turbolocaties) en we willen daarnaast dat woningen beschikbaar blijven voor mensen die er hun thuis van willen maken. Opkopen van en speculeren met woningen wordt daarom actief tegengegaan, met gebruik van instrumenten zoals de zelfbewoningsplicht, opkoopbescherming en sociale koop conform het “Haarlems Model” waarbij de NHG-grens leidend is. Dit doen we door o.a. het opstellen en uitvoeren van een huisvestingsverordening ten behoeve van de opkoopbescherming. Hiervoor wordt aanspraak gemaakt op de €250.000 (A12 Huisvestingsverordening) zoals geraamd in de meerjarenraming 2023- 2025. Daarnaast zetten wij in op doorstroming in de wijken en het levensloopbestendig maken van wijken en woningen.

Er ligt een belangrijk opgave in de revitalisering van de ‘70/’80 wijken. Met name wijken die grotendeels in de jaren ’70 en ’80 zijn gerealiseerd hebben een kwaliteitsimpuls nodig. Als het gaat om de kwaliteit van de woonomgeving dan moet deze toekomstbestendig, prettig en toegankelijk zijn. We gaan daartoe wijkvisies opstellen, waarin we dit integraal meenemen. De wijkvisies zullen worden ontwikkeld via de organisatie Samen Lelystad Oost en komen te hangen onder het gebiedsplan. We maken een koppeling tussen het fysieke en sociale domein. Leefbaarheid en veiligheid zijn belangrijke aspecten als het gaat om het goed kunnen wonen in Lelystad. Naast de aanpak van sociale problemen zetten we in op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid door fysieke ingrepen te plegen. De rijksbijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds helpt om deze plannen een impuls te geven.

Lelystad ontwikkelt zich tot slot als een klimaat adaptieve en natuur inclusieve stad door goed beheer en de bewustwording van de Lelystedeling voor natuurbelang te vergroten. Er wordt ingezet om de woningvoorraad te verduurzamen en asbestsanering te stimuleren. De manier van verduurzaming voor de bestaande stad is uitgewerkt in de transitievisie warmte. Deze mondt vervolgens uit in de wijkvolgorde en de Wijkuitvoeringsplannen.

Gerelateerde beleidsnota's
Woonvisie 2022-2027
Beleidskaders huisvesting arbeidsmigranten

Gerelateerde verbonden partijen
-

3.2 Paragrafen

1. Lokale heffingen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de verschillende gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten die door de gemeente Lelystad worden geheven en geïnd, waarbij wordt ingegaan op de consequenties daarvan voor onze inwoners en bedrijven. De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Volgens artikel 10 van het BBV bevat deze paragraaf tenminste de onderstaande punten:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Beleidsuitgangspunten

In deze programmabegroting 2024 – 2027 geeft de gemeenteraad richting aan de inhoudelijke en financiële strategie van de gemeente Lelystad voor de komende jaren. De eerder door de gemeenteraad aangegeven richting leidt tot de volgende uitgangspunten voor de verschillende tarieven:

- De OZB-opbrengst wordt gecorrigeerd met het indexpercentage van 5,4 % en een correctie voor de areaalvergroting;
- De tarieven voor de rioolheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende rioolheffing;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing worden berekend op basis van een 100% kostendekkende afvalstoffenheffing;
- In deze programmabegroting is besloten de hondenbelasting niet te verhogen.
- De legestarieven 2024 worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 5,4%, tenzij wettelijke voorschriften dit verhinderen of hiervan gemotiveerd wordt afgeweken. De maximale kostendekkendheid bedraagt voor de leges eveneens 100%. Bij het redigeren van deze paragraaf wordt ervan uitgegaan dat de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging op 1 januari 2024 ingaan. De gevolgen daarvan worden verwerkt in de legesverordening en tekstueel verder uitgewerkt in de tarievennota;
- De tarieven lijkbezorgingrechten worden gecorrigeerd met het indexpercentage van 5,4%;
- De tarieven marktgelden worden niet gecorrigeerd. De huidige tarifering leiden tot de begrote opbrengst;
- De tarieven liggelden Bataviahaven overeenkomstig te laten zijn met de tarieven van omliggende Lelystadse havens;
- De Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Larserpoort is in 2022 met vijf jaar verlengd. De BIZ-bijdrage wordt geheven van de eigenaar naar een vast bedrag per belastingobject voor een periode van 5 jaar. De verordening wordt in 2024 niet gewijzigd;
- Met ingang van 2021 is de toeristenbelasting ingevoerd. De Verordening is in een eerder stadium al vastgesteld voor 2024, zodat de ondernemers tijdig weten van welke tarieven sprake is;
- Bij de kadernota 2021 – 2024 heeft de raad besloten tot herinvoering van de OZB-gebruikersbelasting niet-woningen. Deze herinvoering vindt gefaseerd plaats in vijf jaar. 2024 is jaar vier.

Toelichting op de diverse gemeentelijke belastingen

Binnen de gemeente kennen we verschillende soorten gemeentelijke belastingen, namelijk algemene belastingen, heffingen en rechten (leges).

De algemene belastingen
De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de algemene belastingen. Bij het innen van deze belastingen bestaat er geen directe relatie tussen wat de burger betaalt en de door de gemeente geleverde dienst. Tot de lokale belastingen die bij de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente horen, behoren de OZB, de parkeerbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting.

Collectieve dienstverlening (heffingen)
De heffingen behoren niet tot de algemene dekkingsmiddelen, maar dienen ter dekking van de kosten van de algemene dienstverlening. De belangrijkste heffingen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Individuele dienstverlening (rechten)
Naast belastingen heft de gemeente rechten in de vorm van leges voor de individuele dienstverlening aan haar burgers. Leges worden geheven als vergoeding voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst, waarom de burger of het bedrijf heeft verzocht. Het verzoeken om een bepaalde individuele dienst of product is wel voorwaarde om leges te kunnen heffen.

Deze dienstverlening kan bestaan uit het verstrekken van een paspoort of een uittreksel uit het bevolkingsregister, maar ook bijvoorbeeld uit de verlening van een bouwvergunning of een gebruiksvergunning.

Een aantal tarieven wordt door de Rijksoverheid voorgeschreven (wettelijk vastgestelde tarieven). In dit kader kan gedacht worden aan de te heffen leges voor het aanvragen van het eerder genoemde paspoort, een identiteitskaart, een verklaring omtrent gedrag, een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand en de leges voor het aanvragen van het Nederlanderschap. Daarnaast zijn er tarieven waaraan de Rijksoverheid een maximum gesteld heeft. De tarieven voor reisdocumenten zijn hiervan een voorbeeld.

De geraamde opbrengst van de leges mag maximaal gelijk zijn de geraamde kosten ter zake. Een van de speerpunten is ook het percentage kostendekkendheid van de leges te verhogen. Op dit moment zijn de geraamde opbrengsten ten opzichte van de geraamde kosten, in de vorm van de in rekening gebrachte tarieven, niet voor alle leges kostendekkend.

Geraamde inkomsten

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale heffingen opgenomen zoals die binnen de gemeente Lelystad begroot zijn. Deze worden vervolgens per onderdeel toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (bedragen x € 1 miljoen)	Begroting 2024	Procentueel 2024
Algemene belastingen		
1. Onroerende zaakbelasting	29,98	51,3%
2. Parkeerbelastingen	2,19	3,7%
3. Hondenbelasting	0,32	0,5%
4. Toeristenbelasting	0,30	0,5%
Collectieve dienstverlening (heffingen)		
5. Afvalstoffenheffing	13,88	23,7%
6. Rioolheffing	8,31	14,2%
7. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort(1)	0,13	0,2%
8. Reclamebelasting (ondernemersfonds Stadshart)(2)	0,00	0,0%
Individuele dienstverlening (rechten)		
9. Leges	2,85	4,9%
10. Lijkbezorgingrechten	0,36	0,6%
11. Marktgelden	0,13	0,2%
Totaal	**58,45**	**100%**

1. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd onder inhouding van de gemeentelijke kosten
2. In de raadsvergadering van 31 januari 2023 is besloten de reclamebelasting af te schaffen vanwege gebrek aan draagvlak onder de ondernemers.

De algemene belastingen

1. *Onroerende zaakbelastingen (OZB)*

De OZB is een belangrijke eigen inkomstenbron van de gemeente. Deze inkomsten worden onder andere gebruikt voor zaken als: wegen, cultuur, openbare verlichting, maatschappelijke dienstverlening en onderwijs. Onder de naam ‘onroerende zaakbelasting’ worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken de eigenarenbelasting geheven:

- een eigenarenbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar eigenaar is van een onroerende zaak (bijvoorbeeld woning en/of bedrijf);
- een gebruikersbelasting van degene die aan het begin van het kalenderjaar gebruiker is van een niet-woning.

Die laatste categorie wordt gefaseerd (in vijf jaar) heringevoerd, nadat deze categorie vanaf belastingjaar 2012 in vijf jaar gefaseerd werd afgeschaft. 2024 is het vierde jaar van overheveling.

De OZB wordt in 2024 verhoogd met een peilaanpassing van 5,4%.

Op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt er voor elke individuele onroerende zaak een waarde vastgesteld. Aan de hand van de waarde wordt het te betalen bedrag aan onroerende zaakbelasting berekend. Middels een aanslag wordt het te betalen bedrag aan de belastingplichtige opgelegd.

2. *Parkeerbelasting*

In het kader van de parkeerregulering worden de volgende belastingen geheven:

a. een belasting ter zake van het parkeren van een voertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen op een door het college te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangeven plaats en wijze.

De opbrengsten uit deze belastingsoort zoals in deze paragraaf weergegeven zijn gebaseerd op de huidige vastgestelde tarieven voor straatparkeren, garageparkeren en vergunningen. De vaststelling van de tarieven wordt in de tarievennota aan de raad voorgelegd.

3. Hondenbelasting

Onder de naam ‘hondenbelasting’ wordt een belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente Lelystad. In tegenstelling tot andere algemene belastingen worden van deze opbrengst onder meer maatregelen ter bestrijding en voorkoming van hondenoverlast bekostigd, zoals het afschermen van kinderspeelplaatsen, zandbakken en speelweides, het aanbrengen van borden, uitlaatplaatsen voor honden en het maken van voorlichtingsmaterialen. Om naleving van hetgeen is gesteld in de verordening hondenbelasting om eventuele hondenoverlast zo veel mogelijk te beperken ziet de milieupolitie toe op de naleving van de door de gemeente vastgestelde regels. In deze programmabegroting 2024 – 2027 worden geen voorstellen gedaan om de begrote opbrengsten of de gehanteerde tarieven aan te passen.

Collectieve dienstverlening (heffingen)

4. Afvalstoffenheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met de inzamelverplichting van huishoudelijk afval. Het betreft hier bijvoorbeeld de wekelijkse inzameling aan huis van rest- en gft-afval en de inzameling en verwerking van andere huishoudelijke afvalstromen zoals papier, glas, textiel, grof huishoudelijk afval, etc. De afvalstoffenheffing stijgt in 2024 door een toename van de uitvoeringskosten voor het verwerken van afval en daarmee ook de toerekenbare BTW en te verlenen kwijtschelding. Daarnaast is de incidentele korting van HVC komen te vervallen. Het gaat per saldo om een bedrag van zo’n €1,2 mln. Dat leidt tot een stijging van de tarieven van rond de 7%.

5. Rioolheffing

Vanuit de wet is de gemeente belast met verschillende zorgplichten op het terrein van water. Het betreft de zorgplicht voor afvalwater en de zorgplicht voor hemel- en grondwater. Het resultaat en de doelmatigheid van de maatregelen staat voorop, niet meer de wijze waarop de gemeente haar zorgplicht nakomt. De opbrengsten van de rioolheffing dienen te worden aangewend voor de nakoming van deze zorgplichten. Onder de naam "rioolheffing" wordt een heffing opgelegd aan, in Lelystad, gebruikers van woningen (naar het aantal personen in het huishouden) en eigenaren van niet-woningen (naar de WOZ-waarde van de onroerende zaak). De kosten voor de gemeentelijke zorgplichten nemen in 2024 toe. Daarnaast neemt de ICL-bijdrage af. Dat resulteert in een tariefsverhoging van 4,7%.

6. Bedrijveninvesteringszone Larserpoort (BIZ-Larserpoort)

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen als bedrijveninvesteringszone (BIZ). Het gebruik van de BIZ is bedoeld om activiteiten en voorzieningen te realiseren op verzoek van de gezamenlijke ondernemers, maar die niet behoren tot het basisvoorzieningenniveau van de gemeente. In deze zone mag een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen gewenste extra voorzieningen. De BIZ-opbrengst wordt als een subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichting.

Voor 2024 hoeft geen wijziging van de verordening plaats te vinden, omdat deze voor 5 jaar is vastgesteld. De verordening loopt nog door tot en met 2026.

Individuele dienstverlening (rechten)

7. Leges

8a. Leges omgevingsvergunning

Er wordt vanuit gegaan dat de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in werking treden op 1 januari 2024. Hoofdstuk twee (voorheen titel 2) wordt hierop aangepast.

8b. Leges burgerlijke stand

Dit betreffen de leges voor het sluiten van een huwelijk of geregistreerd partnerschap (burgerlijke stand). De kostendekkendheid van de leges burgerlijke stand heeft onze aandacht.

8. Lijkbezorgingrechten

Op basis van de Verordening Lijkbezorgingrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven zullen conform de vastgestelde inflatiecorrectie worden verhoogd. Dit leidt op begrotingsbasis tot een kostendekkendheid van 100%.

9. Marktgelden

Marktgeld is een vergoeding voor het innemen van een standplaats op een plaatselijke markt. De hoogte hiervan wordt opgenomen in de verordening op de heffing en invordering van marktgelden.

Lokale lastendruk

Hieronder wordt indicatief aangegeven wat de lastendruk zal zijn voor het jaar 2023. De definitieve lasten zullen de raad bij de vaststelling van de tarievennota en de belastingverordeningen worden gepresenteerd.

Belastingsoort (bedragen x €1)	Lastendruk 2023	Lastendruk 2024
Afvalstoffenheffing, 3 personen	385	412
Rioolheffing, 3 personen	214	224
Onroerende- zaakbelasting	365	385

Lastendruk- vergelijking woonlasten 2024

De “Atlas van de lokale lasten” van het COELO is een jaarlijks overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Het geeft onder andere een overzicht van de hoogte en ontwikkeling van de lokale belastingen. Onderstaande tabel laat de woonlasten voor eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens zien. De rangorde is gekoppeld aan de meerpersoonshuishoudens. Het is goed om te weten dat gemeenten met duur onroerend goed hoge woonlasten kennen, echter gemeenten met goedkoop onroerend goed hebben niet altijd navenant lagere woonlasten. Het eerste is geheel volgens verwachting, omdat gemeenten met duur onroerend goed minder geld uit het gemeentefonds ontvangen.

Bedragen in €

Gemeente	Woonlasten eenpersoons-huishoudens 2023	Was in 2022	Woonlasten meerpersoons-huishoudens 2023	Was in 2022	rangnummer: 1 = laagste woonlasten
Flevoland	**933**	**876**	**994**	**932**	
Dronten	893	850	964	920	200
Noordoostpolder	854	796	907	838	132
Zeewolde	956	1032	1041	1111	280
Lelystad	889	827	1055	976	286
Almere	974	900	995	920	238
Urk	959	942	959	942	192
Vergelijkbare gemeenten(1)					
Leidschendam - Voorburg	860	800	927	867	162
Vlaardingen	874	857	956	938	188
Roosendaal	903	906	932	938	167
Laagste en hoogste woonlasten					
Aalten (goedkoopste gemeente)	552		652		1
Bloemendaal (duurste gemeente)	1.734		1.874		342

Kwijtschelding

Kwijtschelding particulieren

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te kunnen voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding van belasting worden verleend. De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben op bijstandsniveau (= gelijk aan de norm van 100%) of lager, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de overige belastingen, zoals bijvoorbeeld de hondenbelasting of de leges wordt geen kwijtschelding verleend. Daarnaast bestaat binnen de Participatiewet de kostendelersnorm, deze norm houdt in dat als men een woning deelt met meer volwassenen, de bijstandsuitkering daarop wordt aangepast of wel naar beneden wordt bijgesteld. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager de bijstandsuitkering. De redenering hierachter is dat wanneer er meer personen in één woning wonen, de woonkosten gedeeld kunnen worden.

Kwijtschelding ondernemers
Net als natuurlijke personen kunnen er kleine ondernemers zijn die op een minimuminkomen uitkomen. Ze verkeren daarmee in dezelfde situatie als natuurlijke personen op bijstandsniveau. Om de kleine ondernemers die van een minimuminkomen dienen rond te komen de kans te geven om het ondernemerschap verder te ontwikkelen, zodat ze niet op een uitkering hoeven terug te vallen, is het wenselijk om kwijtschelding te kunnen verlenen. Daarnaast zou deze mogelijkheid de drempel van uitkeringsgerechtigde naar startende ondernemers kunnen verlagen en tevens de armoedeval. De uitkeringsgerechtigde geniet immers al kwijtschelding. De regels van de inkomens- en vermogenstoets voor particulieren geldt ook voor de ondernemers.

Belastingsoort (bedragen x €1)	Lastendruk 2023	Lastendruk 2024
Afvalstoffenheffing, 3 personen	385	412
Rioolheffing, 3 personen	214	224
Onroerende- zaakbelasting	365	385

Kostendekkendheid heffingen en rechten

De kostendekkendheid van de heffingen/rechten verschaft inzicht in de procentuele over- of onderdekking van de diensten en producten gemeente breed. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat de gemeente niet meer aan inkomsten/baten geniet (in rekening brengt) dan dat zij hiervoor aan kosten/lasten maakt om de diensten en producten te verwerken/leveren. De inkomsten/baten en de kosten/lasten zijn ontleend aan de begroting. De geraamde kosten zijn conform de nieuwe BBV-regels berekend.

Uitgangspunten- directe kosten en indirect toerekenbare kosten
De uitgangspunten die gehanteerd worden bij de berekening van de kosten bij ieder onderdeel zijn uit te splitsen in directe- en indirect toe te rekenen kostencomponenten. Dit zijn kosten die in meer of mindere mate verbonden zijn aan het proces dat leidt tot het gewenste product of vorm van dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn:

- Personeelskosten;
- Hard- en software;
- Vakinhoudelijke abonnementen;
- Kapitaallasten;
- Groot- en dagelijkse onderhoudskosten.

Naast de directe kosten is er nog een aantal ‘indirect’ toe te rekenen kostencomponenten, die eveneens onderdeel uitmaken van de totale berekening. Dit zijn kosten die in mindere mate zijn verbonden aan het hierboven genoemde proces. Het gaat daarbij om:

- Toerekenbare BTW (alleen over de directe uitvoeringskosten, dit laat deze kosten met 21% toenemen);
- Toerekenbare concernoverhead (zie de paragraaf bedrijfsvoering);
- Toerekenbare overige kosten (afhankelijk van de soort heffing worden bepaalde aanpalende kostencomponenten toegerekend, zo wordt bijvoorbeeld een deel van de reinigingskosten toegerekend aan de rioolheffing (straatvegen) en wordt een deel van de kosten voor toezicht toegerekend aan de afvalstoffenheffing.

In de passage hieronder wordt op basis van bovenstaande uitgangspunten ingegaan op de kostendekkendheid van elk van de (geclusterde) terreinen.

Heffingen

De afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Onderstaande tabellen geven inzicht in de geraamde inkomsten, de geraamde kosten en de mate van kostendekkendheid.

Afvalstoffen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	338.728		
- Uitvoeringskosten	10.220.077		
- Overig	1.336.020		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	1.782.205		
- concernoverhead	293.150		
- overige toerekenbare kosten	305.000		
Baten			
- afvalstoffenheffing		-13.875.180	
- Overige opbrengsten		-400.000	
		0	
Totaal	**14.275.180**	**-14.275.180**	**100%**

Riolering

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten	Percentage kostendekkendheid
- Personeelskosten	685.271		
- Uitvoeringskosten	5.915.720		
- Overig	548.938		
Indirect toe te rekenen kosten			
- toerekenbare BTW	1.152.666		
- concernoverhead	653.510		
- overige toerekenbare kosten	270.000		
Baten			
- Rioolheffing		-8.311.964	
- ICL-Bijdrage		-914.140	
Totaal	**9.226.104**	**-9.226.104**	**100%**

Leges

De kostendekkendheid van de leges ligt op 44%. Mogelijkheden om dit percentage te verhogen worden voornamelijk beperkt door wettelijk vastgelegde maximum tarieven, bijvoorbeeld voor rijbewijzen en reis- en identiteitsdocumenten.

Leges kostendekkendheid 2023 Bedragen x €1.000	**Geraamde baten**	**Geraamde lasten**	**Kosten-dekkendheid**
Titel 1 - Algemene dienstverlening	964	2.697	36%
Titel 2 - Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	1.690	2.892	58%
Titel 3 - Dienstverlening vallende onder de europesche dienstenrichtlijn	194	860	23%
Totaal	**2.848**	**6.450**	**44%**

Titel 1, Hoofdstuk 1: Burgerlijke Stand

Titel 1 -
Algemene dienstverlening

Titel 1, Hoofdstuk 1: Burgerlijke Stand

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	211.239	
- Uitvoeringskosten	187.986	
- Overig	2.000	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	191.428	
Baten		
- Leges		-150.246
Totaal	**592.652**	**-150.246**

Percentage kostendekkendheid: **25%**

Titel 1, Hoofdstuk 2 t/m 6 en 9: Reisdocumenten, rijbewijzen, overige

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	868.655	
- Uitvoeringskosten	42.500	
- Overig	42.000	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	787.188	
Baten		
- Leges		-450.000
- Rijksleges	362.600	-362.600
Totaal	**2.102.943**	**-812.600**

Percentage kostendekkendheid: **39%**

Titel 1, Hoofdstuk 7 t/m 8 en 10 t/m 20

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	824	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	660	
Baten		
- Leges		-1.087
Totaal	**1.484**	**-1.087**

Percentage kostendekkendheid: **73%**

Titel 2, Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunningen

Titel 2 -

Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning

Titel 2, Hoofdstuk 1 t/m 10: Omgevingsvergunningen

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	1.364.682	
- Uitvoeringskosten	374.192	
- Overig	35.581	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Toerekenbare BTW	86.052	
- Concernoverhead	1.031.938	
Batem		
- Leges	-	-1.690.000
Totaal	**2.892.445**	**-1.690.000**

Percentage kostendekkendheid
58%

Titel 3, Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn.

Titel 3 -
Dienstverlening vallende onder de europesche dienstenrichtlijn

Titel 3, Hoofdstuk 1: Toezicht op horecabedrijven

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	56.818	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	45.485	
Baten		
- Leges		-20.102
Totaal	**102.303**	**-20.102**

Percentage kostendekkendheid: **20%**

Titel 3, Hoofdstuk 2: Organiseren evenementen, markten

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	274.036	
- Uitvoeringskosten	32.903	
- Overig	62.849	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	225.638	
Baten		
- Leges evenementen		-5.720
- Baten/leges marktgelden		-159.426
Totaal	**595.425**	**-165.146**

Percentage kostendekkendheid: **28%**

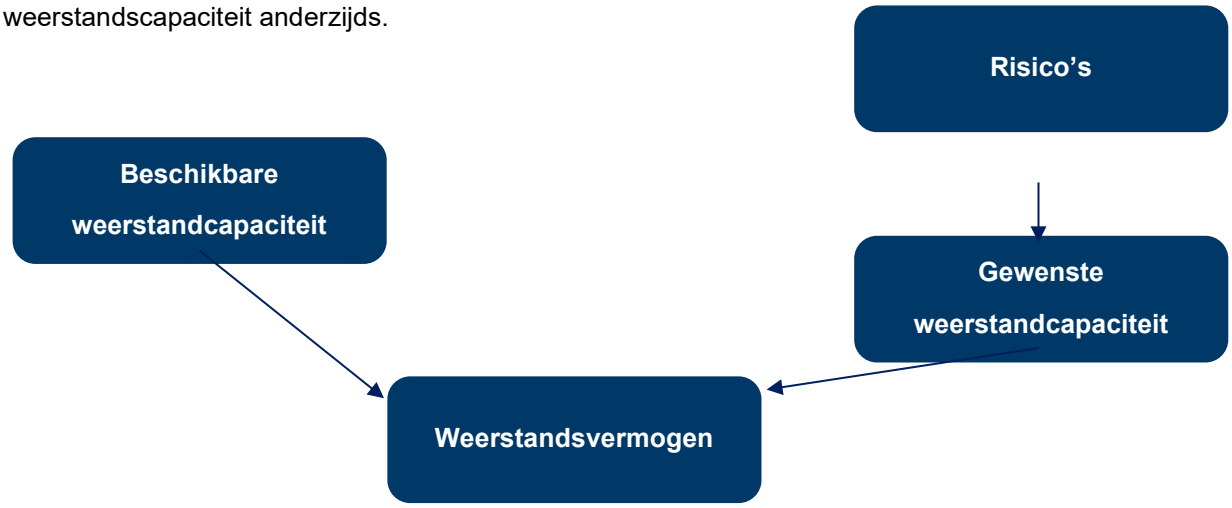
Titel 3, Overige hoofdstukken

Direct toe te rekenen kosten	Lasten	Baten
- Personeelskosten	90.346	
Indirect toe te rekenen kosten		
- Concernoverhead	72.325	
Baten		
- Leges	-	-8.980
Totaal	**162.671**	**-8.980**

Percentage kostendekkendheid: **6%**

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaan we in op de actuele risico's en het weerstandsvermogen dat beschikbaar is om de gevolgen van deze risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit enerzijds en de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit anderzijds.

In december 2019 heeft de Raad de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Hierin is het beleid ten aanzien van risicomanagement en weerstandsvermogen terug te lezen.

Leeswijzer

Deze paragraaf start met een inventarisatie van de risico's (2.1), In paragraaf 2.2 wordt op basis van de inventarisatie de gewenste weerstandscapaciteit in beeld gebracht en in paragraaf 2.3 wordt de beschikbare weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Wanneer de gewenste weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit kan het weerstandsvermogen van de gemeente worden bepaald, dit wordt in paragraaf 2.4 in beeld gebracht.

2.1 Inventarisatie risico's

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomanagement wordt toegelicht in de Nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Hierna gaan we in op financiële en niet-financiële risico's. Bij niet-financiële risico's gaat het om mogelijke gebeurtenissen die weliswaar geen direct financieel gevolg hebben maar die bijvoorbeeld wel de reputatie van de gemeente schaden. Of risico's die wel een financieel gevolg hebben, maar waarvan het risicobedrag nog niet in te schatten is. Deze niet-financiële of niet te kwantificeren risico's zijn hieronder weergegeven. Daarna volgt het overzicht met de top 10 van financiële risico's. Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden.

Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren. Een meer dynamisch overzicht van risico's gedurende het lopende jaar is terug te vinden in de begrotingsmonitor waarbij risico's op overschrijding van een aantal majeure budgetten wordt weergegeven in bandbreedtes.

Inventarisatie niet-financiële of niet te kwantificeren risico's

Naam risico	Omschrijving	Beheersmaatregel
Fiscaliteiten	Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor wat betreft de vennootschapsbelasting (Vpb). Gemeenten dienen binnen dit taakveld een raming te maken van de fiscale winst, die per saldo wordt gerealiseerd op ondernemersactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar, na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat over het boekjaar 2022 voor het eerst sprake van feitelijk te betalen vennootschapsbelasting. Ook voor de daaropvolgende jaren zal, op basis van de huidige inzichten, sprake zijn van te betalen vennootschapsbelasting. Per boekjaar is de hoogte van het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting moeilijk in te schatten. Dit als gevolg van wijzigende omstandigheden zoals: ontwikkelingen in de markt (vraag, prijsontwikkeling en bouwcapaciteit), het beleid van de belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie. Bij de bepaling van de verschuldigde vennootschapsbelasting belasting wordt rekening gehouden met inkomsten uit reclame. Op dit moment lopen er nog procedures of deze reclame inkomsten als belaste- of als onbelaste activiteit mogen worden beoordeeld in het kader van normaal vermogensbeheer. Daarnaast zijn er procedure gestart over de vraag of de in het verleden verstrekte personeelshypotheken als belaste- of onbelaste activiteit moeten worden beoordeeld in het kader van normaal vermogensbeheer. Eind 2022 bestonden er nog een 4-tal hypotheken met een geringe omvang. Gemeenten zijn van mening dat voor beide activiteiten sprake is van normaal vermogensbeheer. Mocht uit de rechtspraak volgen dat de verstrekking van personeelshypotheken volgen dat er toch sprake is van een belaste activiteit, dan kan dit ook mogelijke gevolgen hebben voor andere vormen van verstrekte leningen, zoals bijvoorbeeld de starters- of duurzaamheidsleningen. Rechtszekerheid over deze dossiers kan enkele jaren op zich laten wachten.	De gemeente Lelystad en de belastingdienst hebben voor de vennootschapsbelastingplicht een vaststellingsovereenkomst gesloten, om vooraf met de op dat moment geldende voorschriften en kennis, de gezamenlijke uitgangspunten zo goed mogelijk te bepalen. Deze overeenkomst eindigt uiterlijk op 1 januari 2026. Daarnaast wordt voor de fiscale optimalisatie getoetst of de inbrengwaarde van gronden vanuit de materiële vaste activa naar de grondexploitaties middels een nieuwe externe taxatie zinvol is. Ook wordt de belastingplicht voor de gemeente in een rekenblad voor het huidige jaar en de toekomstige jaren berekend. Deze berekening wordt getoetst door een extern fiscaal bureau.
Wmo	De vraag naar Wmo ondersteuning neemt toe als gevolg van bevolkingsgroei, het abonnementstarief, de vergrijzing en de extramuralisering. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de Wmo waarmee de betaalbaarheid onder druk kan komen te staan. Het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo wordt voortdurend gemonitord in verband met diverse onzekerheden die van kracht zijn. Er blijven diverse onzekerheden waardoor er een risico is dat de prognose toch anders uitvalt dan nu voorzien. Onzeker is bijvoorbeeld hoe groot het extra beroep op de Wmo door bevolkingsgroei en (dubbele) vergrijzing exact wordt. Een andere onzekerheid zijn de effecten van de invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage inclusief samenhangende korting op de rijksbijdrage per 2026. Ook de doordecentralisatie regionale Wmo taken is een onzekerheid. Het woonplaatsbeginsel en een nieuw financieel objectief verdeelmodel (doordecentralisatie) voor Beschermd Wonen zou op 1 januari 2024 van kracht gaan maar is uitgesteld tot 1 januari 2025. De gemeenten zullen op dat moment (via een ingroeipad) lokaal bijbehorende financiële middelen ontvangen via het nieuwe financieel verdeelmodel. Het toekomstig objectieve verdeelmodel heeft een ingroeipad van 10 jaar. Met de val van het kabinet in juli 2023 is het de vraag of de 1 januari 2025 wel gerealiseerd gaat worden. Het financieel verantwoordelijk worden voor Beschermd Wonen heeft effect op zowel de inkomsten- als uitgavenkant van de Lelystadse Wmo- begroting. Risico is dat de doordecentralisatie voor ons negatief uitvalt waardoor er mogelijk tekorten op dit onderdeel kunnen ontstaan. Er is nog geen duidelijkheid over de hoogte van het besteedbare bedrag, maar in eerdere voorlopige cijfers werd uitgegaan van een forse korting op het regionale budget Beschermd Wonen voor Flevoland. Daarnaast is er regionaal een financieel tekort voor de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Veilig Thuis, welke medegefinancierd worden uit de middelen Beschermd Wonen. Vooralsnog is de doordecentralisatie van de overige regionale Wmo taken (maatschappelijke opvang, verslavingszorg e.d.) eveneens uitgesteld. In 2023 werd duidelijk dat de instroom van mensen in de Wlz Ggz veel hoger is dan VWS had verwacht. Landelijk is de ambitie om de totale instroom in de Wlz met twintig procent te reduceren. Daarbij wordt onder andere gekeken naar oplossingen vanuit de Wmo, hetgeen zou betekenen dat de Wmo kosten zullen stijgen. De gestegen inflatie en nieuwe CAO's zorgen ervoor dat uitvoerders van Wmo voorzieningen steeds moeilijker uitkomen met de gecontracteerde budgetten. De nieuwe aanbesteding voor woningaanpassing brengt eveneens onzekerheden met zich mee als het gaat om hogere marktprijzen. Het beschreven risico kan een financieel gevolg hebben op de gemeentelijke begroting. Het effect hiervan is door genoemde onzekerheden op dit moment niet in te schatten.	Elk jaar vindt een actualisatie van Wmo budgetten plaats op basis van beschikbare informatie. De actualisatie is gestoeld op de prognose groei Wmo voorzieningen op basis van bevolkingsgroei en vergrijzing
Lelystad Airport	Het Kabinet heeft nog geen beslissing genomen over de opening van Lelystad Airport. Vanuit de Veiligheidsregio, Bevolkingszorg en Gemeente worden op dit moment de meerkosten op het gebied van Veiligheid (training/oefenen/maatregelen bevolkingszorg) in beeld gebracht. Dit behelst 2023 en verder, afhankelijk van de snelheid waarmee het aantal vliegbewegingen wordt uitgebreid. Het is nog onduidelijk waar deze meerkosten belegd gaan worden.	Geen, we zijn afhankelijk van besluitvorming van het Rijk.
Werkeiland	Vanwege een raadsbesluit (na amendering) inzake Werkeiland heeft onderzoek plaatsgevonden met een ontwikkelaar (Levago) naar laagbouw in plaats van hoogbouw en/of nadere oplossingen. In maart 2022 heeft de ontwikkelaar aangegeven de onderhandelingen niet verder door te willen zetten en te starten met de verkoop en de realisatie van de appartementen. De gemeente heeft vervolgens opnieuw onderzocht welke mogelijkheden er zijn om alsnog tot overeenstemming en een ander plan te komen. Eind 2022 leek dit niet te hebben geleid tot gewijzigde inzichten en hield de ontwikkelaar vast aan het starten met de verkoop en realisatie van de appartementen. Vanuit de gemeenteraad is in februari 2023 opnieuw een oproep gedaan aan het college om een laatste poging te doen het voorgenomen bouwplan en de bouwhoogten te wijzigen in samenspraak met de ontwikkelaar. Tot op heden is nog altijd geen omgevingsvergunning aangevraagd door de ontwikkelaar. De met de gemeente gesloten privaatrechtelijke overeenkomst rond de verkoop van grond is wel onverminderd van kracht. Wanneer afgeweken wordt van de gesloten overeenkomst en besloten wordt tot een ander bouwplan met laagbouw heeft dit financiële consequenties. Het project blijft daarom onzeker. Een ander deelproject (Sluisstraat) heeft vertraging opgelopen als gevolg van een landelijk BIBOB-onderzoek. Ook de voortgang van dit deelproject is nog altijd onzeker.	Er wordt gestudeerd op een zo optimale mogelijke invulling van het gebied.

Naam risico	Omschrijving	Beheersmaatregel
Bijzondere Bijstand	Personen die over onvoldoende inkomen en vermogen beschikken kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Zij ontvangen op dat moment vanuit de gemeente een uitkering (gift of lening) om noodzakelijke extra en bijzondere kosten te kunnen betalen. Diverse ontwikkelingen leiden mogelijk op korte tot middellange termijn tot een groter beroep op de bijzondere bijstand waardoor het kostenniveau (jaarlijks) toeneemt. Door forse prijsstijgingen (inflatie) stijgen kosten van veel producten en diensten, waarmee niet uit te sluiten is dat de omvang van vergoedingen komende tijd toe zullen nemen. Daarnaast is het niet onwaarschijnlijk dat er door de landelijke trend van koopkrachtdaling mogelijk meer mensen in de financiële problemen komen, waardoor ook het aantal aanvragen stijgt. Verder zullen de minimaregelingen extra onder de aandacht gebracht gaan worden wat waarschijnlijk ook tot een stijging zal leiden. Het exacte effect van deze ontwikkelingen is niet in te schatten, maar op dit moment is niet uit te sluiten dat het kostenniveau van de bijzondere bijstand op zal lopen.	De gemeente zet actief in op preventie en ondersteuning om te voorkomen dat mensen in armoede raken en een beroep op bijzondere bijstand nodig is. De verstrekte bijzondere bijstand betreft echter een open einde regeling. Door te monitoren houden we zicht op het verloop van het beroep op, en kostenniveau van bijzondere bijstand, maar daadwerkelijke bijsturingsmogelijkheden zijn relatief gering gezien dit karakter.
Culturele instellingen	Vanwege opeenlopende taakstellingen in de voorgaande jaren hadden de grote gesubsidieerde culturele instellingen reeds voor de coronacrisis moeite om een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke krimp in het eigen vermogen. Met steunmaatregelen hebben de instellingen de coronaperiode uiteindelijk goed doorstaan. Maar vooral voor de podiumkunstinstellingen (theater en poppodia) zijn in de bezoekcijfers de naijleffecten van de coronaperiode nog steeds merkbaar. De financiële positie van de gesubsidieerde instellingen wordt op basis van de subsidievoorwaarden standaard aan de hand van halfjaarrapportages en de jaarrekeningen structureel gemonitord. Een actueel risico betreft de sterke stijging van de energielasten en de hoge inflatie bij andere uitgaven. Deze kostenstijging kan slechts beperkt aan de bezoekers worden doorberekend. Dit heeft een duidelijk negatief effect op het exploitatieresultaat. Door de gemeenteraad zijn voor de gesubsidieerde instellingen weliswaar compensatiemiddelen beschikbaar gesteld om dit effect te beperken, maar door het beperkte eigen vermogen en reserves hebben de instellingen maar zeer beperkte mogelijkheden om financiele tegenvallers zelf op te vangen.	De instellingen hebben hun maatschappelijk output gereduceerd en kosten beperkt. Waar de mogelijkheid bestond is door de instellingen gebruik gemaakt van Covid-19 compensatiemaatregelen van zowel het rijk als van de gemeente. Hiervoor is door de gemeente ook in 2022 een tijdelijke subsidieregeling ingesteld. De hoge inflatie kan niet of slechts beperkt worden doorberekend in de prijzen.

Risico-inventarisatie financieel

Van de totale risico-inventarisatie nemen we hier de top 10 van de grootste financiële risico's op. Deze zijn in de tabel hieronder weergegeven. Daarna geven we een toelichting op deze risico's inclusief beheersmaatregelen.

Top 10 grootste financiële risico's	Schadebedrag	Kans	Omvang risico
Garantstellingen	26.300.000	10%	2.630.000
Verstrekte leningen	23.522.225	10%	2.352.223
Jeugdzorg	4.000.000	50%	2.000.000
Informatiebeveiliging en privacy	5.000.000	25%	1.250.000
Uitkering gemeentefonds	2.500.000	30%	750.000
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	1.250.000	50%	625.000
Participatiebudget uitkeringen	2.500.000	20%	500.000
Voormalig personeel	650.000	60%	390.000
Foundersfee	2.300.000	10%	230.000
Inkomsten en kosten OZB	800.000	25%	200.000
Totaal top 10 grootste financiële risico's			**10.927.223**

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Garantstellingen	De gemeente Lelystad heeft voor ca. € 26,3 miljoen euro (stand per 31-12-22) aan garantstellingen verstrekt. Een aantal van de grootste garanties is verstrekt aan verbonden partijen. Een garantstelling wordt ingeroepen op moment dat een partij niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Doorgaans is dat pas het geval bij faillissement of surseance van betaling. De kans dat dit gebeurt is niet heel groot, zeker niet in het geval van verbonden partijen, daarbij zal in een eerder stadium gestuurd worden op het bijstellen van de koers, danwel dat er vanuit de gemeente tijdelijke aanvullende maatregelen worden genomen.	Een garantstelling wordt doorgaans zonder voorwaarden verstrekt, immers dat is juist de zekerheid die een garantstelling geeft voor de financier. Als wij een garantstelling verstrekken aan een partij waarin wij geen juridisch belang hebben, is er dus ook geen mogelijkheid om bij te sturen op de koers van die organisatie of instelling. Het risico is dan lastig te beheersen. Het is vooral zaak om vooraf goed na te denken over de mogelijke risico's.
Verstrekte leningen	De gemeente Lelystad heeft voor een bedrag van ca. € 23,5 miljoen euro (stand 31-12-22) leningen verstrekt aan diverse partijen. Het risico bestaat dat deze partijen op enig moment niet in staat zijn om aan hun aflossingsverplichtingen te voldoen, danwel failliet gaan waarmee het gehele restant leningbedrag wellicht niet teruggehaald kan worden. Het risico dat alle partijen tegelijk in betalingsproblemen geraken en het volledige uitstaande bedrag niet verhaald kan worden is klein.	De financiële situatie van de partijen waaraan de leningen verstrekt zijn monitoren, en waar nodig afspraken aanpassen of een voorziening instellen.
Jeugdzorg	Het toekomstig financieel jaarresultaat decentralisatie jeugdzorg wordt beïnvloed door een aantal belangrijke onzekerheden: - hoger beroep op specialistische GGZ door toename complexe problematiek; - hogere kosten door (landelijke) ontwikkeling naar kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp en lagere caseload in de jeugdbescherming en jeugdreclassering; - stijgende tarieven door toename van m.n. energie- en loonkosten; - de impact van de Hervormingsagenda Jeugd is nog niet bekend. Onzeker is of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is.	In de Aanpak Sociaal Domein zijn maatregelen benoemd om de jeugdzorg voor de toekomst houdbaar en betaalbaar in te richten. Enerzijds door een scherpe opdracht in de beoordeling wat jeugdhulp is en de efficiente inzet van jeugdhulp, anderzijds door maatregelen die de basisvoorzieningen versterken om crisis en uithuisplaatsingen te voorkomen en daarmee het beroep op jeugdhulp met verblijf te verkleinen. Een deel van de extra Rijksmiddelen wordt specifiek hiervoor ingezet.
Informatiebeveiliging en privacy	Veel overheidsinformatie is openbaar. Maar de gemeente heeft ook vertrouwelijke gegevens die beslist niet openbaar mogen worden zoals persoonsgegevens. Met de komst van de decentralisaties is de hoeveelheid privacygevoelige informatie alleen maar groter geworden. Met de komst van de cloudstrategie is de (vertrouwelijke) data geografisch verspreid. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op cyber-aanvallen. Als een incident (bijvoorbeeld een datalek of dataencryptie) toch zou plaatsvinden, kan de impact daarvan hoog zijn. Het kan leiden tot imagoschade, financiële schade en er kan zelfs aanvullend een boete opgelegd worden door de Autoriteit Persoonsgegevens. Daarnaast kost het dichten van beveiligingslekken in systemen en het aantoonbaar voldoen aan wet- en regelgeving wel steeds meer capaciteit, waardoor het risico bestaat dat dit ten koste gaat van andere geplande (ICT-)activiteiten. De exacte hoogte van de financiële schade is op voorhand lastig te kwantificeren. De inschatting van de financiele schade (5 miljoen Euro) is gebaseerd op de ransomwareaanval bij Hof van Twente in 2021 (4,2 miljoen Euro). De 25% kans is gebaseerd op het Gartner-rapport waarin staat dat minstens 75% van de organisaties tussen 2022-2025 te maken heeft met één of meerdere Ransomwareaanvallen.	Om de beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid en is de CISO functionaris adviserend en controlerend op de invulling van dit beleid. Daarnaast is "we gaan veilig om met informatie" opgenomen in het concernplan, waardoor dit onderwerp onderdeel uitmaakt bij de totstandkoming van de teamplannen. Naast eigen (ICT) beheersmaatregelen is de gemeente aangesloten bij de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). Zij voorzien de aangesloten gemeenten van dreigingsbeelden, adviezen en factsheets die de kans op incidenten verkleinen. Om mee te groeien met de toenemende dreiging, zijn binnen LD2025 meerdere projecten opgevoerd en gestart die bijdragen aan het verhogen van de digitale weerbaarheid. In het kader van informatiebeveiliging is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) de norm, zowel voor eigen ICT als ook voor de Clouddiensten; in het kader van de Privacy is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de leidraad. Er is onder leiding van de FG (Functionaris Gegevensbescherming) veel aandacht besteed aan bewustwording en worden doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met persoonsgegevens. De kans op incidenten wordt als uitvloeisel van beleid en bijbehorende maatregelen verkleind. Tevens voert de FG periodiek IT-audits uit.
Uitkering gemeentefonds	De gemeente ontvangt ieder jaar een uitkering uit het gemeentefonds. Het gaat hierbij om de algemene uitkering, de ICL uitkering en diverse decentralisatie- en integratieuitkeringen. De hoogte van deze uitkeringen wordt jaarlijks begroot op basis van de informatie uit de circulaires. De bijdrage die iedere gemeente ontvangt hangt af van diverse variabelen, die in bepaalde gevallen ook van elkaar afhankelijk zijn. Relatief gezien gaat het dan misschien niet om grote afwijkingen, maar in absolute zin gaat het dan om grote bedragen (een aanpassing van 1% leidt meteen tot een afwijking van ruim €1,5 miljoen op de algemene uitkering). Een eventuele afwijking kan voor- of nadelig uitpakken, waarbij geldt dat de onzekerheid toeneemt richting de toekomst. Op dit moment wordt het effect ingeschat op +€2.500.000 en -€2.500.000. <u>Onzekerheden richting de toekomst (2026 en verder):</u> **1.** Er zal - naar verwachting dit jaar - een besluit genomen worden over de bredere financieringsystematiek van gemeenten met ingang van 2026. In aanloop daarnaartoe is reguliere 'trap op / trap af' systematiek buiten werking gesteld, met als gevolg dat gemeenten er in totaliteit zo'n €2 miljard tot € 3 miljard per jaar op achteruit gaan met ingang van 2026. Dit is de voornaamste oorzaak van het tekort waar veel gemeenten zich voor gesteld zien met ingang van 2026. In de gemeentebegroting zit dit effect reeds verwerkt en vormt derhalve geen aanvullend risico. **2.** Daarnaast is de herijking van het achterliggende verdeelmodel van de algemene uitkering inmiddels afgerond en zijn de herverdeeleffecten bekend. Het aangepaste verdeelmodel is ingevoerd en voor Lelystad betekent het een nadelig effect van €60 per inwoner. Dit herverdeeleffect is voor Lelystad in eerste instantie gemaximeerd op maximaal €22,50 per inwoner per jaar in 2025 en verder. Dit structurele nadelige effect (van €22,50 per inwoner) is reeds in de begroting verwerkt en vormt geen risico meer. Tegelijkertijd is er wel een risico voor de jaren daarna, aangezien het totale nadelige herverdeeleffect voor Lelystad groter uit is gevallen (€60 per inwoner per jaar). Op basis van nieuwe onderzoeken zal er in de komende jaren nog een besluit genomen worden over het al dan niet effectueren van de resterende herverdeeleffecten.	Geen; de algemene uitkering wordt eenzijdig vastgesteld door het ministerie en gemeenten hebben hier geen invloed op.

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Ontwikkelingen Veiligheidsregio	Er zijn veel ontwikkelingen die zowel een negatief als positief effect kunnen hebben op de bijdrage die wij als gemeente moeten betalen aan de veiligheidsregio. Er zijn een aantal risico's; mocht de samenwerking met de veiligheidsregio Gooi&Vechtstreek beëindigd worden, vervallen de efficiency voordelen. Ook is de inventaris op kazernes in Flevoland niet verzekerd. Daarnaast is er een nieuwe wet Datalekken, het niet conform vereisten melden bij onbewust lekken kan boetes opleveren. Ook de implementatie van de omgevingswet en de WOO worden genoemd als risico's in de begroting. Het grootste risico dat door de Veiligheidsregio wordt aangemerkt is de ontwikkeling inzake verplichtend karakter (voorheen taakdifferentiatie) bij de brandweer, welke ontstaat door de Europese wetgeving en een uitspraak van het europese hof. Uitgangspunt is wel dat het Rijk deze kosten betaalt.	Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd. Het ministerie was voornemens om in 2023 een besluit te nemen. Echter deze besluitvorming is uitgesteld. Voor de frictiekosten is een reserve opgenomen.
Participatiebudget uitkeringen	De gemeente Lelystad ontvangt vanuit het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het verstrekken van uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz en het inzetten van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast, dat vervolgens via een vastgestelde verdeelsystematiek over de gemeenten wordt verdeeld. Het macrobudget wijzigt door conjuncturele ontwikkelingen, effecten van rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. In het voor- en najaar ontvangen gemeenten vanuit het ministerie van SZW informatie omtrent de (verwachte) rijksbijdrage. De gemeentelijke begroting wordt ieder jaar geactualiseerd, zowel voor wat betreft de ontwikkeling van de uitkeringslasten, alsook voor wat betreft de ontwikkeling van de rijksbijdrage. De precieze hoogte van de Rijksbijdrage wordt pas definitief vastgesteld in het najaar van het lopende begrotingsjaar. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarvan de hoogte afhankelijk is van diverse externe variabelen. Het risico bestaat dat de ontwikkeling van het rijksbudget gedurende het jaar uit de pas loopt met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Dit risico wordt ingeschat op €2.500.000 (zowel voor- als nadelig) met een kans van 20%.	Door in te blijven zetten op het activeren en participeren van klanten wordt ingezet om binnen het beschikbare budget de regeling uit te voeren.
Voormalig personeel	De gemeente Lelystad loopt als werkgever een risico met betrekking tot vergoedingen voor voormalig personeel. Het gaat om: - De WGA; de gemeente is 10 jaar eigen risicodrager voor verplichtingen die voortvloeien uit de arbeidsongeschiktheid van (ex)medewerkers. - Door gewijzigde wetgeving moet er vanaf 1-1-2020 een transitievergoeding en eventueel een billijke vergoeding gegeven worden aan ex- medewerkers die op initiatief van de werkgever uit dienst gaan. - RVU; in de CAO is de regeling vervroegd uittreden opgenomen waarbij medewerkers onder bepaalde voorwaarden maximaal 3 jaar eerder met pensioen kunnen met een aanvullende vergoeding vanuit de gemeente. Voor bovenstaande regelingen geldt dat de mate waarin een beroep gedaan wordt op de regelingen én de hoogte van de vergoedingen onzeker is. Daarom nemen we hier een risico voor op.	Leidinggevenden worden ondersteund in het uitvoeren van hun verantwoordelijke taken op gebied van bovenstaande regelingen door P&O. Daarnaast geldt dat P&O monitort op instroom en hoogte vergoedingen. Op het moment dat bijstelling van de budgetten noodzakelijk blijkt wordt dit betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen.

Top 10 grootste financiële risico's	Omschrijving risico	Beheersmaatregel
Foundersfee	De gemeente heeft in het verleden het erfpachtrecht verworven van in OMALA ingebrachte gronden. De gecumuleerde boekwaarde hiervan oversteeg de vigerende afspraken over het inbrengen van verworven gronden in OMALA. Dit meerdere moet door OMALA vanuit de jaarresultaten uiteindelijk worden terugbetaald. De uitkering betreft een lumpsum bedrag waar tegenover een vordering op de gemeentelijke balans staat.	In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van OMALA NV d.d. 17 juni 2015 is besloten dat gemeente Lelystad uit hoofde van de "Foundersfee" een preferent recht heeft in het resultaat van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City CV voor een bedrag van €2,3 miljoen. Dit bedrag wordt in drie tranches in 2020, 2025 en 2030 uitgekeerd door Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City aan de gemeente Lelystad indien de jaarresultaten dit toelaten. Omdat het resultaat niet toeliet om tot uitkering in 2020 over te gaan, zijn aanvullende afspraken in de AvA van 17 juni 2021 gemaakt. Samengevat: uitkering geschiedt als en zodra het jaarresultaat (verminderd met risico's) dit toe laat. Uitkering kan in één of meerdere tranches geschieden. De uitkering wordt als kostenpost in de grondexploitatie opgenomen. Het eerder gemelde fiscale risico is naar de toekomst komen te vervallen, omdat in 2020 het fiscale effect van de foundersfee is opgenomen in de aangifte 2019.
Inkomsten en kosten OZB	De belastinginkomsten kunnen als gevolg van de economische, maatschappelijke of onvoorziene ontwikkelingen zoals bijv. het al dan niet open gaan van de luchthaven toe- of afnemen. Daarnaast speelt de tendens dat steeds meer gebruik gemaakt wordt van zogenaamde no-cure-no-pay bureaus (NCNP's), waardoor ook de kosten stijgen. De risico's bestaan uit de volgende elementen: Inkomsten: 1. Bij de raming van de inkomsten wordt rekening gehouden met een verwachte areaalontwikkeling en marktontwikkeling (stijging van de waarde van onroerend goed) die in de praktijk anders kan uitpakken. Hierbij kan het gaan om ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (co2,pfas) of beschikbaarheid van personeel waardoor nieuwbouwprojecten niet of beperkt mogelijk zijn. Maar ook bijvoorbeeld de ontwikkeling van de luchthaven heeft hierop invloed. Een geringe afwijking van 1 procent van de geraamde inkomsten brengt al een afwijking van bijna € 250.000,- teweeg. 2. De effecten van de coronapandemie is een risico dat nog niet volledig uitgekristalliseerd is. Bedrijven, sectoren die zwaar getroffen werden door de maatregelen van het kabinet en uitstel van belastingbetaling hebben ontvangen, kunnen op een later moment omvallen. De werkelijke effecten zullen pas op langere termijn zichtbaar worden. 3.Ook heeft de opkomst van NCNP's het aantal bezwaarschriften laten toenemen. Deze juridische procedures hebben een negatief effect op de inkomsten. Hogere kosten: 1. Dat er meer via NCNP's bezwaar wordt gemaakt zorgt ook voor meer vergoeding van proceskosten. Naast de kostenvergoeding die de gemeente moet betalen stijgen ook de uitvoeringskosten. Het verstrekken van informatie (taxatieverslagen), het voeren van hoorgesprekken en de toename van het aantal af te handelen bezwaarschriften en beroepschriften betekent extra inzet van capaciteit.	De marktontwikkeling en areaaluitbreiding worden gevolgd en in beeld gebracht. Bij de raming van de OZB-inkomsten wordt aansluiting gezocht bij de marktonwikkeling en areaaluitbreiding. Meerdere keren per jaar worden de inkomsten gemonitord. Op diverse vlakken wordt actie ondernomen om het aantal bezwaren van NCNP bedrijven terug te dringen. Hierbij valt te denken aan informeel contact en zo nodig bijstelling, voorlichting maar ook procesmatige aanpassingen.

Vervallen risico's
Als risico's zich voordoen of afgewend kunnen worden zijn ze niet langer actueel en worden ze niet meer opgenomen in de inventarisatie van de risico's. Er zijn geen risico's uit de vorige paragraaf weerstandsvermogen (jaarrekening 2022) komen te vervallen.

2.2 Gewenste weerstandscapaciteit

Zoals gezegd bestaat een risico uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op het laatste.

Het totaal risicobedrag van de top 10 van grootste risico's, plus de overige risico's uit de risico-inventarisatie samen met de risico's voor het grondbedrijf vormen samen de gewenste weerstandscapaciteit. Dit is in de tabel hieronder weergegeven:

Gewenste weerstands capaciteit	Omvang risico
Totaal Top 10 grootste financiële risico's	10.927.223
Overige risico's	334.500
Risico's grondexploitaties	11.543.000
Totaal gewenste weerstands capaciteit	**22.804.723**

In het volgende onderdeel wordt ingegaan op de beschikbare weerstandscapaciteit.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

Het beleid met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit is vastgelegd in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2019. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van de algemene reserve en de egalisatiereserve grondbedrijf. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2022 is door de Raad een dempingsreserve ingesteld, deze maakt ook deel uit van het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen	Hoogte*
Algemene Reserve	22.767
Dempingsreserve	6.000
Egalisatiereserve grondexploitaties	9.476
Totaal weerstandsvermogen	**38.243**

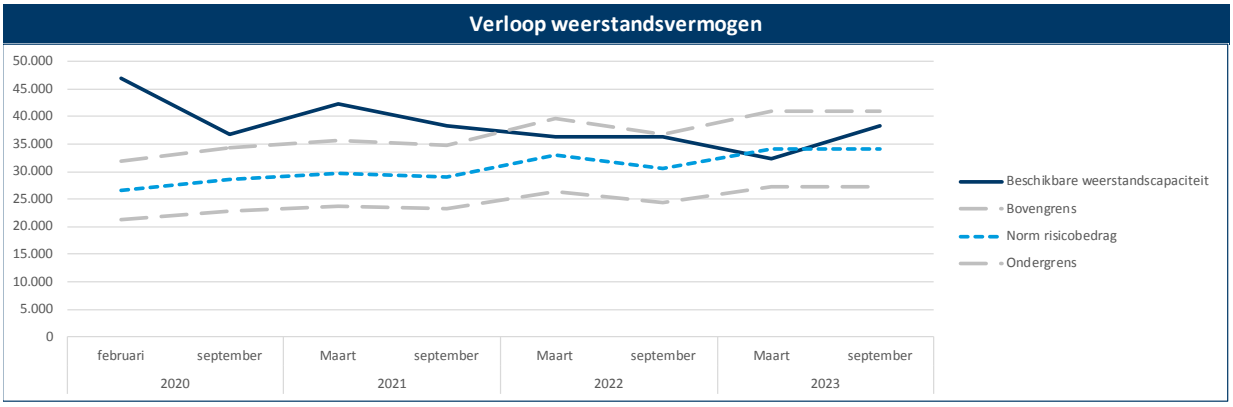
* Stand jaarrekening 2022 na besluitvorming

2.4 Bepaling weerstandsvermogen

De raad heeft de norm vastgesteld voor het weerstandsvermogen op 1,5 maal het totaal van het benodigd risicobedrag, met een ondergrens van 1,2 en een bovengrens van 1,8. In de tabel hieronder wordt de norm van het weerstandsvermogen weergegeven.

	Risicobedrag	Norm	Weerstandvermogen
Ondergrens weerstandsvermogen 1,2	22.804.723	1,2	27.365.667
Vastgestelde norm weerstandsvermogen 1,5	**22.804.723**	**1,5**	34.207.084
Bovengrens weerstandsvermogen 1,8	22.804.723	1,8	41.048.501

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt €38.243.000. Dit houdt in dat er ruim voldoende weerstandsvermogen aanwezig is om aan de norm van 1,5 keer het risicobedrag (€34,2 mln.) te voldoen, de bovengrens van 1,8 keer het risicobedrag (€41,05 mln.) is net niet aanwezig. Dit wordt grafisch weer gegeven in de tabel Verloop weerstandsvermogen.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt conform de artikelen 9 en 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) inzicht gegeven in 'het onderhoud van de kapitaalgoederen'. Deze kapitaalgoederen vormen de infrastructuur van de openbare ruimte: gebouwen, wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen en sportfaciliteiten (voorzieningen). Na aanleg vergen deze kapitaalgoederen regelmatig onderhoud om de openbare ruimte aantrekkelijk te houden, de veiligheid te garanderen en de functionaliteit van deze kapitaalgoederen actueel te houden, zodat deze zoveel mogelijk blijven aansluiten op de veranderingen in en de wensen en behoeften vanuit de samenleving.

Kerncijfers

Lelystad is ruim 76.000 ha. groot. Hiervan bestaat 24.000 ha. uit land en het overige uit water.

Areaal openbare ruimte	Eenheden	
Lichtmasten	25.921	stuks
Speeltoestellen	1.647	stuks
Civiele kunstwerken	298	stuks
Bomen	44.898	stuks
Riolering (DWA / RWA / Blusriool)	718.749	m1
Riolering (Persleidingen	80.620	m1
Verharding	6.208.047	m2
Groen	9.198.399	m2
Bossen	4.845.354	m2
Ecozone / natuurterrein	190.598	m2
Totaal m2 openbare ruimte	**20.442.398**	**m2**

Openbare ruimte (Wegen, Riolering, Water en Groen)

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het „Kwaliteitsstructuurplan Lelystad" (KSP) met een bijbehorende kostenraming, door de raad vastgesteld op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord. Er is geen standaardeenheid van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte, die regelmatig wordt geactualiseerd (2015), geeft een onderbouwing dat de openbare ruimte van Lelystad ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van onderstaande kwaliteitsambitie, door de raad vastgesteld op 28 april 2020.

Huidige kwaliteitsambitie	Centrum	Sub-Centrum	Bedrijven Terrein	Wonen	Them. Wonen	Groen buiten de stad	Groen binnen de stad	Hoofd-wegen	Hoofd-fietsnet.	Polder-wegen
Technische staat	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C
Netheid	Hoog / A	Basis / B	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Sober / C	Basis / B	Sober / C	Sober / C

Kwaliteitsniveaus beheer en onderhoud (CROW, publicatie 288)

Deze bijgestelde kwaliteitsambitie zal als basis dienen voor de herijking van de meerjarenraming openbare ruimte.

Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2065. Het onderdeel 'riolering' is separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP 2022-2031) wat door de raad is vastgesteld op 1 november 2022.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) uitgevoerd. Het DO betreft jaarlijks terugkerende werkzaamheden die zoveel als mogelijk planmatig worden

uitgevoerd en onderdeel uitmaken van de reguliere begroting. In het GO vinden periodiek terugkerende werkzaamheden plaats die worden uitgevoerd op basis van inspectie naar de onderhoudstoestand van het kapitaalgoed. Het GO wordt bekostigd uit de grootonderhoudsvoorzieningen omdat de kosten over de jaren heen kunnen fluctueren.

Zijn de DO- en GO-ingrepen niet voldoende om de functionele kwaliteit te waarborgen, dan worden bij de voorbereiding van GO, aanvullende maatregelen voorgesteld. Dit is het geval bij functieveranderingen, onder andere door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig verkeer, invoeren politiekeurmerk veilig wonen). De werkzaamheden in het GO worden opgenomen in het voortschrijdend integrale meerjarenprogramma Groot Onderhoud (IGOR) waarin naast wegen, straten, pleinen (WSP) ook groen, openbare verlichting, watergangen, civiele kunstwerken, spelen en riolering zijn opgenomen. Het IGOR wordt jaarlijks geactualiseerd en na besluitvorming budgetneutraal verwerkt in de begroting.

Gebouwen
De gemeente heeft gebouwen in eigendom zoals scholen, MFA's, Agora, Kubus, parkeergarages, brandweerkazerne, Stadhuis, de werf aan de Wigstraat, etc. Voor het onderhoud van deze gebouwen is een Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) opgesteld, dat jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van inspecties. Met het MJOP als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar voorbereid. De bekostiging is deels onderdeel van de reguliere begroting (DO) en loopt deels via de onderhoudsvoorziening (GO).

Kunstobjecten (cultureel)
In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Voor de kunstwerken in de openbare ruimte in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats. De 'Zuil van Lely' ondergaat periodiek een uitvoerige technische inspectie naar de constructie.

Onderhoudsvoorzieningen
Voor het in stand houden van de kapitaalgoederen zijn er voor het uitvoeren van groot onderhoud verschillende onderhoudsvoorzieningen. De stand van deze voorzieningen en het verloop daarvan als gevolg van stortingen en onttrekkingen in een jaar is opgenomen in hoofdstuk 4.5 van deze begroting. Stortingen vinden plaats op basis van vastgestelde meerjarenramingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van vastgestelde onderhoudsplannen en incidenteel op basis van separate besluitvorming.

Onderhoudsplannen:

- Meerjarenonderhoudsprogramma Gebouwen (MJOP)
- Integraal Grootonderhoud Openbare Ruimte (IGOR)

4. Financiering

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van gemeenten. Voor Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut.

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente wordt geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor haar lopende geldleningen. In het algemeen wordt dit risico beperkt door het gespreid over de lopende jaren afsluiten van langlopende geldleningen met een vast rentepercentage.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt bij het verstrekken van geldleningen aan rechtspersonen die in financiële problemen kunnen komen. Vanwege de invoering van het schatkistbankieren moeten decentrale overheden de liquiditeitsoverschotten verplicht beleggen bij de Staat der Nederlanden. Eind 2013 is de wet FIDO op dit punt aangepast.

Liquiditeitsrisico

Het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld beschikbaar heeft of kan krijgen om aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen, wordt het liquiditeitsrisico genoemd. De afgelopen jaren was er steeds sprake van een liquiditeitstekort met name door substantiële investeringen. Om een goed inzicht te krijgen in de vraag hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, zal aandacht worden geschonken aan de liquiditeitsprognose.

Debiteurenrisico

Er bestaat een risico dat gemeentelijke debiteuren hun rekeningen niet (op tijd) betalen. Dit risico wordt beperkt door debiteuren vooraf te laten betalen, opbrengsten tijdig te innen en het monitoren van de dubieusheid van vorderingen en tegenpartijen conform de richtlijnen op dit gebied.

Eisen wet FIDO

Publieke taak en prudent beleggen

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen en de uitzettingen een prudent karakter kennen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de maximale omvang van de kortlopende schulden (korter dan 1 jaar), de zogenaamde kasgeldlimiet. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende jaar. Voor 2024 bedraagt deze limiet circa €33,1 miljoen. Bij dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet, wordt een deel van de kortlopende schuld omgezet in een langlopende schuld (geldlening langer dan 1 jaar).

Kasgeldlimiet (bedragen x €1.000)	3e kw 2022	4e kw 2022	1e kw 2023	2e kw 2023
Grondslag				
Omvang begroting per 1 januari 2022/2023	310.645	310.645	362.053	362.053
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in bedrag	**26.405**	**26.405**	**30.775**	**30.775**
(2) Omvang vlottende korte schuld				
opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
schuld in rekening-courant	2.241	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Derivaten contracten	-	-	-	-
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
Totaal vlottende korte schuld	**2.241**	**-**	**-**	**-**
(3) Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-		-	-
Tegoeden in rekening-courant	-	627	820	852
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	42.333	35.258	41.120	62.875
Derivatencontracten	-	-	-	-
(4) Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	40.092	35.885	41.941	63.727
Toegestane kasgeldlimiet (1)	26.405	26.405	30.775	30.775
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	**66.497**	**62.290**	**72.715**	**94.502**

Renterisiconorm

De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De rente risiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Verder wordt voor het renterisico uitgegaan van het bedrag van de te betalen aflossingen. Onderstaand is het renterisico t.o.v. de renterisiconorm in beeld gebracht.

Renterisico vaste schuld (bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
-1 Rente herzieningen	-	-	-	-
-2 Aflossingen	14.113	13.787	3.450	2.663
-3 Renterisico (1+2)	**14.113**	**13.787**	**3.450**	**2.663**
-4 Renterisiconorm	77.915	77.915	77.915	77.915
-5 Ruimte onder risiconorm (3-4)	**63.802**	**64.128**	**74.465**	**75.252**
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal 2024	389.575	389.575	389.575	389.575
(4b) Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
-4 Renterisiconorm	**77.915**	**77.915**	**77.915**	**77.915**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de periode 2024 tot en met 2027 het maximale renterisico lager is dan de renterisiconorm. Dit betekent dat de renterisiconorm, op basis van deze cijfers, niet overschreden zal worden. Bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen wordt ervoor gezorgd dat zodanige modaliteiten worden gekozen, dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. Het blijft echter mogelijk dat in een bepaald jaar meer langlopende leningen moeten worden aangetrokken dan voorzien (meer dan maximaal nodig is om binnen de norm te blijven). In dat geval vindt vooroverleg met de provincie plaats.

Eisen BBV

Met ingang van begrotingsjaar 2018 is voorgeschreven dat de totaal doorberekende interne rente (op basis van een omslagrente) gelijk moet zijn aan de totale rentelasten, waardoor niet (of nauwelijks) meer sprake is van een renteresultaat.

Doel is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en jaarstukken, en het eenduidig inzichtelijk maken van hoe de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). We voldoen met ingang van de begroting 2018 aan de gewijzigde systematiek van de rente omslagmethode. De omslagrente voor 2024 is ongewijzigd 0,25%.

In onderstaand schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

		Rentetoerekening	2023 Begroot	2024 Begroot	2025 Begroot	2026 Begroot	2027 Begroot
Bij	a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.431	899	572	277	542
Af	b	De externe rentebaten	137	1.026	714	414	114
		Saldo rentelasten en rentebaten (a - b)	**1.294**	**-127**	**-142**	**-137**	**428**
Af	c	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	441	-192	-94	-332	-282
Af	c	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	-	-	-	-	-
		Saldo doorberekende rente (c)	**441**	**-192**	**-94**	**-332**	**-282**
		Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (a - b) + (c)	**853**	**66**	**-48**	**194**	**709**
Bij	d1	Rente over eigen vermogen	-	-	-	-	-
Bij	d2	Rente over voorzieningen	-	-	-	-	-
		Totaal geraamde / werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente (a - b) + (c) + d1 + d2	**853**	**66**	**-48**	**194**	**709**
Af	e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	757	768	826	915	927
	f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury (a - b + c + d1 + d2 - e)**	**96**	**-702**	**-875**	**-720**	**-218**

Activa integraal gefinancierd	**278.224**	**267.289**	**281.689**	**271.618**	**262.051**
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0,31%	0,02%	-0,02%	0,07%	0,27%
Berekende renteomslag o.b.v. aan taakvelden toegerekende rente(omslag)	0,27%	0,29%	0,29%	0,34%	0,35%

Financieringsbehoefte

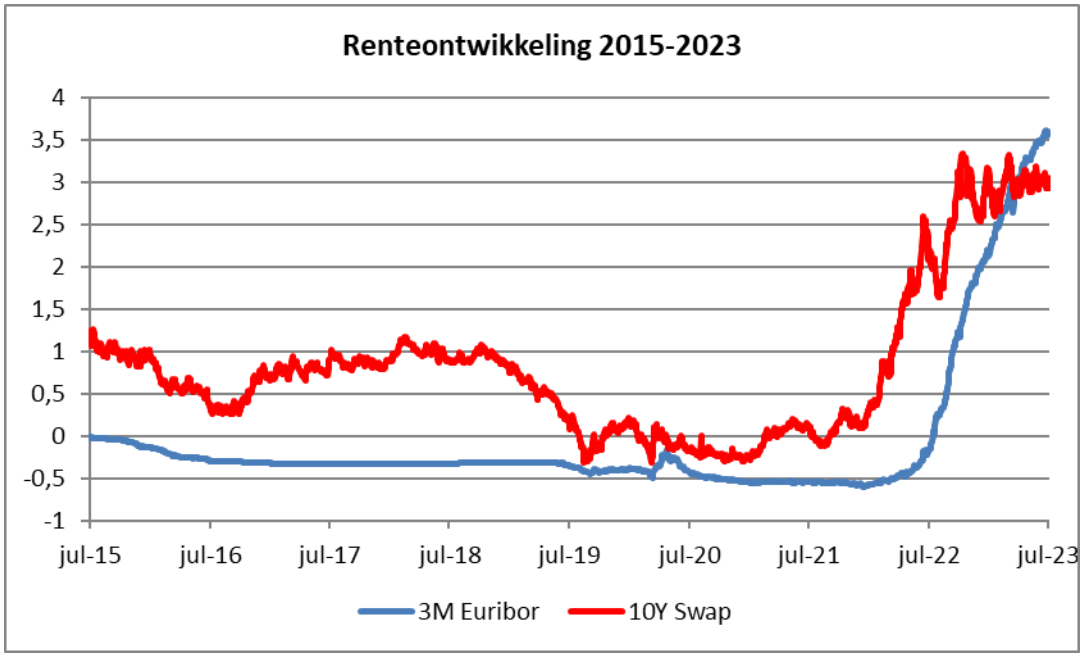
De behoefte aan nieuwe externe financieringsmiddelen is afhankelijk van een aantal zaken: de gemeentelijke vaste activa en voorraden bouwgrond, ontwikkeling van de interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen), ontwikkeling van de bestaande schuldpositie en de mutaties in het gemeentelijk werkkapitaal. Op basis van de balansprognose is het financieringstekort 2024 geraamd op circa €76 miljoen. Voor 2024 wordt er geen langlopende financieringsbehoefte verwacht.

Financieringsbehoefte bedragen x €1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Vaste activa	289.953	305.032	294.621	285.224
Vlottende activa	105.278	80.596	61.547	41.751
Te financieren boekwaarde	**395.231**	**385.628**	**356.169**	**326.975**
Reserves	133.577	109.902	109.620	85.406
Voorzieningen	137.575	150.110	162.687	162.687
Vaste geldleningen	71.166	57.999	44.832	41.665
Aflossingen vaste geldleningen	-23.167	-23.167	-13.167	-13.167
Beschikbare vaste financieringsmiddelen	**319.151**	**294.844**	**303.973**	**276.591**
Financieringstekort				
Benodigde financieringsmiddelen	76.080	90.784	52.196	50.384
Vlottende passiva	50.768	65.246	36.771	34.902
Beschikbaar kortlopende middelen (kasgeldlimiet)	25.000	25.000	25.000	25.000
Op te nemen vaste geldleningen	**-**	**-**	**-**	**-**

Rentevisie

Korte rente kenmerkt zich door sterke fluctuaties. Wanneer de inflatie laag blijft, zal de korte rente zich op een laag niveau begeven. Tot medio 2022 zijn de korte rentes zeer laag met een niveau van rond de -0,40%. Als gevolg de sterk oplopende inflatie is het ruime monetaire beleid van de ECB afgebouwd. De ECB heeft sinds juli 2022 de herfinancieringsrente verhoogd naar 4,25%. De verwachting voor 2024 is dat de korte rente verder zal gaan stijgen.

De lange rentes zijn in 2023 sterk gestegen door de oplopende inflatie en de oorlog in Oekraïne. De verwachting voor 2024 is dat de lange rente tussen de 3,00% en 4,00% zal bewegen. Onderstaande grafiek laat zien dat de rentes enorm kunnen fluctueren. In de rentestrategie moet de gemeente hier prudent mee omgaan.

5. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering. Deze bedrijfsvoering omvat de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen binnen de gemeente en is faciliterend aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen uit de verschillende taakvelden. In deze paragraaf zullen de diverse aspecten per thema worden behandeld, waarbij in voorkomende gevallen ingegaan zal worden op een aantal meerjarige ontwikkelingen.

Strategische doelen voor de stad – een ambitieuze organisatie

De ambities en doelen die de gemeente Lelystad zich heeft gesteld, opgenomen in het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vragen een gemeentelijke organisatie die dat kan vormgeven, organiseren, maar ook die kan anticiperen op veranderingen en ontwikkelingen. Als gemeentelijke organisatie zetten we de lijn door om ons nadrukkelijk als ambitieuze, beschikbare en betrouwbare partner op te stellen. Om dit te waarborgen zal de gemeentelijke organisatie in gelijke tred met de groei van de stad mee moeten groeien, en in sommige gevallen eerder moeten groeien om de gewenste ontwikkelingen waar te kunnen maken. Dit vraagt nadrukkelijke aandacht en zal in samenhang met de strategische personeelsplanning vorm moeten krijgen. De organisatievorm is hieraan dienend en zal daarmee in een bepaalde mate flexibel moeten zijn.

Continue doorontwikkeling organisatie

Met de huidige interne werkwijze zorgen we ervoor dat er een logische vertaling en verbinding zit in de strategische doelen vanuit het Raadsakkoord en de Strategische Agenda, vertaald naar concerndoelen in het Concernplan en naar teamdoelen in de Teamplannen. Daarbij werken we op een dynamische en planmatige wijze aan het scherp houden van de focus en het continu verbeteren.

Om onze capaciteit, kennis en kunde te kunnen spiegelen aan de ambities en opgaven zetten we door op de in 2021 geherintroduceerde organisatie brede ‘strategische personeelsplanning’. Lelystad heeft grote en uitdagende ambities en hiervoor hebben we de juiste mensen op de juiste plek nodig. Dit vraagt om een strategische arbeidsmarkt- en personeelsaanpak, zodat gemeente Lelystad zich de aankomende jaren kan focussen op het vinden, binden, boeien en behouden van talentvolle mensen. Deze aanpak is breder dan alleen een arbeidsmarktcampagne of communicatie. Er wordt ingezet op moderne en inclusieve werving & selectie, marktconforme arbeidsvoorwaarden, inzet op loopbaanpaden en talentontwikkeling en doorontwikkeling van hybride c.q. plaatsonafhankelijk werken. Ook de herinrichting van het stadhuis sluit hier straks op aan; eigentijds, sfeervol en met gevarieerde eigentijdse (samen)werk- en ontmoetingsplekken en daar op aansluitende dienstverlening.

Informatievoorziening

Informatievoorziening is de levensader van elke organisatie. Toegang tot bedrijfssoftware, data, documenten en cijfers is een must. Niet alleen kan er op basis van de juiste informatie beleid en strategie worden uitgezet, maar ook in de uitvoering is de informatievoorziening essentieel. Daarnaast vormt het de basis voor onze dienstverlening.

Lelystad Digitaal 2025 is het programma dat in het najaar 2021 is samengesteld, en waarin samen met de raad invulling is gegeven aan de digitale ambities voor de komende jaren. Dit programma gaat in op de sporen; inwoner centraal, data gedreven werken en voorzieningen op orde. Data gedreven werken is van start gegaan en maakt data-analyses als een standaard in de beleidsvorming van de Lelystadse opgaven. Om te kunnen blijven voldoen aan de doelmatigheid en rechtmatigheid en het in stand houden van een goede informatievoorziening die onze ambities ondersteunt, zullen er de komende jaren een aantal (grote) aanbestedingen plaatsvinden.

Informatiebeveiliging en privacy

Veel overheidsinformatie is openbaar. Maar als gemeente heb je ook gegevens die beslist niet openbaar mogen worden, zoals bijvoorbeeld persoonsgegevens. Om te voorkomen dat de alsmaar toenemende cybercriminaliteit de overhand neemt, moet informatiebeveiliging serieus worden genomen. De gevolgen zijn anders groot. Om die beveiliging van informatie te waarborgen heeft de gemeente informatiebeveiligingsbeleid. Daarnaast dient de gemeente alert te zijn op de toenemende cyber-aanvallen. Om dit te bereiken wordt continu en steeds meer aandacht besteed aan bewustwording,

geïnvesteerd in het up-to-date houden van kennis en systemen en worden er doorlopend adviezen gegeven over hoe om te gaan met o.a. persoonsgegevens en andere privacygevoelige informatie.

Concernbrede bedrijfsvoering

De kosten voor de concernbrede bedrijfsvoering zijn bijeengebracht op taakveld 0.4 'Overhead'. De in de overige taakvelden opgenomen lasten beperken zich tot de direct aan de activiteiten toe te rekenen kosten. Door deze systematiek toe te passen is het makkelijker een beeld te vormen van de directe financiële consequenties van een gemeentelijke activiteit. In de tabel hieronder worden de bedrijfsvoeringskosten binnen taakveld 0.4 nader gespecificeerd. Voor het vaststellen van het bedrijfsvoeringstarief worden alle kosten binnen taakveld 0.4 meegenomen. Een en ander conform de rekenregels in de BBV.

Overheadkosten (Taakveld 0.4) (bedragen x €1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bedijfsvoeringskosten				
ICT	10.720	9.846	9.093	7.888
Centrale ondersteuning	6.836	6.836	6.836	6.836
Directie en management	3.870	3.869	3.870	3.870
Administratie en ondersteuning	2.352	2.371	2.371	2.371
Huisvesting	3.964	3.917	3.917	3.918
Overhead primaire afdelingen	793	793	792	792
Totaal Bedijfsvoeringskosten	**28.533**	**27.631**	**26.878**	**25.675**
Overige kosten taakveld 0.4 overhead				
Gemeentelijke gebouwen	4.301	4.043	4.037	4.031
Primaire productie	2.032	2.032	2.032	2.032
Totaal Overige kosten taakveld 0.4 overhead	**6.333**	**6.075**	**6.069**	**6.064**
Eindtotaal	**34.866**	**33.706**	**32.947**	**31.739**

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een volledig integrale kostprijs weer te geven, bijvoorbeeld bij subsidieregelingen en de berekening van kostendekkendheid van heffingen en legestarieven. Bij het bepalen van de bedrijfsvoering kosten wordt het hele taakveld 0.4 (baten en lasten gesaldeerd) meegenomen in het tarief. Hierbij wordt voor de productieve formatie (uitgaande van 1250 uur per fte) een bedrijfsvoeringsopslag van €57,20 per uur gehanteerd (was €55,00).

Vastgesteld besluit:

0. Voor begrotingsjaar 2024 een bedrijfsvoeringsopslag van €57,20 vast te stellen.

6. Verbonden partijen

De gemeente Lelystad voert verschillende taken uit. Veel taken voeren we als gemeente zelf uit, maar er zijn ook taken die op afstand gezet zijn en door externe organisaties worden uitgevoerd. Er zijn verschillende manieren om zo'n taak of gemeentelijke doelstelling op afstand te zetten. De gemeente kan een taak uitbesteden door bijvoorbeeld subsidie te geven, een taak in te kopen of een taak samen met andere partijen uit te voeren. Een verbonden partij is een manier om een samenwerkingsverband vorm te geven. In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen waar de gemeente Lelystad aan deelneemt.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) definieert een verbonden partij in artikel 1, lid b en c:

b) verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft;

c) *financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.*

Volgens deze definitie heeft de gemeente dus een bestuurlijk en financieel belang in een verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij. Participaties in naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen vallen onder het begrip verbonden partij. Stichtingen en verenigingen kunnen ook als verbonden partij worden aangemerkt. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie ontvangt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden, is echter geen verbonden partij. Eveneens is geen sprake van een verbonden partij als er een lening of garantstelling verstrekt is aan een partij waar we geen bestuurlijk belang in hebben. Meer informatie over het beleid omtrent verbonden partijen is te vinden in het kader Verbonden Partijen dat op 9 februari 2016 is vastgesteld door de raad.

Toelichting bij het overzicht

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verbonden partijen die de gemeente Lelystad heeft. Alle verbonden partijen dragen bij aan de doelstellingen van de gemeente en inhoudelijke informatie over de verbonden partijen is daarom terug te vinden bij de taakvelden. Verbonden partijen met een financieel belang kleiner dan €10.000 worden niet opgenomen in de paragraaf.

Per verbonden partij wordt in het overzicht hierna de volgende informatie opgenomen:

- de naam en de rechtsvorm;
- het taakveld waaraan wordt bijgedragen;
- het publiek belang dat op deze wijze behartigd wordt;
- het bestuurlijk belang voor het begrotingsjaar;
- het financieel belang voor het begrotingsjaar;
- mogelijke financiële risico's die voortvloeien uit de deelname in de verbonden partij; mocht de kans op tekorten die door ons moeten worden aangevuld als groot worden beoordeeld, dan zal tevens een risico opgenomen worden in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- de verwachte financiële resultaten voor het begrotingsjaar indien beschikbaar;
- de financiële kerngegevens uit de laatst vastgestelde jaarrekening.

GGD Flevoland	GR
Taakveld	7.1 Volksgezondheid
Publiek belang	Beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 6 deelnemende gemeenten aan de GR GGD Flevoland.
Financieel belang	€ 2.258.000
Financiele risico's	De begroting van de GGD bestaat grotendeels uit markttaken die niet door de gemeenten gefinancierd worden. Wannneer deze markttaken flink afnemen dan zal de gemeentelijke bijdrage behoorlijk moeten toenemen om de GGD in stand te houden.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Verwacht eigen vermogen per 1-1-2024: €6.774.000,- en per 31-12-2024: €6.772.000,-.
Vreemd vermogen	Verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024: €20.292.000,- en per 31-12-2024: €19.657.000,-.
Financieel resultaat	Verwacht resultaat €0,- (na donatie reserves ad €116.000)

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 6.536	€ 6.747
Vreemd vermogen	€ 21.978	€ 24.686
Financieel resultaat		-€ 211

Het Flevolands Archief (HFA)	GR
Taakveld	0.4 Overhead
Publiek belang	Archiefbeheer.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de zeven deelnemers aan de regeling en heeft voor 14,28% stemrecht.
Financieel belang	De verwachte bijdrage voor 2024 is €303.000,-.
Financiele risico's	Op dit moment speelt een aantal ontwikkelingen die tot verhoging van bijdrage na 2024 zouden kunnen leiden. Deze ontwikkelingen zijn: terugtrekking van het Rijk uit de Regionale Historische Centra (RHC); verkorting van overbrengingstermijn als gevolg van de nieuwe archiefwet.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €568.514,- en per 31-12-2024 €554.355,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €273.273,- en er worden voor de periode 2024-2027 geen mutaties verwacht.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2024 bedraagt na onttrekking uit reserves € 0.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 723	€ 695
Vreemd vermogen	€ 108	€ 273
Financieel resultaat		€ 133

OFGV	GR
Taakveld	7.4 Milieubeheer
Publiek belang	Vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieu.
Bestuurlijk belang	Lelystad is één van de 14 deelnemers en heeft een stempercentage van 11,40%.
Financieel belang	De financiële bijdrage aan de OFGV voor 2024 bedraagt € 1.478.662.
Financiele risico's	De OFGV staat er financieel goed voor, er zijn geen risico's met een substantiële impact op de gemeentelijke positie te verwachten.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het eigen vermogen op 1-1-2024 zal naar verwachting ca. €1.854.511,- bedragen. Het eigen vermogen is gebaseerd op bekende reservemutaties en een nihil rekeningresultaat. Hierdoor zal het eigen vermogen eind 2024 ongewijzigd blijven.
Vreemd vermogen	Het vreemd vermogen zal begin en eind 2024 naar verwachting €4.954.755,- bedragen.
Financieel resultaat	De begroting voor 2024 is sluitend.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 1.643	€ 2.555
Vreemd vermogen	€ 4.266	€ 5.536
Financieel resultaat		€ 924

Veiligheidsregio Flevoland	GR
Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
Publiek belang	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: a. Brandweerzorg b. geneeskundige hulpverlening c. de samenwerking bij de gemeentelijke rampenbestrijding d. rampenbestrijding en crisisbeheersing e. het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 1 van de in totaal 6 deelnemers aan de GR en heeft 1/6 van de stemmen bij reguliere besluiten en 25% van de stemmen bij wijzigen en vaststellen van de begroting en vaststellen van de jaarrekening.
Financieel belang	De verwachte gemeentelijke bijdrage over 2024 bedraagt €5.479.314,-.
Financiele risico's	Er zijn een aantal risico's die op dit moment nog niet te kwantificeren zijn, deze risico's zullen in de toekomst meegenomen worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat het risico taakdifferentiatie wel op korte termijn zich voor zal gaan doen. De veiligheidsregio's zijn van mening dat dit risico thuis hoort bij het Rijk. Echter de besluitvorming moet nog plaats vinden. Het betreft een risico dat structureel is. Mocht besluitvorming negatief uitvallen dan zal naar alle waarschijnlijkheid voor het eerste jaar, dit risico kunnen worden opgevangen door het eigen vermogen van de Veiligheidsregio, maar daarna zal het risico opgelost moeten worden door de gemeenten. Zie ook het risico voor de Veiligheidsregio in de paragraaf weerstandsvermogen.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €7.666.000,- en per 31-12-2024 €7.145.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €10.441.000,- en per 31-12-2024 €14.580.000,-.
Financieel resultaat	Het verwachte resultaat over 2024 na onttrekking reserves bedraagt € 0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 12.328	€ 9.760
Vreemd vermogen	€ 11.325	€ 11.162
Financieel resultaat		€ 164

Werkvoorzieningschap IJsselmeergroep	GR
Taakveld	6.4 Begeleide participatie
Publiek belang	Het publiek belang dat door het Werkvoorzieningsschap GR IJsselmeergroep wordt gediend is het uitvoeren van de sociale werkvoorziening (SW) en het benutten en beschikbaarstellen van de infrastructuur t.b.v. reintegratieactiviteiten van de deelnemende gemeenten.
Bestuurlijk belang	De GR is omgevormd naar een bedrijfsvoeringsorganisatie waarin alle drie de leden (Noordoostpolder, Urk en Lelystad) een gelijke stem hebben. Besluitvorming is in 2019 bij de deelnemende raden afgerond. Zeewolde is in 2019 uit de GR getreden.
Financieel belang	De verwachte Rijksbijdrage voor 2024 bedraagt €6.330.709,- (wsw subsidie meicirculaire 2023). Daarnaast - op grond van de begroting 2023 - een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van €333.682,-.
Financiele risico's	Wanneer het exploitatietekort door de verlaging van de rijkssubsidie per sociale werkvoorziening plaats en het staken van nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening structureel wordt is het eigen vermogen ontoereikend om dit op te vangen. In de meerjarenraming (begroting 2023 GR IJsselmeergroep) is de verwachting dat tot en met 2028 deze tekorten uit de eigen reserves kunnen worden gedekt.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen op basis van de concept begroting per 1-1-24 bedraagt €2.449.000,- en per 31-12-24 € 2.440.000,-.
Vreemd vermogen	Er is geen prognose voor het vreemd vermogen beschikbaar.
Financieel resultaat	De concept begroting is sluitend.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 2.650	€ 2.589
Vreemd vermogen	€ 3.721	€ 5.643
Financieel resultaat		-€ 61

Alliander	N.V.
Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Nutsvoorziening
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,6% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In 2023 is ca. €523.000,- ontvangen.
Financiele risico's	De financiële positie van Alliander is goed. Echter, Alliander staat voor een grote investeringsopgaven i.v.m. de energietransitie. Hierdoor zullen de resultaten, en daarmee de dividenduitkering, de komende jaren onder druk komen te staan.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.470.000	€ 4.570.000
Vreemd vermogen	€ 5.739.000	€ 6.122.000
Financieel resultaat		€ 198.000

BNG	N.V.
Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Bankier voor overheden.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 0,009% van de stemmen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. Het dividend voor Lelystad over 2022 bedraagt €12.500,-.
Financiele risico's	Beperkt gelet op de geringe omvang van onze deelneming.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 5.062.000	€ 4.615.000
Vreemd vermogen	€ 143.995.000	€ 107.459.000
Financieel resultaat		€ 300.000

HVC	N.V.
Taakveld	7.3 Afval
Publiek belang	Verwerken van afvalstoffen, bijdragen aan materiaalhergebruik en duurzaamheid.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is met 93 gewone aandelen voor ca. 3% aandeelhouder in NV HVC.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2024 bedraagt €12.081.021,-
Financiele risico's	De gemeente Lelystad staat samen met de andere aandeelhouders van HVC garant voor een deel van de leningen van HVC. Het Lelystads aandeel voor de garantstelling bedraagt ca. € 19 miljoen. De solvabiliteit is gestegen naar 18,4%.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Verwacht eigen vermogen €201.000.000,- op 1-1-2024 en €203.000.000,- op 31-12-2024.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen.
Financieel resultaat	Verwacht resultaat voor 2024 bedraagt €30.000.000,-

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 168.741	€ 198.697
Vreemd vermogen	€ 845.514	€ 878.504
Financieel resultaat		€ 28.139

Omala	N.V.
Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Het financieel risico is beperkt. OMALA N.V. treedt op als beherend vennoot van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. en fungeert als gebiedsontwikkelaar.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €485.000,- en per 31-12-2024 €535.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €92.000,- en per 31-12-2024 eveneens €92.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht financieel resultaat over 2024 bedraagt €50.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 334	€ 435
Vreemd vermogen	€ 767	€ 887
Financieel resultaat		€ 101

Sportbedrijf Lelystad	N.V.
Taakveld	5.2 Sportaccommodaties
Publiek belang	Beheer en verhuur van sportaccommodaties en organisatie van diverse sportstimuleringsactiviteiten
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder
Financieel belang	€ 4.467.214 (voor besluitvorming van deze programmabegroting)
Financiele risico's	Zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Nog niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 9.811	€ 9.618
Vreemd vermogen	€ 8.664	€ 8.418
Financieel resultaat		-€ 375

Vitens	N.V.
Taakveld	0.5 Treasury
Publiek belang	Zorgdragen voor een stabiele drinkwatervoorziening.
Bestuurlijk belang	Lelystad heeft 1,7% van de aandelen.
Financieel belang	Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering mits het financieel beleid van Vitens dit toelaat. De hoogte daarvan verschilt van jaar tot jaar en is afhankelijk van de financiële resultaten van het bedrijf. In de afgelopen jaren is geen dividend ontvangen doordat de solvabiliteit onder de 30% is gedaald.
Financiele risico's	De financiële ratio's van Vitens staan onder druk als gevolg van toenemende investeringen en beperking van de winst a.g.v. de zgn. WACC-norm. Hierdoor kan Vitens de komende jaren geen dividend uitkeren. Daardoor kan de solvabiliteit op peil gehouden worden, zodat deze over een paar jaar weer voldoende op niveau is om wel dividend uit te keren. Het risico van deze deelneming is, mede door het naleven van het door de aandeelhouders vastgestelde financieel beleid, nog steeds beperkt.

Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen van deze paragraaf.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 600.300	€ 649.500
Vreemd vermogen	€ 1.397.800	€ 1.446.600
Financieel resultaat		€ 8.200

Jeugd Lelystad (JEL)	B.V.
Taakveld	6.2 Wijkteams
Publiek belang	Jeugd Lelystad (JEL) is per 1 juli 2021 verantwoordelijk voor de toegang en regie van de specialistische jeugdhulp.
Bestuurlijk belang	De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder van JEL.
Financieel belang	€3.300.000,-
Financiele risico's	Gemeente heeft jeugdhulpplicht. Door goed maandelijks te monitoren kunnen tekorten tijdig gesignaleerd worden.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 en per 31-12-2024 €330.000,-. Dit is tevens het maximale eigen vermogen, de 'overwinst' vloeit terug naar de gemeente.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 en per 31-12-2024 is niet bekend, er wordt geen prognose balans gemaakt.
Financieel resultaat	Het verwacht resultaat voor 2024 bedraagt €300.000,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 266	€ 330
Vreemd vermogen	€ 831	€ 1.077
Financieel resultaat		€ 64

Technofonds Flevoland	B.V.
Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Publiek belang	Investeren in innovatieve bedrijven (start-ups) om bedrijvigheid en werkgelegenheid te bevorderen.
Bestuurlijk belang	Lelystad is samen met een aantal andere Flevolandse partijen aandeelhouder, de gemeente heeft een aandelenbelang van 10 procent.
Financieel belang	Lelystad heeft kapitaal gestort voor een bedrag van ruim € 1 mln.
Financiele risico's	Technofonds Flevoland heeft in 2022 een resultaat behaald van €373.398,- negatief. Het eigen vermogen is voldoende om dit te dragen.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Geen informatie voorhanden ten aanzien van het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 en per 31-12-2024.
Vreemd vermogen	Geen informatie voorhanden ten aanzien van het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 en per 31-12-2024.
Financieel resultaat	Financiële resultaten zijn sterk afhankelijk van positieve exits van deelnemingen, deze zijn niet te plannen. Er is daarom geen prognose van het resultaat.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 8.231	€ 7.858
Vreemd vermogen	€ 16	€ 16
Financieel resultaat		-€ 373

Werkbedrijf Lelystad	B.V.
Taakveld	6.5 Arbeidsparticipatie
Publiek belang	Het realiseren van een optimale uitstroom uit de participatiewet naar werk ten behoeve van (langdurig) werklozen en arbeids-gehandicapten en niet-werkende werkzoekenden.
Bestuurlijk belang	Lelystad is 100% aandeelhouder van de BV Werkbedrijf Lelystad.
Financieel belang	€ 4.041.000,-
Financiele risico's	De financiele risico's zijn beperkt omdat het volume van de activiteiten wordt afgestemd op de beschikbare middelen.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	De begroting van het Werkbedrijf Lelystad 2024 is in december 2023 beschikbaar.
Vreemd vermogen	Zie hierboven.
Financieel resultaat	Zie hierboven.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 141	€ 141
Vreemd vermogen	€ 951	€ 1.250
Financieel resultaat		€ 4

Ontwikkelingsmaatschappij Airport Garden City	C.V.
Taakveld	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
Publiek belang	Ontwikkelen van een duurzaam bedrijventerrein naast de luchthaven.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is aandeelhouder van Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City (AGC) samen met gemeente Almere en de provincie Flevoland, ieder voor 1/3 deel. Omala N.V. is de beherend vennoot van AGC.
Financieel belang	De gemeente heeft samen met de andere aandeelhouders kapitaal verschaft en leningen verstrekt aan de CV AGC.
Financiele risico's	Door positieve ontwikkelingen op het gebied van verkoop is het risico in de jaren steeds verder afgenomen. Het risico is aldus beperkt.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Het verwacht eigen vermogen per 1-1-2024 bedraagt €3.001.000,- en per 31-12-2024 eveneens €3.001.000,-.
Vreemd vermogen	Het verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024 bedraagt €5.240.000,- en per 31-12-2024 eveneens €5.240.000,-.
Financieel resultaat	Het verwacht financieel resultaat over 2024 bedraagt nihil.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 3.001	€ 3.001
Vreemd vermogen	€ 5.835	€ 5.249
Financieel resultaat		€ 9

Bataviahaven	Stichting
Taakveld	2.3 Recreatieve havens
Publiek belang	Het doel van de stichting is o.a. het beheren van de Bataviahaven, promotie van de haven, het werven van passanten en ruimte te bieden aan watergebonden evenementen.
Bestuurlijk belang	De gemeente benoemt de bestuurders van de stichting.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage voor 2023 bedraagt €138.569,-.
Financiele risico's	Er zijn geen substantiële risico's te verwachten.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Niet bekend op moment van opstellen.
Vreemd vermogen	Niet bekend op moment van opstellen.
Financieel resultaat	Niet bekend op moment van opstellen.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 295	€ 395
Vreemd vermogen	€ 143	€ 163
Financieel resultaat		€ 100

Uiver Constellation	Stichting
Taakveld	5.4 Musea
Publiek belang	Behoud van mobiel cultureel erfgoed.
Bestuurlijk belang	Gemeente Lelystad is participant in de Stichting en heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting.
Financieel belang	€250.000,-
Financiele risico's	Deelname aan de stichting brengt geen substantiele risico's voor de gemeente met zich mee.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	In de stichting is het recht op behoud en exploitatie van de vliegtuigen Uiver en Constellation ondergebracht. Er vinden verder geen activiteiten in de stichting plaats.
Vreemd vermogen	Zie hiervoor.
Financieel resultaat	-

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 750	€ 750
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
Financieel resultaat		€ 0

ParkeerService	Coöperatie
Taakveld	2.2 Parkeren
Publiek belang	Het verrichten van parkeerdiensten voor onder andere de gemeente Lelystad. Daarvoor wordt jaarlijks een Uitvoerings Overeenkomst (UO) afgesloten.
Bestuurlijk belang	Coöperatie ParkeerService heeft in 2022 14 leden, waarvan 13 gemeenten. Ieder lid heeft één stem in de Algemene Ledenvergadering.
Financieel belang	De begroting is opgesteld in lijn met de meerjarenbegroting en de Kaderbrief 2024. De inflatie en loonkostenstijgingen zijn hierin verwerkt. De aanpassingen in de producten en diensten conform de kaderbrief leidt tot een stijging van de uitvoeringsopdracht aan Parkeerservice met 7,1% tot circa € 801.000. In de Programmabegroting is voor 2024 rekening gehouden met € 827.000, dus deze stijging kan zonder financiële gevolgen worden opgevangen.
Financiele risico's	In tegenstelling tot eerdere jaren is in de begroting 2024 geen nieuw lid meer opgenomen. Door geen voorschot hierop te nemen wordt het financiële risico beperkt. Wel blijven de kostenontwikkeling en inflatie punt van aandacht. Voor 2024 zijn de geraamde percentages in de kaderbrief 2024 aangehouden: loonontwikkeling 5,1% en kosten 6,1%.
Toelichting op de verwachte financiële resultaten 2024	
Eigen vermogen	Verwacht eigen vermogen per 1-1-2024: €2.025.000,- en per 31-12-2024: € 2.025.000,-.
Vreemd vermogen	Verwacht vreemd vermogen per 1-1-2024: €5.505.000,- en per 31-12-2024: € 5.505.000,-.
Financieel resultaat	Verwacht resultaat: €0,-.

Kerngegevens jaarrekening 2022 (bedragen x €1.000)	01-01-2022	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 2.216	€ 2.025
Vreemd vermogen	€ 3.637	€ 5.505
Financieel resultaat		-€ 191

7. Grondbeleid

Deze paragraaf beoogt een visie te geven op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van doelstellingen van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. Ook geeft deze paragraaf een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Voorts wordt een globaal beeld geschetst van ontwikkelingen die van invloed zijn op toekomstige resultaten en winstneming. Verder worden beleidsuitgangspunten geschetst omtrent reserves in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Proces
Jaarlijks wordt de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) vastgesteld. Op grond van de MPG en de begroting heeft het college het mandaat om investeringen te verrichten. Actualisatie van de MPG geschiedt op basis van inzichten aan het begin van het boekjaar. In het najaar bij vaststelling van de begroting kunnen er nieuwe inzichten zijn. Deze worden beschreven in deze paragraaf. Bij de jaarrekening worden deze gevolgen - zijnde voorgestelde wijzigingen - in de MPG verwerkt. Indien er aanpassingen in de grondexploitatie nodig zijn met substantiële financiële gevolgen of waardoor de uitgangspunten zoals het programma aanmerkelijk wijzigen, dan wordt dit via een separate herziene grondexploitatie aan u voorgelegd.

Grondbeleid
Eén van de middelen voor een gemeente om de ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen, is het gemeentelijke grondbeleid. Het gaat hierbij om:

- Het beschikbaar krijgen van locaties waar deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.

- De rol die de gemeente wil nemen om die ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken en de samenwerking daarbij met andere partijen die nodig zijn.

- De afweging tussen maatschappelijk en financieel rendement dat gerealiseerd wordt wanneer de gemeente zelf gronden uitgeeft voor deze ontwikkelingen.

In 2023 heeft de raad de nota Grondbeleid 2023-2030 vastgesteld waarin het gepresenteerde 'model maatschappelijk grondbeleid' dient als hulpmiddel bij het opstellen van een ontwikkelstrategie en een samenwerkingsstrategie voor nieuwe gebiedsontwikkelingen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden op integrale wijze beoordeeld zodanig dat het integraal maatschappelijk rendement van een ontwikkeling naast het financieel rendement van de ontwikkeling inzichtelijk wordt gemaakt. Per situatie wordt beoordeeld of bij voorkeur actieve grondproductie wordt nagestreefd of dat een faciliterende rol beter past, waardoor er dus sprake is van situationeel grondbeleid.

Programmering
Wonen
Uit het WoningBehoefteOnderzoek wordt duidelijk dat Lelystad een autonome groei kent van circa 5.000 woningen tot 2040. Vanuit het programma LelystadNextLevel wordt aangehaakt bij de ambitie om tot 2040 te groeien met nog eens 10.000 woningen, dus in totaal 15.000 toevoegingen. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie verder te verhogen. De raad heeft hiertoe een amendement aangenomen met de ambitie om met 40.000 nieuwe woningen te groeien. Eén van de belangrijke opgaven is het versnellen van de woningbouw. Zo biedt Warande 2.0 in Lelystad Zuid mogelijkheden om te voldoen aan een verhoogde en versnelde vraag om bouwgrond. Wel dient een aantal zaken de aandacht zoals de compensatie voor de kiekendief en de rol van het Rijksvastgoedbedrijf als eigenaar van de gronden in Lelystad Zuid. Verder zijn de bestaande stad en de kust locaties die bijdragen aan de verdere invulling van de woningbouwopgave en ligt de focus verder op het afronden van de reeds bestaande projecten die in de mpg zijn opgenomen.

Bedrijven
Landelijk bestaat er een tekort aan nieuw beschikbare bedrijventerreinen. Deze krapte op de markt zal naar verwachting voorlopig aanhouden. Door de ligging van Lelystad in de MRA en beschikbare ontwikkellocaties zijn de vooruitzichten voor de Lelystadse bedrijventerreinen dan ook positief. Wel is een aandachtspunt dat nieuwe bedrijfspanden door het capaciteitstekort op het stroomnetwerk voorlopig geen aansluiting krijgen.

Resultaat en winstneming
Jaarlijks levert de portefeuille grondexploitaties een resultaat op voor de gemeente. Conform BBV-regelgeving moet resultaat uit grondexploitaties worden genomen naar gelang de voortgang van het project. De omvang van het te nemen resultaat over 2023 laat zich moeilijk voorspellen. Dit resultaat is onder meer afhankelijk van ontwikkelingen aangaande kosten en opbrengsten. Ook komt het voor dat eerder genomen resultaat moet worden teruggestort.

Economie
Voor het jaar 2023 wordt door het CPB een groei van de economie voorspeld ondanks geopolitieke ontwikkelingen zoals de oorlog in Oekraïne. Toch heerst er in Nederland grote onzekerheid op de woningmarkt door onder andere personeels- en materiaaltekorten. Het is lastig in te schatten wat dit exact voor de grondexploitaties betekent.

Risicobedrag grondexploitaties
In de recente MPG een berekening gemaakt van het benodigd bedrag aan projectrisico's. Op basis hiervan is berekend dat een bedrag van €11.540.000 nodig is van het gemeentelijk weerstandsvermogen voor de grondexploitaties.

8. Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) betreft de volgende toezichtgebieden:

- Huisvesting Statushouders
  Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden.
- WABO (Bouwen en Milieu)
  Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving (Milieu en bouwen) en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.
- Ruimtelijke Ordening
  De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.
- Monumenten en archeologie
  Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving.
- Archief Toezicht:
  Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorzienig.
- Financieel Toezicht
  In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verantwoording naar de Provincie

Het streven is de IBT verantwoording van de toezichtgebieden te integreren in de Planning & Control (P&C) documenten zoals de begroting en de jaarrekening. Het proces zal uiteindelijk zoveel mogelijk als volgt verlopen: In de jaarrekening worden de resultaten benoemd van de bovengenoemde beleidsterreinen. In de bestuursovereenkomst met de provincie zijn afspraken gemaakt over het informatiearrangement en de toezichtcriteria. De provincie beoordeelt of de gemeente het goed of slecht doet op de verschillende onderdelen. In de begroting die daarop volgt komen de verbeteracties aan de orde op die punten waarvan in rekening is gebleken dat verbeteringen noodzakelijk zijn. In de onderhavige begroting wordt in deze opstartfase alleen ingegaan op de onderdelen in het financieel toezicht. Deze is in het hoofdstuk financiële positie toegelicht. De komende 2 jaar wordt de IBT verantwoording in de Begroting en jaarrekening verder uitgebreid met de overige onderdelen IBT. Er is gekozen voor deze gefaseerde invoering omdat voor de hierboven benoemde terreinen de momenten van verslaglegging niet of beperkt kunnen worden gesynchroniseerd met de P&C-cyclus. Om uiteindelijk een volledige synchronisatie en integratie te kunnen bereiken zullen diverse regelingen en voorschriften hierop moeten worden aangepast. Het is nog niet bekend wanneer dit punt bereikt kan worden. Tot dat moment zullen

de IBT-onderwerpen noodgedwongen gefragmenteerd aan de raad worden aangeboden. In de hieronder staande informatie en tabellen wordt kort ingegaan op de IBT-informatie en de daaruit resulterende beoordeling voor wat betreft Financiën.

Financiën
In de IBT bestuursovereenkomst is in de vorm van een zgn. verkeerslichtmodel voor ieder onderwerp een normsituatie gedefinieerd (“groen”), en de bandbreedte bepaald voor een lichte afwijking die een waarschuwing rechtvaardigt (“oranje”). Buiten deze bandbreedte geldt “rood”. De provincie stemt als toezichthouder haar regime op deze normering af. Uiteraard is het streven de groene situatie te bereiken en/of behouden.

Voor Financiën is de groene situatie gedefinieerd op basis van 3 pijlers: begrotingsevenwicht, weerstandsvermogen en schuldpositie. Het zwaartepunt van de beoordeling ligt bij de begroting, bij de jaarrekening volgt een controlemoment.

- Pijler 1: begrotingsevenwicht

De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht (materieel evenwicht) en uit de meerjarenbegroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht jaarlijks wordt gecontinueerd.

- Pijler 2 en 3: weerstandsvermogen en schuldpositie

Geen van deze pijlers is ongunstig. Geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen, die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden.

In ambtelijk overleg zijn de indicatoren en bijbehorende normering besproken die de pijlers zoals hierboven operationeel maken. Deze worden hieronder weergegeven.

Pijler 1: Begrotingsevenwicht

De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht (materieel evenwicht) en uit de meerjarenbegroting blijkt dat het aannemelijk is dat dit evenwicht jaarlijks wordt gecontinueerd. Structureel begrotingsevenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten (>0% is gunstig; = 0% neutraal; <0% ongunstig). Op basis van de programmabegroting 2024 – 2027 (versie vóór besluitvorming raad) ziet het beeld er als volgt uit:

STRUCTUREEL EVENWICHT (bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Totaal						
Totaal baten	414.788	463.976	378.198	386.234	359.020	331.865
Totaal lasten	392.779	500.182	389.575	389.029	372.539	343.624
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**22.009**	**-36.206**	**-11.377**	**-2.795**	**-13.520**	**-11.758**
Onttrekking reserves (baten)	40.658	59.574	10.437	4.896	4.092	1.490
Dotatie reserves (lasten)	42.405	23.274	131	1.099	1.084	1.084
Resultaat reserves	**-1.747**	**36.300**	**10.568**	**3.797**	**3.009**	**407**
Totaal baten (na bestemming reserves)	455.446	523.550	388.634	391.130	363.112	333.356
Totaal lasten (na bestemming reserves)	435.184	523.456	389.706	390.128	373.623	344.707
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	**20.262**	**94**	**-809**	**1.002**	**-10.511**	**-11.351**
Incidenteel						
Totaal baten	13.398	149.090	62.509	70.974	54.735	28.380
Totaal lasten	15.279	201.648	70.468	73.155	57.145	28.380
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**-1.882**	**-52.558**	**-7.959**	**-2.181**	**-2.410**	**-**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	38.235	57.229	8.322	2.994	2.410	0
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	42.405	23.274	131	1.099	1.084	1.084
Incidenteel resultaat reserves	**-4.170**	**33.955**	**8.453**	**1.896**	**1.326**	**1.084**
Totaal baten (na bestemming reserves)	51.633	206.319	70.831	73.968	57.145	28.380
Totaal lasten (na bestemming reserves)	57.684	224.922	70.337	74.254	58.229	29.464
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**-6.052**	**-18.603**	**494**	**-286**	**-1.084**	**-1.084**
Structureel						
Totaal baten	401.391	314.886	315.689	315.260	304.284	303.485
Totaal lasten	377.500	298.534	319.106	315.874	315.394	315.243
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**23.891**	**16.352**	**-3.418**	**-614**	**-11.110**	**-11.758**
Onttrekking reserves (baten)	2.423	2.345	2.114	1.902	1.682	1.490
Dotatie reserves (lasten)	0	0	0	0	0	0
Structureel resultaat reserves	**2.423**	**2.345**	**2.114**	**1.902**	**1.682**	**1.490**
Totaal baten (na bestemming reserves)	403.813	317.231	317.803	317.162	305.967	304.975
Totaal lasten (na bestemming reserves)	377.500	298.534	319.106	315.874	315.394	315.243
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**26.313**	**18.697**	**-1.303**	**1.288**	**-9.427**	**-10.268**
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	**6,6%**	**6,3%**	**-0,4%**	**0,4%**	**-3,0%**	**-3,3%**

Conclusie:

Pijler 1 – begrotingsevenwicht geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten. In de Gemeentewet is bepaald dat de raad erop toeziet dat de begroting structureel in evenwicht is. De raad mag hiervan afwijken als aannemelijk is dat het structureel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. De toezichthouder toetst eveneens nadrukkelijk op deze bepaling.

In 2024 is het structureel evenwicht met -0,4% licht negatief en in 2025 met 0,4% licht positief. Dit is de situatie vóór besluitvorming over de bijstellingen die in deze programmabegroting 2024 – 2027 aan de raad worden voorgelegd. Het is de verwachting dat er tot en met jaarschijf 2025 sprake zal zijn van begrotingsevenwicht.

Met ingang van 2026 is het structureel evenwicht echter negatief en kan door tijdige bijsturing de komende jaren een reëel begrotingsevenwicht alsnog gerealiseerd zal worden.[1]

1 De jaarlijkse onttrekking uit de 'egalisatiereserve systeemwijziging afschrijvingssystematiek' vindt plaats tot en met 2033, waarna de onttrekking omslaat in een jaarlijkse storting. Deze mutaties worden binnen het BBV beschouwd als structureel.

Pijler 2: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	Norm	Rekening 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Norm Weerstandsvermogen	1,2- 1,8	1,4	1,7	1,7			
Solvabiliteit	20% - 50%	29%	34%	29%	31%	26%	25%
Grondexploitatie	20% -35%	9%	4%	-8%	-9%	-12%	-16%

Conclusie:

Pijler 2 weerstandsvermogen geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot het gemeentelijk weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is voldoende (binnen de door de raad vastgestelde normen) wat betekent dat er voldoende weerstandsvermogen is om de geïnventariseerde risico's op te vangen (zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Het kengetal solvabiliteit geeft weer in hoeverre er *geen schulden* op het bezit rusten. Daarmee kan een oordeel worden gevormd of er bij een onmiddellijke liquidatie van de gemeente genoeg geld over zou blijven om alle schulden te vereffenen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerzijde van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrij komt als al het gemeentebezit vandaag wordt verkocht. De BBV definitie luidt nu: het totaal aan eigen vermogen - in de vorm van reserves - gedeeld door het totale balansvermogen, maal 100%. Als signaleringswaarde voor de solvabiliteitsratio geldt wat de VNG en de provinciaal toezichthouder betreft, een percentage van 20%[2] en lager.

Solvabiliteit blijft de komende jaren binnen de marges. Dat betekent dat de gemeente voldoende solvabel is. Dat komt mede door de positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren waardoor het eigen vermogen is gestegen. De verwachting is dat het eigen vermogen de komende jaren nog zal toenemen door grondverkopen. Omdat reserves veelal worden ingezet voor dekking van incidentele uitgaven zal het eigenvermogen daarna teruglopen tot de norm van het weerstandsvermogen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Voorraden grond brengen een inherent risico met zich mee, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De afgelopen jaren is de voorraad van de grond door verkopen flink afgenomen waardoor het risico steeds kleiner wordt. De komende jaren is er door een aantal grote positieve grondexploitaties zelfs sprake van en "negatieve" voorraad wat betekent dat de geactiveerde opbrengsten van de voorraad groter zijn dan de kosten. Dat geeft een negatief % en dus een ratio kleiner dan nul wat betekent dat het risico nihil is op de voorraad. Deze ratio kleurt daarom de komende jaren groen.

2 'Gemeenten in Nederland gaan vanwege het artikel 12 vangnet uit de Financiële Verhoudingswet niet failliet en worden nooit geliquideerd. Daarom heeft dit kengetal ondanks deze signaalwaarde maar beperkte waarde. De vraag of de gemeente de schuldverplichtingen met zijn inkomen kan betalen zonder het voorzieningenniveau te veel onder druk komt, is veel belangrijker' (Houdbaarheidstest gemeentefinanciën – Vereniging van Nederlandse Gemeenten, januari 2016).

Pijler 3: Schuldpositie

Financiële kengetallen	Norm	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto schuldquote	100%	16,0%	-0,13%	4,44%	2,05%	39,04%	40,60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	100%	10,4%	-5,2%	-1,8%	-4,0%	32,5%	33,5%
Debt ratio		78%	66%	71%	69%	74%	75%
Voorraadquote		23%	9%	4%	-8%	-9%	-12%
Netto rentekosten (ten opzichte van de totale baten)		0,48%	0,59%	0,41%	0,46%	0,46%	0,43%

Conclusie:
Pijler 3 schuldpositie geeft verschillende indicatoren weer met betrekking tot de gemeentelijke schulden. De schuldquote is de netto schuld uitgedrukt in een percentage van de inkomsten en geeft een indicatie van de druk die rente en aflossing hebben op de exploitatie. De netto schuldquote is de afgelopen jaren steeds verder gedaald omdat er steeds meer is afgelost op leningen. Dit was o.a. mogelijk door opbrengsten uit grondverkopen, maar ook door extra middelen ontvangen van het Rijk waardoor de financieringsbehoefte kleiner is geworden.

Dat de schuldpositie in 2023 negatief is wil zeggen dat er meer geld uitstaat in bijvoorbeeld rekening couranten of de Schatkist, dan opgenomen (langlopende) leningen. Zolang er voldoende liquide middelen zijn zullen er geen nieuwe leningen worden aangetrokken. Op het moment dat de gemeente kiest meer te investeren door bijvoorbeeld bouwrijp maken van nieuwe grondexploitaties zal de schuldquote in eerste instantie weer oplopen en later weer dalen door gerealiseerde verkopen, omdat de kosten voor de baten uitgaan.

De debt-ratio is de tegenhanger van de binnen de vorige pijler beschreven solvabiliteitsratio en geeft het aandeel van het vreemd vermogen in het totale vermogen of totale activa aan (totale activa en totale vermogen is gelijk aan elkaar). Hieruit kan worden opgemaakt hoeveel procent van het totale vermogen uit vreemd- en eigen vermogen bestaat.

De voorraadquote is hetzelfde als het kengetal grondexploitatie, zoals dat binnen de vorige pijler is beschreven.

De ratio netto rentekosten ten opzichte van de totale baten wordt steeds lager door lagere financieringsbehoefte in combinatie met lagere rente percentages waardoor ook deze ratio steeds gunstiger wordt.

9. Onderzoeksagenda

De onderzoeksagenda is een vast onderdeel in de programmabegroting. Daarin worden de onderzoeken aangekondigd en kort ingeleid die voor het college onder de noemen van artikel 213a in dat begrotingsjaar op de planning staan en waarvan de uitkomsten aan de raad worden gestuurd.

De 213A onderzoeken bestaan naast de instrumenten die de raad zelf tot zijn beschikking heeft, zoals de rekenkamer en de controle van de accountant op het terrein van de financiële positie en de financiële rechtmatigheid.

In de passage hieronder worden de onderzoeken genoemd die in ieder geval onder de titel 213A in 2024 worden uitgevoerd. Per onderwerp wordt op hoofdlijnen de aanleiding, de onderzoeksvraag, het verwachte oplevermoment en zo mogelijk een toelichting op de onderzoeksmethode beschreven.

1. Afvalstromen

Met de landelijke ontwikkelingen op het terrein van afvalstoffen en afvalstoffenstromen en de wijzigingen in het in-/verzamelen van afval in Lelystad in de afgelopen jaren is het zinvol om te bekijken wat daarvan het effect is geweest op de hoeveelheid restafval en bijbehorende kosten ontwikkeling. Met andere woorden hoe ontwikkelen de kosten en de wijze van het inzamelen en verwerken van afval en afvalstromen van en in Lelystad zich, afgezet tegen landelijke ontwikkelingen. Daarnaast wordt er ook nog gekeken naar of de wijze van verdelen van die kosten richting de afvalstoffenheffing daar invloed op heeft en hoe één en ander betaalbaar is of blijft.

Het is de verwachting dat de onderzoeksresultaten in het vierde 2024 beschikbaar zijn en aan het gemeentebestuur zullen worden aangeboden.

2. Verkeersveiligheid

Dit onderzoek naar verkeersveiligheid in de stad is reeds ingezet. Basis voor dit onderzoek vormt de informatie over de ongevallen die zich in het verkeer in de stad hebben voorgedaan. De onderzoeksperiode loopt van 2018 tot en met 2022 zodat trends en ontwikkelingen over die periode in de stad zelf in beeld kunnen worden gebracht maar daarnaast ook kunnen worden vergeleken met landelijke cijfers op dit gebied. Dit laatste wel voor zover dit methodologisch te verantwoorden is.

Omdat het onderzoek al loopt kan het zijn dat de resultaten al eerder beschikbaar zijn en dat daarmee het oplevermoment eind 2023 is. Anders wordt het begin 2024.

3. Contractmanagement/relatiemanagement

Vanuit de benchmark naar de apparaatskosten die door Berenschot is uitgevoerd komt onder andere naar voren dat Lelystad ten opzichte van het gemiddelde van de benchmark meer dan gemiddeld activiteiten uit laat voeren door derden. In lijn daarmee zou de verwachting zijn dat ook de formatie die zich bezighoudt met toezicht op de uitvoering van die activiteiten ook boven het gemiddelde van de benchmark zou liggen. Dat is echter niet het beeld. Dit is aanleiding om antwoord te willen krijgen op hoe Lelystad het contractmanagement heeft georganiseerd met daarbij de vervolgvraag op welke wijze dat contractmanagement (en de opdrachtgever- versus opdrachtnemersrol) effectief en efficiënt zou kunnen worden ingevuld en georganiseerd.

Verwachte opleverdatum van de resultaten van dit onderzoek is tweede kwartaal 2024.

Programmabegroting 2024 – 2027

Naast deze onderzoeken in het kader van de verordening 213A worden er nog diverse andere periodieke onderzoeken uitgevoerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken op het gebied van de Wmo en Jeugdhulp, de monitor duurzaamheid en de veiligheidsanalyse ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast wordt er tweemaal per jaar een monitor sociaal domein opgesteld en worden er iedere twee jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd: Beeld van Lelystad, Leefsituatieindex en Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

10. Openbaarheidsparagraaf

Met ingang van 1 mei 2022 is de Wet open overheid (afgekort Woo) van kracht, dit als opvolger van de Wet openbaar bestuur. Met de Wet open overheid heeft de overheid het doel transparanter te gaan werken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie openbaar wordt, beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Dit te starten met het openbaar maken (publiceren) van de Woo-verzoeken. Het inrichten van organisatie, processen en ondersteunende informatievoorzieningen (web portaal) gaan hier een bijdrage aan leveren.

Het Rijk heeft 17 informatiecategorieën aangewezen die in tranches in de komende jaren – tot eind 2026 – actief openbaar worden gemaakt. Inrichting van processen, informatievoorzieningen en het trainen van medewerkers zijn gericht op het *actief* publiceren van o.a. wet- en regelgeving, raadsstukken, stukken van adviescolleges, jaarplannen en -verslagen, onderzoeken, klachtenafhandeling, organisatiegegevens, bestuur stukken, convenanten, beschikkingen en Woo-verzoeken.

De invoering van de Woo maakt onderdeel uit van het programma Lelystad Digitaal 2025. Via de P&C cycli en vanuit programmaverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de invoering van de Woo.

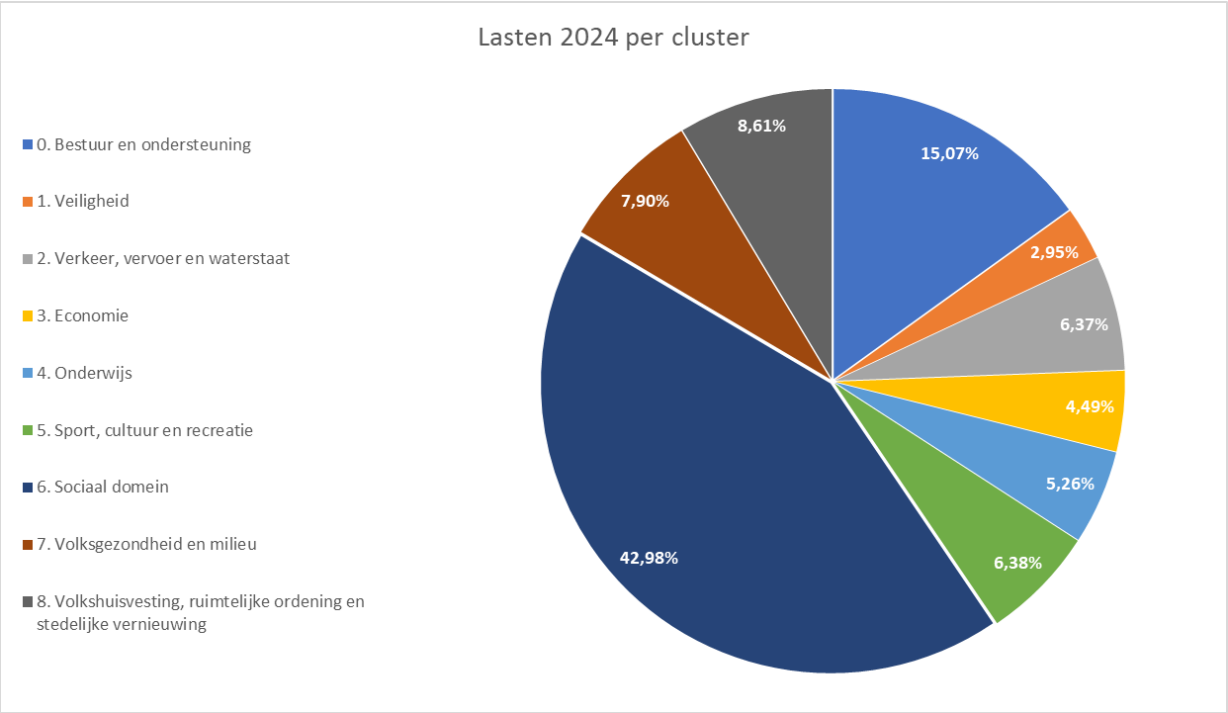
4. Financiële begroting

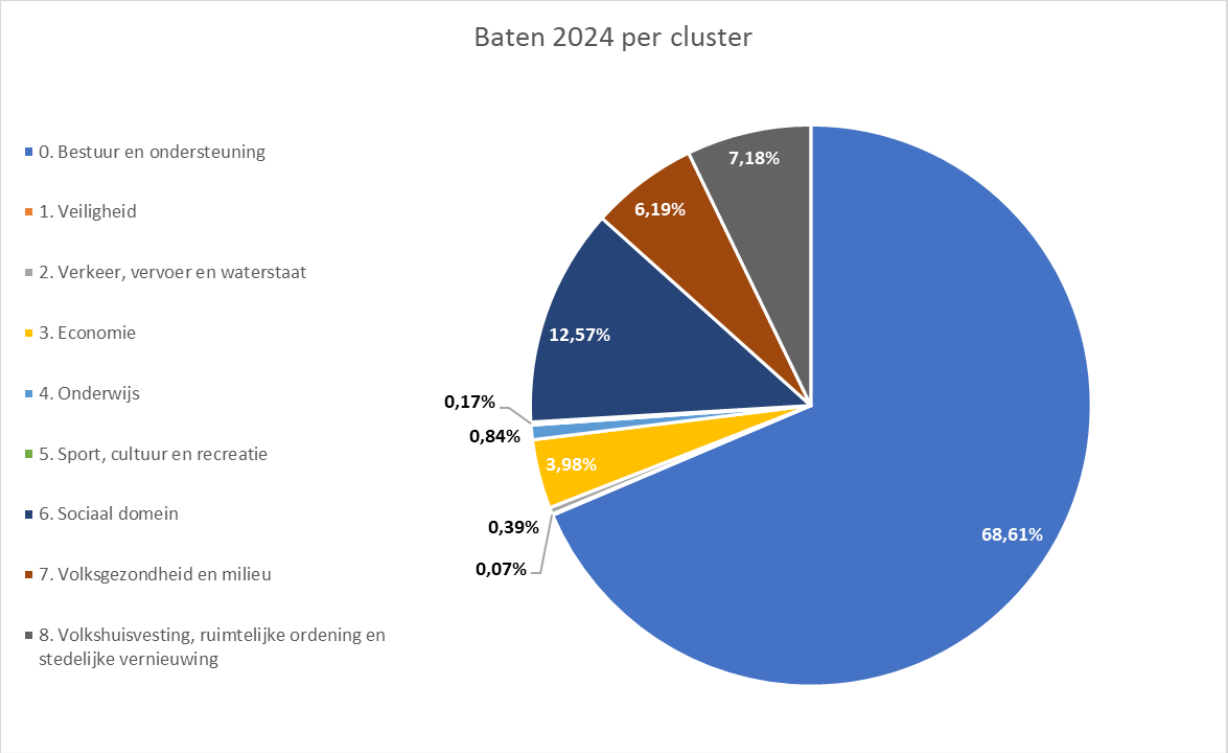
4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Dit hoofdstuk bevat de specificatie van baten en lasten per begrotingscluster. In de paragraaf IBT is de uitsplitsing van deze baten en lasten gemaakt naar incidenteel en structureel. Het totaal geraamde resultaat onder aan de tabel wordt het ‘totaal geraamd resultaat na bestemming’ genoemd. Dit totaal is exclusief doorwerking van de in deze programmabegroting voorgestelde bijstellingen, zoals deze in het volgende hoofdstuk uiteen worden gezet.

	Rekening	Begroting	2024					
	2022	2023	Baten	Lasten	Saldo	2025	2026	2027
0. Bestuur en ondersteuning	-6.004	-22.789	3.189	-27.104	-23.915	-20.897	-22.432	-23.143
1. Veiligheid	-9.808	-10.088	139	-10.784	-10.645	-10.559	-10.559	-10.534
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-19.598	-22.342	1.020	-26.204	-25.184	-23.588	-23.718	-23.807
3. Economie	2.823	-3.201	32.760	-35.848	-3.088	-2.929	-2.879	-2.223
4. Onderwijs	-14.664	-15.835	2.705	-19.717	-17.012	-16.130	-16.418	-15.734
5. Sport, cultuur en recreatie	-20.365	-22.593	540	-23.960	-23.420	-23.864	-24.246	-24.177
6. Sociaal domein	-102.837	-98.277	38.307	-140.940	-102.633	-100.762	-99.238	-98.684
7. Volksgezondheid en milieu	-23.107	-26.621	400	-27.038	-26.638	-26.306	-26.292	-26.292
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-8.234	-6.146	34.724	-41.380	-6.656	-6.398	-6.306	-6.473
Subtotaal programma's	**-201.793**	**-227.892**	**113.785**	**-352.974**	**-239.190**	**-231.433**	**-232.088**	**-231.066**
Lokale heffingen	55.708	53.584	54.890	-	54.890	54.889	55.078	55.037
Algemene uitkeringen	199.430	195.800	208.428	-	208.428	208.045	196.820	196.317
Dividend	821	660	660	-	660	660	660	660
Saldo financieringsfunctie	-1.590	137	126	-1.425	-1.299	-1.251	-1.043	-966
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**254.370**	**250.181**	**264.104**	**-1.425**	**262.679**	**262.343**	**251.515**	**251.047**
Kosten overhead	-30.567	-32.204	309	-35.176	-34.866	-33.706	-32.947	-31.739
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal geraamd resultaat voor bestemming	**22.009**	**-9.914**	**378.198**	**-389.575**	**-11.377**	**-2.795**	**-13.520**	**-11.758**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves:								
0. Bestuur en ondersteuning	-831	4.428	3.816	1.205	5.021	1.933	1.682	1.490
1. Veiligheid	35	25	25	-	25	25	25	-
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	238	750	880	-	880	-	-	-
3. Economie	367	720	650	-	650	650	650	-
4. Onderwijs	318	640	1.080	-	1.080	535	460	-
5. Sport, cultuur en recreatie	62	1.312	352	-	352	12	-	-
6. Sociaal domein	-2.538	415	2.498	-1.074	1.424	223	191	-1.084
7. Volksgezondheid en milieu	-300	630	175	-	175	-	-	-
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	901	1.088	960	-	960	419	-	-
Totaal beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	**-1.747**	**10.008**	**10.437**	**131**	**10.568**	**3.797**	**3.009**	**407**
Totaal geraamd resultaat na bestemming	**20.262**	**94**	**388.634**	**-389.443**	**-809**	**1.002**	**-10.511**	**-11.351**

In de 2 cirkeldiagrammen hieronder worden de lasten en de baten per cluster getoond, als percentage van het totaal:

4.2 Voorgestelde begrotingsbijstellingen

Bijstelling	Taakveld	Beginstand ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
		Eindstand kadernota 2024 - 2027	**-809**	**1.002**	**-10.511**	**-11.351**
1	0.8	Taakstelling 'onderbesteding' betrekken bij perspectief	-	-809	-809	-809
		Beginstand ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	**-809**	**193**	**-11.320**	**-12.160**

Bijstelling	Taakveld	A. Onontkoombaar / actualisaties	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
2	0.2	Actualisatie leges burgerzaken	-	-	-	-
3	0.4	Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT	-	-	-	-
4	0.4	Actualisatie energiekosten	500	-	-	-
5	0.5	Actualisatie treasury	844	1.188	1.065	537
6	0.8	Actualisatie stelpost kapitaallasten	500	-	-	-
7	2.1	Actualisatie verkeersmodel	-50	-50	-50	-50
8	2.1	Actualisatie verkeersregelinstallaties	-	-	-	-
9	2.2	Actualisatie investeringskrediet fietsenstalling station	-	-	-	-
10	4.2	Actualisatie IHP	-822	-750	-784	-675
11	6.3	Actualisatie Participatiewet (BUIG)	-	-	-	-
12	6.3	Actualisatie eerste inrichtingkosten Bijzondere Bijstand	-85	-85	-85	-85
13	6.71	Actualisatie Wmo	-	-	-	-
14	6.72	Actualisatie Jeugdzorg	-3.750	-4.000	-6.000	-6.000
15	7.2	Actualisatie riolering	252	252	252	252
16	7.3	Actualisatie afvalstoffenheffing	179	179	179	179
17	7.5	Actualisatie begraven (inclusief wandgraven)	21	21	21	21
18	8.3	Actualisatie inkomsten bouwleges	1.000	1.000	-	-
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	**-1.411**	**-2.245**	**-5.402**	**-5.821**

Bijstelling	Taakveld	B. Gemeentefonds	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
		Algemene mutaties				
19	0.7	Algemene mutaties meicirculaire 2023	439	1.110	738	180
20	0.7	Algemene mutaties septembercirculaire 2023	2.215	2.164	1.020	4.901
		Taakgerelateerde mutaties				
21a	0.7	Armoedebestrijding kinderen	19	19	19	19
22a	0.7	Brede impuls combinatiefuncties	-389	-389	-389	-389
23a	0.7	Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)	-	437	441	440
24a	0.7	Jeugdzorg - Hervormingsagenda	836	546	23	14
25a	0.7	Participatie (Wsw en begeleiding nieuw)	390	374	341	332
26a	0.7	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp en herinvoeren eigen bijdrage	-	384	-520	-520
27a	0.7	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	15	15	15	15
28a	0.7	Veilig wonen	7	7	7	-
29a	0.7	LHBTI Regenboogsteden	20	20	20	-
30a	0.7	Bijzondere bijstand en vroegsignalering	260	-	-	-
31a	0.7	Compensatie Wsw voor bijzondere WML- verhoging	91	84	77	72
32a	0.7	Rijksvaccinatieprogramma	22	22	22	22
33a	0.7	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	8	8	8	8
		Doorvertalen taakgerelateerde mutaties				
21b	6.1	Armoedebestrijding kinderen	-19	-19	-19	-19
22b	5.1	Brede impuls combinatiefuncties	389	389	389	389
23b	6.71	Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)	-	-437	-441	-440
24b	6.72	Jeugdzorg - Hervormingsagenda	-836	-546	-23	-14
25b	6.4	Participatie (Wsw en begeleiding nieuw)	-390	-374	-341	-332
26b	6.71	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp en herinvoeren eigen bijdrage	-	-384	520	520
27b	0.2	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	-15	-15	-15	-15
28b	0.1	Veilig wonen	-7	-7	-7	-
29b	6.1	LHBTI Regenboogsteden	-20	-20	-20	-
30b	6.3	Bijzondere bijstand en vroegsignalering	-260	-	-	-
31b	6.4	Compensatie Wsw voor bijzondere WML- verhoging	-91	-84	-77	-72
32b	7.1	Rijksvaccinatieprogramma	-22	-22	-22	-22
33b	7.4	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-8	-8	-8	-8
		B. Financieel effect gemeentefonds	**2.654**	**3.274**	**1.758**	**5.081**

Bijstelling	Taakveld	C. Overig	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
34	2.1	Ontwikkeling herdenkingsplek	-	-41	-41	-41
35	3.1	Leader cofinanciering	-10	-10	-10	-10
36	5.3	Herstel cultuurinstellingen 2024	-	-	-	-
37	5.3	Ondersteuning culturele infrastructuur	-	-	-	-
38	5.4	Investeringsbudget museale functie	-	-	-	-
39	6.3	Niet overgaan tot verbreding Lelypas	-	-	-	-
		C. Financieel effect overig	**-10**	**-51**	**-51**	**-51**

Bijstelling	Taakveld	Recapitulatie ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
		Beginstand ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	**-809**	**193**	**-11.320**	**-12.160**
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	-1.411	-2.245	-5.402	-5.821
		B. Financieel effect gemeentefonds	2.654	3.274	1.758	5.081
		C. Financieel effect overig	-10	-51	-51	-51
		Subtotaal effect bijstellingen op beginstand	**1.233**	**978**	**-3.695**	**-791**
		Voorlopige eindstand ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	**424**	**1.171**	**-15.015**	**-12.951**
40	0.11	Toevoeging begrotingsoverschot aan reserve ontwikkeling stad	-424	-1.171	-	-
		Eindstand ontwerp programmabegroting 2024 - 2027	**-**	**-**	**-15.015**	**-12.951**

A. Onontkoombaar / actualisaties

1	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Taakstelling 'onderbesteding' betrekken bij perspectief		-	-809	-809	-809

De kadernota 2024 – 2027 eindigde in jaarschijf 2024 met een tekort ter grootte van -€809.000, waarbij werd aangegeven dat dit naar verwachting opgelost zou kunnen worden door te kijken naar onderbesteding op de diverse budgetten. Naar aanleiding van deze uitspraak heeft de raad een amendement aangenomen waarmee diverse beleidsvoornemens van structurele dekking zijn voorzien met ingang van 2025, anticiperend op de aanname dat deze onderbesteding een structurele doorwerking heeft.

Deze taakstelling met ingang van 2025 wordt via deze bijstelling weer betrokken bij het totale financiële perspectief. Enerzijds omdat er na de doorgevoerde actualisaties in deze programmabegroting sprake is van positieve begrotingssaldi in 2024 en 2025. Anderzijds omdat de concretisering van deze taakstelling geen separaat traject is, maar integraal betrokken wordt bij het proces ‘Zero Based Begroten’. Via die weg wordt onder meer gekeken naar de onderbesteding op de diverse budgetten, naast het in beeld brengen van ombuigingsmogelijkheden. Deze lijn past in het begrotingsadvies dat door de VNG is afgegeven om een realistische begroting en meerjarenraming op te stellen.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Taakstelling ‘onderbesteding’ betrekken bij perspectief’ de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€809.000.

2	Bijstelling	0.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie leges burgerzaken		-	-	-	-

In 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar, wat inhoudt dat gemeenten de effecten van deze nieuwe cyclus met ingang van 2024 zullen gaan merken. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een paspoort of identiteitskaart hebben aangevraagd, zullen vanaf dat moment een nieuw document aanvragen en deze piek duurt tot 2029. Dit betekent dat de uitvoeringskosten in deze periode hoger zullen uitvallen. Tegelijkertijd kunnen deze hogere uitvoeringskosten van dekking worden voorzien door de dienovereenkomstig hogere legesinkomsten.

Voorgesteld besluit:

2. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie leges burgerzaken’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€175.000 in 2024, -€190.000 in 2025, -€260.000 in 2025, -€350.000 in 2026, -€290.000 in 2028 en -€170.000 in 2029 en dit te dekken door de hogere legesinkomsten.

3	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT		-	-	-	-

Op het vlak van ICT wordt gewerkt met een meerjareninvesteringsplan ten einde de bedrijfsmiddelen te vervangen volgens de vastgestelde bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen. Wanneer blijkt dat de bedrijfsmiddelen technisch nog langer mee kunnen, vindt vervanging later plaats. De investeringen in ICT bedrijfsmiddelen zijn nodig om de beschikbaarheid van informatiesystemen plaats- en tijd- onafhankelijk te kunnen blijven waarborgen. Dit op de diverse servers, werkplekken en mobiele platformen die worden ondersteund.

De reeds geraamde kredieten zijn geactualiseerd. Een aantal kredieten worden verruimd in verband met kostenstijging, toename van vervanging van apparatuur die nog niet was voorzien en toename van het personeelsbestand. Daarnaast heeft de raad de wens om videoapparatuur en microfoons te vervangen en moderniseren.

De actualisatie van de vervangingsinvesteringen ICT zijn geen 'extra' investeringen, maar betreffen een actualisatie van de reeds geplande vervangingsinvesteringen. Het niet vervangen van onderdelen van de ICT-infrastructuur (servers, opslagcapaciteit, werkplekken, mobiele devices, laptops, telefoons en

applicaties) zal onherroepelijk leiden tot uitval, verstoring, performance verlies en niet kunnen actualiseren van systemen.

Vertaald in kapitaallasten gaat om een bedrag van €47.000 in 2025 en €94.000 met ingang van 2026. Voor dekking van hogere (kapitaal)lasten als gevolg van gestegen prijzen is een stelpost beschikbaar. Voorgesteld wordt deze middelen via die weg van dekking te voorzien.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT' de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€47.000 in 2025 en -€94.000 met ingang van 2026 en dit te dekken ten laste van de voor dit doel beschikbare stelpost.

4	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie energiekosten		500	-	-	-

Naar aanleiding van de stijgende energiekosten is er in de programmabegroting 2023 – 2026 een bijstelling verwerkt als gevolg van de gestegen energiekosten. Voor de jaren 2023 en 2024 is er een aanvullend bedrag geraamd van €2.400.000 en met ingang van 2025 is er een bedrag geraamd van €500.000 structureel. Op basis van het energieverbruik in 2022 en de tarieven voor 2023 is het de inschatting dat de realisatie in 2023 redelijk goed uitkomt. Door dalende energieprijzen en energiebesparende maatregelen ontstaat er naar verwachting – ten opzichte van de eerdere bijstelling – ruimte in de begroting 2024.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Energiekosten' de begroting 2024 bij te stellen met €500.000.

5	Bijstelling	0.5	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie treasury		844	1.188	1.065	537

Met deze bijstelling worden de baten en lasten op het taakveld treasury geactualiseerd. In verband met grondopbrengsten is er sprake van een positieve cashflow, wat maakt dat er op dit moment - en ook in de eerstvolgende jaren - liquiditeit gestald moet worden bij de schatkist van het Rijk. Over deze gestalde middelen wordt rente ontvangen. Ook is het budget voor rente kort niet langer benodigd in de eerstkomende vier jaar. Op termijn zal er weer sprake zijn van een financieringsbehoefte, wat maakt dat de budgetten incidenteel kunnen vrijvallen ten gunste van het financieel perspectief.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie treasury' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2027 bij te stellen met de volgende bedragen: €844.000 in 2024, €1.188.000 in 2025, €1.065.000 in 2026 en €537.000 in 2027.

6	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie stelpost kapitaallasten		500	-	-	-

In de begroting is structureel een bedrag gereserveerd van €500.000 voor het kunnen afdekken van - hoger dan initieel begrote - kapitaallasten. Het gaat hierbij om investeringen die nog gedaan moeten worden, maar waarbij de uiteindelijke investering naar verwachting hoger uit zal vallen in verband met de stijging van lonen en prijzen (sinds het moment van besluitvorming).

Kapitaallasten worden pas onderdeel van de begroting in het jaar ná oplevering. Het gaat hier primair om investeringen die pas in 2024 of daarna worden opgeleverd (denk aan zaken als de Rondweg, de Fietsenstalling, Corneel, ICT en dergelijke). Dit maakt dat het gereserveerde bedrag in 2024 incidenteel kan vrijvallen.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie stelpost kapitaallasten' de begroting 2024 bij te stellen met €500.000.

7	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie verkeersmodel		-50	-50	-50	-50

Sinds de zomer van 2022 beschikt Lelystad over het verkeersmodel Stravela. Met dit verkeersmodel zijn prognoses te maken van de verwachte groei aan verkeer. Dit is essentieel om de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen te bepalen. Een actueel verkeersmodel is een noodzakelijk instrument bij het bepalen van effecten van ruimtelijke ontwikkelingen ten aanzien van verkeersintensiteiten, geluidproductie, luchtkwaliteit (zoals stikstofdepositie) en dergelijke. Dit zijn verplichte aspecten bij bestemmingsplannen, het omgevingsplan en milieueffectrapportages. Daarnaast geven de verkeersprognoses inzicht in mogelijke knelpunten op netwerk-, wegvak- en kruispuntniveau als gevolg van groei van de stad.

Lelystad blijft zich ontwikkelen. Er worden doorlopend ruimtelijke plannen vastgesteld of gewijzigd. Het verwerken van de actuele data van dergelijke ontwikkelingen in het verkeersmodel is nodig om juiste verkeersprognoses te kunnen maken. Het is nodig om het verkeersmodel up-to-date te houden voor de toepassing in wettelijk verplichte onderzoeken. Daarnaast kan met een up-to-date verkeersmodel zo nauwkeurig mogelijk de effecten van mogelijke knelpunten in beeld worden gebracht. Voor het up-to-date houden en toepassen van het verkeersmodel wordt voorgesteld structureel €50.000 beschikbaar te stellen.

Voor regionale studies wordt het verkeersmodel ook gebruikt door de provincie Flevoland en de gemeente Almere. Er wordt nog overleg gevoerd met de provincie Flevoland en de gemeente Almere over verdeling van extra middelen voor de doorontwikkeling van het verkeersmodel naar regionaal niveau.

Voorgesteld besluit:

7. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie verkeersmodel’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€50.000.

8	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie verkeersregelinstallaties		-	-	-	-

Het eerder begrote investeringskrediet voor het vervangen van een aantal verkeersregelinstallaties is niet toereikend in verband met de forse prijsstijgingen in 2022 en 2023. In deze jaren zijn vijf verkeersregelinstallaties vervangen, met een totale investeringsomvang van €350.000 (wat neerkomt op een overschrijding van afgerond €75.000). Voor dekking van hogere (kapitaal)lasten als gevolg van gestegen prijzen is een stelpost beschikbaar. Voorgesteld wordt de benodigde aanvullende kapitaallasten ter grootte van €5.000 structureel via deze weg van dekking te voorzien.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie verkeersregelinstallaties’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€5.000 en dit te dekken ten laste van de voor dit doel beschikbare stelpost.

9	Bijstelling	2.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie investeringskrediet fietsenstalling station		-	-	-	-

Om voor de fietsenstalling in het station en de fiets- parkeerplekken in de Botter tot een definitief ontwerp te komen moeten extra voorbereidingskosten worden gemaakt. Bij de programmabegroting 2021 - 2024 was de prognose dat voor het komen tot het definitief ontwerp een totaal bedrag van €1,75 miljoen benodigd was, waarvan €1,05 miljoen als gemeentelijk deel. Tot op heden is een bedrag van €0,625 miljoen als voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

De verwachten is dat nog €0,75 miljoen (inclusief btw) aan kosten moeten worden gemaakt totdat een definitief ontwerp aan de gemeenteraad aangeboden kan worden en tot uitvoering over kan worden gegaan. Een gedeelte van deze kosten hebben betrekking op kosten welke naar voren worden gehaald en reeds al mee waren genomen in de totale raming. Op dit moment is echter nog niet exact in te schatten voor welk deel van de verhoging dit geldt. Met deze bijstelling wordt gevraagd het aanvullende voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

Hiernaast wordt een actualisatie van het investeringskrediet voor de uitvoering in dit voorstel meegenomen. Waarbij het investeringskrediet voor de uitvoering pas beschikbaar wordt gesteld na besluitvorming over het definitieve ontwerp in de gemeenteraad. Op basis van de laatste raming komt de totale investering inclusief voorbereidingskosten op €14 miljoen. Deze hogere investering kan gedekt worden binnen de reeds voor dit doel gereserveerde kapitaallasten.

Voor besluitvorming zal ook duidelijk moeten zijn welk standpunt de belastingdienst inneemt over deze investering. Op dit moment is onduidelijk welk standpunt de belastingdienst zal gaan innemen over de vraag of de investerings- en exploitatiebijdrage een met btw belaste bijdrage betreft. Als blijkt dat er wel sprake is van een met btw belaste prestatie is het de vraag of de gemeente die btw dan (volledig) kan compenseren via het BTW- compensatiefonds. Om hier zekerheid over te krijgen wordt deze vraag aan de belastingdienst voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

9a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie investeringskrediet fietsenstalling station’ het voorbereidingskrediet te verhogen met €750.000 tot een totaalbedrag van €1.350.000.

9b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie investeringskrediet fietsenstalling station’ het investeringskrediet voor de realisatie van de fietsenstalling te verhogen met €1.700.000 tot een totaalbedrag van €12.620.000.

9c. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie investeringskrediet fietsenstalling station’ de bij de totale investering van €14.000.000 behorende kapitaallasten te dekken binnen de reeds daarvoor gereserveerd begrotingsruimte.

10	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie IHP		-822	-750	-784	-675

In de zomer van 2023 zijn verschillende tijdelijke onderwijshuisvestingsvoorzieningen gepland om gerealiseerd te worden. Basisscholen De Tjotter, De Triangel, De Wingerd en De Vuurtoren hebben, in verband met ruimtetekort door groei van het aantal leerlingen, in het kader van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) extra ruimte toegekend gekregen in de vorm van tijdelijke lokalen. Bij het uitzetten in de markt zijn de kosten van de tijdelijke voorzieningen hoger gebleken dan in het IHP geraamd, als gevolg van prijsstijgingen in de bouwmarkt en afrondingsverschillen in oppervlakten in verband met modulaire units. Omdat de voorzieningen worden gehuurd, lopen de kosten door in 2024 en verder, afhankelijk van de termijn waarvoor de voorzieningen nodig zijn. De kosten zijn onvermijdelijk op basis van de wettelijke zorgplicht van de gemeente om (tijdig) te voorzien in voldoende onderwijshuisvesting.

Omdat het aannemelijk is dat de hogere prijzen ook in 2024 doorlopen, wordt voorgesteld om voor de in de zomer van 2024 te realiseren tijdelijke voorziening voor de nieuw te starten christelijke school in Warande, ook extra budget te ramen op basis van de prijs per m2 van de tijdelijke voorzieningen die in 2023 worden gerealiseerd.

Naast hogere huurkosten voor de tijdelijke huisvesting loopt de gemeente tegen netcongestie problemen aan. Het energienet binnen de gemeente Lelystad is vol. Dat houdt in dat nieuwe grootverbruiksaansluitingen niet mogelijk zijn. Doordat de gemeente energie neutrale gebouwen bouwt zonder gasaansluiting houdt dit in dat deze gebouwen een grootverbruik aansluiting nodig hebben. Als gevolg van de netcongestie is het aannemelijk dat voor een tijdelijke periode tot het einde van deze problematiek gebruik gemaakt moet worden van aggregaten. Op korte termijn is dit in ieder geval nodig voor de tijdelijke uitbreiding van de Tjotter en Triangel in de Warande. De huurkosten hiervan voor beide scholen bedragen op jaarbasis € 460.000, waarbij de kosten voor brandstof op dit moment nog niet zijn in te schatten. Voor de daarop volgende periode geldt dit naar alle waarschijnlijkheid ook voor overige projecten uit het meerjarenplan van het IHP. In navolgende kadernota’s en een nieuw IHP zal er steeds opnieuw naar de actuele situatie worden gekeken.

Voorgesteld besluit:

10a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie IHP’ het reeds beschikbaar gestelde krediet voor nieuwbouw van basisschool De Tjalk te verhogen met €1.500.000 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€27.000 ter dekking van de hieruit voortvloeiende kapitaallasten.

10b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie IHP’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€822.000 in 2024, -€723.000 in 2025, -€757.000 in 2026, -€648.000 in 2027 en 2028 en -€188.000 met ingang van 2029.

11	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie Participatiewet (BUIG)		-	-	-	-

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. De gemeente ontvangt een specifieke Rijksbijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken geformuleerd in de Participatiewet, waarbij het bedrag wordt bepaald op basis van een zogeheten objectief verdeelmodel. Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat de rijksbijdrage gelijke tred zal houden met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Er is sprake van een stijging van het minimumloon die doorwerkt in de hoogte van de uitkeringen Participatiewet. Deze stijging van de uitkeringslasten worden gecompenseerd vanuit het Rijk waardoor de baten evenredig toenemen. Om deze reden beperkt de bijstelling zich in deze programmabegroting tot het budgetneutraal verhogen van de baten en lasten.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Participatiewet (BUIG)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 budgetneutraal bij te stellen.

12	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie eerste inrichtingkosten Bijzondere Bijstand		-85	-85	-85	-85

Vanuit de Bijzondere Bijstand verstrekt de gemeente een vergoeding aan mensen die zich nieuw vestigen en afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering (of anderszins rond moeten komen van een minimum inkomen) een lening voor duurzame gebruiksgoederen en overige inrichtingskosten. Hierbij wordt aangesloten bij de NIBUD-Prijzengids. Afgelopen jaren zijn daarbij veel meer nieuwkomers gekomen (statushouders) waarbij ook de komende jaren een verhoogde instroom en taakstelling wordt verwacht. Deze taakstelling is grofweg verdubbeld de afgelopen jaren. De Bijzondere bijstand voor inrichting wordt in beginsel verstrekt als lening voor mensen in de uitkering. Zij betalen (conform wettelijk kader) 36 maanden lang 5% van de uitkering terug. Met een bijstandsuitkering kan hierbij niet het volledige bedrag worden afgelost. De totale extra kosten voor de extra verstrekkingen in verband met het aantal extra nieuwkomers wordt geschat op €85.000 per jaar. Hierbij wordt uitgegaan van een maximale terugvordering van de lening, met een termijn van maximaal 3 jaar, zoals bepaald in de geldende beleidsregels.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie eerste inrichtingskosten Bijzondere Bijstand’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€85.000.

13	Bijstelling	6.71	Bedragen x € 1.000				
			2024	2025	2026	2027	2028
	Actualisatie Wmo		-	-	-	-	-680

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners zodat zij zoveel mogelijk meedoen en zelfstandig kunnen (blijven) participeren in de maatschappij. Belangrijke groepen van aandacht binnen de Wmo zijn kwetsbare ouderen, inwoners met fysieke of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek.

Op dit moment is er voor de Wmo in 2024 een budget van €25,3 miljoen gereserveerd (saldo lasten en baten, exclusief reservemutaties). Het grootste deel van de Wmo uitgaven bestaat uit individuele maatwerkvoorzieningen zoals huishoudelijke ondersteuning, ondersteuning thuis, dagbesteding, vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Het kostenniveau van de Wmo voorzieningen wordt bepaald door de omvang en het gebruik ervan. Op basis van het verwachte gebruik is een prognose gemaakt voor de komende jaren. Deze prognose is opgesteld in een periode waarin diverse onzekerheden nog een rol spelen. Hiervoor zijn aannames gedaan die hieronder worden beschreven.

- Trendanalyses zijn de basis voor de meerjarige ramingen van het gebruik en daarmee het kostenniveau van diverse Wmo voorzieningen. De effecten van de (dubbele) vergrijzing en de groeiambities van de stad laten zich op voorhand lastig inschatten. Niet uit te sluiten is dat beide ontwikkelingen de komende jaren leiden tot een sterkere groei dan op dit moment in de raming is verwerkt.
- Nieuwe cao-afspraken laten forse loonstijgingen zien. Wanneer verschraling van zorg ongewenst is betekent dit dat de budgetten geïndexeerd moeten worden; daar gaat deze bijstelling dan ook van uit. De verhoging van het minimumloon leidt op onderdelen tot verplicht hogere Pgb-tarieven. Hierop is in de ramingen geanticipeerd. De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 17 augustus 2023 bepaald dat gemeenten het uurtarief PGB voor het sociale netwerk dient te baseren op de cao VVT. Dit leidt tot een hoger Pgb-tarief dat niet in de raming is verwerkt. Eventuele effecten van de Europese aanbesteding woningaanpassingen zijn niet in de huidige raming meegenomen omdat de uitkomsten op dit moment onbekend zijn.
- Met de kennis van nu wordt het abonnementstarief ad. €19 per maand per 01-01-2026 afgeschaft. Daarvoor in de plaats komt een inkomensafhankelijke bijdrage. De inschatting is dat dit de vraag en toekenning van Wmo maatwerkvoorzieningen doet afnemen, al zal dit niet direct in het eerste jaar na invoering het geval zijn. Met deze nieuwe regeling (waarvan de exacte invulling nog onbekend is) vindt er tevens een korting plaats op de rijksbijdrage. In de raming gaan wij er vanuit dat deze beleidswijziging voor gemeenten financieel neutraal verloopt. Met andere woorden dat de korting op de rijksbijdrage 1-op-1 gecompenseerd wordt door hogere eigen bijdragen (of lagere kosten van Wmo-voorzieningen). De aangekondigde prijsindexatie per 2024 van de eigen bijdrage ad. €19 per maand is niet verwerkt in de voorliggende raming. Het Rijk moet de stijging nog bekend maken.
- De doordecentralisatie Beschermd Wonen en de invoering van het bijbehorende nieuwe verdeelmodel zijn in 2023 uitgesteld tot 01-01-2025. De doordecentralisatie gaat gepaard met een korting op het budget Beschermd Wonen. De exacte korting op de rijksbijdrage alsook het ingroeipad zijn op dit moment echter nog niet bekend.
- In regionaal samenwerkingsverband heeft besluitvorming plaatsgevonden met betrekking tot de toekomstvisies Beschermd Wonen, Maatschappelijke - en Vrouwen Opvang (regionale Wmo). De effecten van deze besluiten zijn zo goed mogelijk ingeschat op basis van bijvoorbeeld ramingen vanuit het rijk. Tot en met 2028 is in de raming nu een verwachte afrekening Beschermd Wonen vanuit centrumgemeente Almere opgenomen. Ook is deze verwachte baat per jaar opgehoogd waarmee we op dit onderdeel scherp aan de wind varen'. Op basis van de actuele gegevens en prognoses gaan we er vanuit dat de actualisatie van de Wmo tot en met 2027 budgetneutraal kan worden uitgevoerd.
- De besluiten Kadernota 2024 betreffende inzet ervaringsdeskundigen (€60.000) is ten laste van de Wmo in deze raming opgenomen.

De Wmo kenmerkt zich momenteel door jaarlijks oplopende kosten als gevolg van bijvoorbeeld vergrijzing. Om deze verwachte volumeontwikkelingen goed in de meerjarenraming te kunnen verwerken heeft deze bijstelling betrekking op de jaren 2024 - 2028. Gezien de vele onzekerheden wordt het gebruik van en het kostenniveau van de Wmo voortdurend gemonitord. De raad wordt hiervan op de hoogte gehouden via de begrotingsmonitoren.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie Wmo' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2027 budgetneutraal bij te stellen en de meerjarenraming met ingang van jaarschijf 2028 bij te stellen met -€680.000.

14	Bijstelling	6.72	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie Jeugdzorg		-3.750	-4.000	-6.000	-6.000

In de kadernota 2024 - 2027 werd aangegeven dat de jeugdzorg inhoudelijk en financieel onder druk staat. Er was een PM opgenomen, omdat de bijstelling toen niet te kwantificeren was. In overeenstemming met motie "PM posten sociaal domein" informeren wij u nu met de laatste stand van zaken.

Op basis van de begrotingsmonitor september 2023 verwachten wij een extra benodigd budget van respectievelijk €3,75 miljoen in 2024, €4 miljoen in 2025 en €6 miljoen met ingang van 2026. Deze bedragen zijn als volgt opgebouwd:

- Structurele doorwerking tekort -€1,4 miljoen vanuit de begrotingsmonitor september 2023;
- Nog in te vullen afbouw rijksmiddelen over 2024 - 2027 van respectievelijk -€0,5 miljoen in 2024; -€0,9 miljoen in 2025 en -€2,7 miljoen met ingang van 2026;
- Gedeeltelijke compensatie afbouw rijksmiddelen 2024 - 2027 via de Hervormingsagenda Jeugd van respectievelijk +€0,3 miljoen in 2024; +€0,5 miljoen in 2025 en nihil met ingang van 2026.
- Impact nieuwe aanbesteding verblijf 2024: -€1,5 miljoen structureel met ingang van 2024 (= onderdeel van taakveld 6.73);
- Nieuwe werkwijze regionaal betekent -€0,5 miljoen structureel met ingang van 2024 (= onderdeel van taakveld 6.73);
- Besparing op budget toegang (JEL bv) voor een structureel bedrag van +€0,3 miljoen met ingang van 2024 (= onderdeel van taakveld 6.2);
- Raming voor onvoorzien van respectievelijk -€0,5 miljoen in 2024 en 2025 en -€0,75 miljoen met ingang van 2026.

Met de recente prognoses uit de begrotingsmonitor september 2023 zien we dat de kosten voor de jeugdzorg oplopen. Deze kosten moeten omlaag. Er zullen maatregelen genomen moeten worden om het stelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Daar waar er in de uitvoering van het lokale deel in de afgelopen jaren goede stappen zijn gezet blijft het lastig grip krijgen op de kostenontwikkeling van het regionale deel.

Regionaal nemen we acties op het verder voorkomen van uithuisplaatsingen en een betere door- en uitstroom. Lokaal leggen we meer nadruk op de preventie en het meer integraal / domein overstijgend oppakken van casussen om te werken aan deze achterliggende oorzaken. Vaak ligt de problematiek niet bij het kind maar aan de omgeving / het systeem. Zoals afgesproken in de kadernota 2024 - 2027 worden de uitgewerkte scenario's jeugdhulp uiterlijk in het tweede kwartaal van 2024 aan de raad voorgelegd.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie Jeugdzorg’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€3.750.000 in 2024, -€4.000.000 in 2025 en -€6.000.000 met ingang van 2026.

15	Bijstelling	7.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie riolering		252	252	252	252

Bij vaststelling van het GRP 2022 - 2031 is besloten de rioolheffing jaarlijks te indexeren op basis van indexatie welke als uitgangspunt in de begroting wordt opgenomen. Voor de begroting 2023 is voor de riolering het prijspeil 2022 als uitgangspunt genomen. Voor de begroting 2024 zal prijspeil 2023 en de daarin opgenomen indexering van 3,4% als uitgangspunt dienen.

Een deel van de rioleringskosten worden gedekt uit de ICL bijdrage. Met het rijk zijn afspraken gemaakt over de afbouw van deze bijdrage naar € 0 bij een inwonersaantal van 120.000. Hierdoor neemt, door de groei van het aantal inwoners, de jaarlijks bijdrage vanuit de ICL af maar het aantal huisaansluitingen toe. Op het gebied van riolering is het uitgangspunt dat de rioolheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen).

Als basis voor de begroting dient het kostendekkingsplan uit het GRP 2022-2031, hieraan gerelateerde indexering van 3,4% over 2023, stijgende kosten op het gebied van kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing, een afbouwende ICL bijdrage en stijgende personeelskosten van de eigen organisatie. De som van het totaal laat een stijging aan directe kosten zien van €300.966, wat inclusief de toerekenbare indirecte kosten van €251.781 uitkomt op een totaalbedrag van €552.747.

Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de opbrengst uit de heffing met dit bedrag te verhogen. Voor het begrotingssaldo betekent dit een positieve bijstelling ter grootte van €251.781 structureel.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie riolering’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €252.000.

16	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie afvalstoffenheffing		179	179	179	179

Op het gebied van huisvuilinzameling is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Jaarlijks worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten.

HVC heeft een prognose opgesteld voor 2024, gebaseerd op basis van loon- en prijsstijgingen, de groei van het aantal huisaansluitingen, de verwachte hoeveelheden per afvalstroom, ontwikkelingen in de markt op het gebied van verwerkingstarieven en de verhoging van de afvalstoffenbelasting.

Daarnaast stijgen ook de kosten van de eigen organisatie, die al in de primitieve begroting verwerkt zijn en hebben de stijgende kosten ook een negatief effect op het totaal aan kwijtscheldingen welke worden doorbelast in de heffing. De som van het totaal laat een stijging aan directe kosten zien van €792.568, wat inclusief de toerekenbare indirecte kosten van €179.505 uitkomt op een totaalbedrag van €972.073.

Om op een percentage van 100% kostendekkendheid uit te kunnen komen is het noodzakelijk om de opbrengst uit de heffing met dit bedrag te verhogen. Voor het begrotingssaldo betekent dit een positieve bijstelling ter grootte van €179.505 structureel.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie afvalstoffenheffing’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €179.000.

17	Bijstelling	7.5	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie begraven (inclusief wandgraven)		21	21	21	21

Op het gebied van begraven is het uitgangspunt dat de exploitatie van de begraafplaats 100% kostendekkend is. Hierbij wordt gekeken naar de direct en de indirect toe te rekenen kosten (zie de toelichting in de paragraaf lokale heffingen). Periodiek worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten.

Door een toename van het aantal begravingen is het jaar 2022 afgesloten met een positief resultaat en deze tendens zet zich voort in 2023. Op basis van de primitieve begroting 2024 is de kostendekkendheid, mede als gevolg van loon en prijsstijgingen nog 95%.

Zonder een tariefsverhoging - met uitzondering van de jaarlijkse indexering - kunnen de baten stijgen met €42.457. Hiermee wordt de exploitatie 100% kostendekkend en ontstaat er ruimte om de benodigde aanvullende middelen voor investeringen en groot onderhoud in de toekomst ter grootte van €21.031 structureel te storten in de voorziening Begraafplaats. Per saldo leidt resulteert deze actualisatie vervolgens in een positieve bijstelling ter grootte van €21.427 structureel.

Daarnaast is het met de groei van de stad onontkoombaar dat er af en toe investeringen nodig zijn, op onder andere de begraafplaats, om in deze groei te voorzien. Op een begraafplaats gaan de kosten voor de baat uit. Uiteindelijk worden de investeringen terugverdiend uit de inkomsten die gegenereerd worden uit de graf- en begraafrechten en de bijdrage die gevraagd wordt voor het onderhoud.

In 2007 is besloten wandgraven als optie aan te bieden op onze algemene begraafplaats. De verwachting is dat in 2024 / 2025 het laatste wandgraf wordt uitgegeven. Om aan de vraag te kunnen blijven voldoen is een uitbreiding van wandgraven noodzakelijk. Met deze uitbreiding van 60 wandgraven verwachten we weer 17 jaar vooruit te kunnen. Na deze periode zullen wandgraven vanuit de eerste fase vrijkomen voor hergebruik. Voor het realiseren van deze uitbreiding is een investeringskrediet nodig van €260.000. Met een afschrijvingstermijn van 30 jaar leidt dit tot een kapitaallast van €9.300. In dekking wordt voorzien door met ingang van 2025 extra inkomsten te genereren uit graf- en begraafrechten.

Voorgesteld besluit:

17a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie begraven (inclusief wandgraven)’ een investeringskrediet van €260.000 beschikbaar te stellen.

17b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie begraven (inclusief wandgraven)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €21.000.

18	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Actualisatie inkomsten bouwleges		1.000	1.000	-	-

In de afgelopen jaren zijn er een aantal grotere projecten gerealiseerd, wat ervoor heeft gezorgd dat er op rekeningbasis sprake was van aanzienlijke positieve afwijkingen ten opzichte van de begroting. Ook in 2024 en 2025 zal er naar verwachting sprake zijn van een positief resultaat, in verband met de realisatie van een aantal grotere projecten. In structurele zin wordt voorzichtigheid betracht, aangezien het daadwerkelijke resultaat zeer sterk afhankelijk is van de realisatie van dit type grote projecten.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie inkomsten bouwleges’ de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met €1.000.000.

B. Gemeentefonds

19	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Algemene mutaties meicirculaire 2023		439	1.110	738	180

De middelen die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds worden drie maal per jaar geactualiseerd. In de meicirculaire op basis van de Voorjaarsnota, in de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota en in de decembercirculaire om het lopende jaar zoveel als mogelijk af te sluiten. Algemene mutaties hebben geen directe relatie met de uitvoering van specifieke taken. Naast diverse technische correcties gaat het om de actualisatie van diverse maatstafeenheden en de actualisatie van de uitkeringsbasis. Doordat deze mutaties aan de inkomstenkant van de begroting niet worden 'doorvertaald' naar de lastenkant van de begroting werken ze direct door op het gemeentelijk begrotingssaldo. Ten opzichte van de eindstand van de kadernota 2024 - 2027 leveren deze algemene mutaties uit de meicirculaire 2023 per saldo een verbetering van het financieel perspectief op.

Overige belangrijke ontwikkelingen
Voor jaarschijf 2027 geldt dat het Rijk heeft aangekondigd dat er nog geïndexeerd zal worden op basis van de ontwikkelingen van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financiering systematiek opgenomen. De nieuwe systematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Hiervoor is in de Voorjaarsnota 2023 een budget gereserveerd van €150 miljoen in 2027 en €300 miljoen in 2028.

In de meicirculaire 2023 is deze nieuwe systematiek nog niet verwerkt, wat inhoudt dat er in de septembercirculaire 2023 meer duidelijk wordt over de compensatie voor volumeontwikkelingen met ingang van jaarschijf 2027. De genoemde €150 miljoen is echter een beperkt bedrag en zou voor Lelystad ongeveer neerkomen op zo'n €750.000 dat aanvullend beschikbaar zou komen in 2027. In de afgelopen jaren ging het om significant hogere bedragen. In de septembercirculaire 2023 is er meer duidelijk geworden over de voorgenomen wijze van indexeren met ingang van 2027 (zie daarvoor de volgende bijstelling).

Naast de discussie over het ravijnjaar 2026 - waar de VNG becijferd heeft dat gemeenten structureel zo'n €3 miljard aan inkomsten mislopen - is de indexatie voor volumeontwikkelingen met ingang van 2027 een belangrijk punt van aandacht in de onderhandelingen met het Rijk. In de resolutie 'naar een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief' - die tijdens de ALV op 14 juni met 97,2% van de stemmen is aangenomen - is dit punt ook expliciet benoemd.

Voorgesteld besluit:
19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Algemene mutaties meicirculaire 2023' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €439.000 in 2024, €1.110.000 in 2025, €738.000 in 2026 en €180.000 met ingang van 2027.

20	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Algemene mutaties septembercirculaire 2023		2.215	2.164	1.020	4.901

In de septembercirculaire zijn wederom diverse algemene mutaties doorgevoerd, die per saldo een voordelig effect hebben op de hoogte van de algemene uitkering die de gemeente uit het gemeentefonds ontvangt. In de passage hieronder wordt ingegaan op deze algemene mutaties:

A. Mutaties gerelateerd aan loon- en prijsontwikkeling
De algemene uitkering wordt naar boven toe bijgesteld als gevolg van hogere ramingen voor loon- en prijsontwikkelingen. Deze geactualiseerde raming van de loon- en prijsontwikkeling is op zichzelf gunstig voor het financieel perspectief, maar kent uiteraard ook een tegenhanger aan de lastenkant van de begroting. De budgetten binnen de gemeentebegroting zullen immers ook geconfronteerd worden met dit hogere prijspeil.

In de kadernota 2024 – 2027 is conform de reguliere systematiek rekening gehouden met een indexatiepercentage van 5,4%. Dit onder voorbehoud dat de loon- / prijsindex binnen de algemene uitkering afdoende dekking zou geven. Door het geactualiseerde beeld in de septembercirculaire 2023 is

er binnen het accres van het gemeentefonds voldoende dekking voor het kunnen opvangen van de eerder geraamde loon- prijsontwikkeling van 5,4%.

B. Mutaties gerelateerd aan de ontwikkeling van maatstafeenheden / uitkeringsbasis

De algemene uitkering die een gemeente ontvangt uit het gemeentefonds is afhankelijk van diverse factoren. Aan de hand van diverse maatstaven ontvangt iedere gemeente een aandeel uit het totaal te verdelen macrobudget. Denk aan het aantal inwoners, het aantal jongeren en ouderen, het aantal leerlingen op het voortgezet onderwijs, het aantal bijstandsontvangers, het gemiddelde inkomensniveau, de oppervlakte van de bebouwing, centrumfunctie en diverse andere variabelen. Het totaal te verdelen macrobudget beweegt echter niet mee met de ontwikkeling van bijvoorbeeld het totaal aantal inwoners. Daar wordt in iedere circulaire voor gecorrigeerd door het aanpassen van de zogeheten 'uitkeringsfactor'. Met deze actualisatie in de septembercirculaire is er per saldo sprake van een positieve bijstelling als gevolg van de aantallen enerzijds en de doorgevoerde correctie van de uitkeringsbasis anderzijds.

De uitkomst van deze exercitie is ook wel eens andersom geweest en is afhankelijk van de ramingen die het Rijk bij iedere circulaire opnieuw actualiseert. Bij de actualisatie van de septembercirculaire is er per saldo sprake van een gunstig effect.

C. Toevoeging van volumecomponent in 2027

Zoals ook is toegelicht onder de vorige bijstelling was er bij de meicirculaire 2023 nog onduidelijkheid over de indexatie voor volumeontwikkelingen met ingang van jaarschijf 2027. Naast een toevoeging voor loon- en prijsontwikkelingen ontvangen gemeenten namelijk ook een compensatie voor volumeontwikkelingen via de algemene uitkering. Deze compensatie is tot en met 2025 vastgezet en met ingang van 2027 zal er een nieuwe (stabielere) systematiek komen.

De septembercirculaire 2023 laat zien dat de volumeontwikkelingen met ingang van 2027 worden gecompenseerd door te indexeren op basis van een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Dat is de voornaamste reden achter de positieve bijstelling in jaarschijf 2027. Het gaat weliswaar om een aanzienlijk bedrag wat erbij komt in 2027, maar gemeenten missen nog altijd de structurele indexatie voor volumeontwikkelingen die achterwege is gelaten voor jaarschijf 2026. Hoewel deze wijze van indexeren stabieler is dan de 'trap op / trap af' systematiek is het beeld op de lange termijn wat minder gunstig. Voor nu zorgt deze volume toevoeging in ieder geval voor een verkleining van het tekort in 2027.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'Algemene mutaties septembercirculaire 2023' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €2.215.000 in 2024, €2.164.000 in 2025, €1.020.000 in 2026 en €4.901.000 met ingang van 2027.

21	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Armoedebestrijding kinderen		19	19	19	19
	Doorvertalen lastenkant begroting		-19	-19	-19	-19

Met ingang van 2017 wordt er door het Rijk jaarlijks €85 miljoen beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Deze middelen worden verdeeld onder gemeenten op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede. In de meicirculaire 2023 is de verdeling voor 2024 aangepast op basis van de definitieve cijfers uit 2020. Op basis van deze cijfers wordt het bedrag dat Lelystad ontvangt naar boven toe bijgesteld met €19.000 per jaar. In Lelystad wordt met deze middelen extra ingezet op het mee kunnen doen van kinderen uit minimagezinnen in de samenleving. Dit gebeurt op verschillende vlakken zoals sport, cultuur en het onderwijs. Om hiermee het risico op het ontstaan van armoede te verkleinen. Voorgesteld wordt de hierboven genoemde middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Armoedebestrijding kinderen' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €19.000 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

22	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Brede impuls combinatiefuncties		-389	-389	-389	-389
	Doorvertalen lastenkant begroting		389	389	389	389

Gemeenten ontvingen tot dit jaar een decentralisatie uitkering naar aanleiding van de bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties. Naast de inzet van deze middelen worden gemeenten geacht cofinanciering in te brengen en op deze wijze buurtsport- en cultuurcoaches aan te stellen. Dit met het oog op onder andere doelstellingen als: een leven lang inclusief sporten, bewegen en cultuur beoefenen met focus op talentontwikkeling.

Op basis van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) worden deze middelen onderdeel van een bredere overkoepelende regeling. De middelen worden niet langer beschikbaar gesteld via het gemeentefonds, maar gaan onderdeel uitmaken van een zogeheten specifieke uitkering (SPUK). Voorgesteld wordt deze wegvallende middelen binnen de algemene uitkering budgetneutraal in de begroting en meerjarenraming te verwerken (door het gelijktijdig ophogen van de inkomsten die worden ontvangen via de eerder genoemde specifieke uitkering).

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Brede impuls combinatiefuncties’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€389.000 en deze inkomsten voortaan te begroten via de specifieke uitkering.

23	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)		-	437	441	440
	Doorvertalen lastenkant begroting		-	-437	-441	-440

Het kabinet stelt structureel extra middelen beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. In totaal gaat het om een bedrag van €110 miljoen dat via de algemene uitkering beschikbaar gesteld wordt met ingang van 2025 (voor Lelystad gaat het om afgerond zo'n €440.000 structureel). Voorgesteld wordt de hierboven genoemde middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)’ de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen €437.000 in 2025, €441.000 in 2026 en €440.000 met ingang van 2027 en deze bedragen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

24	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Jeugdzorg - Hervormingsagenda		836	546	23	14
	Doorvertalen lastenkant begroting		-836	-546	-23	-14

Gemeenten mochten - op basis van het rapport van de Commissie van Wijzen - in de meerjarenraming rekening houden met het beschikbaar komen van aanvullende middelen voor de uitvoering van de Jeugdzorg. Lelystad heeft dat ook gedaan conform de richtlijnen die daarvoor door de financieel toezichthouder zijn gepubliceerd. Dit vooruitlopend op de nadere concretisering via de Hervormingsagenda Jeugd.

Inmiddels hebben gemeenten en Rijk een akkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd 2023. Onderdeel van de afspraken is een verzachting van het ingroeipad voor de besparingsopgave met de volgende bedragen:

- €89 miljoen in 2024 + het laten vervallen van de extra te realiseren besparing van €100 miljoen in 2024 (welke door gemeenten als 'nader te concretiseren taakstellende bezuiniging' is verwerkt aan de lastenkant van de begroting).
- €196 miljoen in 2025.

Er wordt op basis van de gemaakte afspraken in totaal €1,45 miljard in 2024 en €954 miljoen in 2025 beschikbaar gesteld voor uitvoering van de jeugdzorg. Een deel van deze middelen (€91 miljoen in 2024 en €95 miljoen in 2025) is echter bedoeld voor investeringen waarvan is afgesproken dat deze door het Rijk worden gedaan. In totaliteit betekent dit dat er via deze meicirculaire een bedrag van €1,36 miljard in 2024 en €859 miljoen in 2025 wordt toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Ten opzichte van de reeds geraamde bedragen leidt bovenstaande besluitvorming ertoe dat er in 2024 een aanvullend bedrag van €836.000 beschikbaar wordt gesteld en in 2025 een aanvullend bedrag van €546.000. Voor de jaren 2026 en verder wordt er in de meerjarenraming rekening gehouden met het op termijn beschikbaar stellen van aanvullende middelen; dit op basis van de richtlijnen die daarvoor zijn opgesteld door de financieel toezichthouder. Deze reeds geraamde middelen worden op basis van de actualisatie in de meicirculaire bijgesteld met +€23.000 in 2026 en +€14.000 in 2027. Het formeel toekennen van de aanvullende middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en nadere besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze middelen beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

Voorgesteld wordt de hierboven genoemde middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering. De €836.000 die in 2024 aanvullend beschikbaar komt zal voor €500.000 ingezet moeten worden om de hierboven genoemde 'nader te concretiseren taakstellende bezuiniging' af te kunnen boeken.

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Jeugdzorg - Hervormingsagenda’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €836.000 in 2024, €546.000 in 2025, €23.000 in 2026 en €14.000 met ingang van 2027 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

25	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Participatie (Wsw en begeleiding nieuw)		390	374	341	332
	Doorvertalen lastenkant begroting		-390	-374	-341	-332

De omvang van de integratie- uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van loon- en prijsbijstelling 2023. De verdeling van de bedragen per gemeente is in de eerste plaats gewijzigd door actualisatie van de verdeling van de Wsw- middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de social werkplaatspopulatie, zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats. Voorgesteld wordt de hierboven genoemde middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Participatie (Wsw en begeleiding nieuw)’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €390.000 in 2024, €374.000 in 2025, €341.000 in 2026, €332.000 in 2027 en €166.000 met ingang van 2028 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

26	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp en herinvoeren eigen bijdrage		-	384	-520	-520
	Doorvertalen lastenkant begroting		-	-384	520	520

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd. Anders dan oorspronkelijk beoogd in het Coaltieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo- voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid en het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp (waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien) wordt ingetrokken.

Dit betekent dat de in een eerder stadium doorgevoerde korting op de algemene uitkering wordt teruggedraaid via een toevoeging van €95 miljoen aan de algemene uitkering met ingang van 2025 (voor

Lelystad afgerond zo'n €385.000 structureel). Daarvoor in de plaats komt een korting van €225 miljoen met ingang van 2026 (voor Lelystad afgerond zo'n €910.000 structureel) in verband met de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo. De gedachte hierachter is dat deze korting door gemeenten opgevangen kan worden doordat enerzijds de inkomsten stijgen en anderzijds er een dempende werking op het gebruik vanuit zal gaan. Voorgesteld wordt het saldo van de hierboven genoemde middelen budgetneutraal in de meerjarenraming te verwerken.

Voorgesteld besluit:

26. Op basis van bovenstaand voorstel 'Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp en herinvoeren eigen bijdrage' de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €384.000 in 2025 en -€520.000 met ingang van 2026 en deze middelen budgetneutraal in de meerjarenraming te verwerken.

27	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag		15	15	15	15
	Doorvertalen lastenkant begroting		-15	-15	-15	-15

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Vanaf dit uitkeringsjaar is er structureel jaarlijks €3,3 miljoen beschikbaar gesteld voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt voor gemeenten. Dit houdt in dat er geen koppeling is met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een gegeven jaar. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €15.000 per jaar. Voorgesteld wordt deze middelen budgetneutraal beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

Voorgesteld besluit:

27. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €15.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

28	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Veilig wonen		7	7	7	-
	Doorvertalen lastenkant begroting		-7	-7	-7	-

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van €2,4 miljoen per jaar tegenover gesteld voor de periode 2023 – 2026. Dit betekent voor iedere gemeente een vast bedrag van €7.000 per jaar dat via een decentralisatie uitkering binnen het gemeentefonds wordt ontvangen.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel 'Veilig wonen' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2026 bij te stellen met €7.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

29	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	LHBTI Regenboogsteden		20	20	20	-
	Doorvertalen lastenkant begroting		-20	-20	-20	-

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen (LHBTI) verder te bevorderen. Als onderdeel van het Programma Regenboogsteden is er naar aanleiding van de motie Bergkamp een speciaal traject binnen Regenboogsteden dat zich richt op veiligheid in wijken voor LHBTI personen. De middelen worden volgens bestaande afspraken met de

deelnemende gemeenten verdeeld. De G4 ontvangt jaarlijks €50.000 en de overige gemeenten, waaronder Lelystad, €20.000.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'LHBTI Regenboogsteden' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 – 2026 bij te stellen met €20.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

30	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Bijzondere bijstand en vroegsignalering		260	-	-	-
	Doorvertalen lastenkant begroting		-260	-	-	-

Het kabinet stelt in totaal €200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 reeds €50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld. In 2024 zal eveneens €50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar worden gesteld. Voor Lelystad gaat het om een bedrag van €260.000 in 2024.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bijzondere bijstand en vroegsignalering' de begroting 2024 bij te stellen met €260.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

31	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Compensatie Wsw voor bijzondere WML- verhoging		91	84	77	72
	Doorvertalen lastenkant begroting		-91	-84	-77	-72

Bij de Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijke minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Dit betreft een meerjarige reeks die toegevoegd wordt aan het Wsw- onderdeel in de Integratie uitkering Participatie. De bedragen in de reeks lopen af met de afbouw van de Wsw tot 2048 en worden naar rato verdeeld. Voor Lelystad gaat het om bovenstaande bedragen.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie Wsw voor bijzondere WML- verhoging' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €91.000 in 2024, €84.000 in 2025, €77.000 in 2024 en €72.000 met ingang van 2027 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

32	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Rijksvaccinatieprogramma		22	22	22	22
	Doorvertalen lastenkant begroting		-22	-22	-22	-22

Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, circa €4 miljoen per jaar, voor de uitvoering aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor Lelystad gaat het om zo'n €22.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel 'Rijksvaccinatieprogramma' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €22.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

33	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)		8	8	8	8
	Doorvertalen lastenkant begroting		-8	-8	-8	-8

De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel met circa €1,8 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op

10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving.

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel 'Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met €8.000 en deze middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering.

C. Overig

34	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Ontwikkeling herdenkingsplek		-	-41	-41	-41

Op 8 februari 2022 heeft de raad amendement aangenomen waarin aan het college (besluitpunt 2) is opgedragen om samen met de Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid een nieuwe herdenkingsplek te zoeken. Hier zal in het vervolg de 4 mei herdenking plaats vinden. De intentie van de herdenkingsplek is echter veel uitgebreider dan alleen de vieringen op 4 en 5 mei. Het moet een monument zijn waarin de architecturale elementen in de openbare ruimte een bijdrage leveren aan een inclusieve samenleving. Het monument is er niet alleen om het verhaal van de geschiedenis te vertellen, maar juist om naast een gedeeld verleden het verhaal van de gezamenlijke toekomst te vertellen.

Het doel van het monument is niet alleen te herinneren of te eren, maar om de Lelystadse samenleving in al haar diversiteit met elkaar te verbinden. Er is aansluiting bij kernwaarden van de stad zoals groen, water, rust, ruimte als zowel de geschiedenis en de toekomst van de stad. Deze visie is tot stand gekomen met behulp van verschillend groepen uit de Lelystadse samenleving. Uitgaande van een investering van €1,5 miljoen en een afschrijvingstermijn van 40 jaar bedragen de benodigde kapitaallasten €41.000 per jaar, met ingang van 2025. Voorgesteld wordt deze middelen te reserveren, vooruitlopend op het nader uit te werken voorstel.

Voorgesteld besluit:

34. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Ontwikkeling herdenkingsplek’ de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€41.000 en deze middelen te reserveren voor het nader uit te werken voorstel.

35	Bijstelling	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Leader cofinanciering		-10	-10	-10	-10

De provincie werkt aan een nieuw programma voor Leadersubsidies (2023 - 2027). Dat zijn Europese subsidies voor (bewoners)initiatieven die de leefbaarheid van het platteland (en stad-platteland) versterken. De overkoepelende doelstelling is om het platteland van de provincie Flevoland duurzaam te ontwikkelen door bottom-up initiatieven te stimuleren die zich richten op economie, sociale cohesie en duurzaamheid. Deze zijn nader omschreven in de LOS (lokale ontwikkel strategie) en hebben voldoende raakvlakken met gemeentelijk beleid. De provincie (PS) stelt het programma formeel vast en verstrekt de subsidies (dat doet Rvo namens GS).

In onze gemeente wordt beperkt gebruik gemaakt van deze regeling door vooral de grotere gebiedspartners. De afgelopen periode zijn er drie projecten (Markerwadden, Otter verblijf Natuurpark en Poort Lelystad) ondersteund met leader geld waarbij in totaal een bedrag van € 450.000 is “geland” in onze gemeente. Bij deelname aan het Leader programma wordt er cofinanciering van de gemeente(n) in Flevoland verwacht bij leaderwaardige initiatieven. Voor de huidige periode is € 3,6 miljoen aan Leader geld beschikbaar en €0,9 miljoen aan provinciale cofinanciering. Voor iedere inzet van Leader middelen, dient er verplicht nationale overheid cofinanciering ingezet te worden. De provincie Flevoland gaat de helft van deze verplichting invullen, de andere helft moet vanuit de Flevolandse gemeenten ingebracht te worden. Uiteraard is er bij ieder project ook een eigen bijdrage nodig van de initiatiefnemers.

Bij deelname aan het leaderprogramma (de mogelijkheid tot indienen subsidieaanvragen vanuit grondgebied gemeente Lelystad) wordt aan de voorkant van het programma verwacht dat er een reservering van cofinanciering vanuit de gemeente wordt toegezegd. Daarnaast is er de verwachting dat er financieel wordt bijgedragen aan de inrichting van een programmabureau voor de uitvoering. Voordeel hiervan is dat er minimale ambtelijke capaciteit nodig is en initiatieven centraal en éénduidig advies krijgen.

Voorgesteld besluit:

35. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Leader cofinanciering’ de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 bij te stellen met -€10.000.

36	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Herstel cultuurinstellingen 2024		-	-	-	-

Vanwege de uitvoering van het besluitpunt 48 van de Kadernota 2022 – 2025 wordt er vanaf 2024 €100.000 van het subsidieplafond van taakveld 5.3 her bestemd voor amateurkunst ten laste van de begrotingssubsidie voor de culturele instellingen. Bij het vaststellen van de kadernota 2024 - 2027, is met amendement A 00 - A 26 (punt 5) besloten om vanaf 2025 de meerjarenraming bij te stellen met een bedrag van €100.000 ten behoeve van het herstel cultuurinstellingen. Dit betreft een structureel herstel van de begrotingssubsidie voor de instellingen in het Taakveld Cultuurpresentatie (5.3), maar het biedt daarmee geen oplossing voor jaarschijf 2024. Daardoor komt de herbestemming van het cultuurbudget in dat jaar direct te laste van de exploitatie van de cultuurinstellingen.

Een toekomstgerichte culturele infrastructuur vereiste stabiele en weerbare culturele organisaties. Om die reden wordt in aanvulling op het hierboven genoemde geamendeerde besluit, voor 2024 incidenteel een bedrag van €100.000 vrijgemaakt voor het herstel cultuurinstellingen. Dit wordt gedekt met de incidentele middelen die resteren vanuit de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen (die ook als zodanig door de raad voor dit doel zijn gereserveerd).

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Herstel cultuurinstellingen’ de begroting 2024 bij te stellen met -€100.000 en dit te dekken vanuit de eerder door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen.

37	Bijstelling	5.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Ondersteuning culturele infrastructuur		-	-	-	-

Een toekomstgerichte culturele infrastructuur vereiste stabiele en weerbare culturele organisaties. Vanaf 2020 maken de lokale cultuurinstellingen echter een moeilijke fase door. De financiële situatie van de cultuurinstellingen is daardoor kwetsbaar, zowel qua solvabiliteit als liquiditeit. Tussen 2019 en 2022 werden de instellingen geconfronteerd met de effecten van Covid-19 maatregelen. Dit had niet alleen in deze periode een grote impact op hun activiteiten en financiële positie, ook nadien waren de effecten nog steeds merkbaar. Vooral het bezoek aan de instellingen bleef een lange tijd achter. Door het Rijk is een compensatiebudget beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. De gemeenteraad heeft besloten deze middelen geheel voor dit doel in te zetten. Daarmee is voorkomen dat de lokale culturele infrastructuur als gevolg van de Covid-19 maatregelen onherstelbaar werd aangetast.

Vanaf 2022 hebben de cultuurorganisaties vooral te maken met hogere lasten door de inflatie, energielasten en cao-ontwikkelingen. Door de kostenstijging is het lastig om de exploitatie rond te krijgen. Het volledig doorberekenen van de kostenstijging heeft direct effect hebben op de cultuurdeelname bij een grote groep inwoners. Met het oog op de financiële kwetsbaarheid van de lokale cultuurorganisaties worden in 2024 incidenteel middelen beschikbaar gesteld om de culturele infrastructuur op onderdelen te kunnen ondersteunen. Dit wordt gedekt met de incidentele middelen die resteren vanuit de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen (die ook als zodanig door de raad voor dit doel zijn gereserveerd).

De culturele sector in Lelystad is groter dan de gesubsidieerde organisaties. Er zijn lokale organisaties en initiatieven die voor hun activiteiten in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid geen subsidie van de gemeente Lelystad ontvangen, maar als marktpartij een bijdrage leveren aan het culturele klimaat van de stad. Vanuit het belang voor de voortzetting van een levendige en divers culturele infrastructuur, zullen - net als bij de Covid-19 regeling - ook ongesubsidieerde instellingen en organisaties die relevant zijn voor de culturele infrastructuur en het culturele klimaat van de stad, aanspraak kunnen maken op een bijdrage vanuit deze maatregel.

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Ondersteuning culturele infrastructuur’ de begroting 2024 bij te stellen met -€300.000 en dit te dekken vanuit de eerder door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen.

38	Bijstelling	5.4	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Investeringsbudget museale functie		-	-	-	-

Bij het vaststellen van de kadernota 2024 - 2027, is met amendement A 00 - A 27 (punt 10) besloten om in 2024 voor het beleidsvoornemen 'Onderzoek kunstmuseum" een bedrag ad -€30.000 beschikbaar te stellen ten laste van de Reserve ontwikkeling stad. De verwachting is dat op basis van de uitkomst dit onderzoek in 2024 initiële investeringen gedaan moeten worden voor de implementatie. Hiervoor is een incidenteel bedrag van €300.000 benodigd. Dit wordt gedekt met de incidentele middelen die resteren vanuit de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen (die ook als zodanig door de raad voor dit doel zijn gereserveerd). Voor structurele lastenten behoeve van de exploitatie van de functie volgt een voorstel in de kadernota 2025 - 2027.

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel 'Investeringsbudget museale functie' de begroting 2024 bij te stellen met -€300.000 en dit te dekken vanuit de eerder door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor ondersteuning van de lokale cultuurvoorzieningen.

39	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Niet overgaan tot verbreding Lelypas		-	-	-	-

In het raadsakkoord is aangegeven dat de Lelypas niet alleen een loyaliteitspas zou moeten zijn maar ook als drager zou kunnen dienen voor specifieke regelingen zoals regelingen. De Lelypas wordt geëxploiteerd door de stichting Lelypas. Samen met de stichting is in kaart gebracht wat er nodig is om de Lelypas gereed te maken voor dergelijke regelingen.

Het naast het bestaande loyaliteitskarakter van de Lelypas, de pas ook drager te laten zijn van armoede en minimaregelingen werkt anti-stigmatiserend en heeft de potentie om het gebruik van deze regelingen te bevorderen.

Voor het kunnen uitvoeren van armoede en minimaregelingen moet de digitale infrastructuur van de pas worden aangepast. Voor het realiseren van een zg stadspas is een toekomstbestendig platform nodig. Dit behelst onder meer de uitbreiding van de noodzakelijke software, extra inzet om alle huidige (en nieuwe) deelnemers te begeleiden naar het nieuwe platform, de communicatiekosten om alle huidige in omloop zijnde pasjes te vervangen naar moderne kaarten met QR-codes. Dit kan in eerste aanleg worden gedekt vanuit de incidentele subsidie als gevolg van de motie uit 2017.

De consequentie van de ambitie uit het raadsakkoord om de pas ook geschikt te maken voor gemeentelijke regelingen betekent echter een structurele inzet in uren en beheerslasten van de Lelypas (onder meer de jaarlijkse licentie- en onderhoudskosten om de veiligheid van de data en de continuïteit van de pas te waarborgen) ter grootte van €200.000. Omwille van het structurele begrotingstekort dat zich met ingang van 2026 voordoet ziet het college hier op dit moment echter geen mogelijkheden toe. Voorgesteld wordt dan ook om niet over te gaan tot een verbreding van de Lelypas.

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel 'Niet overgaan tot verbreding Lelypas' de begroting 2024 en de meerjarenraming met ingang van 2025 niet bij te stellen.

40	Bijstelling	0.11	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Toevoeging begrotingsoverschot aan reserve ontwikkeling stad		-424	-1.171	-	-

Na actualisatie van het financieel perspectief 2024 – 2027 is er in deze ontwerp programmabegroting 2024 – 2027 sprake van een positieve begroting saldi in 2024 en 2025. Voorgesteld wordt deze middelen toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad. In het volgende hoofdstuk 4.3 wordt aangegeven dat deze reserve inmiddels nagenoeg volledig is beklemd.

Zoals wordt aangegeven in hoofdstuk 4.4 ligt het in de lijn der verwachting dat er in de toekomst nog diverse initiatieven zullen vragen om incidentele dekking. Om die reden wordt voorgesteld de positieve begrotingssaldi in 2024 en 2025 van in totaal €1.595.000 toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Toevoeging begrotingsoverschot aan reserve ontwikkeling stad’ de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€424.000 in 2024 en -€1.171.000 in 2025 en deze middelen toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad.

4.3 Voorgestelde inzet incidentele middelen

Vanuit het financieel toezicht is het van belang om onderscheid te maken tussen baten en lasten die structureel van karakter zijn (en dus jaar in jaar uit terugkeren) en incidenteel van karakter zijn (en dus maar voor enkele jaren van toepassing zijn). Achterliggende reden hiervoor is dat moet worden voorkomen dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten en er daarmee geen sprake is van structureel begrotingsevenwicht. Om die reden wordt er in de programmabegroting onderscheid gemaakt tussen bijstellingen die structureel- en bijstellingen die incidenteel van karakter zijn.

Wat is beschikbaar?

In de programmabegroting 2023 – 2026 is de verwachting uitgesproken dat er in deze bestuursperiode aanzienlijke incidentele opbrengsten gegenereerd zullen worden, met name als gevolg van de verkoop van een aantal grotere bedrijfskavels. De precieze omvang van deze opbrengsten is op voorhand lastig in te schatten, maar het was wel duidelijk dat het in totaliteit zou gaan om aanzienlijke bedragen. Teneinde de verschillende ambities uit het raadsakkoord van dekking te kunnen voorzien heeft de raad besloten op rekeningbasis €25 miljoen toe te voegen aan de reserve ontwikkeling stad (ROS).

Na de bestemming van het positieve rekeningresultaat over 2022 resteert er nog een bedrag van afgerond €13 miljoen. Het jaarrekeningresultaat over 2023 zal naar verwachting positief zijn, wat maakt dat in ieder geval een aanzienlijk deel van de benodigde middelen zal worden toegevoegd aan deze reserve. Tegelijkertijd zijn deze positieve jaarrekeningresultaten – als gevolg van enkele groter grondverkopen – tijdelijk van aard (zie voor een toelichting het volgende hoofdstuk en bijlage 3). Op het moment dat deze €25 miljoen is toegevoegd aan de reserve ontwikkeling stad zal de reguliere bestemming van het jaarrekeningresultaat weer van toepassing zijn.

Ervan uitgaande dat de volledige €25 miljoen wordt toegevoegd resteert er op dit moment nog zo'n €650.000 aan onbeklemde ruimte binnen de ROS. Via bijstelling 41 wordt voorgesteld de positieve begrotingssaldi 2024 en 2025 van in totaal €1.595.000 toe te voegen aan deze reserve. Na effectuering van deze bijstelling is er een totaalbedrag aan onbeklemde ruimte ter grootte van €2.245.000 beschikbaar.

Inzet incidentele middelen – reserve ontwikkeling stad

Bijstelling	Taakveld	Bijstellingen met incidentele dekking	Meerjarenraming 2024 - 2027 2024	2025	2026	2027
41	0.1	Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden	-41	-	-	-
42	0.1	Samen maken we Flevoland	-90	-	-	-
43	6.1	Uitvoering SPUK 'Kansrijke Wijk'	-100	-100	-	-
44	1.2	Ligplaats KNRM Lelystad	-90	-	-	-
45	3.1	Toekomstbestendige bedrijventerreinen (opgave 1)	-80	-70	-	-
46	5.7	Delftse stoep Stadhuisstraat	-50	-	-	-
		Inzet incidentele dekking reserve ontwikkeling stad	**-451**	**-170**	**-**	**-**

In deze ontwerp programmabegroting 2024 – 2027 worden een zestal besluiten aan de raad voorgelegd die vragen om incidentele dekking. In totaliteit gaat het om een bedrag van €621.000. Na effectuering van deze bijstellingen resteert er nog zo'n €1.624.000 aan onbeklemde ruimte.

Onderbouwing inzet incidentele middelen – reserve ontwikkeling stad

41	Inzet incidentele middelen	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden		-41	-	-	-

Bij de programmabegroting 2023 – 2026 heeft de werkgeverscommissie ingestemd met het starten van een pilot voor een jaar, waar ingezet wordt op het meer grip krijgen en versterken van de gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Daarvoor is een strategisch regioadviseur bij de Provincie aangetrokken. Deze pilot wordt in samenwerking met Provincie Flevoland en gemeente Almere uitgevoerd. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden waarbij onderzocht is of deze pilot een meerwaarde is voor de raden en staten. Op basis van dit onderzoek is voorgesteld om deze pilot met een jaar te verlengen, waar de werkgeverscommissie mee heeft ingestemd. De verlening van een jaar kost de gemeente incidenteel €41.000.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Meer grip en versterking samenwerkingsverbanden’ de begroting 2024 bij te stellen met -€41.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

42	Inzet incidentele middelen	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Samen maken we Flevoland		-90	-	-	-

Bij de besluitvorming over de instelling van een Kernteam Regio Flevoland ten behoeve van Samen Maken We Flevoland is besloten de dekking voor de gevraagde bijdrage aan het Kernteam Regio Flevoland van €45.000 over 2023 te voorzien binnen de bestaande budgetten van het fysiek domein en de keuze voor het beschikbaar stellen van de financiële bijdrage van €90.000 voor 2024 te betrekken bij de integrale afweging in de programmabegroting 2024 – 2027. Met dit voorstel wordt aan het tweede onderdeel van dit besluit invulling gegeven.

De samenwerking tussen de Flevolandse overheden (Samen Maken We Flevoland) is een lichte vorm van publiekrechtelijke samenwerking, gericht op de behartiging van de strategische belangen van Flevoland De coördinatie in Flevoland is in de basis in 2020 reeds opgezet en heeft geleid tot goede onderlinge afstemming en samenwerking. De samenwerkende overheden willen deze samenwerking verankeren in een Kernteam Regio Flevoland. Dit voorstel is een nadere uitwerking van de bouwstenen van de governance-structuur van Samen Maken We Flevoland (SMWF) en de langjarige samenwerking die met de Strategische Agenda Flevoland (SAF) is beoogd. De raad heeft op 28 maart 2023 ingestemd met de Strategische Agenda Flevoland en de bouwstenen van de governance-structuur onderschreven. Het Kernteam Regio Flevoland organiseert regiobrede activiteiten en processen, alsook gezamenlijke bestuurlijke ondersteuning op het gebied van SAF, rijksprogramma NOVEX, SMWF en functioneert als schakel tussen rijk en regio op deze terreinen.

Voorgesteld besluit:

42. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Samen maken we Flevoland’ de begroting 2024 bij te stellen met -€90.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

43	Inzet incidentele middelen	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Uitvoering SPUK ‘Kansrijke Wijk'		-100	-100	-	-

In de jaren 2023, 2024 en 2025 komt er, middels de Specifieke Uitkering (SPUK) ‘Kansrijke Wijk’’, bijna 6 miljoen beschikbaar voor het focusgebied Lelystad Oost. Deze subsidie is tot stand gekomen door een samenwerking van de ministeries BZK, OCW en SZW en bevat een aantal hoofdthema’s: Re-integratie, Preventie van Schulden en Armoede, Ontwikkeling van het jonge kind, Veerkracht en Weerbaarheid en Integraal in te zetten budget. Deze middelen gaan we inzetten volgens de kaders die u als raad heeft meegegeven, in samenwerking met onze inwoners. Het grootste gedeelte van dit geld moet en gaat bij onze inwoners terecht komen.

Anders dan binnen de programma's Volkshuisvestingsfonds en Preventie met Gezag, beiden onderdeel van het programma Samen Lelystad Oost, is er binnen deze Specifieke Uitkering geen ruimte voor formatie om bovengenoemde taken op een goede manier uit te kunnen voeren.

Het programmabureau Samen Lelystad Oost speelt, als onafhankelijke schakel, een rol in het monitoren en evalueren van (de resultaten) van het programma. En hoewel we binnen het programma Samen Lelystad Oost samenwerken in verband, is het belangrijk dat wij als gemeente ook onze verantwoordelijkheid nemen. Vooral op het gebied van beleid en sturing en regie op integraliteit en samenhang. Op dit moment is er binnen de bestaande middelen voor deze personele inzet geen dekking.

Wij willen u daarom als raad vragen om voor 2024 en 2025 incidenteel €100.000 per jaar beschikbaar te stellen, zodat wij aan onze verantwoordelijkheden en verplichtingen kunnen voldoen. Zowel richting onze partners als richting onze inwoners. Met het bovenstaande voorstel kunnen wij voor de komende twee jaar 1FTE inzetten aan projectmanagement / accounthouderschap. Daarmee borgen we een duurzame en integrale besteding van dit budget, kunnen we de middelen op de juiste manier doorzetten naar onze samenwerkingspartners en zorgdragen voor een rechtmatige verantwoording.

Voorgesteld besluit:

43. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Uitvoering SPUK ‘Kansrijke Wijk’’ de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met -€100.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

44	Inzet incidentele middelen	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Ligplaats KNRM Lelystad		-90	-	-	-

Voorgesteld wordt om de locatie van het station KNRM Lelystad tijdelijk te verplaatsen naar de steiger waar ook het Markerwadden veer aan gelegen. De raad heeft hierover een separaat voorstel ontvangen, waarbij voor wat betreft het beschikbaar stellen van de benodigde middelen is verwezen naar de integraal te maken afweging in deze programmabegroting 2024 – 2027.

Bij storm uit het zuidwesten gaat deze steiger dusdanig tekeer dat een veilige passage voor de vrijwilligers van de KNRM niet meer mogelijk is waardoor juist op de cruciale momenten de KNRM niet kan uitrukken.

Onlangs zijn samen met de KNRM twee vaste ligplaatsen als opties verkend. Vanwege de te verwachten overlast voor de omwonenden die de KNRM teweegbrengt in verband met de oefeningen en de reddingsacties is de eerder besproken optie van verplaatsing naar de naastgelegen steiger, met het plaatsen van een golfwerend schot (damwand).

Bij de kadernota 2021 - 2024 is er € 50.000,- beschikbaar gesteld voor de verplaatsing van de KNRM naar een beter bereikbare locatie. Met de brief aan de KNRM (dd 28 juni 2022) is door het college toegezegd om niet alleen een bijdrage van €50.000 te leveren ten behoeve van de werkzaamheden van de KNRM maar ook de meerkosten van de afmeervoorziening voor haar rekening te nemen. In de programmabegroting van 2023 – 2026 is via bijstelling 98 een bedrag van €75.000 beschikbaar gesteld om de meerkosten voor de afmeervoorziening te bekostigen.

Aan de raad wordt nu voorgesteld om in aanvulling hierop €90.000 ter beschikking te stellen ten behoeve van de plaatsing van het golfwerend schot (damwand). Dit bedrag is het resultaat van offertes die uitgevraagd zijn aan verschillende partijen medio 2023.

Voorgesteld besluit:

44. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Ligplaats KNRM Lelystad’ de begroting 2024 bij te stellen met -€90.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

45	Inzet incidentele middelen	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Toekomstbestendige bedrijventerreinen (opgave 1)		-80	-70	-	-

In december 2022 is het Economisch Perspectief Lelystad 2030 (EPL) unaniem door uw raad vastgesteld. Hierbij zijn 10 opgaven gesanctioneerd. Daaraan gaan we de komende jaren werken.

Voor de uitvoering van opgave 1: “Aantrekkelijke werklocaties” zijn aanvullende middelen benodigd. Het betreft hier de totstandkoming van een integraal plan toekomstbestendige bedrijventerreinen

(projectleider €55.000 in 2024 en €50.000 in 2025; inhuur expertise €15.000 in 2024 en €15.000 in 2025; alsmede €5.000 ten behoeve van een rapportage in 2025).

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Toekomstbestendige bedrijventerreinen (opgave 1)' de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€80.000 in 2024 en -€70.000 in 2025 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

46	Inzet incidentele middelen	5.7	Bedragen x € 1.000			
			2024	2025	2026	2027
	Delftse stoep Stadhuisstraat		-50	-	-	-

De Stadhuisstraat is een belangrijke aanloopstraat naar het stadshart. In deze straat vindt op de locatie van het voormalige HEMA-pand een transformatie plaats van winkelruimte naar woonruimte op de begane grond. Om beter aan te sluiten bij de woonfunctie en een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en verlevendiging van het stadscentrum, is het wenselijk om een herkenbare overgang te creëren tussen de openbare gebruiksruimte en de woonfunctie op de begane grond. Een Delftse stoep is een stedenbouwkundige oplossing die de stedelijke woonomgeving kan verfraaien en wat ruimte kan scheppen daar waar dit gewenst is. Dit is het geval bij de Stadhuisstraat, waarbij de passanten direct langs de woning kunnen lopen. Door de toepassing van een Delftse stoep wordt een duidelijk zichtbare overgang gecreëerd tussen de openbare gebruiksruimte en de privésfeer van de bewoners, zonder dat sprake is van een harde scheiding. Hiermee kan de gewenste afstand tot de passanten in de straat voor de bewoners op de begane grond verkregen worden, waarbij de overige benodigde functionaliteit van de openbare ruimte behouden blijft. Het is een plek die op vriendelijke wijze de overgang aangeeft tussen het openbare leven en de privésfeer. Delftse stoepen maken daarmee het straatbeeld niet alleen vaak groener en interessanter, tevens leveren zij een bijdrage aan de sociale veiligheid omdat meer mensen buiten kunnen verblijven.

Om dit te stimuleren en daarin een kwaliteitsslag te maken heeft de afdeling Stedenbouw (in overleg met de betrokken vastgoedeigenaar) gekeken naar mogelijkheden om invulling te geven aan de Delftse stoep. Voorgesteld wordt om, naast de benodigde aanpassing van de verharding (de stoep) een aantal plantenbakken met zitje te plaatsen naar een specifiek ontwerp. Hiermee verkrijgt de ruimte een meer sociale en groene uitstraling met een eenduidig en herkenbaar karakter. Vanwege het nodige vooronderzoek en vooroverleg (intern en extern) was het niet mogelijk om het onderwerp reeds bij de kadernota 2024 - 2027 in te brengen. Voor de financiering van het project (dat in eerste instantie als pilotproject zal fungeren om ervaring op te doen) wordt een bedrag gereserveerd van €50.000. Hiermee kan de bestrating worden aangepast en kunnen de beoogde plantenbakken met zitje aangeschaft en onderhouden worden. Deze aanpak past binnen de doelstelling om de leefbaarheid en beleving van het stadscentrum te verbeteren.

Met het project wordt invulling gegeven aan de kwaliteit van de inrichting, het gebruik en de beleving van de openbare ruimte door bewoners en bezoekers in het stadscentrum en tegelijkertijd een bijdrage geleverd aan de leefbaarheid van dit gebied in verband met de transformatie van winkelruimte naar woonfunctie. Om eerst ervaring op te doen met deze invulling wordt het project in eerste instantie als een pilot project ingericht. Bij een positief resultaat kan het project worden voortgezet zonder opnieuw kosten te hoeven maken. Daarnaast zou een dergelijke voorziening ook elders in de stad toegepast kunnen worden. Bij een eventueel negatief resultaat kunnen de plantenbakken met zitje eenvoudig eventueel elders in de stad ingezet worden zodat deze niet verloren gaan.

Voorgesteld besluit:

46. Op basis van bovenstaand voorstel 'Delftse stoep Stadhuisstraat' de begroting 2024 bij te stellen met -€50.000 ten laste van de reserve ontwikkeling stad.

4.4 Dekkingsvraagstuk stedelijke groei en bijbehorende opgave

In het raadsakkoord is er in totaliteit een bedrag van €8.000.000 aan incidentele middelen gereserveerd ter facilitering van de groeiopgave van de stad. Op het moment dat het raadsakkoord werd opgesteld was nog niet duidelijk hoe deze middelen precies ingezet gingen worden. Wel was het idee dat een dergelijke reservering bij kon dragen bij het realiseren van diverse wenselijke gebiedsontwikkelingen. Dat blijkt in de praktijk ook zo uit te pakken, aangezien er inmiddels de volgende besluiten zijn genomen:

- Inzet van €1.250.000 voor uitwerking integrale gebiedsvisies, inventarisatie van mogelijke woningbouwlocaties voor de middellange termijn, marktonderzoek, participatiebijeenkomsten en een aanpak gericht op de uitvoering van de woningbouwversnelling (raadsbesluit 15-11-2022).
- Inzet van €2.038.000 voor de versnelde planontwikkeling van Warande (ZuiderC), zijnde de niet aan de grondexploitatie toe te rekenen voorbereidingskosten (raadsbesluit 18-07-2023).
- Inzet van €2.773.254 voor gedeeltelijke dekking van het resterende tekort op de grondexploitatie Stationsgebied West (raadsbesluit 18-07-2023).

Dit betekent dat er in totaliteit een bedrag van €6.061.254 is ingezet en er vanuit de initiële reservering van €8.000.000 nog een bedrag van €1.938.746 beschikbaar is. Op dit moment wordt daarnaast gewerkt de herziene grondexploitatie Theaterkwartier, waarbij naar verwachting ook aanspraak gemaakt zal worden op een deel van deze middelen. Dit betekent dat de bodem van de initiële reservering snel dichterbij komt.

Op dit moment wordt er in de organisatie gewerkt aan de uitwerking van diverse initiatieven als hierboven zoals Campus Midden, Ontwikkeling De Trommel, Zilverpark West, Waterfront en dergelijke. Eenmaal uitgewerkt zullen een aantal van deze voorstellen zeer waarschijnlijk ook gaan vragen om incidentele dekking. Bijvoorbeeld omdat het niet in alle gevallen mogelijk is om alle kosten van een bepaalde (gewenste) gebiedsontwikkeling binnen de ontwikkeling zelf van dekking te voorzien. Daarnaast zal nog voor een bedrag van circa €5,6 mln. aan dekking gevonden moeten worden als gemeentelijke cofinanciering voor de vanuit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen subsidie van €39 mln. voor uitvoering van het gebiedsplan Lelystad Oost. Hoewel er gekeken wordt naar alternatieve mogelijkheden om dit van dekking te voorzien ligt het in de lijn der verwachting dat de inzet van incidentele middelen noodzakelijk zal zijn.

Bovenstaande zal naar verwachting leiden tot een dekkingsvraagstuk, aangezien er slechts beperkt incidentele middelen beschikbaar zijn. Er zijn een tweetal mogelijkheden om hiermee om te gaan:

In de eerste plaats kan er per ontwikkeling gekeken worden naar de mogelijkheden om kosten te beperken of de opbrengsten te verhogen. Dit zal echter niet in alle gevallen mogelijk zijn en bovendien zal het logischerwijs gevolgen hebben voor het kunnen realiseren van het gewenste kwaliteits- en ambitieniveau. Wanneer de middelen beperkt zijn zal er – nog meer dan gebruikelijk – gekeken moeten worden naar wat er op dit vlak aan mogelijkheden ligt.

In de tweede plaats kan er gezocht worden naar mogelijkheden om aanvullende incidentele dekking beschikbaar te krijgen. Vanuit het gewenste ambitie- en kwaliteitsniveau geredeneerd is dit de makkelijke oplossing, aangezien er geen concessies hoeven worden gedaan. Vanuit financieel oogpunt is dit echter niet zo vanzelfsprekend, aangezien de beschikbare middelen beperkt zijn[3].

De beperkte beschikbaarheid van aanvullende incidentele dekking zorgt ervoor dat er in een vroegtijdig stadium kritisch gekeken wordt naar de haalbaarheid van de desbetreffende gewenste gebiedsontwikkeling. Hiermee wordt hopelijk voorkomen dat er tijd en geld geïnvesteerd wordt in minder prioritaire ontwikkelingen, die waarschijnlijk niet van de grond zullen komen. De focus kan dan meer komen te liggen op die zaken die wel tot uitvoering gebracht gaan worden en die voor de stad het meest van belang zijn. Daarvoor is het van belang een afwegingskader op te stellen, zodat jaarlijks bij de kadernota een integrale afweging gemaakt kan worden.

[3] Zie bijlage 3 voor een beknopte duiding van mogelijkheden en onmogelijkheden wat betreft het vrijspelen van aanvullende incidentele dekking.

Belangrijk punt van aandacht hierbij is dat deze handelswijze automatisch betekent dat er tussentijds alleen ontwikkelingen ter besluitvorming aan de raad kunnen worden voorgelegd die niet om een aanvullende incidentele dekking vragen.

Voorgesteld besluit:

47a. Bij de uitwerking van dit soort gebiedsontwikkelingen in het vervolg het volgende expliciet inzichtelijk te maken:

A. Hoe de ontwikkeling eruit ziet in het geval er géén aanvullende incidentele dekking beschikbaar is. Hierbij wordt dan inzichtelijk gemaakt welke keuzes (in kwaliteits- en ambitieniveau) er gemaakt kunnen worden.
B. Hoe de ontwikkeling eruit ziet wanneer er wél aanvullende incidentele dekking beschikbaar is. Indien mogelijk wordt er gewerkt met verschillende varianten met een financiële bandbreedte.

47b. De integrale afweging over wat nodig is – en wat eventueel beschikbaar is – ieder jaar bij de kadernota aan de raad ter besluitvorming voor te leggen en daarvoor een afwegingskader op te stellen.

4.5 Uiteenzetting financiële positie

Reserves

In het algemeen kan worden gesteld dat de reserves (= eigen vermogen) financiële risico's moeten afdekken, of gereserveerd staan voor incidentele besteding in de toekomst. Zonder eigen vermogen is er geen buffer om tegenvallers op te vangen en zal een negatief eigen vermogen ontstaan. Op dat moment zal een gemeente niet failliet gaan, maar zal de toezichthouder de gemeente onder preventief toezicht plaatsen en zal het negatief eigen vermogen moeten worden weggewerkt.

Artikel 43 van het BBV onderscheidt twee soorten reserves:

- algemene reserve: deze heeft geen specifieke bestemming en wordt vooral aangehouden als financiële buffer voor algemene risico's , het zogenoemde weerstandsvermogen. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.
- een bestemmingsreserve: dit zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ook egalisatiereserves hebben een bepaalde bestemming, de reserve wordt in dat geval bestemd voor het egaliseren van kosten in de tijd. De raad kan een verkozen bestemming echter ongedaan maken en besluiten een andere bestemming aan te wijzen.

De reserves die de klappen moeten kunnen opvangen zijn onderdeel van het weerstandsvermogen. De overige reserves hebben door eerdere besluitvorming van de raad al geleid tot verplichtingen en zijn daarmee (min of meer) niet meer vrij besteedbaar. In de tabel "verloop reserves" worden de begrote toevoegingen en uitnamen van de reserves voor de komende jaren inzichtelijk gemaakt. In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

Verloop reserves meerjarig (bedragen x€1.000)	Werkelijke stand eind 2022	Begrote Stand eind 2023	Begrote Stand eind 2024	Begrote Stand eind 2025	Begrote Stand eind 2026	Begrote Stand eind 2027
Algemene reserve						
Algemene Reserve	22.767	23.604	25.944	26.367	26.584	26.801
Dempingsreserve	-	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Egalisatie grondexploitaties	9.476	9.476	9.476	9.476	9.476	9.476
Totaal Algemene reserve	**32.243**	**39.079**	**41.419**	**41.843**	**42.060**	**42.276**
Bestemmingsreserves						
Arbeidsplaatsen Flevokust	388	388	388	388	388	388
Bestemd resultaat	11.934	1.548	1.229	1.217	1.217	1.217
Egalisatiereserve Re-integratie	250	250	250	250	250	250
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	13.532	11.187	9.072	7.171	5.488	3.998
Egalisatiereserve VO	671	183	56	-	-	-
Inzet weerstandsvermogen	3.989	2.000	-	-	-	-
Reserve ontwikkeling stad *	42.285	33.603	25.255	23.004	21.461	22.328
Transitiefonds voor het sociale domein	735	666	666	666	666	666
Totaal Bestemmingsreserves	**73.783**	**49.824**	**36.916**	**32.695**	**29.469**	**28.846**
Eindtotaal	**106.026**	**88.903**	**78.335**	**74.538**	**71.529**	**71.122**

* Van het saldo van de ROS is er nog €650.000 beschikbaar als onbeklemde ruimte (in hoofdstuk 4.3 worden daar enkele voorstellen voor gedaan).

Verloop reserves 2024 (bedragen x€1.000)	Begrote stand eind 2023	Begrote storting 2024	Begrote onttrekking 2024	Begrote stand eind 2024
Algemene reserve				
Algemene Reserve	23.604	-640	-1.700	25.944
Dempingsreserve	6.000	-	-	6.000
Egalisatie grondexploitaties	9.476	-	-	9.476
Totaal Algemene reserve	**39.079**	**-640**	**-1.700**	**41.419**
Bestemmingsreserves				
Arbeidsplaatsen Flevokust	388	-	-	388
Bestemd resultaat	1.548	-	318	1.229
Egalisatiereserve Re-integratie	250	-	-	250
Egalisatiereserve Systeemwijziging afschrijvingssystematiek	11.187	-	2.114	9.072
Egalisatiereserve VO	183	-	127	56
Inzet weerstandsvermogen	2.000	2.000	-	-
Reserve ontwikkeling stad *	33.603	-1.229	9.577	25.255
Transitiefonds voor het sociale domein	666	-	-	666
Totaal Bestemmingsreserves	**49.824**	**772**	**12.137**	**36.916**
Saldo van rekening				
Resultaat boekjaar voor bestemming	94	-457	-	551
Totaal Saldo van rekening	**94**	**-457**	**-**	**551**
Eindtotaal	**88.997**	**-326**	**10.437**	**78.886**

Voorzieningen

Voor het opvangen van concrete risico's en verplichtingen in de toekomst worden voorzieningen gevormd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om onderhoudsverplichtingen (zie ook paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen voor nadere inhoudelijke toelichting). In de tabel "verloop voorzieningen" is inzichtelijk gemaakt de hoe de komende jaren toevoegingen en uitnamen uit de voorzieningen zijn begroot. Artikel 44 van het BBV stelt dat een voorziening wordt gevormd voor een verplichting of een redelijkerwijs in te schatten financieel risico. De uitgaven uit voorzieningen worden feitelijk al geautoriseerd door de raad bij het vormen van voorzieningen. Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch die redelijkerwijs te schatten zijn;
- op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Verloop voorzieningen meerjarig (bedragen x€1.000)	Werkelijke stand eind 2022	Begrote Stand eind 2023	Begrote Stand eind 2024	Begrote Stand eind 2025	Begrote Stand eind 2026	Begrote Stand eind 2027
Voor verplichtingen, verliezen en risico's						
Alternatief FLO	1.369	1.369	1.369	1.369	1.369	1.369
Herrubricering Grex	248	248	248	248	248	248
Pensioen wethouders	5.203	5.284	5.366	5.447	5.529	5.610
Spaarverlof	213	213	213	213	213	213
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**7.032**	**7.113**	**7.195**	**7.276**	**7.358**	**7.439**
Ter egalisering van kosten						
GO gebouwen	4.858	5.401	6.131	6.861	7.590	8.320
Totaal Ter egalisering van kosten	**4.858**	**5.401**	**6.131**	**6.861**	**7.590**	**8.320**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is						
GO Bovengronds	48.509	47.368	46.757	52.630	58.467	64.171
GO stadhuis	2.709	2.896	3.101	3.306	3.511	3.716
Kunstwerken	13.630	12.759	11.678	11.175	8.560	9.084
Riolering	49.345	50.834	53.674	56.542	59.323	62.589
Uitvoeringsrkst Tozo	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600	4.600
Voorziening Begraafplaats	87	106	118	130	142	154
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**118.881**	**118.563**	**119.927**	**128.383**	**134.603**	**144.315**
Eindtotaal	**130.771**	**131.077**	**133.253**	**142.520**	**149.551**	**160.075**

Verloop voorzieningen 2024 (bedragen x€1.000)	Begrote stand eind 2023	Begrote storting 2024	Begrote onttrekking 2024	Begrote stand eind 2024
Voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Alternatief FLO	1.369	-	-	1.369
Herrubricering Grex	248	-	-	248
Pensioen wethouders	5.284	-106	24	5.366
Spaarverlof	213	-	-	213
Totaal Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**7.113**	**-106**	**24**	**7.195**
Ter egalisering van kosten				
GO gebouwen	5.401	-2.435	1.705	6.131
Totaal Ter egalisering van kosten	**5.401**	**-2.435**	**1.705**	**6.131**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
GO Bovengronds	47.368	-12.096	12.707	46.757
GO stadhuis	2.896	-205	-	3.101
Kunstwerken	12.759	-2.163	3.244	11.678
Riolering	50.834	-3.760	920	53.674
Uitvoeringsrkst Tozo	4.600	-	-	4.600
Voorziening Begraafplaats	106	-12	-	118
Totaal Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	**118.563**	**-18.236**	**16.871**	**119.927**
Eindtotaal	**131.077**	**-20.776**	**18.600**	**133.253**

Balansprognose

Per balanspost is er op voorschrift van de nieuwe BBV regels een prognose gemaakt. Deze prognose is deels gebaseerd op ontwikkelingen uit het verleden en verwachte ontwikkelingen in de toekomst. Op de onderdelen waar de inschatting lastig te maken is, is het bedrag van de eindbalans van de laatste jaarrekening als uitgangspunt gebruikt. De balansprognoses zijn verder gebruikt voor de prognoses van verschillende ratio's zoals schuldquote, voorraadquote, Emu saldo etc. Deze ratio's zijn ook opgenomen in de paragraaf IBT (Interbestuurlijk toezicht).

Activa (bedragen x €1.000)	Rekening 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	533	533	533	533	533	533
Materiële vaste activa	265.804	254.646	269.045	258.975	249.408	240.319
Financiële vaste activa	35.911	35.911	35.911	35.911	35.911	35.911
Totaal Vaste activa	**302.248**	**291.089**	**305.489**	**295.418**	**285.851**	**276.762**
Vlottende activa						
Voorraden	21.257	-20.551	-28.693	-33.173	-43.639	-51.694
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	76.899	84.691	68.150	53.582	44.252	25.117
Liquide middelen	2.656	8	8	8	8	8
Overlopende activa	39.240	39.240	39.240	39.240	39.240	39.240
Totaal Vlottende activa	**140.052**	**103.389**	**78.707**	**59.658**	**39.862**	**12.672**
Totaal Activa	**442.300**	**394.478**	**384.195**	**355.076**	**325.713**	**289.434**

Passiva (bedragen x €1.000)						
Vaste Passiva						
Eigen vermogen	126.287	133.577	109.902	109.620	85.406	73.697
Voorzieningen	130.771	137.575	150.110	162.687	16.646	16.646
Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	96.931	73.763	80.596	77.429	74.262	71.845
Totaal Vaste Passiva	**353.989**	**344.915**	**340.608**	**349.737**	**176.314**	**162.189**
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden korter dan 1 jaar	14.334	14.334	14.334	14.334	14.334	14.334
Overlopende passiva	73.977	35.229	29.254	-8.994	135.065	112.912
Totaal Vlottende passiva	**88.311**	**49.563**	**43.587**	**5.340**	**149.398**	**127.245**
Totaal Passiva	**442.300**	**394.478**	**384.196**	**355.077**	**325.713**	**289.434**

Activa

Uitgangspunten prognose per balanspost activa:

- Materiele vaste activa

Materiele vaste activa bestaat uit investeringen met economisch nut (gebouwen, gronden) en erfpacht gronden. Uitgangspunt voor de prognose is de investeringsplanning en afname van de waarde door o.a. afschrijvingen en of verwachte verkopen Tegelijkertijd is ook het uitgangspunt dat de gronden in waarde gelijk blijven. Prognose is een afname van gemiddeld 5% per jaar.

- Financiële vaste activa

Financiële vaste activa bestaat uit deelnemingen en langlopende uitgaande leningen. Er worden geen wijzigingen van de waarde van de deelnemingen verwacht en voor de langlopende leningen is (rekening houdend met aflossingen) het gemiddelde van de afgelopen 2 jaar als uitgangspunt gebruikt. De waarde gelijk aan laatste jaarrekening met uitzondering van de langlopende leningen. De prognose is dat deze balanspost de komende jaren stabiel blijft.

- Voorraden (voorraad bouwgrond)

Het uitgangspunt van deze prognose is de meest recente Meer-jaren Prognose grondexploitaties (MPG) waarbij is verdisconteerd de investeringen in de bouwgrond (toename) en verkopen (afname). De voorraden lopen vanaf 2023 negatief omdat de opbrengsten de kosten overstijgen.

- Rekening courtantverhoudingen met niet financiele instellingen

Het saldo op de rekeningcouranten is grotendeels als gevolg van overschotten van liquide middelen die bij de Schatkist zijn gestald. De verwachting is dat deze middelen met de jaren terug zullen lopen. De tegenhanger is de opgenomen leningen (vaste schulden). De verwachting is dat zolang er nog voldoende liquide middelen zijn er geen nieuwe langlopende leningen worden aangegaan.

- Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (Debiteuren)

De verwachting is dat de debiteuren Algemeen en -Belastingen zullen dalen, de BTW/BCF vordering ongeveer gelijk blijft maar de debiteuren Soza zullen stijgen. Op dit moment moeilijk in te schatten welke kant het precies opgaat, of de stijgingen gelijk zullen zijn aan de dalingen. Daarom is gekozen om het volume van laatste afgesloten boekjaar (2022) aan te houden in de prognose.

- Liquide middelen

Gestuurd wordt om zo weinig mogelijk saldo aan voorschotten op de bank aan te houden in verband met het schatkistbankieren. Het uitgangspunt is het gemiddelde bedrag per jaar van (€8.000) aangehouden.

- Overlopende activa

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2022).

Passiva

Uitgangspunten prognose per balanspost passiva:

- Eigen Vermogen: betreft reserves

Het aantal egalisatiereserves om kosten fluctuaties af te dekken is toegenomen. De verwachting is dat de bestemmingsreserves de komende jaren zullen afnemen om de door de raad besloten doelen te behalen. De afname is in besluitvorming geformaliseerd. Op basis van het verwachte verloop van deze bestedingen nemen de reserve af.

- Voorzieningen:

De voorzieningen betreffen vooral de ICL voorzieningen. Het verloop van de voorzieningen is gebaseerd op de meerjarige onderhoudsplannen.

- Vaste schulden met een rente-typische looptijd van 1 jaar op langer

De prognose van de opgenomen leningen is gebaseerd op de liquiditeitsprognose (zie paragraaf financiering). Op het onderdeel waarborgsommen wordt als uitgangspunt gehanteerd, het gemiddelde van de afgelopen 2 afgesloten boekjaren. Omdat de financiering de komende jaren met eigenmiddelen kan worden opgevangen is de verwachting dat er geen nieuwe schulden worden aangegaan en de schulden aflopen conform de aflossingsplanning (zie financieringsparagraaf).

- Vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar (kasgeldleningen en kortlopende schulden)

Voor de kasgeldleningen wordt verwacht dat er in geen nieuwe kasgeldleningen worden opgenomen door grotere cashflow uit opbrengsten grondexploitaties en voldoende liquiditeit (bij de Schatkist). Voor de overige kortlopende schulden wordt de waarde van de laatste jaarrekening gehanteerd.

- Overlopende passiva

Uitgangspunt voor de prognose is het volume van het laatste afgesloten boekjaar (2022) en is tevens een sluitpost opgenomen voor het aansluiten van het balanstotaal.

EMU saldo

		EMU saldo (begroting) (Bedragen x €1.000)	Realisatie jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Meerjarenbegroting			
					2024	2025	2026	2027
+	1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	22.009	-981	-11.377	-2.795	-13.520	-11.758
+	2.	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	10.617	11.389	10.982	11.491	11.983	11.904
+	3.	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	21.924	18.845	20.776	20.864	20.952	21.032
-	4.	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	14.627	-10.701	14.399	-10.071	-9.567	-9.089
+	5.	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	7.383	0	9.115	0	0	0
+	6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiele vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0
-	7.	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	24.125	19.826	42.448	42.430	34.820	19.124
+	8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	63.026	42.286	34.930	53.147	37.542	19.353
-	9.	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	10.038	8.455	15.635	8.663	11.136	7.728
-	10.	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
	11	Verkoop van effecten: a) Gaat u effecten verkopen ? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee	nee
-		b) Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0	0	0
Berekend EMU saldo			**76.169**	**53.959**	**-8.057**	**41.685**	**20.569**	**22.768**

Toelichting

Het exploitatiesaldo van 2024 en verder is negatief omdat een groot deel van de incidentele kosten gedekt worden uit reserves (met name de Reserve Ontwikkeling Stad). In hoeverre dit in de realisatie tot een negatief EMU-saldo zal leiden is afhankelijk van het bestedingstempo van deze middelen.
In 2024 en verder zijn er een aantal nieuwe grondexploitaties waardoor er meer kosten zullen worden gemaakt. Mede daardoor zal het EMU-saldo in 2024 volgens de prognose negatief zijn. Vanaf 2025 zijn de baten uit de grondexploitaties groter dan de lasten wat de komende jaren een positief effect heeft op het EMU-saldo.

Bijlage 1: Subsidieoverzicht

De hoogte van de aangevraagde subsidies is bepalend voor de verantwoordingseisen. De specificaties van de verleende subsidies sluiten aan bij de verantwoordingseisen die op basis van bedrag worden gesteld aan subsidies:

- Subsidies tot €5.000
- Subsidies van €5.000 tot €100.000
- Subsidies van €100.000 of meer

Verleende subsidies 2023 per verantwoordingscategorie **Stand tot en met september 2023**	**Aantal subsidies**	**Bedrag verleend**
Subsidies tot 5000,- met vaststelling	6	25.118
Subsidies van 5000,- tot 100.000,-	88	2.048.731
Subsidies vanaf 100.000,-	52	33.880.481
Eindtotaal	**146**	**35.954.330**

In deze bijlage wordt er een specificatie opgenomen van de subsidieplafonds in 2024, de 1e lijst geeft de subsidieplafonds weer van de zogenoemde begrotingssubsidies (gekoppeld aan de vigerende begroting waarbij per instelling het plafond vastligt). De 2e lijst geeft de subsidieplanfonds 2024 weer van de overige regelingen, waarbij per regeling een plafond geldt.

Daarnaast is in deze bijlage is een specificatie opgenomen van de (tot nog toe) verleende subsidies 2023. Bij de jaarrekening 2023 wordt een lijst met definitief verleende subsidies 2023 opgenomen. Om inzicht te geven in de verschillende soorten subsidies, gerelateerd aan de binnen deze programmabegroting opgenomen taakvelden, zijn er verschillende dwarsdoorsnedes van de data gemaakt:

1) De 1e lijst geeft de subsidieplafonds 2024 per begrotingssubsidie weer.
2) De 2e lijst geeft de subsidieplafonds 2024 per regeling weer.
3) De 3e lijst geeft de verleende subsidies 2023 per taakveld weer.
4) De 4e lijst geeft het verleende subsidie bedrag 2023 per instelling weer.

Op de tabel op de volgende pagina wordt per taakveld het verleende subsidie bedrag 2023 weergegeven.

1. Subsidieplafonds begrotingssubsidies

Subsidieplafonds 2024 begrotingssubsidies		
Naam gesubsidieerde instelling	**Omschrijving**	**Subsidieplafond 2024**
Agora, Stichting	Jaarlijkse subsidie	1.238.032
Amethist verslavingszorg Flevoland	Sociale activering - veegproject	36.391
Blijfgroep, stichting	Steunpunt huiselijk geweld Lelystad	66.297
Bureau gelijke behandeling Flevoland	Preventie	35.409
Bureau gelijke behandeling Flevoland	HLBTI+ beleid 2024	53.443
Bureau gelijke behandeling Flevoland	WGA-taken	72.668
Cliënten Perspectief GGZ, stichting	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwets	60.000
Corneel	Jaarlijkse subsidie Corneel	416.998
Cultuur voor Lelystad, stichting	Lelystart	39.518
Dierenweiden Lelystad, stichting	Jaarlijkse activiteiten kinderboerderijen	11.878
Eduvier, stichting	Flevodrome	408.521
Erfgoed Advies Flevoland, stichting	Erfgoedcommissie	5.836
Filmtheater Lelystad, stichting	Vertonen van kwaliteitsfilms	6.198
Flevomeer Bibliotheek, Stichting	Jaarlijkse subsidie	2.585.233
Georganiseerd Overleg Lelystad, stichting	Jaarlijkse subsidie	62.477
GGD Flevoland	Coordinatie nazorg ex-gedetineerden	47.899
GGD Flevoland	Uitvoering plusproducten	344.326
GGD Flevoland	JOGG regisseur	52.897
GGD Flevoland	Gezonde school regisseur	9.576
GGD Flevoland	Activiteitenbudget JOGG	57.244
Herdenken verzoenen en vrijheid, stichting	Herdenkingsplechtigheden 4 en 5 mei	12.399
Humanitas district Noordwest	Thuisadministratie	74.327
Humanitas district Noordwest	Homestart	98.937
Icare st. Jeugdgezondh.zorg	Jaarlijkse subsidie uniform, maatdeel, prenatale zorg	1.559.707
Icare Thuiszorg	Ernstig ontregelde gezinnen (gezondheidszorg)	150.366
IDO	schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	434.706
Jeugd cultuurfonds	jaarlijkse activiteiten jeugdfonds sport en cultuur	309.309
Jinc Flevoland	Beroepsorientatie en taal- en sollicitatietraining voor jong	37.944
Kubus	Combinatiefuncties/cultuurcoach stad en wijk	49.618
Kubus	Jaarlijkse subsidie Kubus	1.704.405
Kubus	Intendant	59.593
Kunstuitleen Lelystad, stichting	Kunstexploitatie	14.769
Kwintes	GGZ inloop en GGZ in de wijk	274.082
Kwintes	Ambulante hulpverlening	147.842
Leergeld, Stichting	subsidie leergeld	70.032
Lelystadse Uitdaging	Verbindingen tussen bedrijfsleven en maatschappelijke or	14.846
MBO College Lelystad	Lelytalent	251.147
MDF	Jaarlijkse subsidie	3.245.742
MDF	Robuuste rechtsbijstand 2024-2027	140.000
MEE Ijsseloevers	Jaarlijkse subsidie	868.226
Mobiel erfgoed Fleur de Lis, stichting	Oldtimerdag	9.282
OSOL	Activiteiten gezamenlijke ouderenbonden	7.004
Radio Lelystad	Lokale publieke omroep	39.054
Samenwerkingsverband Huis voor Taal	Huis voor taal	104.800
Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad, stichting	Arrangementsklassen/op de rails	268.457
School, stichting	Combinatiefuncties	92.527
School, stichting	Lelystad kenniscentrum Talent	15.173
Slachtofferhulp Nederland	Jaarlijkse activiteiten slachtofferhulp	19.075
Sportbedrijf	Jaarlijkse subsidie sportstimulering	215.044
Sportbedrijf	Combinatiefuncties	37.709
Sportbedrijf	Sportverkiezingen	14.007
Sportbedrijf	Jaarlijkse subsidie sportstimulering	4.708.444
Stichting Welzijn Lelystad	Jaarlijkse subsidie	4.443.776
Studiecentrumc2	Plustijd	233.441
Studiecentrumc2	project Kanz 2024/2025	75.000
SWV Passend onderwijs Lelystad Dronten	Dyslexieloket	73.464
Tactus verslavingszorg, stichting	Preventiezorg	150.437
VanHarte, stichting	Buurtmobilisatie/resto-avonden	21.057
Veilig Verkeer Lelystad, stichting	activiteiten rondom veiligverkeer Lelystad	24.779
Woonzorg Flevoland, stichting	Dementheek	16.124
Woonzorg Flevoland, stichting	Ambulante hulpverlening	147.000
Totaal begrotingsubsidies 2024		**25.844.490**

2. Subsidieplafonds per regeling

Subsidieregeling		Subsidieplafond 2024
Subsidieregeling activiteiten vrijwilligers- en zelforganisaties		84.995
Subsidieregeling amateurkunst 2021 periode 01-01 t/m 30-06		-
Subsidieregeling amateurkunst 2021 periode 01-07 t/m 31-12		-
Subsidieregeling beeldende kunsten en vormgeving 2021		-
Subsidieregeling breedtesport 2021		22.854
Subsidieregeling deskundige technische leiding sport 2021		66.835
Subsidieregeling deskundigheidsbevordering amateurkunst 2021		-
Subsidieregeling evenementen vrijwilligers- en zelforganisaties		17.121
Subsidieregeling investeringen sportaccommodaties 2021		28.620
Subsidieregeling kaderopleidingen sport 2021		4.359
Subsidieregeling letteren 2021		-
Subsidieregeling podiumkunsten 2021: 01-01 t/m 30-06		-
Subsidieregeling podiumkunsten 2021: 01-07 t/m 31-12		-
Subsidieregeling sportevenementen 2021		27.702
Subsidieregeling watersport 2021		28.037
Subsidieregeling zelfstandige buurcentra		58.598
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-01- tm 30-06 plafond verdeeld over de domeinen:		
- A domein Professionele projecten € 83.500	83.500	
- B domein Amateurkunst € 78.000	78.000	
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling € 12.750	12.750	
- D domein Deskundigheid bevordering € 5.026	5.026	
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-01 tm 30-06		**179.276**
Subsidieregeling Programmasubsidie cultuur periode 01-07- tm 31-12 plafond verdeeld over de domeinen:		
- A domein Professionele projecten € 83.500	83.500	
- B domein Amateurkunst € 78.000	78.000	
- C domein Innovatie, samenwerking en talentontwikkeling € 12.750	12.750	
- D domein Deskundigheid bevordering € 5.026	5.026	
Totaal Programmasubsidie cultuur periode 01-07 tm 31-12		**179.276**
Totaal subsidieregelingen 2024		**697.674**

3. Verleende subsidies per taakveld

Verleende subsidies 2023 per taakveld

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
1.2 Openbare orde en veiligheid	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting/preventie	33.053
	GGD Flevoland	Nazorg ex-gedetineerden jeugd	45.446
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	45.429
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	9.587
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	10.895
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	124.772
	Veilig Verkeer Lelystad	diverse activiteiten van stichting	18.109
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid			287.291
3.1 Economische ontwikkeling	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Koningsdag activiteiten	6.050
	Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	Sinterklaasintocht 2023	18.150
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling			24.200
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Stichting BIZ-Larserpoort	BIZ-Larserpoort 2023	135.050
Totaal 3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen			135.050
3.4 Economische promotie	Stichting Lelypas	Ontwikkeling Lelypas/Stadspas (Motiemarkt)	109.000
Totaal 3.4 Economische promotie			109.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Avonturiers Lelystad	VVE programma Uk en Puk	21.275
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	Voor- en vroegschoolse educatie	386.500
	Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	ON3/OAB-Lezen	192.750
	GO! Kinderopvang	VVE op de voorschool	686.947
	GO! Kinderopvang	Peuterspelen en VVE	1.665.386
	GO! Kinderopvang	Talentgroepen	167.487
	GO! Kinderopvang	Projectfase uitbreiding Talentgroepen	35.060
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	VVE 2023	42.526
	JINC Flevoland	Beroepsorientatie en taal- en sollicitatietraining voor jongeren tussen 8 - 16 jaar	36.000
	ROC Flevoland	Lelytalent	238.280
	ROC Flevoland	RIF tekort in de zorg is onze zorg	30.000
	Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	204.026
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	NPO: Verbeteren onderwijs aan (hoog) begaafde leerlingen	52.500
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Ondersteuning taalonderwijs Laetare	100.000
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	Begeleiding ondersteuningsvragen school, ouders en leerlingen	216.476
	Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	't Schrijverke	117.872
	Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	begeleiden van in hun ontwikeling bedreigde peuters	116.320
	Stichting School	ONT	639.679
	Stichting School	combinatiefunctie	84.736
	Stichting School	OAB	1.315.474
	Stichting School	Combinatiefuncties	108.872
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	Op de Rails-leerroute	245.852
	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	npo	400.000
	Kindercentrum Fitte Kanjers	VE peuterspeelzaal	170.575
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Brede Regeling Combinatiefuncties Kernscholen OAB 2023	25.460
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	cultuurcoach	19.921
	Stichting NOOR	Al Ihsaan schoolontwikkeling	118.000
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			7.437.974
5.1 Sportbeleid en activering	Atletiekvereniging Spirit	City Run Lelystad	3.000
	Indoor Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Lawn Tennisvereniging Lelystad	Deskundig technische leiding sport	10.500
	S.V. Batavia '90	Deskundig technische leiding sport	10.000
	Stichting Lelystad Vitaal	Sportverkiezingen en Huldiging 2023	12.405
	Tennisvereniging Poseidon	RG Sport	4.500
	Voetbalvereniging Unicum	Subsidieregeling deskundig technische leiding sport	10.000
	Volleybalvereniging Volta	Deskundig technische leiding sport	1.913
	Watersportverbond	Dutch water week	8.000
	Mixed Hockeyclub Lelystad	Deskundig technische leiding sport	6.375
	IJsclub Lelystad	vervanging hekwerk	3.166
	Watersportvereniging Lelystad	Flevolandregatta 2023	4.000
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering			83.859
5.2 Sportaccommodaties	Sportbedrijf Lelystad	Jaarlijkse subsidie	4.467.213
	Sportbedrijf Lelystad	Basisnorm huidige sportaccommodaties	1.300.000
Totaal 5.2 Sportaccommodaties			5.767.213

Verleende subsidies 2023 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	**De Kubus Centrum voor kunst en cultuur**	Kunstbende	5.000
	Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	Natuurkunstpark 2023	20.000
	Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	Kunst in lokalen	8.000
	Stichting Agora	Jaarlijkse subsidie	1.173.547
	Stichting Culturale	Tour of Art Flevoland 2023	10.720
	Stichting Erfgoedadvies Flevoland	Verstrekken van gevraagde en ongevraagd advies inzake gemeentelijk erfgoed.	5.175
	Stichting Filmtheater Lelystad	Filmtheater	5.000
	Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	Festival Via Musica 2023	5.000
	Stichting Kunstuitleen Flevoland	Kunstexploitatie	13.000
	Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	Festivaldag NFFS	10.000
	Stichting Radio Lelystad	Het verzorgen van informatieve radio uitzendingen voor de lokale bevolking	31.731
	Stichting Radio Lelystad	Media Hub	4.034
	Stichting Uitgast	Uitgast, de samenklank van cultuur en natuur	12.000
	Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	nationale oldtimer dag 2023	8.500
	Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	4 mei Herdenken en 5 mei viering	12.100
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Iktoon	6.000
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Intendant Amateurkunst	56.540
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Exploitatie 2023	1.618.844
	Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	Ontdek je Eigen Culturele Stad 2023 - 2024	12.000
	Stichting Grachtenfestival	Concerten in Nationaal Park Nieuw Land	13.472
	Stichting Jolpop	Jolpop Festival 2023	17.194
	Stichting Corneel	Poppodium	451.600
	Stichting Dramare	Kerstmusical	10.000
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.			**3.509.457**
5.6 Media	**Stichting Flevomeer Bibliotheek**	Bibliotheekactiviteiten	2.452.783
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	67.606
	Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	Sunsation 2023	10.000
	Stichting Poëtikos	De Nationale Stadsdichtersdag 2023	6.131
Totaal 5.6 Media			**2.536.520**

Verleende subsidies 2023 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting/preventie	66.975
	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	LHBTI+ Lelystad	47.325
	Buurtvereniging Het Palet	activiteiten van buurtvereniging	13.000
	GGD Flevoland	Plusproducten JGZ 2023	544.976
	GGD Flevoland	Versteken van de basis (LISA)	186.000
	Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	Ontmoeting en Steun bij Rouw en Verlies	6.188
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	248.799
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Versterken ondersteuning in kinderopvang	626.000
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	278.057
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Activiteiten Dukdalf "Trefpunt"	79.573
	MDF	Jaarlijkse subsidie	2.518.983
	MDF	Een sterke basis 2023-2024	245.000
	MDF	Robuuste rechtsbijstand 2023	140.000
	NVZ de Zonnebloem	Diverse vrijwilligersactiviteiten	5.000
	OSOL	Diverse evenementen	6.414
	Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	Scoutingactiviteiten	5.000
	Slachtofferhulp Nederland	Juridische en psychosociale hulp aan slachtoffers	14.469
	Sportbedrijf Lelystad	District Spot (Atolwijk)	9.600
	Stichting Buurtcentrum De Brink	Jaarlijkse activiteiten	29.500
	Stichting Buurtcentrum De Joon	Activiteiten buurtcentrum	8.000
	Stichting Dierenweiden Lelystad	Instandhouding en ontwikkelen van twee kinderboederijen	10.000
	Stichting Het belevenissenbos Lelystad	beheer het belevenissenbos	8.000
	Stichting Inloophuis Passie	Vrijwilligerswerk	8.000
	Stichting Jediah	Vrijwilligerswerk	3.185
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen van vraag en aanbod tussen maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven	16.000
	Stichting MFA de Windhoek	Sociaal cultureel werk	15.650
	Stichting Scouting John F. Kennedy	Scoutingactiviteiten	5.000
	Stichting Van Harte	buurtrestaurants t.b.v. eenzaamheidsbestrijding	14.679
	Stichting Welzijn Lelystad	Wet Inburgering	177.795
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	3.067.520
	Stichting Welzijn Lelystad	Versterken van de basis (Help elkaar - Samen oplopen/Steunouder)	136.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Outreachend Buurtwerk 2023	50.000
	Stichting Welzijn Lelystad	interventie nummer 8 “ Integrale aanpak leefbaarheid”	150.000
	Vereniging Humanitas	HomeStart	68.951
	Vereniging Humanitas	Thuisadministratie	53.825
	Vereniging Humanitas	Humanitas Ontmoeting	10.000
	Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	versterken van de basisondersteuning in en rondom het VO	144.208
	UTOpodium	Activiteiten 2023	8.000
	Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	Activiteiten 2023	8.000
	Stichting 4 Fusion	Activiteiten voor ouderen en buurtbewoners op de tuin van 4Fusion	8.000
	Stichting Bultparkcomité	Vrijwilligerswerk en activiteiten	2.005
	St. Schateiland Waterwijk	activiteiten van de stichting	8.000
	Participatie Team Lelystad (P-team)	Project armoede de cirkel doorbreken	15.000
	Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL)	Leerling Steward Project Porteum	24.700
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticip.			9.091.377
6.2 Wijkteams	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	45.639
	MDF	Jaarlijkse subsidie	241.038
	Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	Activiteiten opgenomen in het jaarplan 2023	57.546
	Stichting MEE IJsseloevers	Sociale Wijkteams, Jeugd en LISA	822.208
	Stichting Welzijn Lelystad	Sociale wijkteams	776.585
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	70.308
	Vereniging Humanitas	Thuisadministratie	16.287
Totaal 6.2 Wijkteams			2.029.611

Verleende subsidies 2023 per taakveld (vervolg)

Taakveld	Instelling	Omschrijving subsidie	Bedrag verleend
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	WGA en voorlichting/preventie	66.975
	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	LHBTI+ Lelystad	47.325
	Buurtvereniging Het Palet	activiteiten van buurtvereniging	13.000
6.3 Inkomensregelingen	GGD Flevoland	Gezonde school	9.085
	GGD Flevoland	JOGG regisseur	50.187
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Schuldhulpverlening, inloophuizen en voedselbanken	40.748
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	project "De Buurt in"	40.000
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Voedselbanken 2023	16.800
	Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	Noodfonds gemeente (particulieren)	450.000
	MDF	Jaarlijkse subsidie	268.176
	Stichting Leergeld Lelystad e.o.	Verstrekking leermiddelen, fietsen, schoolreizen en brugklaspakketten	64.135
	Stichting Lelystadse Uitdaging	matchen van vraag en aanbod tussen maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven	8.000
	Stichting School	Lelystad Kenniscentrum Talent	13.896
	Stichting Van Harte	Kinderresto 2023	10.500
	Stichting Welzijn Lelystad	Outreachend Buurtwerk 2023	33.000
	Vereniging Humanitas	HomeStart	24.916
	Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	Jeugdfonds sport en cultuur	290.080
Totaal 6.3 Inkomensregelingen			**1.319.523**
6.5 Arbeidsparticipatie	ROC Flevoland	jeugdwerkloosheid	100.000
	Stichting Eduvier	Flevodrome	387.592
	Stichting Flevomeer Bibliotheek	Huis voor Taal	98.347
	Stichting Welzijn Lelystad	Huis voor Taal -WEB	51.267
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie			**637.206**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	170.000
Totaal 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			**170.000**
6.71b Begeleiding (WMO)	Kwintes	Ambulante Hulpverlening	147.000
	Woonzorg Flevoland	Ambulante Hulpverlening	147.000
Totaal 6.71b Begeleiding (WMO)			**294.000**
6.71d Ov maatwerkarrangementen(WMO)	Kwintes	GGZ-inloop	133.982
	Stichting Welzijn Lelystad	Outreachend Buurtwerk 2023	200.000
	Stichting CliëntenPerspectief GGZ	Zelfregiecentra en herstel voor psychisch en sociaal kwetsbare mensen	115.180
	Stichting CliëntenPerspectief GGZ	Inzet ervaringsdeskundigheid ihkv project GGZ in de wijk	32.000
Totaal 6.71d Ov maatwerkarrangementen(WMO)			**481.162**
6.74a Jeugd behandeling GGZ z verbli	SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	dyslexieloket	65.123
Totaal 6.74a Jeugd behandeling GGZ z verbli			**65.123**
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Kwintes	GGZ-inloop	121.505
	Stichting Blijfgroep	Steunpunt Huiselijk Geweld Lelystad	52.004
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	50.743
Totaal 6.81 Geëscaleerde zorg 18+			**224.252**
7.1 Volksgezondheid	Amethist verslavingszorg Flevoland	sociale activering - veegproject	33.324
	GGD Flevoland	Gezondheidsmakelaar ouderen 2023	12.507
	GGD Flevoland	Lokaal Preventie Akkoord Kind naar Gezonder Gewicht	38.385
	Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	1.299.678
	Icare;Stichting	Subsidie ernstig ontregelde huishoudens	142.662
	Stichting Van Harte	Kinderresto 2023	15.000
	Stichting Welzijn Lelystad	Reguliere activiteiten	60.493
	Tactus verslavingszorg	Preventie	137.612
	Stichting actie behoud ziekenhuis Lelystad	Bevorderen goede ziekenhuiszorg in Lelystad	9.650
Totaal 7.1 Volksgezondheid			**1.749.311**
7.4 Milieubeheer	Lelystad Warm en asbestvrij	Vervangen asbestdak Jol 33 1	2.200
Totaal 7.4 Milieubeheer			**2.200**
Eindtotaal			**35.954.330**

4. Verleend subsidie bedrag per instelling

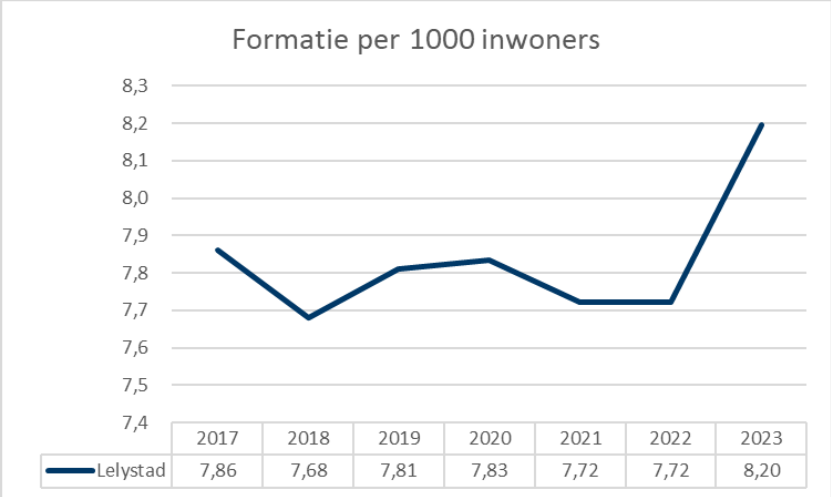
Verleende subsidies 2023 per instelling Stand tot september 2023	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Amethist verslavingszorg Flevoland	1	33.324
Atletiekvereniging Spirit	1	3.000
Avonturiers Lelystad	1	21.275
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	2	147.353
Buurtvereniging Het Palet	1	13.000
Christelijk Primair Onderwijs (SCPO);Stichting	2	579.250
De Kubus Centrum voor kunst en cultuur	1	5.000
GGD Flevoland	7	886.586
GO! Kinderopvang	4	2.554.880
Humanitas district Noordwest / afdeling Lelystad/Dronten	1	6.188
Icare Jeugdgezondheidszorg (JGZ);Stichting	3	2.217.003
Icare;Stichting	1	142.662
IJsclub Lelystad	1	3.166
Indoor Tennisvereniging Lelystad	1	10.000
Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO)	5	996.246
JINC Flevoland	1	36.000
Kindercentrum Fitte Kanjers	1	170.575
Kunstenaarsvereniging Flevoland (KVF)	2	28.000
Kwintes	2	402.487
Lawn Tennisvereniging Lelystad	1	10.500
MDF	3	3.413.197
Mixed Hockeyclub Lelystad	1	6.375
NVZ de Zonnebloem	1	5.000
OSOL	1	6.414
Participatie Team Lelystad (P-team)	1	15.000
ROC Flevoland	3	368.280
S.V. Batavia '90	1	10.000
Scoutingvereniging luchtscouts vliegveld Lelystad	1	5.000
Slachtofferhulp Nederland	1	24.056
Sportbedrijf Lelystad	3	5.980.839
St. Schateiland Waterwijk	1	8.000
Stichting 4 Fusion	1	8.000
Stichting actie behoud ziekenhuis Lelystad	1	9.650
Stichting Agora	1	1.173.547
Stichting BIZ-Larserpoort	1	135.050
Stichting Blijfgroep	1	62.899
Stichting Bultparkcomité	1	2.005
Stichting Buurtcentrum De Brink	1	29.500
Stichting Buurtcentrum De Joon	1	8.000
Stichting CliëntenPerspectief GGZ	2	147.180
Stichting Corneel	1	451.600
Stichting Culturale	1	10.720
Stichting de Kubus, centrum voor Kunst en Cultuur	6	1.738.765

Verleende subsidies 2023 per instelling (vervolg) Stand tot september 2023	Aantal subsidies	Bedrag verleend
Stichting Dierenweiden Lelystad	1	10.000
Stichting Dramare	1	10.000
Stichting Eduvier	1	387.592
Stichting Erfgoedadvies Flevoland	1	5.175
Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad	2	24.200
Stichting Filmtheater Lelystad	1	5.000
Stichting Flevomeer Bibliotheek	2	2.551.130
Stichting Georganiseerd Overleg Lelystad (GOL)	1	57.546
Stichting Grachtenfestival	1	13.472
Stichting Herdenken, Verzoenen en Vrijheid Lelystad	1	12.100
Stichting Het belevenissenbos Lelystad	1	8.000
Stichting Inloophuis Passie	1	8.000
Stichting Internationaal Zomerfestival Flevoland	1	5.000
Stichting Jediah	1	3.185
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur	1	290.080
Stichting Jolpop	1	17.194
Stichting Katholiek Onderwijs Flevoland-Veluwe (SKOFV)	4	486.848
Stichting Kunstuitleen Flevoland	1	13.000
Stichting Leergeld Lelystad e.o.	1	64.135
Stichting Lelypas	1	109.000
Stichting Lelystad Vitaal	1	12.405
Stichting Lelystadse Uitdaging	1	24.000
Stichting MEE IJsseloevers	1	822.208
Stichting Met inzet lukt alles (MILA)	1	8.000
Stichting MFA de Windhoek	1	15.650
Stichting mobiel erfgoed Fleur de Lis	1	8.500
Stichting NFFS Nationaal Filmfestival voor Scholieren	1	10.000
Stichting NOOR	1	118.000
Stichting Peuterspeelzaal Extra Lelystad (SPEL)	1	116.320
Stichting Poëtikos	1	6.131
Stichting Radio Lelystad	2	35.765
Stichting samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Lelystad 24-03	2	390.060
Stichting School	5	2.162.657
Stichting Scouting John F. Kennedy	1	5.000
Stichting Uitgast	1	12.000
Stichting Van Harte	2	40.179
Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL)	1	24.700
Stichting Welzijn Lelystad	7	5.186.090
Stichting Zonnewende Flevoland (SZF)	1	10.000
SWV Passend onderwijs Lelystad-Dronten	2	465.123
Tactus verslavingszorg	1	137.612
Tennisvereniging Poseidon	1	4.500
UTOpodium	1	8.000
Veilig Verkeer Lelystad	1	18.109
Vereniging Humanitas	3	173.979
Voetbalvereniging Unicum	1	10.000
Volleybalvereniging Volta	1	1.913
Watersportverbond	1	8.000
Watersportvereniging Lelystad	1	4.000
Woonzorg Flevoland	1	147.000
Eindtotaal	**145**	**35.952.130**

Bijlage 2: BBV indicatoren en aanvullende lokale indicatoren

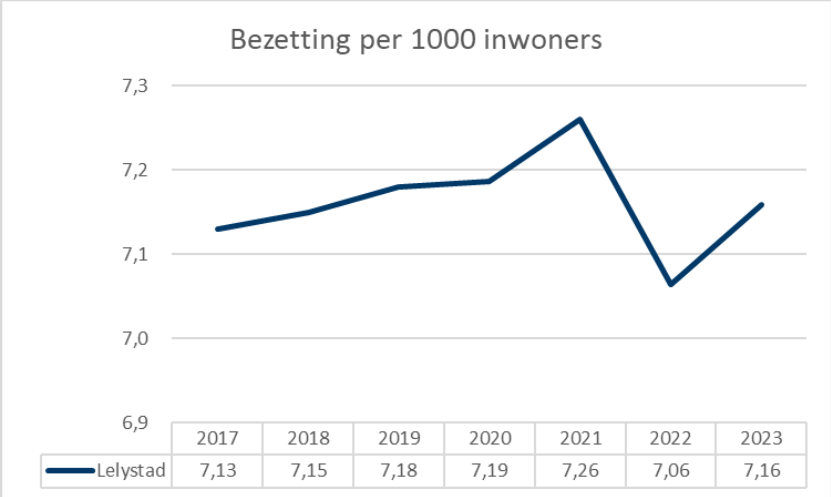
0. Bestuur en ondersteuning

BBV indicatoren

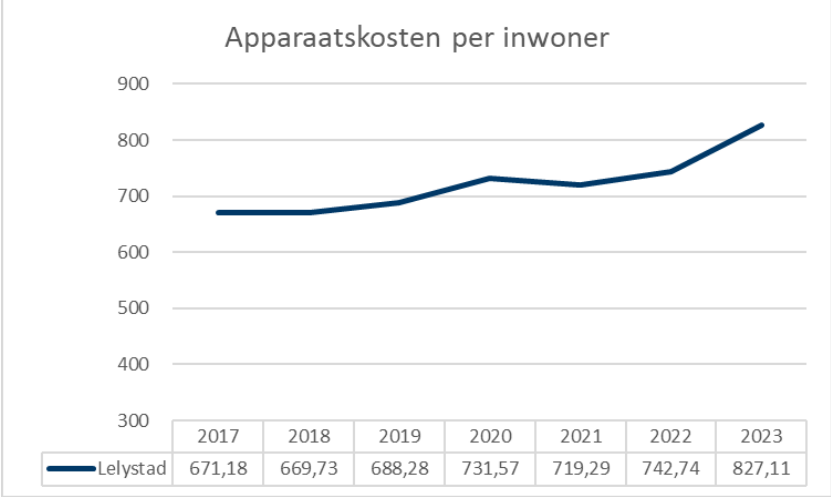
Definitie: De toegestane formatie, volgens het vastgestelde formatieplan in fte, van het ambtelijk apparaat per 1 januari 2023 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

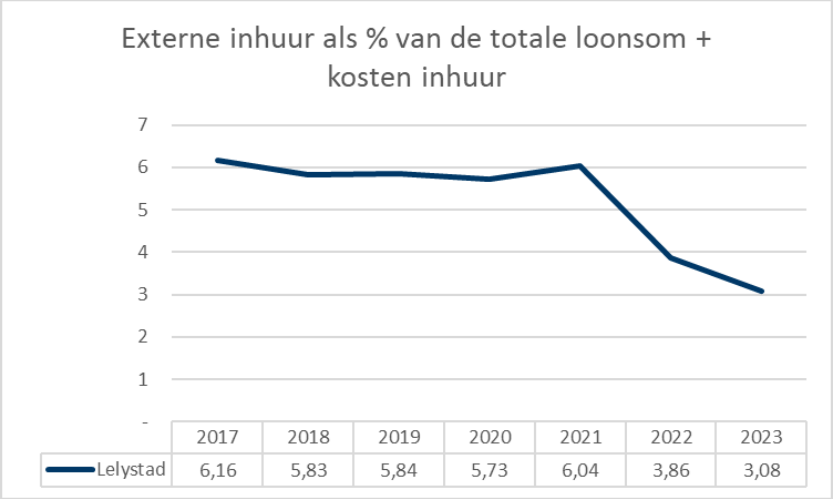
Definitie: Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is in het ambtelijk apparaat per 1 januari 2023 per 1000 inwoners.

Bron: Gemeente Lelystad

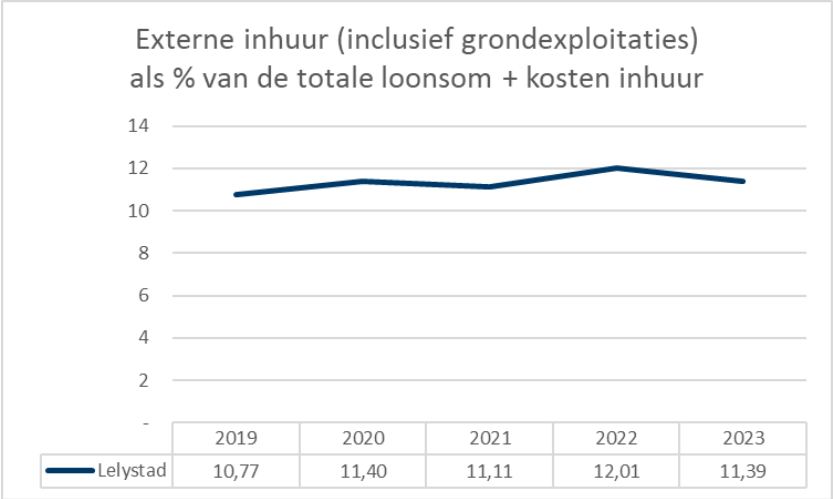
Definitie: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

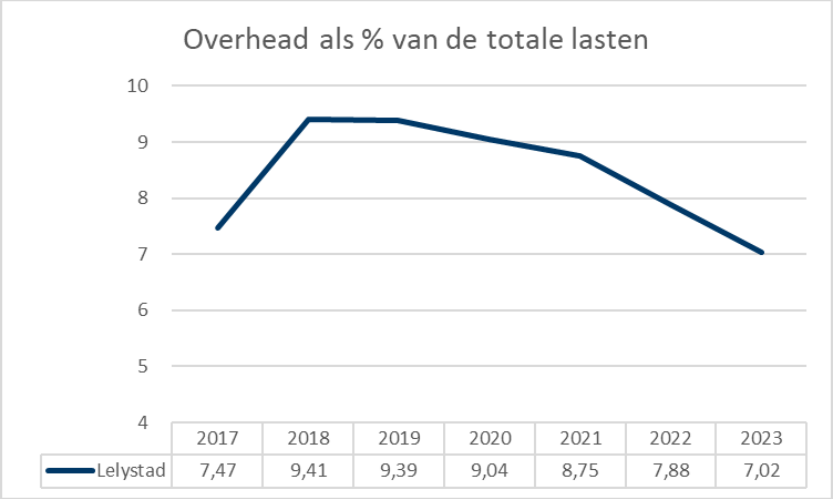
Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Onder externe inhuur wordt verstaan het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. De kosten externe inhuur zijn op begrotingsbasis weergegeven als % van (totale loonsom + kosten inhuur externen).

Bron: Gemeente Lelystad

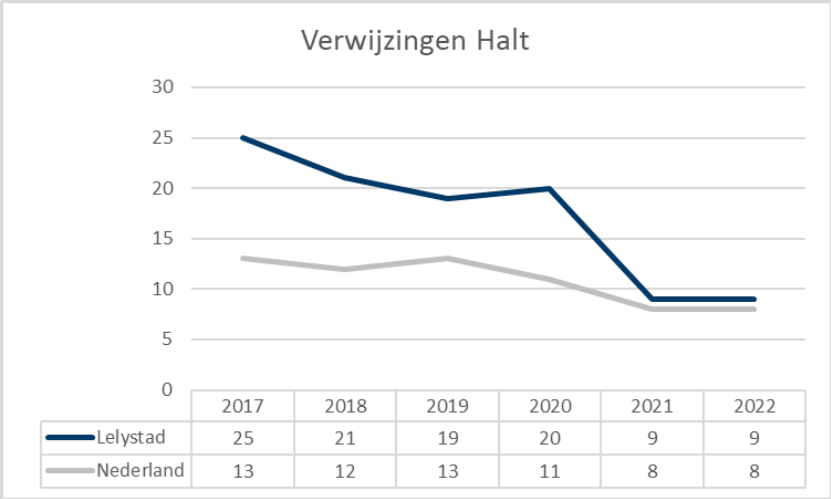

Definitie: Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces als % van de totale lasten. De relatieve stijging in de periode 2016 – 2018 hangt samen met de gewijzigde BBV voorschriften, waardoor een groter deel van de kosten als overhead wordt gerekend.

Bron: Gemeente Lelystad

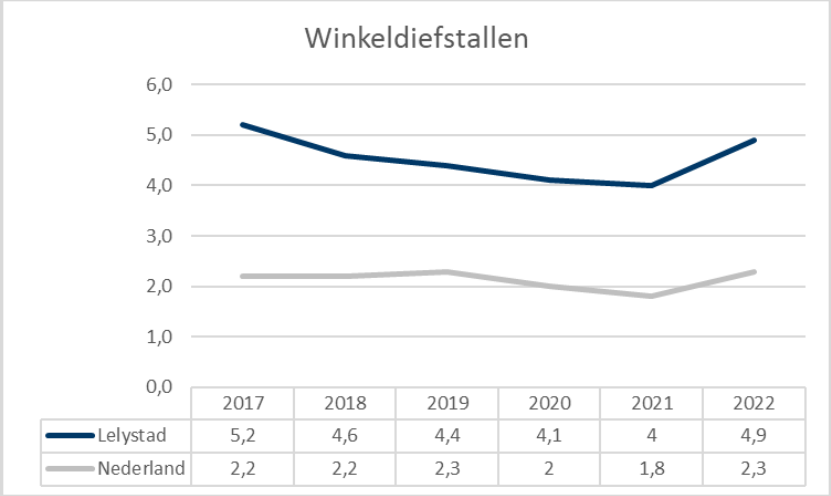
1. Veiligheid

BBV indicatoren

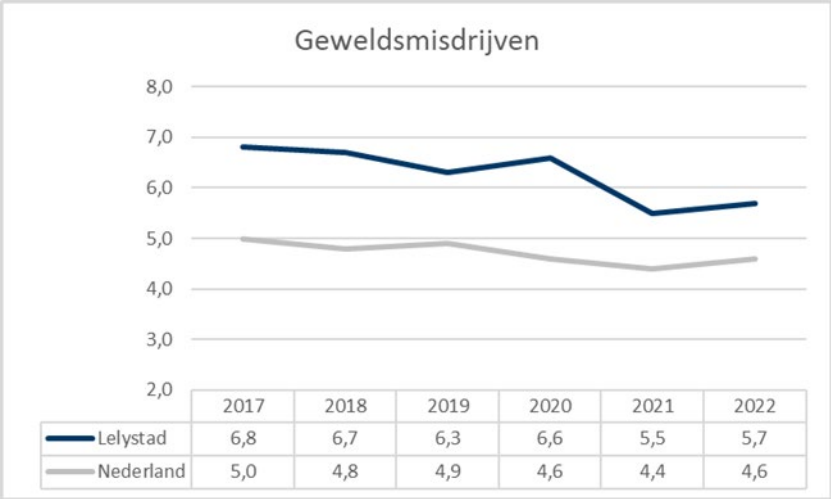

Definitie: het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.[4]

Bron: Bureau Halt

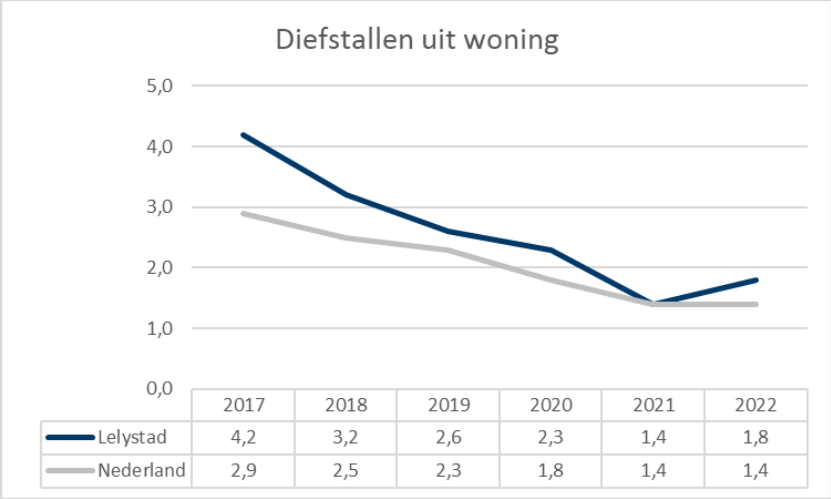
Definitie: het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Definitie: het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

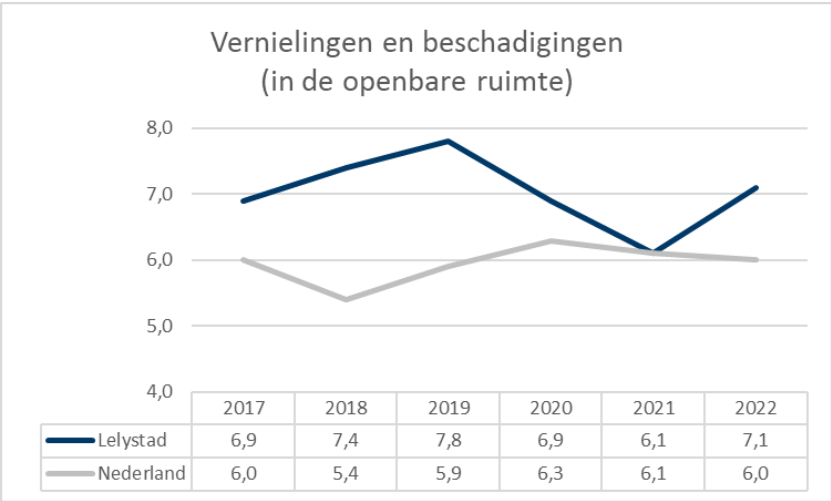
[4] De grafieken binnen dit onderdeel geven op een grafische wijze de verplicht op te nemen BBV indicatoren weer, die te vinden zijn via de website: "http://www.waarstaatjegemeente.nl". Daar waar mogelijk zijn ook de scores voor Nederland weergegeven, zodat een vergelijking mogelijk wordt.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	4,2	3,2	2,6	2,3	1,4	1,8
Nederland	2,9	2,5	2,3	1,8	1,4	1,4

Definitie: het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	6,9	7,4	7,8	6,9	6,1	7,1
Nederland	6,0	5,4	5,9	6,3	6,1	6,0

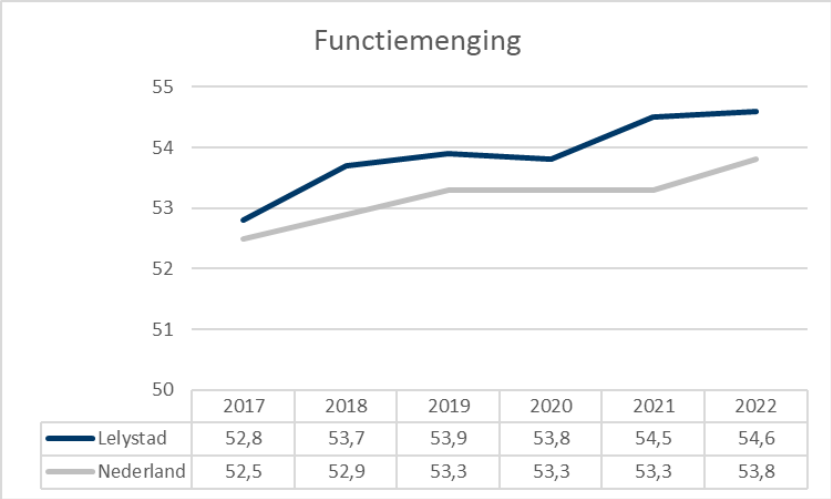
Definitie: het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Geen indicatoren beschikbaar.

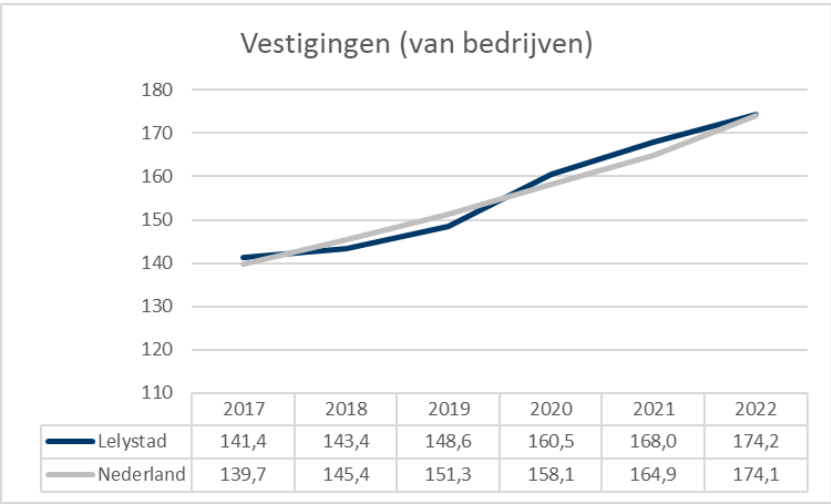
BBV indicatoren

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	52,8	53,7	53,9	53,8	54,5	54,6
Nederland	52,5	52,9	53,3	53,3	53,3	53,8

Definitie: de functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA)

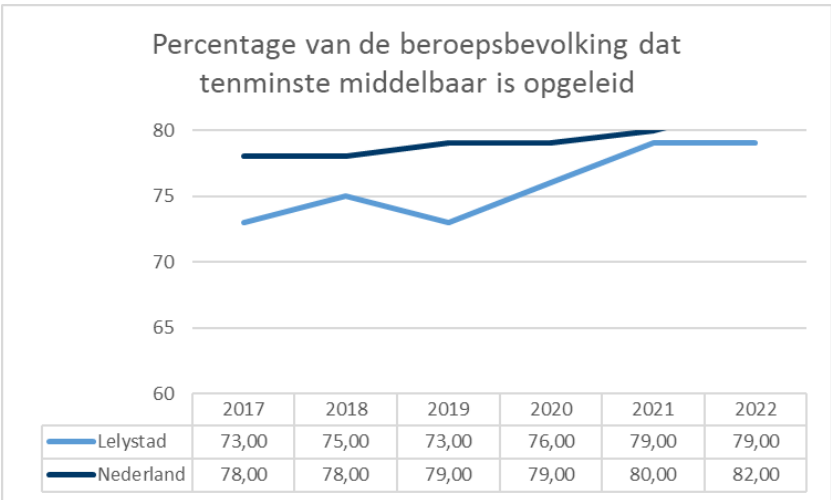

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	141,4	143,4	148,6	160,5	168,0	174,2
Nederland	139,7	145,4	151,3	158,1	164,9	174,1

Definitie: het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA).

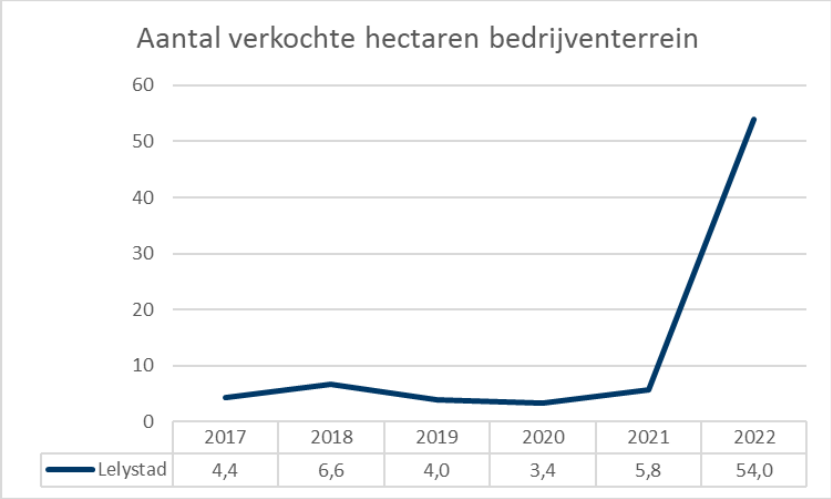
Aanvullende lokale indicatoren

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	73,00	75,00	73,00	76,00	79,00	79,00
Nederland	78,00	78,00	79,00	79,00	80,00	82,00

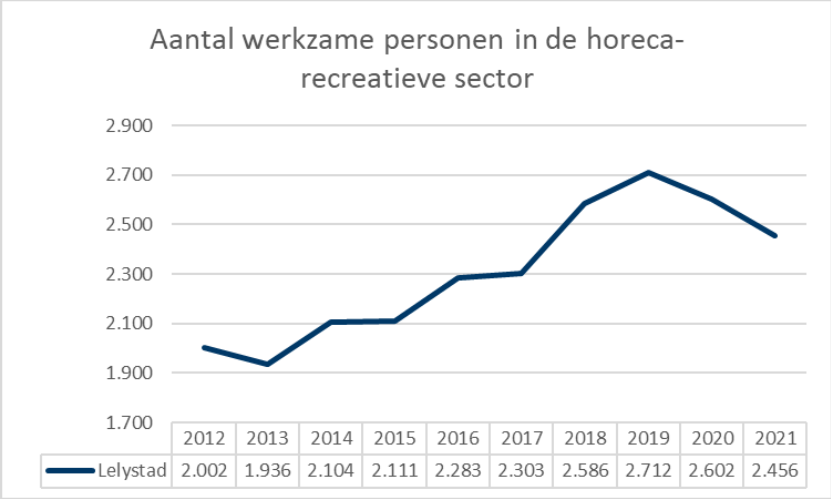
Definitie: Het percentage van de beroepsbevolking dat tenminste middelbaar is opgeleid (% voor Lelystad zijn gemiddelden over 3 jaar).

Bron: CBS / EBB

Definitie: Het aantal verkochte hectaren bedrijventerrein per jaar.

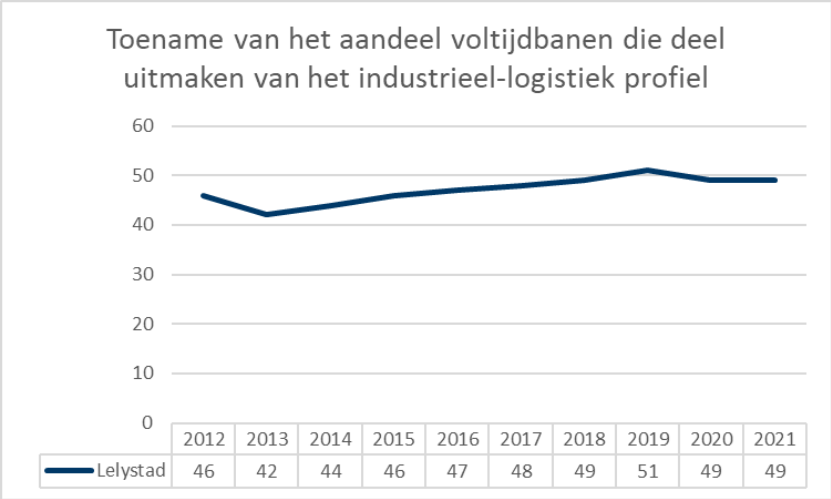
Bron: Gemeente Lelystad

Definitie: Het aantal personen dat werkzaam is in de horeca-recreatieve sector.

Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

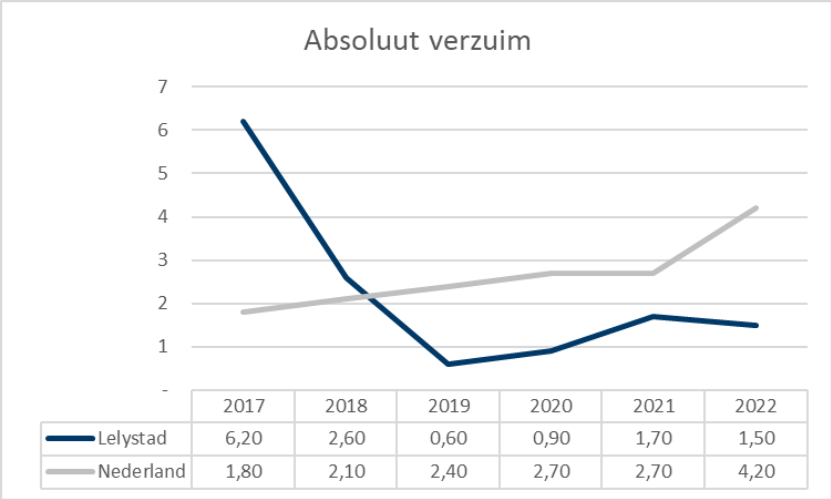
Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Definitie: De toename van het aandeel voltijdbanen die deel uitmaken van het industrieel-logistiek profiel.

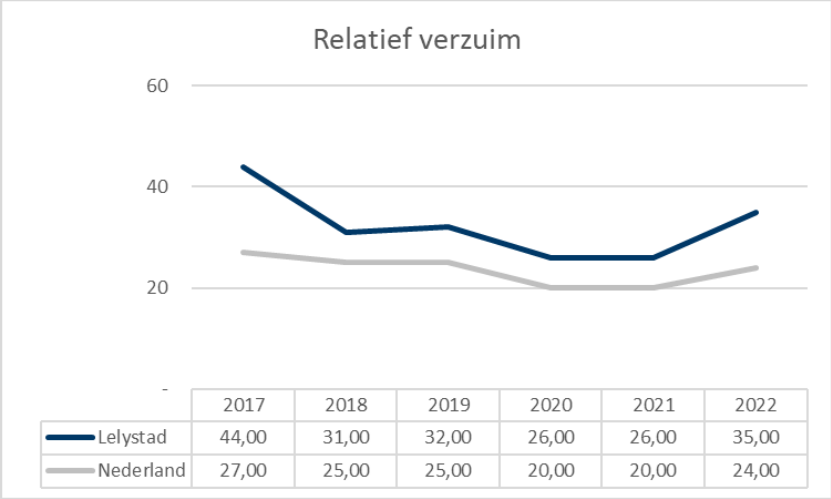
Bron: Provincie Flevoland, werkgeversonderzoek.

BBV indicatoren

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

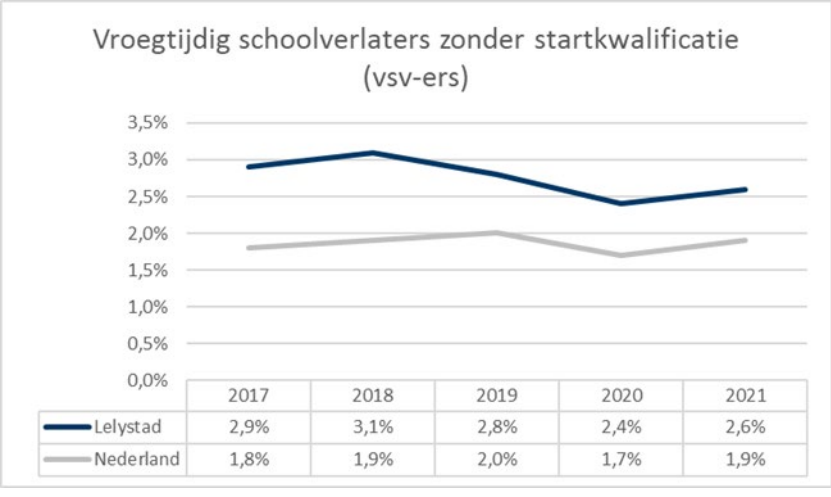
Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Definitie: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Het relatief en absoluut verzuim wordt afgezet tegen het aantal leerplichtige leerlingen in een gemeente en sluiten aan bij de definities die zijn ontwikkeld door het ministerie van OCW en DUO bij wat er op rijksniveau wordt gemeten.

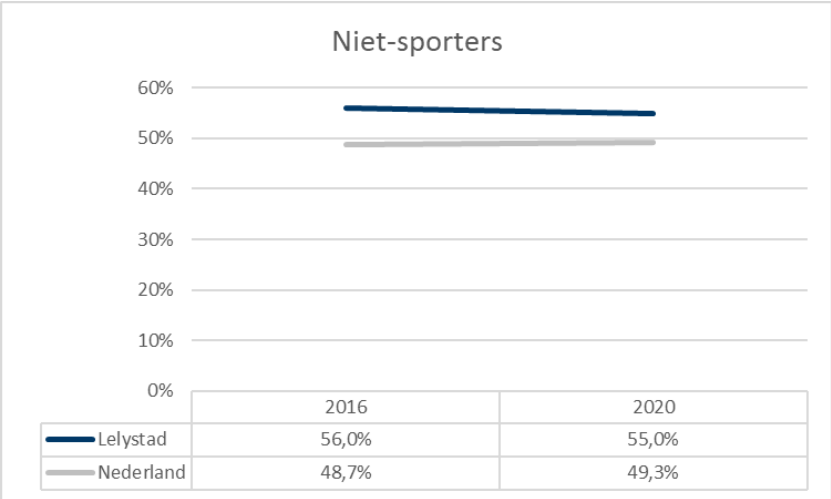
Definitie: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

5. Sport, cultuur en recreatie

BBV indicatoren

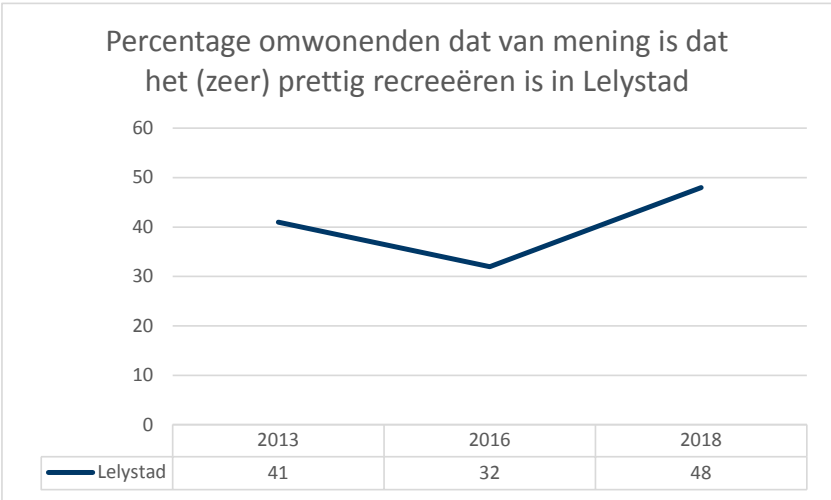
Definitie: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM – Zorgatlas

Dit onderzoek wordt om de 4 jaar uitgevoerd. De indicator 'Percentage niet-sporters' blijft gehandhaafd, echter de bron wordt aangepast. VWS en het RIVM hebben hierover afspraken gemaakt. Voortaan is de bron voor deze indicator de Gezondheidsenquête (CBS, RIVM).

Geen nieuwe cijfers beschikbaar

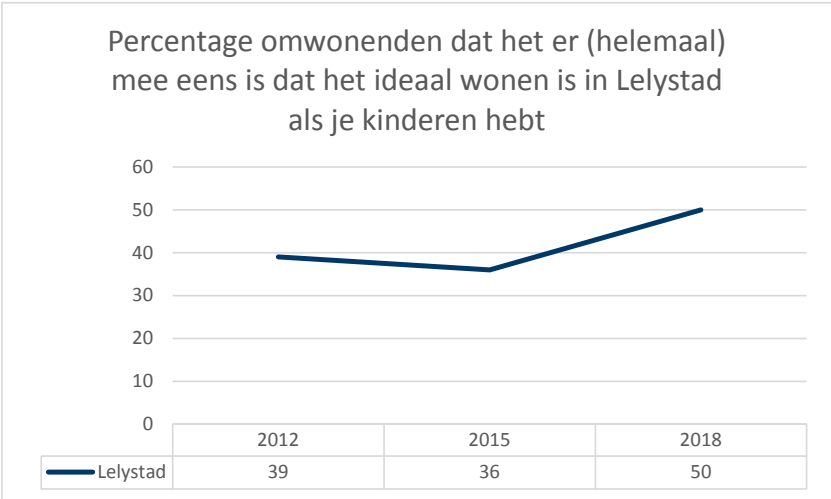
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Het Percentage omwonenden dat van mening is dat het (zeer) prettig recreëren is in Lelystad.

Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

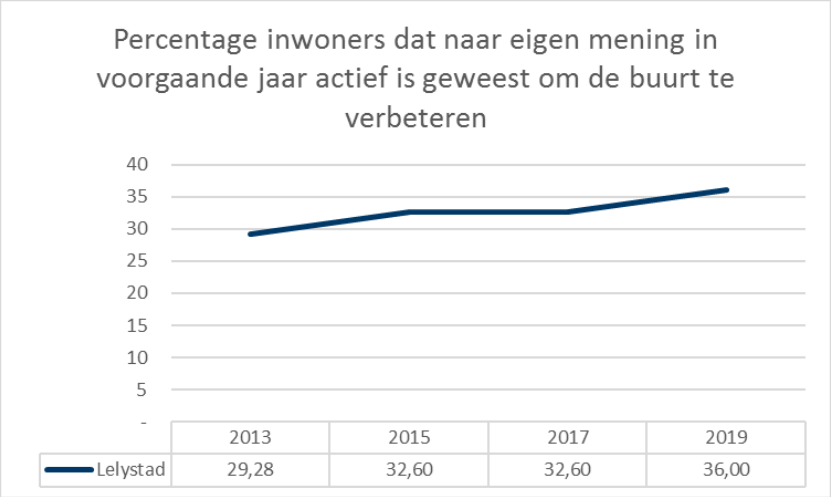
Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Definitie: het percentage omwonenden dat het er (helemaal) mee eens is dat het ideaal wonen is in Lelystad als je kinderen hebt.

Bron: Peiling Intomart onder omwonenden en de Gemeente Lelystad, Beeld van Lelystad.

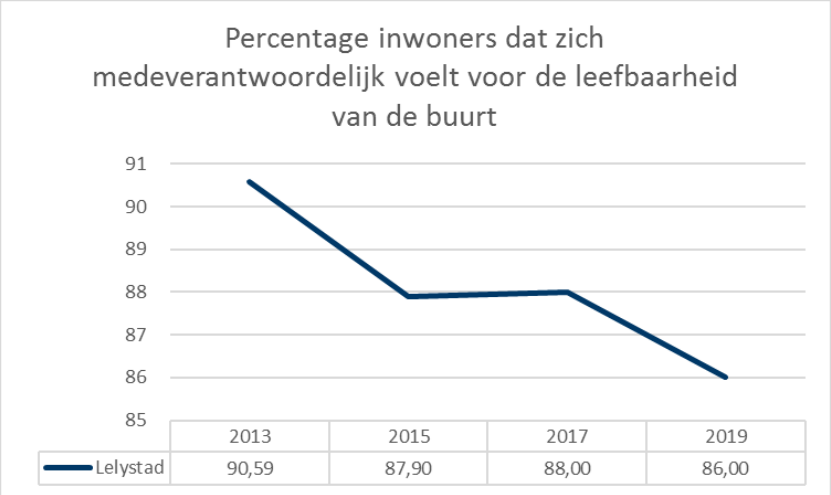
Geen nieuwe cijfers beschikbaar

Definitie: Percentage inwoners dat naar eigen mening in voorgaande jaar actief is geweest om de buurt te verbeteren.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

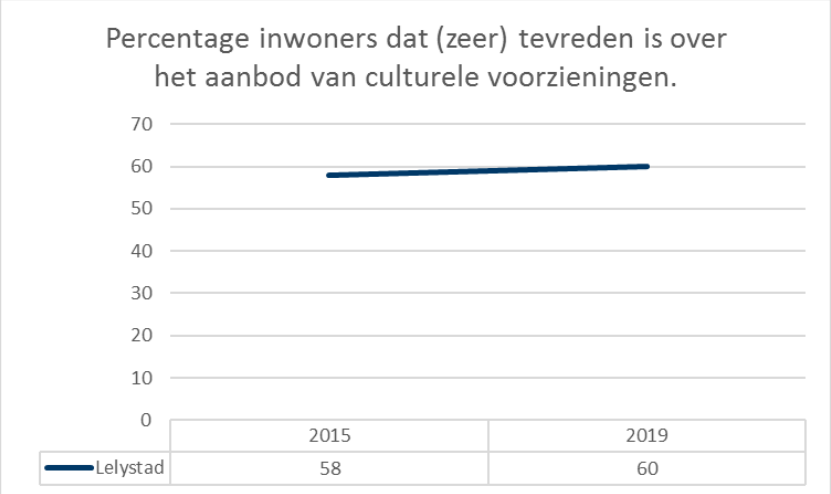
Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Percentage inwoners dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid van de buurt.

Bron: Gemeente Lelystad: Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Het percentage van de inwoners van de gemeente dat (zeer) tevreden is over het aanbod van de culturele voorzieningen.

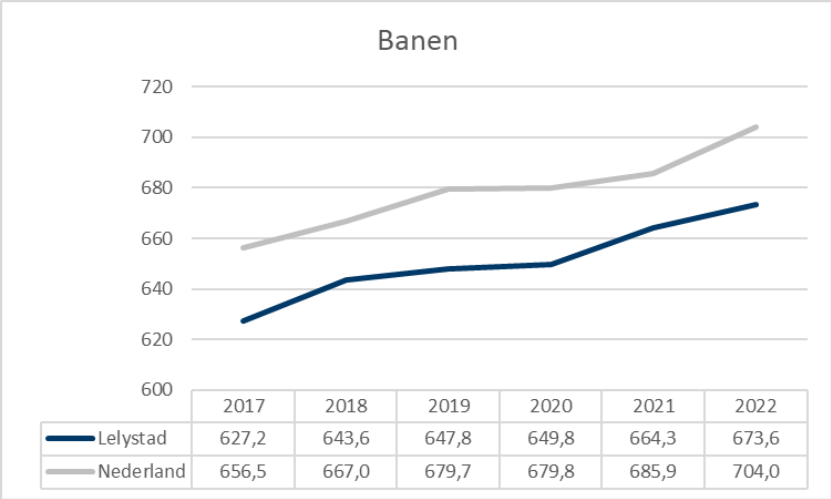
Bron: Gemeente Lelystad: Cultuur-peiling

De Cultuurpeiling wordt elke 4 jaar uitgevoerd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

6. Sociaal domein

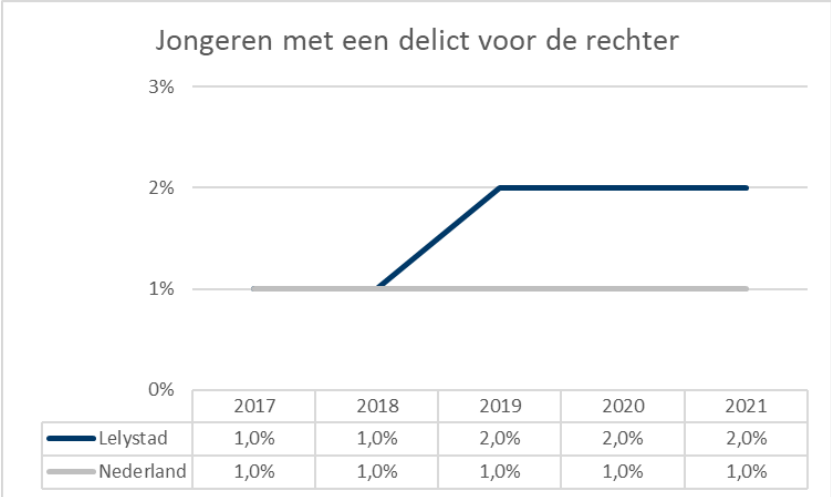
BBV indicatoren

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	627,2	643,6	647,8	649,8	664,3	673,6
Nederland	656,5	667,0	679,7	679,8	685,9	704,0

Definitie: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

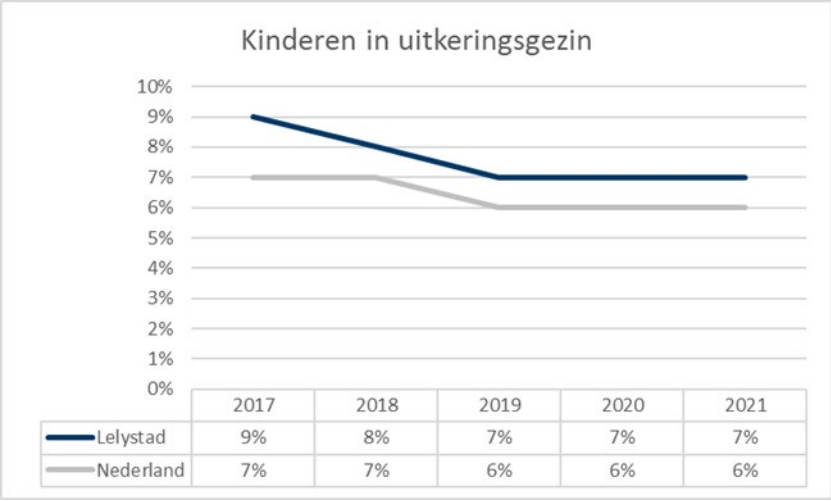

	2017	2018	2019	2020	2021
Lelystad	1,0%	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Nederland	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%

Definitie: het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

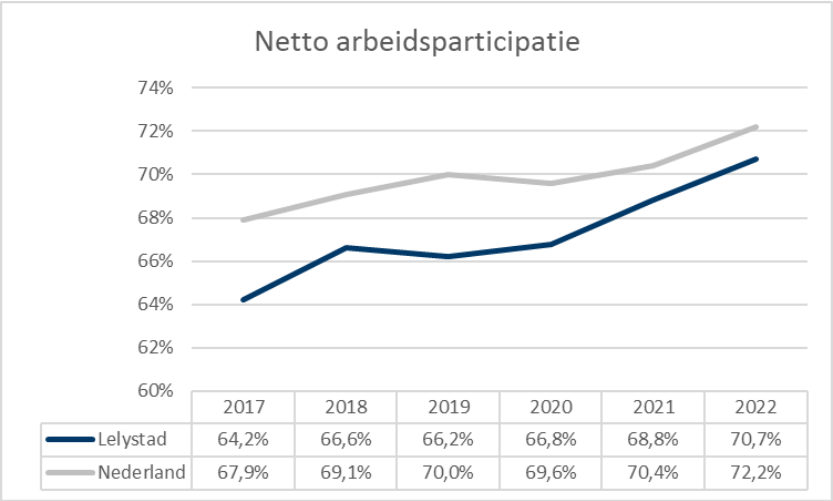

	2017	2018	2019	2020	2021
Lelystad	9%	8%	7%	7%	7%
Nederland	7%	7%	6%	6%	6%

Definitie: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

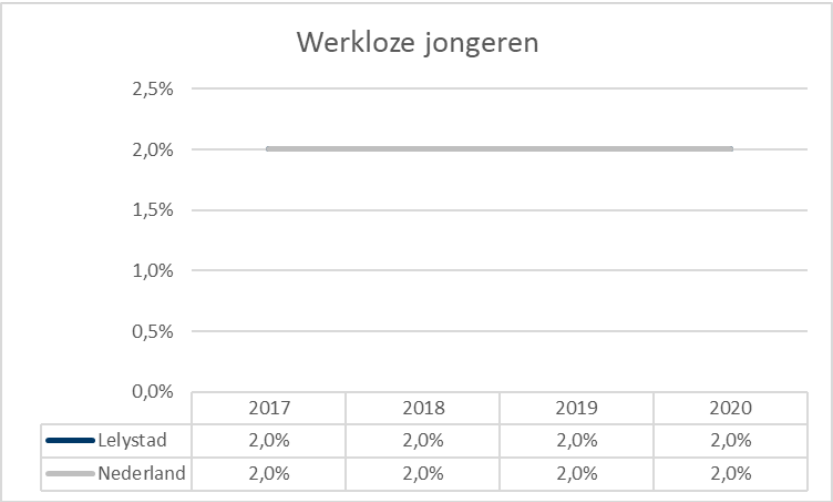
Bron: CBS

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

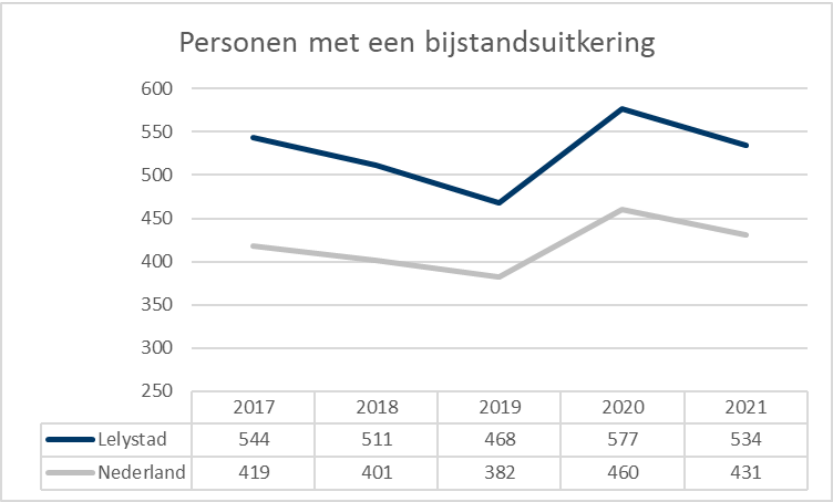
Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Definitie: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).

Bron: CBS

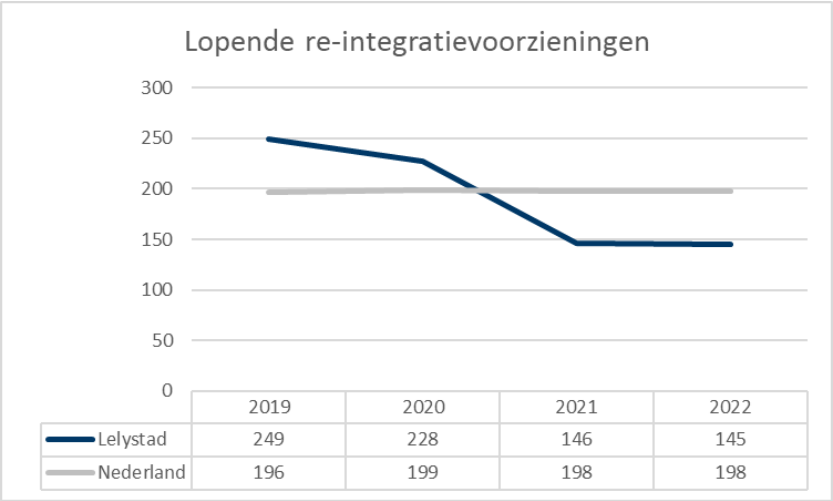
Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.

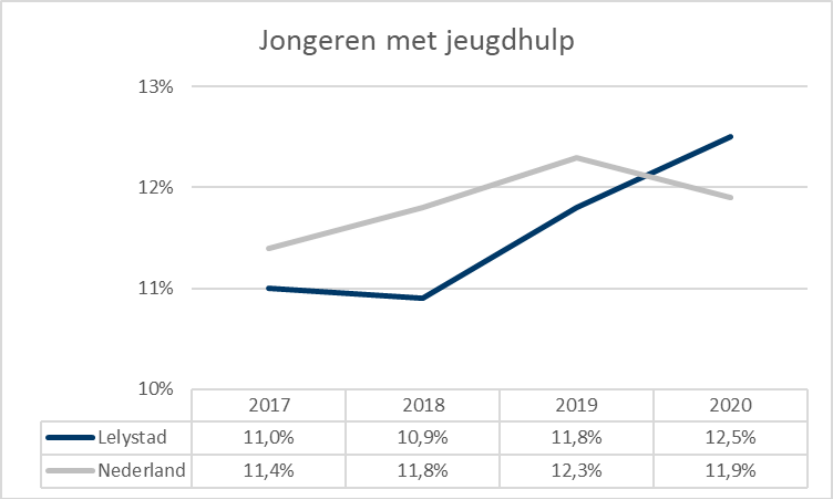
Bron: CBS - Participatiewet

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

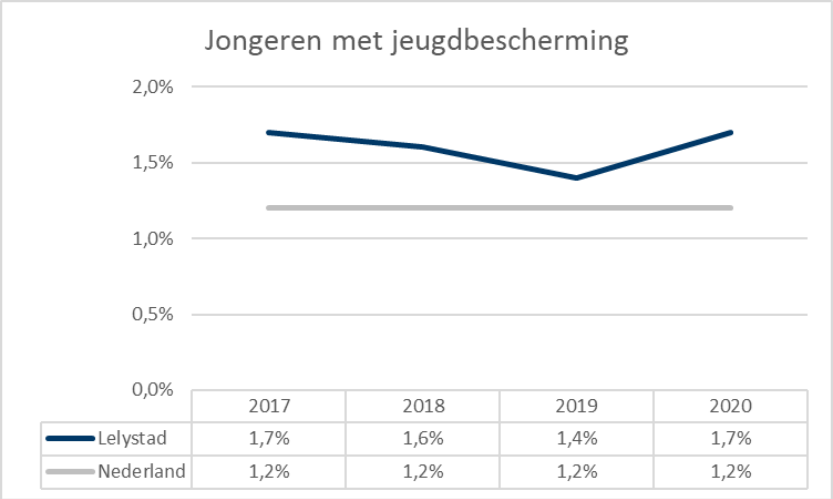
Bron: CBS – Participatiewet

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

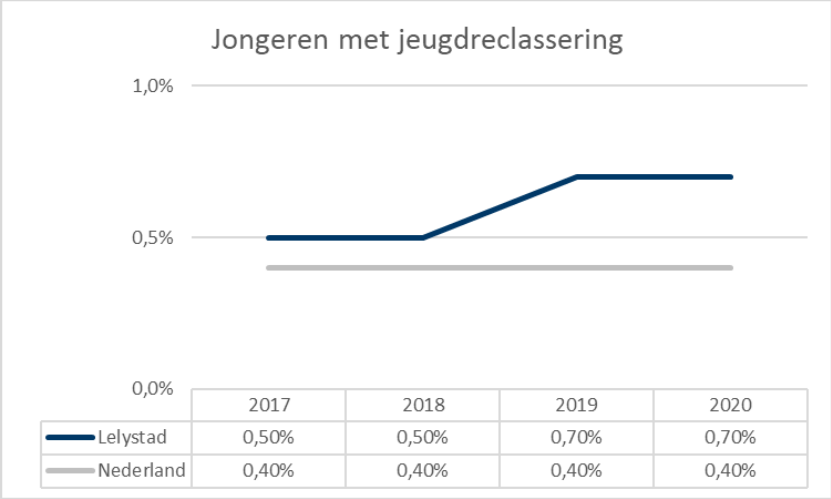
Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Definitie: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS Jeugd

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

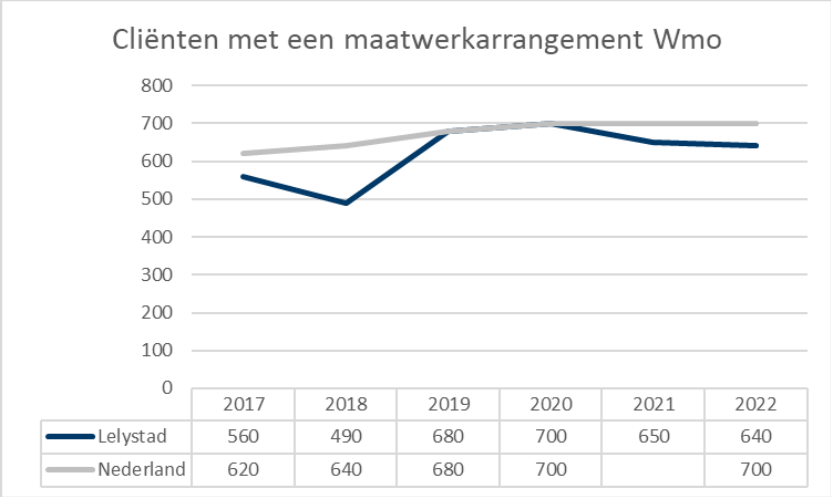

	2017	2018	2019	2020
Lelystad	0,50%	0,50%	0,70%	0,70%
Nederland	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%

Definitie: Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).

Bron: CBS Jeugd

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

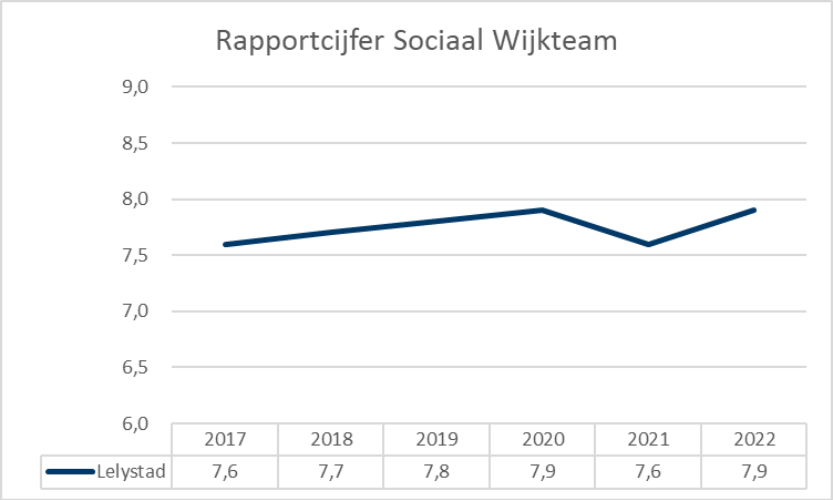

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lelystad	560	490	680	700	650	640
Nederland	620	640	680	700		700

Definitie: Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

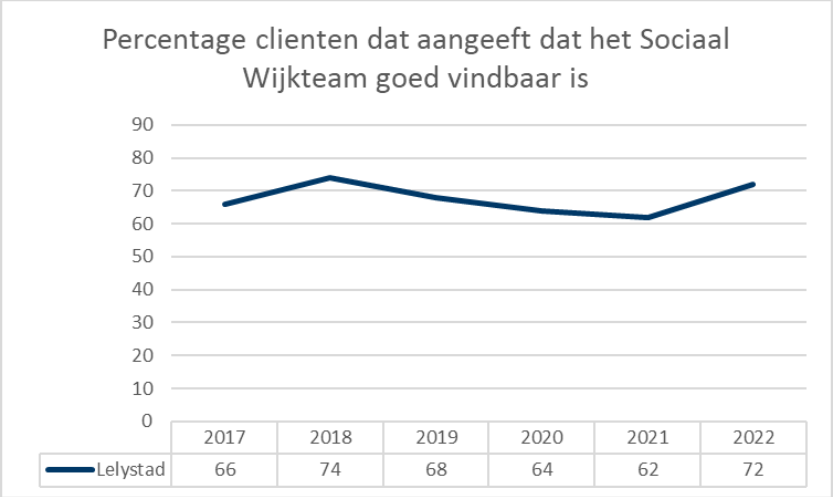
Bron: CBS – Monitor Sociaal Domein Wmo

Aanvullende lokale indicatoren

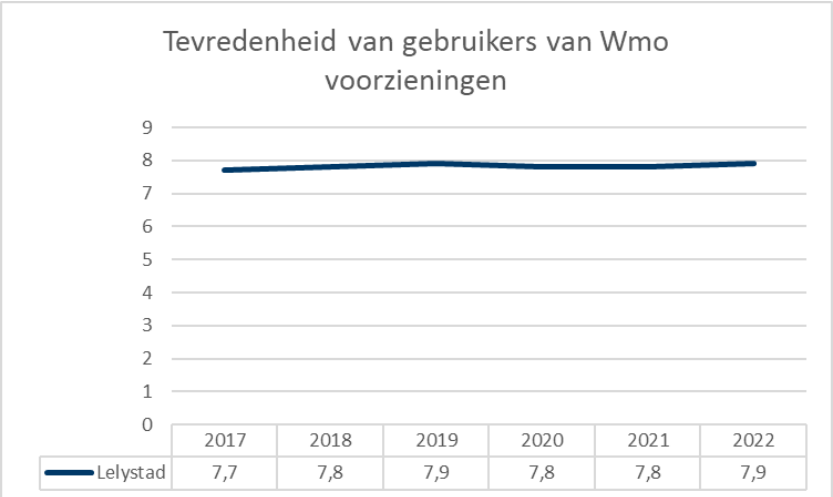
Definitie: Het rapportcijfer dat cliënten geven aan het sociaal wijkteam.

Bron: CEO Wmo

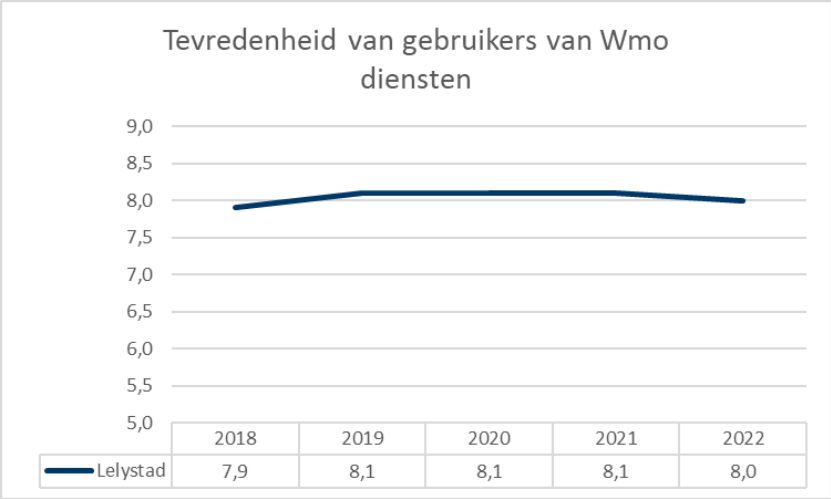
Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat het sociaal wijkteam goed vindbaar is.

Bron: CEO Wmo

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

Definitie: Het cijfer dat aangeeft in hoeverre gebruikers van de Wmo tevreden zijn.

Bron: CEO Wmo

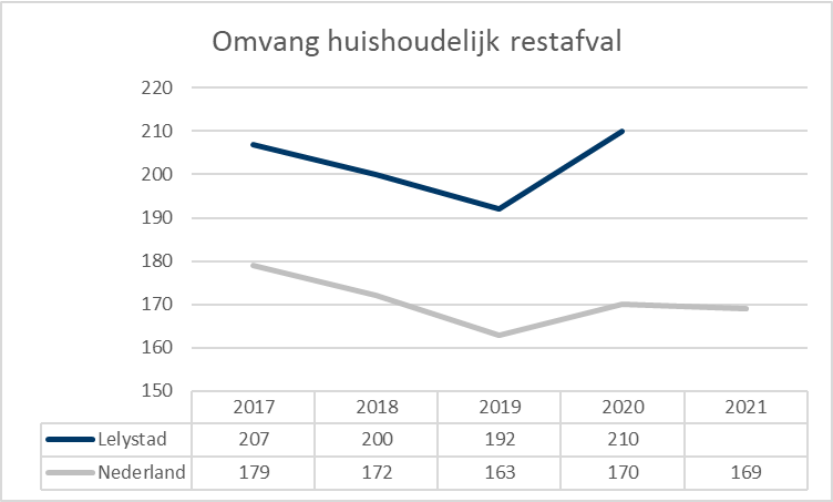
Definitie: Het percentage cliënten dat aangeeft dat ze door de ontvangen ondersteuning een betere kwaliteit van leven hebben.

Bron: CEO Wmo

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

7. Volksgezondheid en milieu

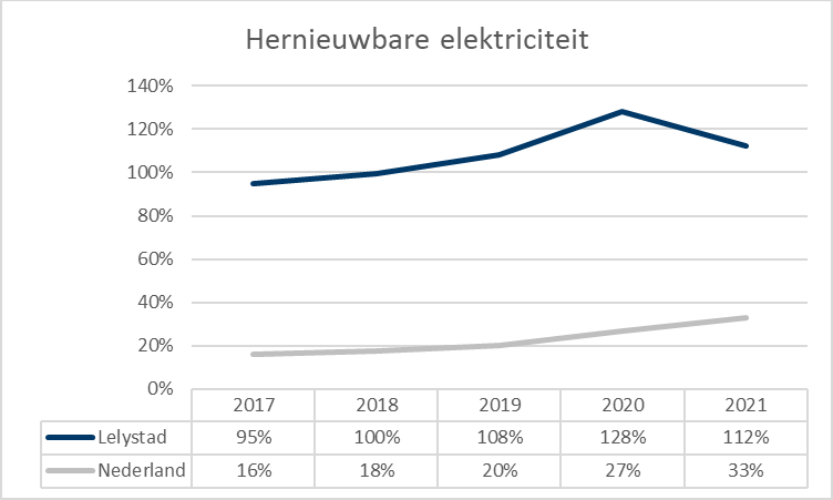
BBV indicatoren

Definitie: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

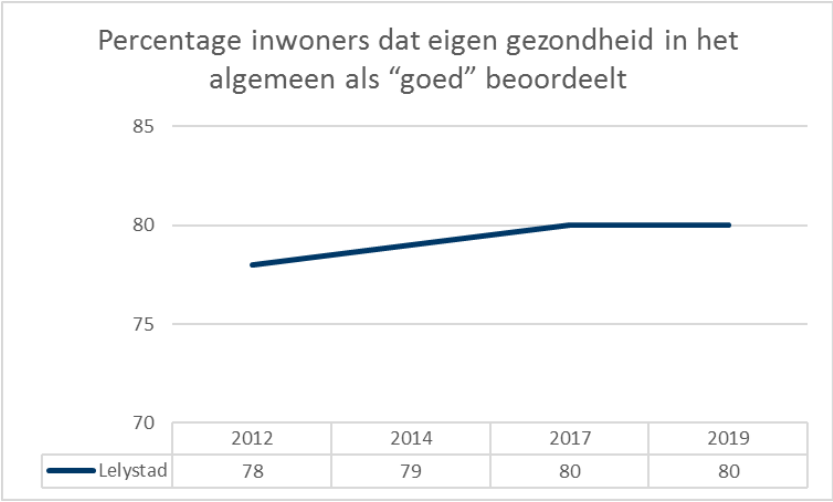
Definitie: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Door aanscherping van de cijfers en het gebruik van extra bronnen zijn diverse waarden van de indicator ‘Hernieuwbare elektriciteit’ gewijzigd.

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

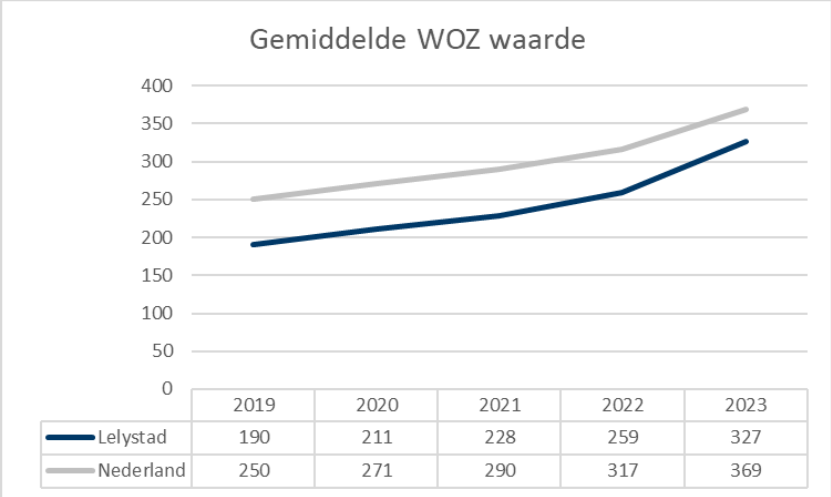
Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Percentage inwoners dat eigen gezondheid in het algemeen als “goed” beoordeeld.

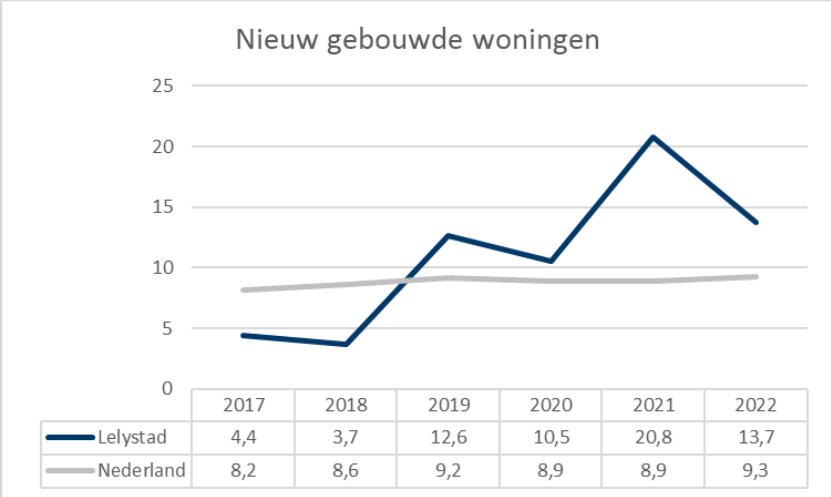
Bron: Gemeente Lelystad: Leefsituatie

BBV indicatoren

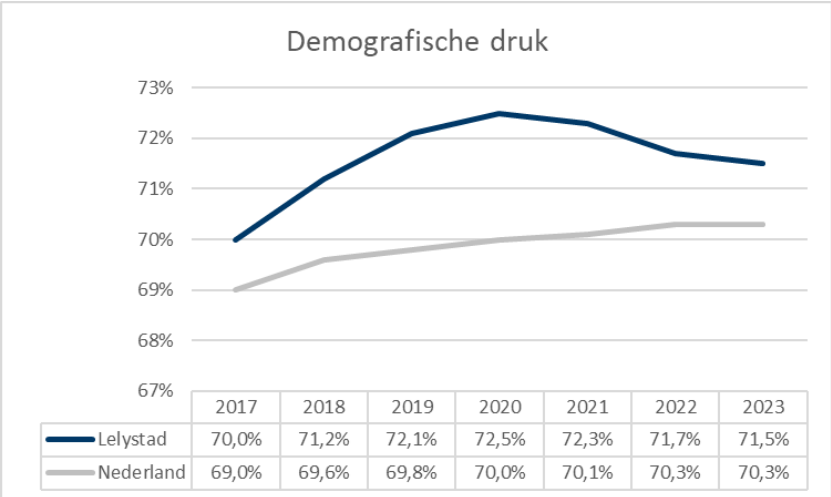
Definitie: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

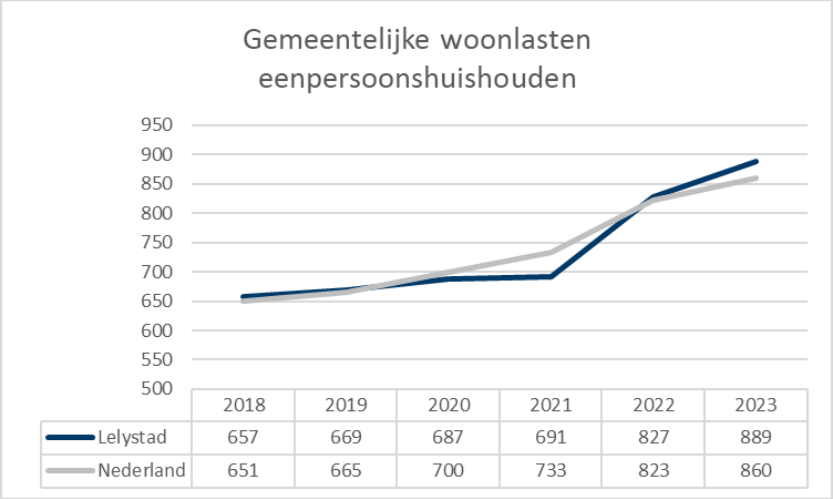
Definitie: Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Bron: ABF research - Systeem Woningvoorraad

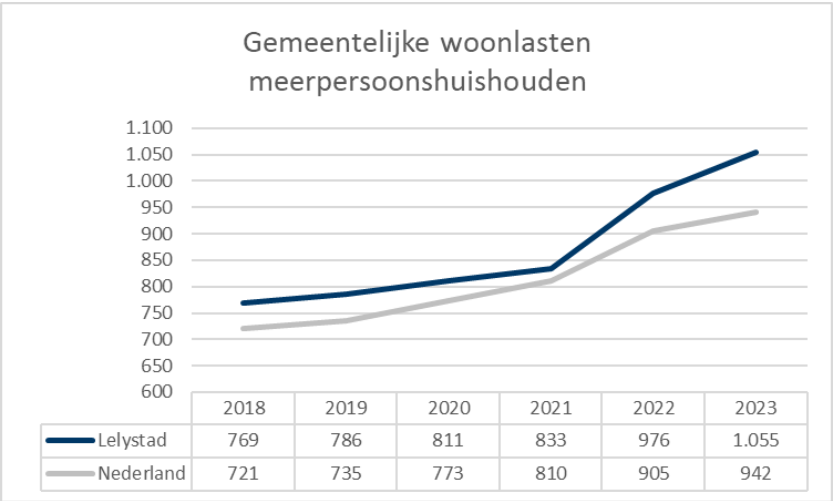
Definitie: Het percentage personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: CBS – Bevolkingsstatistiek

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan activa (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

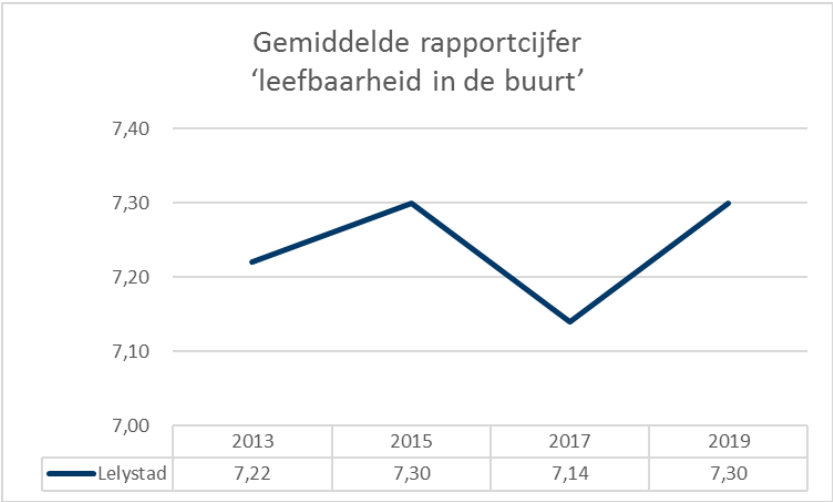
Bron: COELO, Groningen

Definitie: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (onroerendezaak belasting plus de afvalstoffen- en rioolheffing).

Bron: COELO, Groningen

Aanvullende lokale indicatoren

Definitie: Gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt'

Bron: Gemeente Lelystad, Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid

Geen nieuwe cijfers beschikbaar.

Bijlage 3: Mogelijkheden vrijspelen aanvullende incidentele dekking

In paragraaf 4.4 ‘Dekkingsvraagstuk stedelijke groei en bijbehorende opgave’ wordt aangegeven dat de beschikbare incidentele middelen beperkt zijn. Er wordt voorgesteld om in de kadernota 2025 – 2028 een afwegingskader op te stellen, teneinde de diverse ontwikkelingen die om incidentele ruimte vragen tegen elkaar te kunnen afwegen. Het creëren – of vrijspelen van – meer incidentele dekking is het alternatief, maar is in de praktijk niet eenvoudig. In de passages hieronder wordt kort ingegaan op de diverse mogelijkheden en onmogelijkheden op dit vlak.

1. Inzet bijdrage vanuit het programma Bereikbare Steden

Er is voor de grondexploitatie Stationsgebied West – vanuit de initieel gereserveerde €8 miljoen - een bedrag van afgerond €2,8 miljoen beschikbaar gesteld. Daarnaast zal er naar verwachting bij de herziene grondexploitatie Theaterkwartier worden voorgesteld om nog eens ruim €0,7 mln. vanuit deze reservering beschikbaar te stellen.

Voor beide ontwikkelingen is een bijdrage vanuit het programma Bereikbare Steden (BS) aangevraagd van respectievelijk €3,4 miljoen en €1,5 miljoen. Omdat de formele beschikking voor deze bijdragen nog niet is ontvangen en de subsidievoorwaarden nog niet volledig bekend zijn, zijn deze bijdragen niet in de grondexploitaties verwerkt (de subsidie is al wel toegezegd). Na ontvangst van de beschikking zal de BS-bijdrage alsnog in de grondexploitaties worden verwerkt en zullen de grondexploitaties worden herzien. De resultaten van deze grondexploitaties zullen in dat geval verbeteren waardoor weer incidentele middelen vanuit de eerder ingezette dekking kunnen vrijvallen (en de in te zetten incidentele middelen weer in omvang toe zullen nemen).

2. Toekomstige positieve rekeningresultaten (niet vooraf, maar achteraf)

Wanneer er gezocht wordt naar incidentele dekking wordt er geregeld verwezen naar de ‘’positieve rekeningresultaten’ in de afgelopen jaren. Hierbij moet bedacht worden dat er bij het zoeken naar dekking voor de ambities uit het raadsakkoord reeds is geanticipeerd op toekomstige – nog te realiseren – rekeningresultaten. Het gaat om een totaalbedrag van €25.000.000, waarvan ongeveer de helft dit jaar is gerealiseerd middels bestemming van het rekeningresultaat 2022. Het resterende deel zal moeten worden gerealiseerd via positieve rekeningresultaten in de jaarrekening 2023, 2024 en 2025. Het ligt in de lijn der verwachting dat dit gerealiseerd zal gaan worden. Het is gezien alle onzekerheden echter weinig opportuun om voor het vrijspelen van incidentele dekking nog eens uit te gaan van significante toekomstige rekeningresultaten. Voornaamste redenen hiervoor zijn:

- De grondopbrengsten als gevolg van de verkoop van enkele grotere bedrijfskavels, alsmede de daaruit voortvloeiende legesinkomsten, waren incidenteel van karakter;
- Het overgrote deel van de gerealiseerde onderuitputting op de budgetten had een aantoonbaar incidentele oorzaak. Denk aan de onderuitputting als gevolg van coronapandemie en het lastig kunnen invullen van vacatures, waardoor het werk niet gedaan wordt en budget onbenut blijft.
- Een aanzienlijk deel van het rekeningresultaat werd veroorzaakt door een opwaartse bijstelling van de rijksbijdrage die wordt ontvangen via het gemeentefonds. Als gevolg van de trap op / trap af systematiek ging de gemeente met terugwerkende kracht mee de trap op, bijvoorbeeld omdat de voorgenomen ambities van het (inmiddels demissionaire) kabinet zorgden voor een forse stijging van de Rijksuitgaven. De systematiek trap op / trap af is inmiddels buiten werking gesteld en bovendien zal een aankomend kabinet minder geld te besteden hebben.
- Inmiddels is er sprake van forse prijsstijgingen, wat door de begroting heen meer druk op de budgetten legt. Ook ligt er een toekomstige bezuinigingsopgave, wat maakt dat er – nog meer dan voorheen – een noodzaak ligt om zo scherp mogelijk te begroten. Dat is ook logisch, omdat het voorkomt dat er bezuinigd wordt op waardevolle voorzieningen. De keerzijde is echter dat er geen ruimte meer is om tegenvallers op te vangen en de kans op negatieve jaarrekeningresultaten groter wordt.

Het restant van de benodigde €25.000.000 aan middelen voor realisatie van de ambities uit het raadsakkoord zal naar verwachting gerealiseerd worden. Bovenstaande redenatie pleit ervoor om niet nogmaals - op voorhand - uit te gaan van aanvullende positieve rekeningresultaten. Gezien de onzekerheden die er op het financiële vlak op de gemeente afkomen is het opnieuw anticiperen op nog

te realiseren rekeningresultaten risicovol. Het is natuurlijk wel mogelijk om daadwerkelijk gerealiseerde rekeningresultaten beschikbaar te laten stellen (niet vooraf, maar achteraf). Deze lijn is conform de bestendige gedragslijn en is gebaseerd op het voeren van prudent financieel beleid.

3. Interen op het weerstandsvermogen

De algemene reserve van de gemeente heeft een bufferfunctie en is bedoeld voor het kunnen opvangen van risico's. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing worden ieder jaar bij de begroting en jaarstukken de risico's geïnventariseerd en wordt de benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Op dit moment bevindt het weerstandsvermogen (de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit) zich op de door de raad vastgestelde norm. Gezien de diverse ontwikkelingen die momenteel gaande zijn nemen de risico's richting de toekomst echter eerder toe dan af. Dit maakt dat de optie 'interen op het weerstandsvermogen' lastig verdedigbaar is bij het vrijspelen van incidentele dekkingsmogelijkheden.

4. Duiding overige opties

In de afgelopen jaren is er geprobeerd een eenduidige lijn te creëren wat betreft de inzet van incidentele middelen. De reserves die er op dit moment nog zijn hebben een duidelijke functie. Denk bijvoorbeeld de bufferfunctie van de algemene reserve en de egalisatiefunctie van de egalisatiereserve wijziging afschrijving systematiek. Dit soort reserves zijn om verschillende redenen geen optie voor alternatieve dekking, wanneer er gekeken wordt naar mogelijkheden om incidentele middelen vrij te spelen.

De reserve ontwikkeling stad is bedoeld voor dekking van initiatieven die vragen om incidentele dekking en dat is op dit moment de enige vrij inzetbare bestemmingsreserve. Zoals hierboven al is aangegeven ligt er reeds een claim op nagenoeg het gehele beschikbare bedrag binnen deze reserve, aangezien er een verscheidenheid van ambities uit het raadsakkoord via die weg van dekking zijn voorzien. Bovendien is er reeds geanticipeerd op toekomstige – nog te realiseren – jaarrekeningresultaten.